

**YONTU
NTI PA YOONA ISO HETE TO TE
TAKELAYA
Kutubtu**

Takelaya kane ka ké Yontu na Iso sələmuyv ké. Na ηmaalaa waanı waanı ηmaana-təyi pısi payale taa. İlena İseyeli nyéma koti-ti na pá lakəna-təyi pa Iso təsele.

İso Təm Yontu nti tə wε mpaa mpaa ké. Lenti ké Iso samtı yontu ke Iso təsele. Lenti ké Iso sələmuyv sı í səna na í kenti ı yəlaa təə na í yá pa nyuyv. Lenti ke kúpəntəη tısuıvı ké sı Iso í tayanı pa təwakəlle. Lenti sı pá səena Iso ké í na təmlə ke ı koola-weyε kúpantıv tə pə təə. Lenti ıle, pa wiikina Iso sı í hə pa kolontunaa ηkpaηuyv.

Yesu mayamaya təwa yontunaa lempa ke ı seyeyuyv taa. İlena Nəyə Suw Kufalaya ηmaalaa tə-təyi pa takelası taa, haləna saηa yontunaa mpe pa ké Iso seelaa pılv kúpam ké.

Yontu nunvwa na nule na naanvwa (150) ını ı səna pa faya-tı təyəlv.

Kancaalaya nyəntıv, titite 1–41

Naale nyəntıv, titite 42–72

Tooso nyəntıv, titite 73–89

Liyiti nyəntıv, titite 90–106

Kakpası nyəntıv, titite 107–150

TAKELAYA KANCAALAYA NYEηKA

1

(Yontu 1–41)

Lelen nuw mayamaya

¹ Lelen nuw nté yulu wei u tənəyi asayaa layatu tasuyu, na u laki mpa pa kisiyi Iso nyəntu tə pa kulapəle

tə. Pəyele í na Iso wonɔlaa paa cakɪ tə.

² Ama Taca kuseyesətu huləsəyənə ɪ laɲle, na í kaləyiti

na í mayasəyi tə təm ke ɪ taa ké ilim na aho.

³ I we ké isu tuyu ŋku pa sowa kacəka taa na ku lələyi ku waatɔnaa tə. Ku hatu u lontiliyi.

⁴ Ama asayaa ná fei mpu.

Pa we ké isu lətu nti heelim kpaɲəyi tə.

⁵ Pə təw ké pa kaa tɔli-təyi Iso huɔle wule. Na wakəllaa ná kaa suv Iso yəlaa kpekəle taa.

⁶ Mpi tə, Taca paasəyənə siyisilaa ké.

Uena wakəllaa mpaav náá wakələyi-we.

2*Wulav wei Iso ləsaa tə*

¹ Pepe təw ké piitimnaa cɔka pə taa, na yəlaa náá huɔki huwee kraɪ nyənə ke mpu?

² Na awulumpiya náá səsəyi ate awulaa təw si, pa kuləyi

Taca na ɪ kuləsu pa təw na pá yooɔa-we.

³ Na pá tən si pá ce pa həkɔtu na pá lu ŋmakəɔyɔ taa.

⁴ Ama Taca ná we ɪ kumte təw ké isətəa ké na í wonɔyi-we.

⁵ Na í nyaasəyi-we na ɪ pááná, na í kaləyi si:

⁶ Ma ləsənə ma wulav na má kra-ɪ Siyənə puɔyɔ naŋŋ nyəŋku taa.

⁷ Maa yasɪ nti Taca suwa tə.

I heela-m si: Nyaxale ma pəyalu,
saŋa ke ma lula-ŋ.

⁸ Si ma sələmi-ι piitimnaa na ι ha-m, na antulinya
təna
pəsi ma nyəm.

⁹ Maa ŋmakəli-wε na nyəxəlvu kpatuvu, na má faya-
wεye
həxolasι isu heεv.

¹⁰ Awulaa í kpaɣa ləmaɣasεε, na aτε səsaa náa nu
kpaalvu.

¹¹⁻¹² Si pá petι pa təxi Tacaa
na pá nyaŋna-ι na pá nyι ι səsəntu təə,
na pá wiliti na pá həntι-ι aτε.
Pá taa kəə na í muna-wε na páána na pá le.
Mpi tə, ι páána u laa kpaυ.
Lelen nulaa nté pa təna mpa pa cəsəxi ι tεε tə.

3

Kolontunaa cəna Tafiti ke kotaya

¹ Tafiti yontu.

Pa keesa tə taa ké isəna ι seekaya ι pəyalu Apəsaləm
tə.

² Hai Tacaa, ma kolontunaa təwaxa.
Mpa pa kvəxi ma təə tə, pa hukaa ké.

³ Pa yəxətəxi ma təm na pá təŋ si:
Isə kaa səna-ŋ.

⁴ Ama Tacaa, nyaxale ma kpante,
nyá tuxuna-m teeli na ḥ kvəxi ma nyuvu.

⁵ Ye ma yaa-ŋ si ḥ waasi-m,
n cəkki nyá puxu naŋŋ nyəŋkv təə ké.

⁶ Ma həntəxi na má tooki na má feŋ tə,

Tacaa paasəyənana-m.

⁷ Maa nyaŋna kolontunaa iyisi iyisi wei ɪ tama-m
kotaya tɔ.

⁸ Hai Tacaa, kɔɔ.

Ma Isɔ, ya-m.

N maki ma kolontunaa nɔɔsi ké na ń holiyi pa kela.

⁹ Tacaa nyá tike n waasəyəna.

Kooli nyá yɛlaa ke kɔpantu.

4

Tacaa kisuyu ke tɔm tɔyɔ

¹ Tafiiti yontu nti pa yoonaa saŋku na tɛ we Yony-
oolaa
nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Isɔ cɔ-m waatu wei ma wiikina-ŋ tɔ.

Nyaɣale ma tampana halɔ.

Nyá waasəna-m maa wev laŋwakəlle taa tɔ.

Nyənɪ ma pətɔɔtɛle na ń nu ma kɔsələmɔtɔ.

³ Mpa mɛ mə pɛekəyi si í cayana-m na í tɔv-m mɔsvɔŋ
tɔ,

pəlee ké mu heesi ma nyuyɔ kuyɔ na kaloolaya?

⁴ ɪ nyi si Tacaa lapa-m pɛelɛɛ sɔsɔna ké.

Ye ma yaa-ɪ si í waasi-m ɪ nukɪ.

⁵ ɪ sele, ɪɛ ɪ taa pəntɪ.

ɪ pona ləmayasɛɛ ke mə təhəntələnaa ke ahoo na í
cayɔ tətɪyitiyi.

⁶ ɪ pɛti mə təyi Tacaa na í lapi-ɪ kɔtasɪ nsi sə təŋaa tɔ.

⁷ Paɣale wiikina si:

Awe ka yeke na tə nu leleŋ?

Tacaa nyəni tá təə na ɪse kɔpəna.

⁸ Ama n tu ma taa ké lan̄hulɔmlɛ na pé kəli
mpɛyɛ waatu wei pa wɛna pa tɔɔnaya
na pa sɔlɔm tuutuuma tɔ.

⁹ Ma həntəɣi ké na má tooki teu.

Mpi tɔ, Tacaa tike kentiɣina ma tɔcaɣɛ.

5

Isə sənau pɛɛkɔvɔ

¹ Tafiiti Yontu nti pa yoonə həsi na tá wɛ
Yonyoolaa nyɔvɔvɔ tu yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Hai Tacaa, nu ma kɔvɔɔtɔtɔ na ma mɔla.

³ Nyəɣɛ ma wulav sɔsɔ na ma Isə.

Nu ma yaav na ma wiinav ke

⁴ tanan̄ tɛɛ, hai Tacaa.

Pə nyaaləɣi tɔɔ ma kɛsəɣəna nyá təə na ma tan̄aa.

⁵ N ta ke Isə wei ɪ lan̄le hɛɛkəna ɪsəɣatɔ tɔ.

Isəɣav u hikiɣi lonte ké nyá tɛ.

⁶ Nyá luɣu fɛi kalampaani nyəma.

Pəyele nn caaki mpa pa pɛɛkəɣi lɛlaa na ɪsəɣatɔ tɔ.

⁷ N kpiisiɣi kaloolutɔnaa ké,

na nyá taa kraakəna yɔlɔkɔlaa na ŋmulaa.

⁸ Ama nyá kɔpantɔ sɔsɔntɔ təə

ma pəsəɣi ma sɔv nyá té na sɔɔntɔ

na ma lun̄ nyá təsɛɛɛ ɪsɛntaa.

⁹ Tacaa tiiki-m nyá tampana taa ké ma kolontunaa
təə,

na ŋ kpaɪ mpaav na má tan̄.

¹⁰ Pə fɛi si yɔlɔ í la naani na pa kɔvɔɔtɔtɔ.

Wakəɔvɔvɔ tike huwɛɛ haɣana pa taa.

Pa nɔɔɔ taa we ɪsu pɛlaav ŋku ku kulaa tɔ.
Na pɔ́ tʊsɛyi yɛlaa na pa nsɛma.

¹¹ Hai ɪsɔ ku tasəkɛle nyɛma mpe pa tɔm
na ń yelee na pa mayamaya pa katɔsi kpa-we.
Mpi tɔ, pa ɪsɛyatu kɛla tɔɔ.
Pɛyele pa kulɛyi nyá tɔɔ.

¹² ɪle mpa pa pɛta-ŋ pa ti tɔ pa laŋa ká hee
na pɔ́ wee mɔpɔvɔ tam na ń kentiyi pa tɔɔ
na nyá sɔlla yɔɔlɛɔna-ŋ.

¹³ Tɔcaa, ń kooliyi kɔpantu ke nyá nuntaa kɛ,
na nyá pɛɛɛɛ kentiyi-weɛɛ kɔpantɛ.

6

Tɔcaa waasɔvɔ ke wahala waatu

¹ Tafiiti yontu nti pa yoonɔ ŋmusi pɛɛɛɛɛ sanjku
na tɔ we yonyoolaa nyɔvɔ tɔ yontunaa taa tɔɔɔɔ.

² Hai, Tɔcaa, n mu-m na pɔ́áná tɔ
taa hɔ ma ŋkpaŋvɔvɔ.

³ Hai, Tɔcaa, ma toŋ tema na ma ka tɔtɔɔɔtɔɔɔ.
Waa-m, mpi tɔ, ma muwa taa salɛyi kɛ.

⁴ Pɛlee kɛ nyá taa ká heɛsi-m kpanav?
Ma laŋle wakɛlaa kɛ tɔtɔɔɔtɔɔɔ.

⁵ Hai, Tɔcaa mɛli na ń ya-m.
Waasi-m nyá kɔpantu tɔɔ.

⁶ Pɛ taɔa pɔlv, sɛv u tɔsɛyi nyá tɔm.
Pɔ́ɔɔ nɔɔɔlv u sanj-ŋ atɛtɛle taa.

⁷ Mɔla kɔvɔna-m na má pɛɛɛɛɛ ɪsɛlvɔm ke
ma kuhɛntɔvɔ tɔɔ kɛ paa ahoɔ nna.

⁸ Wula muɔlsa ma ɪsɛ kɛ na aa tasɛyi nav.
Ma kolontunaa lapɛna-m mpv.

⁹ Isayalataa me, í tee í weesi-m.

Mpi tɔ, Taca nu ma wula.

¹⁰ Í nu ma wiinav na í mu ma sələmuɣu.

¹¹ Pá liyiti ma kolontunaa təna na səɣontu kraa-we,
na pá pəsəɣəna pa waali ke kraakraa na feele na pá
seeki.

7

Taca seenav ke i nyəŋ tɔ

¹ Tafiiti kawəyaya ŋka i wiikayana Taca ke i
kolontu
Pencamee tu Kusi təm təɣələ.

² Taca, nyagale ma kentulu.

Ya-m, waasi-m ma konyəntulaa niŋ taa.

³ Pá taa cəli-m isu təɣəlası.

Nəɣələ kaa leeki-m pa niŋ taa na í ya-m.

⁴ Hai, ma Iso Taca,

ye ma niŋ taa we isayatu,

⁵ ye ma lapa ma taapalu nəɣələɣu isayatu,
yaa ma leeta wei i ŋmakələɣi-m mʊsɔŋ tɔ.

⁶ Ue ma kolontu í təɣəni-m na í kra-m
na í fele-m ate na í ku-m na ma teeli si.

⁷ Hai Taca, mu ma kolontunaa na pááná.

Kuli pa tɔ na n waasi-m.

Nyá haana tampana, feŋ ma tɔ.

⁸ Piitimnaa í caya na pá cəna-ŋ
na nyaa kra nyá kumte tɔ na n ŋmakəli-we.

⁹ Hai Taca, nyá wei n huukəna piitimnaa tɔ,
keesəna ma siyisuyu na n ha-m tampana.

¹⁰ Səŋsi asayaa kawalaya na n səsı siyisilaa ke toŋ.

Nyá nyəmnə yəlaa lotunaa taa hɔwɛɛ tənə.
Nyagale Isə na ń tənəyi tampana.

11 Nyagale ma kentulu,
na ń waasəyi tampana tənlaa.

12 N tənəyi tampana ke nyá hɔle taa ké
na ń mɔyi asayaa na rááná ke tam.

13 Ye pa kisa layasuyɔ,
n saləyi nyá layate ké na
ń pá nyá tɔɔ na ń tɔ-wɛyɛ nyəmə.

14 Yoou wontu kɔkɔkɔtɔ ke n tayanəyi
na ń tantəyi kəkə nyəmə.

15 Ikaale ke kolontu hayaa,
na acilayatu wɔki-i.
I ka lɔli kaloolaya.

16 Wei í hula pɔuyɔ na í waləsi-kuyɔ teu ke leləa tɔɔ,
i mayamaya i hotiyina kɔ taa.

17 I kawalaya na i mɔsɔŋ mələyi i nyuyɔ taa ké.

18 Maa sa Tacaə ke i siyisuyɔ tɔɔ.
Na má yoo yontu na má tala isətaa Isə Səsə.

8

Isə səsəəntɔ na yɔlv nyuyɔ kɔsuyɔ

1 Tafiti yontu nti pa yookina Katɔ nyəma saŋkɔ
na tə wɛ yonyoolaa nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

2 Hai, Isə Tacaə,
nyá hətɛ í yaa tɛtɔ tənə taa.

Na má saŋ nyá teu mpi pə kəla isətaa nyəm tɔ.

3 Ahɔlvmnə na pəcəncələm mayamaya ná saŋ-i-ŋ.
Na pé wɛ isɔ kolɔŋa icatɛ ke n ŋmawa na ń cəəsɔ

nyá kolontunaa, na ń təkəyi nyá təo kullaa nəəsi.

⁴ Saa wei ma nyənəyi nyá ɪsətənyu ɲku n ɲmawa
na ɪsətə na ɪsətəbɲasi nsi n si si lona taa tə.

⁵ ɪɛ ma pəəsəyi ma ti si:

Yulə ké we na ń təəsəyi ɪ təm?

Yaa yulə pəyaya tu ké we na ń paasəyana-ke?

⁶ N lapa-ɪ ké na ɪ seki-ɲ pəcə,

na ń tɪ-ɪ teeli na ń kɪsɪ ɪ nyuyɪ.

⁷ Nyá tɔna-ɪ si ɪ ɲmakəli wontu nti n lapəna nyá ɲɲ
tə

na ń tɪ pə tənaya ɪ nəəhɛɛ tɛɛ.

⁸ Pə kpaɣav naaɲ na heeɲ na pəɲ

na pə kpeɲna taale wontu.

⁹ Na sumasi na tiina

na tenku taa nyəm təna tə.

¹⁰ Hai, ɪsə Taɔaa,

nyá hətɛ yaawa tətɪ təna taa ké.

9

ɪsə paasənav ke konyontənaa na wahala nyáma

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina nəyɔ səkpelaya
na tə wɛ yonyoolaa nyuyɪ tɪ yontunaa taa təyɔlɔ.

² Hai, Taɔaa maa sa-ɲ na ma lotu təna,

na má yəyətɪ nyá təma kupampana təna təm.

³ Nyaya maa yəələna na laɲhulɔmlɛ na má wiliti,

na má yoo ɪsətə ɪsə Səsə nyaya yontu.

⁴ Ma kolontunaa tula tapəɲ

na pá seliyi nyá ɪsentə na pá hotiyi.

⁵ N tayana ma təm na ń ha-m tampana.

Siyisuɣu ke n tənəyi na ń hɔvkəna nyá kumte tɔɔ.

⁶ N hən piitimnaa ma ta nyi isənaa mpe pa ŋkraŋŋ
ké,

na ń wakələyi asayaa mpe,
na ń husəyi pa həla ke tam tɔɔ.

⁷ Pə kpiisa-we na pá lá yem ké tam tɔɔ,
na pa acalee pəsi kpentəlasɪ,
nəɣɔlv u tɔɔsəyi a tɔɔ.

⁸ Ama Tacaɔ ka təɣəna kawulaya ke tam tɔɔ.
I suwa i huɓɓe kumte.

⁹ Inɪ i hɔvkəna antulinya yəlaa na siyisuɣu,
na í tənəyi tampana u fayasəyi piitimnaa.

¹⁰ Tacaɔ kentiɣina mpa lelaa muɣuliɣi tɔ
na pá cɔɔsəyi i kiŋ ke pa laŋwakəllɛ waatɔnaa.

¹¹ Hai Tacaɔ, mpa pa nyəmə nyá həte tɔ,
pa tɣy-ŋ naani ké.

Mpi tɔ, nn lɔɔki mpa pa pɛɛkəyi-ŋ tɔ.

¹² I yoo Tacaɔ wei i kumte we Siyɔŋ təɣɔ yontu,
í kpaali i kookalənaa təm ke piitimnaa taa.

¹³ Mpi tɔ, i ká leeti yɔlvkɔlaa,
na í tɔɔsi wahala nyəma tɔɔ,
u sɔɔki pa wiinav təm.

¹⁴ Hai Tacaɔ, nyəni ma pətətəle,
na ń na wahala wei ma kolontunaa tɣy-m tɔ.
Ləsi-m səm nəɣɔ taa.

¹⁵ Waatv inəyi maa yoo nyá samtv tənaya Siyɔŋ
nyəma taa.

Na má yɔɔləna nyá waasɔyɔv təm.

16 Piitimnaa hota puuyv ηku pa hulaa tō ku taa ké.
Pa puluyv ηku pa mayamaɣa pa nyəpa tō ηku ku
kpana-we.

17 Tacaα hulα ι τι na ί təŋəɣi tampana na ί huukəna.
Yulv isayav kra ι təɣi ι mayamaɣa ι katəka taa.

18 Asayaa na piitimnaa mpa pa təna pa sɔɔ Iso tɔɔ tɔ,
paa məli atətəle taa.

19 Ama Iso ná kaa sɔɔ wahala nyáma tɔɔ.
Konyəntuna tɛɛlvv ná kaa saali paa pəlee.

20 Hai, Tacaα kvli,
yulv ι taa təɣo nyá tɔɔ.
Kəna mpa pa ta nyi-η təɣo nyá isentaα na η huuna-we.

21 Yele na sɔɣəntv kra-we,
na η hulv-we si pa ké yəlaα ke yem.

10

Səlmuyv si Iso ί hulv tampana

¹ Hai, Tacaα, pepe tɔɔ ké n hatəlaα,
na η ηmesəɣi nyá təɣi lanwakəlle kuyeyɛŋ?

² Isayav muɣuliyi konyəntv ké na kalampaani.
Yele na pa mayamaɣa pa katəsi kra-we.

³ Isayav həŋ ι τι na ι konyulvɣv huwɛɛ ké.
Na ί təkɪ kasəɣaɣa asilima nyəŋka.
Na ί wəŋiyi Tacaα na ί tʊvkɪ-ι.

⁴ Isayav ləmayasɛɛ nté kalampaani.
I yəɣətəɣi si: Iso u həŋ yulv ηkraŋvɣv,
pəyele Iso tu fɛi.

⁵ I kulapəm lakɪ teu ke paa waatv wei ké.
Iso nyá huule kəla-ι poolvŋ ι ta cəkəna.
Nəɣo taa heelim ke n hosiyi

nyá kolontunaa tæna si í kpiisi-wæ.

⁶ Isayaw makí i lanje taa si: Pólupu kaa ciyiti-m.
Wahala kaa mayana-m paa pælee.

⁷ Mpusi tænsuyu na tøm looluyu na túsuyu
na acilayatu tøm na isayatu wenna i nõyo taa.

⁸ Acalisi kinj ke i ñmelæyi
na í ceñæyi wahala nyáma na í kuyi mûsuy.

⁹ I we i tæñmelle ké isui tæyolaya ke ka lonte taa.

Na í ceñæyi si í kpa konyõntu na í tu-i i puluyu taa.

¹⁰ I papæyi ké na í tenj wahala nyáma ke i sækpanj taa.

¹¹ I taa kelee si Isõ sõaki
na í keesæyi i ise u nyænæyi paa pécõ.

¹² Hai, Tacaa Isõ kuli na í waasi
taa sõ wahala nyáma tõe.

¹³ Pepe tõe ké isayaw wonjiyi-ñ na í tøj si:
Isõ kaa hõ ma ñkpanjuyu se.

¹⁴ N nyænæyi na í naaki konyõntu wahala,
na i næyæsee si ñ paasæyæna-i.

Nyaya i petæyi i ti,
pécõ nyá waasæyæna sulav.

¹⁵ Peli isayaw niñ na í pæssi-i i kawalaya tõe
næyõlv í taa tæssi i tøm.

¹⁶ Tacaa nyayale wulav ke tam tõe.
N ká kpiisi piitimnaa kpai nyæm tænya tetu taa ké.

¹⁷ N nukí konyõntunaa sælæmuyu ké,
na í kenj ñkpanj na pa tõe na í haaki-weyæ apalutu.

¹⁸ N ha suluwaa na mpa pa muyulaa tæyõ tampana.
Uena í pe yælaa mpa pa ñmana tetu tæyõ mpaav
si pa ñmakæli lelæa.

11

Tacaa kiin təcəəsəle

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyǝlə.

Tacaa kiin ke ma təcəəsəle weε.

Uε isənaya mə heeliyi-m si má se
na má ηmeli pəəη taa isu sumaya.

² Pə taya pulv, asayaa pama pa təəv
na pá tv nyəmlε ke hika təə
si pa təəki səkrətuyv taa ké yəlaa kɔpama təə.

³ Ye kiin saala yem,
Isə kvsəsutv təηlv pəsəyi we?

⁴ Isətaa ké Tacaa kumte weε,
na i we i təsεεle nanη nyəntε taa cənε.
I naaki yəlaa ke timpi pa weε təyǝ,
na í nyəmə pa kulapələ.

⁵ Tacaa nyəma siyisilaa ké.
Ama i taa kpaana asayaa na mvsəntənaa.

⁶ I yeki na kəkə pεε na pə heelim tii pa təə.
Pa paa tete nté.

⁷ Mpi tə, Tacaa ké siyisilu ké
na í səəla kvsiyisim.
Siyisuyv təηlaa ká na-i na pa isəpee.

12

Tacaa təkuyv ke i nəəsi suw

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina ηmusi pələfεi
naanəwa saηkv
na tε we yonyoolaa nyuyv tv yontunaa taa təyǝlə:

² Hai, Tacaa waasi,

nyá yəlaa təŋa saaluyu ké.
 Mpa pa muna pá la-weyε naani tə pa təŋna pasuyu.
³ Yəlaa cayanau tike ke paa wei ɪ laki,
 pa lotu we naale naaleye na pá looliyina pa ntompee.
⁴ Tacaa kpiisi tʉsəlaa
 na kalampaani nyéma təna.
⁵ Na mpa pa təŋ si: Tá nsəmlε nté tá təŋ,
 tá tənna tá ntompee.
 Awe ka ŋmakəli-tu?

⁶ Mpuyu Tacaa təma si:
 Kuyəntu wei pa ləkəyi tə
 na wahala tʉ wei ɪ mələyi tə
 pa təə maa kʉli na má ya
 mpa pa caa tə pa nyəəŋ.

⁷ Tacaa kuyəyətʉtu we ké təcεεεε ɪsu liyitee nyəyəluyu
 ŋku pa tʉ kəkə taa na pá nyaali təm
 naatosompəyələya tə.

⁸ Tacaa, nyáá təkɪ nəəsɪ nsi n siwa si
 n ká kenti-tuyu tam ké yəlaa mpe tə.

⁹ Asayaa mpe pa cəəkɪ paa timpiyi,
 na ɪsayatʉ təkə yəlaa təna.

13

Niŋ təkuyu ke Tacaa

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa
 nyuyʉ tʉ yontunaa taa təyələ.

² Hai, Tacaa, waatu wei ké n ka yele
 ma təə səəv ke tam ké mpu?
 Na n ye-le-m nyá ti ŋmesuyʉ?

³ Ləmayasεε na nəyəsεε kuyʉ-m tam ké.

Na ma kolontu náá tǎki ma tǎǎ.

⁴ Hai, Taca ma Isǎ,

nyǎni-m na ń cǎ-m,

na ń ce ma isentǎǎ.

Na má taa too sǎm tom.

⁵ Na ma kolontunaa í taa tǎ si pa kǎlaa,

na ma patanaa náá paana ma ceɲlǎyǎ.

⁶ Nyá kǎpantu ke ma teelǎyi,

na ma yǎǎlǎyǎna nyá waasuyǎ.

Taca ma yoo-ɲ yontu ke

kǎpantu nti n lapa-m tǎ tǎ tǎǎ.

14

*Yǎlaa kǎpama na pa Isǎ ké antulinya isayav taa
(Yontu 53)*

¹ Tafiiti yontu nti tǎ we yonyoolaa
nyuyǎ tu yontunaa taa tǎyǎǎ.

Kǎmelemǎɲ mayasǎyǎna ɪ taa si Isǎ fei.

Yǎlaa mpǎ pa wakǎlaa ké na pá laki acaalǎtu,

kǎpantu latǎ fei.

² Hatoo isǎtaa ké Taca nyǎnǎyǎna ate yǎlaa

si ɪ naaki si lámayasǎe tu nǎyǎǎ ɪ pǎekǎyi ɪ seɛu na.

³ Pa tǎna pa yela ɪ mpaav ké na pá wakǎli.

Kǎpantu latǎ fei pa taa, pa kǎlǎm.

⁴ Taca si: Kawalaya lataa tǎna feina lámayasǎe.

Pa pǎsa ma yǎlaa isɪ tǎyǎnaya na pá tǎki pa seeki-m.

⁵ Tǎnaya pa selina sǎyǎntǎ ke sǎsǎm.

Mpi tǎ, Isǎ kǎ weɛ mpa pa nukǎna-ɪ tǎ pa waali.

⁶ Kǎnyǎntǎnaa teelǎyǎ ke í caaki wakǎlǎyǎ.

Ile Taca kele pa kǎpǎlǎyǎ tǎtǎle.

⁷ Hai, ma kooliyi ké si
 Iseyeli nyéma waasoyu í luna Iso kin ke Siyone pyu taa
 ké waatu wei Tacaá ká mēna i yalaa mpa paa kuuwa
 tō.

Yakoru luluyu nyéma Iseyeli nyéma
 ká ηmaalēna lanholvmlē sōsōlē.

15

Isōsetv nti Tacaá caakēna i yalaa tō

¹ Tafiti yontu.

Hai, Tacaá awe mōnna nyá tōsele taa sōu?

Na pōntu caa nyá Siyone pulaya nanη nyēka tō?

² Yulv wei i kin pa kaa na isayatu na í tēyēyi kusiyisim
 na í yōyōtēyi tampana wena i nyēmá i lotu taa tōyō.

³ Pē té yulv u cakēna lelāa.

Pēcō u laki isayatu ke i tōyōntēle yaa í tv-i fēle.

⁴ Yulv inu i taa kraakēna mpa Iso u caaki tōyō.

Ama i tōyōna mpa pa nyanηna Tacaá tō.

Ye yulv inu i su nōyō u layasēyi-ke, paa pu caali-i isēna.

⁵ Ye nōyōlv kēnta i kin ke liyitee u pēekēyi kasēyaya.

Pē tē yulv kaa mv kuhav na í lēsi pōpōtv aseeta

na í kv tampana tv tōm.

Pu cēηlēyi wei i tōka yaasināa mpe tō.

16

Wei pō yapa sēm nōyō taa tō i lanholvmlē

¹ Tafiti yontu.

Hai, Iso, kenti ma tō,

nyá kin ke ma caa ma cōōsi.

² Ma heela Tacaá si: Nyayalē ma caa,

nyá kinj tike ke ma nukı lelenj.

³ Iso yəlaa mpa pa we tetu taa təγə ma caaki teu.

⁴ Yəlaa lələsəyi tıj ké na pá tənəyi krai nyəj.

Ma kaa laa tıj yaa má tu yaa i həla na ma nəγə.

⁵ Taca, nyayale ma paa tete,

n haaki-m mpi ma nyuləyi tə.

N təkə mpi pu mayana-m cele təγə nyá ninj taa.

⁶ Ma paa tete kúpampante nte ma hikaa təγəle,
ma lanje heena nyá kəhaham mpi.

⁷ Ma see ma layatu tasulu Taca.

Paa aho taa pə seγesəyi-m ma taa ké.

⁸ Ma naaki Taca ke tam ké.

Maa cənəyi, mpi tə, n we ma kənəkən taa.

⁹ Pə tə ké ma heesaa maa nyaηna pulupu,
na ma lanje huluma na má yələyi.

¹⁰ Mpi tə, n kaa peti-m atətəle taa.

Yaa n yele si nyá kusəlu má,

má tu sən pəcə mayamaγa.

¹¹ Nyá huləγəna-m weesuyu mpaav

nyá kinj ke lanjulumle səsəle wee.

Na n haaki lelenj tam nyəj.

17

Wahala tv sələmuyv ke Iso

¹ Tafiti sələmuyv ke Iso.

Hai, Taca, ke ηkraηη na n nu ma sələmuyv,

na ma wiinau, na n yele na pá tən tampana ke ma
təm taa.

Kaloolaya fei ma nəγə taa.

² Nyaa teesina ma təm.

Mpi tɔ, n tənəɣi tampana ke pə taa ké.

³ Ye n kɔma ma kin ke ahoɔ
na ń wiili too ma lotu taa,
n kaa na isayatu.

Ma taa tɔm na ma kuyəɣətɔtɔ ké kɔlɔm ké.

⁴ Nyá kuyəɣətɔtɔ ke ma tɔka ma lakasi taa,
ma ta tən mɔsɔɣətɔnaa mpaav.

⁵ Nyá nyənku ke ma nyənaa,
maa heləyi.

⁶ Hai, Iso, nyaya ma yaaki.

Mpi tɔ, n nuki.

Ke ŋkpaŋyɔ na ma tɔ na ń nu ma kuyəɣətɔtɔ.

⁷ Wati-m nyá kɔpantu.

Nyá waasəɣəna mpa pa tɔyɔ-ŋ kɔɔlɔyɔ
təɣɔ pa kolontunaa nin taa.

⁸ Kenti ma tɔ isu isale taa pəyaya.

Na ń ŋmesi-m nyá ken tɛɛ.

⁹ Ke ma kolontunaa asayaa
ŋmakəllaa mpa pa tama-m tɔ pa tɔɔ.

¹⁰ Pa feina pətətəle,
pa yəɣətəyi kalampaani tɔm.

¹¹ Pa tama-m ké na pá we ma waali təkpaɔ,
na pá feɣiyi si pá pɛti-m atɛ.

¹² Isu tɔɣɔlasi cɛŋyɔ si
si cələyi si tɔɣɔnaya tɔ.

¹³ Taca kɔli pa tɔ na ń pəsi-weɣe kɔpɛntəlasɔ.
Ya-m isayatu nin taa na nyá layatɛ.

¹⁴ Taca kpiisi-we na nyá nin.
Na pə ləsi mpi pə ké pa taa nyəm tɔɣɔ weesuyɔ nyəm
taa.

Na í nyɔɔsi-wɛɣɛ nyanɔ lum mpi n si-wɛ tɔ.
 Pa piya í nyɔɔ na pɛ́ kv pɛɛ na pá kaasi pa saalɛnaa.
 15 Ye ma ilɛ, maa ná nyá isɛntaa ké ma tampana
 tɛɲɔv tɔɔ.
 Na má fema ma nyɛni-ɲ isɛna ma caa tɔ.

18

Wulav lapa aka na í saɲ Iso ké pɔ tɔɔ
(Samiyɛli II 22:1-51)

¹ Tacaa tɛmlɛ tɔ Tafiti yontu nti i samna Iso ké saa
 wei Iso
 waasa-i Sayuli na i kolontunaa lɛlaa tɛna niɲ taa tɔ.
 Nti tɛ wenna yonyoolaa nyɔvɔv tɔ yontunaa taa cɛnɛ
 si:

² Tacaa, ma luyɔ sɔv-ɲ ké,
 nyɔɣalɛ ma toɲ.

³ Nyɔɣalɛ ma kɔkɔpamvɔv na ma tɛɔɔsɛɛ toɲ nyɛntɛ,
 nyá waasɔɣɛna-m, nyɔɣalɛ ma Iso na ma cɔɔsɔɣɛna-
 ɲ.

Nyɔɣalɛ ma kpálɔvɔv na toɲ wei i waasɔɣi-m tɔ.

⁴ Ma sama Tacaa na kawilitaɣa.
 Nyá yarɛna-m kolontunaa niɲ taa.

⁵ Sɛm ka tɔ-m alukpala ké,
 na pɛ́ nyaaɔɣi-m isɔ pɔɣɔ isayaa.

⁶ Atɛtɛɛ ka hɔka-m tɛ ɲmusi ké
 na sɛm náá tuti-m na pɔ puluyɔ.

⁷ Ma yáá Tacaa ke ma lanwakɛɛ waatɔ si í waasi-m.
 Ma kiisaa na í nu ma nɔɣɔ ke i tɔyaya taa.

⁸ Pááná kpa Iso na tetɔ sele,
 na pɔɔɲ náá sele too i kila tɛɛ.

⁹ Iso tɔwa kɔkɔ na ka cɔɣɛɛɛɛ na i nɔɣɔ

na ka nyɔɔsi luna i muna tee.

10 Iso lumsa isɔtɔnyɔ na í tii.

Na i nɔɔhe tee kɛ isɔtɔnyɔ kpɔsɛɲ nyɛɲku.

11 Iso caya isɔtaa tillu tɔɔ na í kulɛɣi huntu,
kɛ heelim tɔɔ.

12 Iso taka i tɛɣi sɛkpetɔnyɔ

na í we tɛv ɲmuntɔnyɔ kulɛkɛtɔnyɔ tee.

13 Iso nyalɛmɛ tee-i nɔɔ na tɛ yasɛɣi isɔɲmontɔ
na tɛ lɔki tɛv tɔmpɛɛ na kɔkɔ cɛɣɛlasi.

14 Isɔtaa Iso Sɔsɔ nɔɔ nu

isɔtaa kɛ isu tɛv hola.

15 Iso tɔwa ma kolontunaa kɛ nyɛmá na í yasi-we.

Na í tisi pa tɔɔ kɛ calanaa kɛ sɔsɔm na pá se yem yem.

16 Taca ma páná na í woso i muna tee,

na tenku tetɔ nyu na pé ná antulinya kite.

17 Ilena í tisi i nin na isɔtaa

na í læsi-m lum sɔsɔm taa.

18 Na í ya-m ma kolontunaa ton nyéma

mpa pa tee-m tɔ pa nin taa.

19 Ma wahala wule kɛ pa tuta-m,

ilena Taca waasi-m.

20 Iso sɔla-m tɔɔ i waasa-m

si má cayana ma ti.

21 Ma tɛɲa tampana tɔɔ n lapa-m mpɔ,

ma kusiyisim lapɔ kasɛyaya nté.

22 Ma tɛɲa Taca tɔm kɛ,

ma ta wakɛlɛna-i.

23 Ma tɛɲa nyá kusɛsutɔ tɛna tɔɔ.

Ma ta yɔki nyá kiiu nakɔli.

24 Ma luyɔ fɛi taali nɔɔɔɔ,

tɔɔ ma kpa ma tɛɣi isayatu tɛlate.

25 Ilena Taca læti-m ma tampana tɛɲɔnyɔ tɔɔ.

Ma kusiyisim lapu kasəyaya nté na í nyə́má.

26 Kupantu ke n feləyi tə latu.

Na í təŋ tampana na í lana a təŋlu.

27 Yulu í we tənəŋŋ m̄puyu n laki-i.

Uena í kisi isayav ke i isayatu təə.

28 N waasəyi təpasəlaa.

Uena í tisiyi kalampaanu nyə́ma.

29 Ma Iso Taca a yekina na ma nyaaləm naaki.

Na pə́ keeləyi ma səkrətuyu.

30 Nyá ton ke ma ŋmaakəna kolunja icate,

na má suu na má tuti ma kolontunaa.

31 Taca a nyá kulaputu we ké təcunŋ.

Na nyá kuyəyətutu fei sika.

N kentiyi mpa pa cəəsəyənə-ŋ tə isu kɔ́áluyə

32 Taca a nyá tike təkəŋ nté Iso.

Ta Iso nyá tike təkəŋ nté

kukpamuyə ŋku ku kentiyi-tu tə.

33 Nyá haakəna-m toma.

Na í tiikiyi-m mpaav kusiyisuyu taa.

34 Na í yeki na má pəsəyi sewa na naani

ke pulasi təə isu nam.

35 N faləsa ma niŋ na yoo,

na má nyi təə ton nyəŋku tə.

36 N yapa ma nyuyə na pə́ wee isu kəkentuŋu.

Nyá ton teesiyi-m na má weena toma.

37 Nyá hasəyənə ma nəəhəe tee,

puləpu u tuuliyi-m.

38 Na má təyənəyi ma kolontunaa na má kpaaki-we,

má ta wakəli-we maa mələyi.

39 Na má huŋi-weye ate,

na pá we ma nòhɛɛ tɛɛ paa tasəyi kulɔyɔ.

40 Nyá haakəna-m yooɔ toɲ

na ń yeki na ma kolontunaa həntəyi-m atɛ.

41 N yeki na ma kolontunaa seeki-m

na má wakələyi-we tənəɲnaɲ.

42 Pa wiiwa nəyɔlv ta waasɪ-we.

Na pá yaa Iso, Iso tá cɔ.

43 Ma nuɣuta-weye na pá pəsɪ isu

mɔsɔyɔ ŋku heelim kɔakəyi tɔ.

Na má feli-we isu hapələ tɔɔ afəla.

44 N yapa-m ma yəlaa nəhəntɛ taa

na ń su-m piitimnaa nyɔyɔ tɔ,

na yəlaa mpa ma taa nyɪ tɔ pá lakɪ-m təmlɛ.

45 Ye ma nyəna-weye isələ,

pa nuna-m ké.

Kpai nyəma piya seekina-m.

46 Si naani leki-səyi na si seliyi

si koloosi acalɛɛ taa na si luki.

47 Tacaɔ nyá wenna.

Nyayalɛ ma kɔkɔpamɔyɔ ŋku kv kentiyi-m tɔ, maa sa-
ɲ.

Maa tala ma Iso ma waasɔlv nyá.

48 Nyá lɛɛtəyənə na ma nəyɔ,

na ń tisiyi piitimnaa kɛ ma tɛɛ.

49 Nyá yakəna-m ma kolontunaa niɲ taa

na ń lakɪ na má kələyi-we.

Na í yakɪ-m mɔsɔɲ tɔ niɲ taa.

50 Pə tɔɔ ké maa sa-ɲ piitimnaa taa,

na má pɔyɔlv nyá hətɛ.

51 N tɔyi nyá wulav kɛ akaitɔ səsɔɔntɔ,

na ń la kɔpantɔ kɛ nyá kɔləsɔ Tafiiti,

na ílé i piitim nyáma ke tam tǎǎ.

19

Tacaa kɔŋmaŋmam hulvɔv ke i teeli

¹ Tafiiti yontu nti tǎ we yonyoolaa
nyɔvɔv tɔ yontunaa taa tǎǎǎ.

² Isǎtǎnɔvɔv hulǎǎna Isǎ nyá teeli
na kv kpaalǎyi nyá kulapǎle.

³ Wɔle seɣesǎǎna lentɛ ke tǎ tǎm.
Na ahoo náá heeliyi lenna ke a tǎm.

⁴ Pɔ yǎǎtǎyi si yɔlv í nu pǎ nǎǎ.

⁵ Paa na mpɔ, pǎ tǎm cǎǎki antulinya tǎnasɔ tǎnaya.

Isǎ sika ilim ke cokǎle ke isǎtaa ké.

⁶ Pǎ we ké isɔ akpaǎalɔ lukɔvɔna i nan taa tǎ,
na í tɔyi mpaav na lanhulɔmle isɔ aka.

⁷ Pǎ lukǎna antulinya tǎnaya kanɛɛ,
na pǎ tǎlǎna lenka.

Pɔlvɔv u fitiyi pǎ hanaya.

⁸ Tacaa nyá kiinj we ké tǎcɔŋŋ,
na í haaki ton na weesuyɔ.

Tacaa nyá kusǎsutɔ ta siti tǎ we ké tǎcɔŋŋ.

Tǎ kuliyi mpa pa ta nyi pɔlv tǎ pa isɛ.

⁹ Tacaa nyá kɔtɔtɔtɔ siyisaa ké na tǎ
heesǎyi mpa pa nukǎna-ti tǎ pa lanja.

Nyá kiinj siyisaa ké tǎkpataa,
na í kuliyi isɛ.

¹⁰ Tacaa nyamnav tewaya,

yǎlaa ka nuna-ŋ nǎpɔvɔv tam tǎǎ.

Nyá kusǎsutɔ we tampana ké na tǎ siyisaa.

¹¹ Tǎ kǎla wɔlanaa kɔpampama ke teu.

Na t́ kəli tuŋ setaya nim nyəŋka mayamaɣa ke leleŋ.

¹² Nti tə seɣesəɣəna nyá təmle tu má.

Tə təkuyv taa ma waaki ma weesuyv taa ké.

¹³ Nəɣəlv u cekəɣəna ɪ tasəkəle.

Wii maya timpɪ ma ta cekəna tə.

¹⁴ Kenti-m kalampaani nyáma,

pa taa ŋmakəli-m.

Waatv inəɣɪ ma te teu na ń fiti-m kɔpəntuyv ɪsaya.

¹⁵ Mv ma kuyəɣətutv na nti ma mayasəɣɪ ma lotu taa tə.

Hai, Tacaɔ, nyagale ma waaslv

na ma kəkpaɔuyv ŋku kɔ kentiɣi-m tə.

20

Wulav təw sələmuyv

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyuyv tu takəlaya taa təɣəlv.

² Hai, Tacaɔ í mv nyá kvsələmɔtv ke nyá lanwakəlle
wule.

Yakəpv Isov inɪ ɪ kenti nyá təw.

³ Na í lu ɪ təyaya taa ké Yosalem ke

Siyəŋ puyv taa na í kəw nyá waasuyv.

⁴ ɪ təwsi nyá kətasi təna təw,

na í mv nsi kəkə lusa si təna tə.

⁵ ɪ ha-ŋ mpi n səɔla teu tə,

na í la mpi n caaki tə.

⁶ ɪe tá lanɣa ká heena nyá nyuyv yapv təm.

Mpi tə, tá Isov hətɛ taa ké tə pəsəna akanaa.

Tacaɔ í la pə təna mpi n sələməɣɪ tə.

⁷ Pənente ma nyəma si Tacaɔ

waasəyi wulav wei n ləsaə təyɔ,
na ń cə-i nyá təyaya taa ké hatoo isətaa.
Nyá ton səsəŋ waasəyana.

⁸ Paɣale ná tɛɛləyi pa yoo kpaɣanəŋ ké,
na lɛlaa ke pə kɛkɛnaa.

Ama tá ɪɛ, tá ɪsə Tacaə ke tá nyənəyi.

⁹ Mpe ɪni pa nukiyi ké na pá hotiyi.
ɪɛna taa səŋa ɪsə təca.

¹⁰ Hai, Tacaə, waasi wulav.
Cə-tuyv waatv wei tə yaaki-ŋ tə.

21

Wulav tɛɛlvɔv ke Tacaə

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyɔɔ.

² Tacaə wulav laŋɛ hɛɛna nyá toma səsəŋa ké.
Na í ŋmaaləyana nyá waasuyv pə fɛina.

³ Mpi ɪ luyv səɔlaa təyɔ n ha-i,
n ta pɛm-i ɪ kvsələməm.

⁴ N koola-i kɔpantv ke tuutuuma.
N tema-i wɔla ntenuyu.

⁵ ɪ sələma-ŋ weesuyv na ń ha-i,
na kv tayali teu.

⁶ N waasa-i na ɪ teeli təɔ səsəm.
Na ń suu-i teu na səsəntv.

⁷ N kooliyi-i kɔpantv ke tam təɔ ké,
na ń wɛ ɪ kin na ɪ laŋɛ hɔləməyi.

⁸ Wulav pɛta ɪ təyi Tacaə ké.
Na ɪsətaa ɪsə Səsə kɔpantv təɔ,
pə kaa cɛŋɪ-i.

⁹ Hai, wulav, nyá niŋ i weε nyá kolontunaa
na mpa paa caa-ŋ tɔ pa tɔɔ.

¹⁰ Kuyayku n kɔŋ tɔ,
n ká tu-weye kəkɔ sɔsaya taa ké.
Tacaa n ká kpiisi-weye na pááná,
na kəkɔ nyaya-we.

¹¹ Na ń kpiisi pa luləŋ tənaya
tɛtu taa yəlaa taa.

¹² Paa həkɔ isayatu si pa laki-ŋ,
ɪε pa kaa pəsti.

¹³ N ká tɔ-weye nyá nyəmə
na ń tɔyɔni-we na pá se.

¹⁴ Tacaa huli nyá toŋ səsəŋ.
ɪlena táá yoo-ŋ yontu na tɛ sa nyá toŋ tɔm.

22

Wei pa lɔwa tɔ i waasvɔv

¹ Tafiti yontu nti pa yookina tefemle nam luyɔ,
na tɛ we yonyoolaa nyɔvɔv tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, ma ɪsɔ yooɔ,
pepe tɔɔ ké n lɔ-m?
N hatələnɔ-m suwe,
na nn nukɪ ma wula si ń waasi-m?

³ Hai, ɪsɔ, ma wiikina-ŋ ilim ilim nn cɔɔki,
na ahoɔ ahoɔ maa hikiyi tom.

⁴ Paa na mpu nyayale ɪsɔ Nanŋtu
wei ɪsɛyeli nyéma san tɔ.

⁵ Nyaya tá cəsənnaa tuwa naani
ɪlena ń ya-we.

⁶ Pa wiina-ŋ na ń ya-we,

pa pɛta-ŋ pa ti tɔ fɛɛɛ ta tɔɣɔ-wɛ.

⁷ Ama ma pɛsa kɛ ɪsu atantaalu pɛ taya yulu,
na yɛlaa tɛna tɔvki-m na pa footiyi-m.

⁸ Pa tɛna mpa pa naaki-m tɔ pa tuluyu-m ntompee
na pɛ hooki-m ɪse na pɛ footiyi-m si:

⁹ Ntɔŋ Tacaɛ ke n pɛta nyɛ ti yaa,
Tacaɛ ɪ lɛsi-ŋ pɛ taa.

Ntɔŋ Tacaɛ sɔɔla-ŋ yaa,
Tacaɛ ɪ waasi-ŋ.

¹⁰ Tacaɛ, nyɛ lɛsɛna-m ma too taa,
na ɲ papɛsi-m ɪ hɛla tɔɔ na naani.

¹¹ Hatoo ma hɔɔv tɛɛ nyɛ tɔɔ kɛ ma wɛɛ,
na n kɛ ma ɪsɔ.

¹² Taa hatɛlɛna-m ma wahalanaa waatu,
nyayale ma sɛnlu nɔɣɔlv fɛi.

¹³ Ma kolontunaa tama-m kɛ ɪsu latɛɛnaa,
pa tv-m hɛkv kɛ ɪsu taale naaŋ keesasi.

¹⁴ Pa haaki nɔɔsi na ma tɔɔ kɛ ɪsu tɔɣɔlaya
ɔɔlvɣv ka tɔɣɔnaya na kɛ nyusɛɣi tɔ.

¹⁵ Ma toma tɛmaya ɪsu lɔm kɛɲɣu atɛ tɔ,
na ma tɔtantɛnaa taa cɛ.

ɪlɛna ma apalɔtv hoo ma taa ɪsu keetu.

¹⁶ Ma luyv tɛɛ wɔlaa kɛ tɛpuɣupuɣu,
na ma nsɛmlɛ matɛna ma tantahaav.

N si-m mɔsvɣv taa kɛ ɪsu ma tɛma sɛpv.

¹⁷ Asayaa kɛkɛle tama-m kɛ.

Hasɪ nsɪ si tv-m hɛkv.

Pa tɔla ma niŋ na ma nɔntaalɔŋ ke pɔɔŋ.

¹⁸ Ma wɔlaa kɛ na mɛ yɛle mɔwa tike
na ma kolontunaa nyɛnɛɣi-m tɛɔɔɔ.

¹⁹ Pa tala ma wontu.

Ilɛna pa to tete ke ma kpaɪ to.

²⁰ Hai, Taaɗa, taa hatelana-m.
Nyaaɗe ma toŋ.

Koo ma waasuyu ke loŋ.

²¹ Ya-m layate noɗ taa.

Lasi-m hasi nsi si kela taa.

²² Waasi-m toɗlasi nsi si noɗ taa,
na taale naaŋ inɪ i heŋ taa.

Hai, nu ma kuselamtu.

²³ Maa heeli nya tom ke ma camnanaa,
na ma sa-ŋ samaa taa.

²⁴ Taaɗa yelaa me i samɪ-i

Yakaru luluyu nyama me i tu-i teeli.

Iseyeli nyama me i see-i.

²⁵ Mpi to, Taaɗa nn footiyi wahala tu noɗolu

yaa n nyani-i sakpelu

peɗo nn haaki-i siyile.

Ama ye wahala tu wiina-ŋ, n nuki ke.

²⁶ Taaɗa nya kulaputu tike ke ma saŋ samaa taa.

Ilɛna ma la-ŋ kotasɪ nsi

maa su noɗ toɗ nya seelaa isentaa.

²⁷ Konyontuna ka toɗ na pa haya.

Taaɗa nya peekelaa i sa-ŋ.

Na pa caɗana-weye tam.

²⁸ Tetu tenasɪ tana yelaa ka huɔ

Taaɗa nya tom na paa keesana nya to.

Na ate yelaa tana luŋ nya tee.

²⁹ Mpi to, Taaɗa nyaaɗe wulaw soso.

Na n taki kawulaya ke piitimnaa tana to.

³⁰ Tεtu taa ton̄tunaa tēna ká t̄ȳo na pá h̄anti-η at̄e.
Na ȳalaa tēna mpa paa te na pá si t̄o paa lun̄i-η akula.

³¹ Pa l̄vl̄v̄η nȳáma ká la-η t̄am̄le
na pá heeli nȳá t̄am̄ ke pa waali piya.

³² Na p̄ele pa keesi p̄ele pa piya ke
is̄ana n waasa nȳá ȳalaa t̄o.

23

Tacaa k̄ele ma tiikilu

¹ Tafiiti yontu.

Is̄o nȳá tiikiyina-m,
maa lan̄əyi pul̄v̄.

² P̄ə t̄əo k̄e n pukina-m nyutu
kul̄ek̄al̄ek̄ətu taa na má hees̄əyi.

Na n̄ yeki na má hees̄əyi l̄vm̄ mpi
p̄ə w̄e t̄əpamm̄ t̄o p̄ə c̄əlo.

³ N t̄ayan̄əyi ma ton̄ k̄paas̄ȳv̄
na n̄ pukina-m m̄paav̄ kus̄iȳis̄uȳu taa si, nȳá h̄ət̄e í
yaa.

⁴ Paa ma t̄əη s̄əkr̄et̄ȳv̄ anaam̄ taa,
maa n̄yan̄ si pul̄v̄v̄v̄ ká la-m.

Mpi t̄o, Tacaa n w̄e ma waali t̄o se.

N tiikiyi-m na n̄ kent̄iyi ma t̄əo na p̄ə t̄ȳv̄-m naani.

⁵ Tacaa, paa ma kolontunaa kin̄,
n̄ m̄ȳv̄-m k̄e na n̄ p̄əl̄əyi ma nȳv̄ȳv̄ taa k̄e s̄əəs̄v̄η nim,
na n̄ suk̄i-m t̄əȳon̄aya t̄əkr̄et̄ek̄r̄et̄e.

Na n̄ suuliyi ma iȳaya k̄v̄nȳənȳəȳa t̄əpam̄.

⁶ Tampana t̄əo, n laki-m k̄v̄pant̄v̄ k̄e
na n̄ s̄əəl̄əyi-m hal̄əna ma wees̄uȳu k̄oȳeēη t̄e.
Ma na-η tu k̄p̄ent̄i teu k̄e, hal̄əna ma s̄əm̄.

24

Tacaa kele antulinya wulav sɔsɔ

¹ Tafiti yontu.

Tacaa nyá tɛnna antulinya tɛna na ɪ taa yɛlaa
na pɛ tɛna mpi pɛ wɛ ɪ taa tɔ.

² Nyá suna antulinya kite ke tenku na
lɔmnaa tɔɔ na ń tɔka-ɪ.

³ Awe taka ká kpana Tacaa nyá pulaya
ɲka ka tɔɔ pa sɛɛki-ɲ tɔ?

Na pɔntu sɔv nyá tɛɔɔɔɔɔɔ naɲɲ nyɛntɛ nté tɔ taa?

⁴ Mpa pa kisa ɪɔɔɔɔɔɔ lapu na pa lotu wɛ kɔlɔmtu
na pá tá ha pa tɔɔɔɔɔɔ laav na pɔpɔtɔ nɔɔsɪ suw tɔɔɔ.

⁵ Tacaa laɲɛ ka heɛna-wɛ na í waasi-wɛ,
na í kooli-wɛɔɔ kɔpantɔ.

⁶ Yɛlaa mpe ɪnɪ pa takanaa sɛɛkɛna Tacaa.
Yakɔpu lɔlɔɔɔ nyáma siyisiyi mpa pa pɔsɔɔɔ
na pá kɔɔ ɪ ɪsɛntaa tɔɔɔɔɔɔ.

⁷ Tam tɔɔ nɔnɔɔsɪ mɛ í tɔlɪ tɔɔɔɔɔɔ,
na teeli wulav sɔv.

⁸ Aweyɛɛ teeli wulav ɪnɪ?

Tacaa tɔɲ tɔ wei ɪ ké yooɲ taa aka tɔɔɔ.

⁹ Tam tɔɔ nɔnɔɔsɪ mɛ í tɔlɪ tɔɔɔɔɔɔ,
na teeli wulav sɔv.

¹⁰ Aweyɛɛ teeli wulav ɪnɪ ye?

Aɛ na ɪsɔtaa Tacaa kele teeli wulav.

25

Husi ma tɔwakɛllɛ na ń hɔlv-m nyá luyɔ nyɛntɔ

¹ Tafiti yontu.

Tacaa nyá tǝ kǝ ma keesǝyǝna.

² Ma Iso nyaya ma pǝta ma ti.

Taa yele-m na feele tǝyǝ-m.

Yaa ma kolontunaa paana-m.

³ Mpa pa tǝyǝ-ŋ naani tǝ

pa kaa wee maa nyǝma taa.

Ama nyá waali lulaa kǝ nyasǝna pa mpee ke kela.

⁴ Hǝlv-m nyá mpaav na má nyi-ku,

na ń seyses-i-m mpi n caa ma la tǝ.

⁵ Tiiki-m nyá tampana taa,

na ń seyses-i-m-ye.

Mpi tǝ, Iso nyá, nyá yakǝna-m.

Nyaya ma teelǝyi tam.

⁶ Tacaa, tǝssi si hatoo tǝ n kǝ kǝpan kǝ,

na ń sǝlǝyi yǝlaa.

⁷ Taa tǝssi ma ifepile kǝpǝntǝŋ na ma isayatu tǝm.

Ama nyǝni ma pǝtǝtǝle na ń tǝssi ma tǝ

kǝ nyá kǝpǝntu tǝ.

⁸ Tacaa n kǝ kǝpan kǝ na ń siyisaa.

Pǝ tǝ kǝ n hǝlǝyi pǝntǝlaa ke mpaav.

⁹ N teesiyi mpa pa ise pa tǝki tǝ pa tǝm kǝ.

Na ń hǝlǝyi-weye nyá luyǝ nyǝntu.

¹⁰ Mpa pa tǝkǝyi Tacaa nyá nǝssi pǝelǝyǝ na nyá

kǝsǝsutu tǝ

pa naaki nyá mpaan tǝna taa kǝ sǝlǝyǝ na kǝpǝntu

kǝ.

¹¹ Hai, Tacaa husi ma isayatu

sǝsǝntu ke nyá hǝte tǝ.

¹² Ye yǝlv nyanǝna Tacaa,

Tacaa hǝlǝyi-i mpaav ŋku i kǝ tǝŋ tǝyǝ.

¹³ Pǝ yǝlv weeki lelen taa kǝ.

Ilɛna ɪ piya náá tɔɔɔ tɛtɔ.

¹⁴ Tacaa heeliyi pɔntɔ kɛ ɪ lotu kɛ,
na ɪ hɔlɔɣɪ-ɪ nɔɔɔ pɛɛlɔɣɔ tɛma.

¹⁵ Tacaa kɛ ma tekiyi tam.

Mpi tɔ, ɪnɪ ɪ ka lɛsɛna-m
katɔka ŋka ka kpa-m tɔ ka taa.

¹⁶ Hai, hɔlɔ-m nyá pɛɛɛɛ na ń keɛsɛna ma tɔɔ.

Mpi tɔ, ma kɛ katayɔlaya kɛ, na kɔnyɔntɔɔlɔ.

¹⁷ Nɔɔɔsɛɛ sɔɔsɔyi ma lotu taa kɛ.

Lɛsɪ-m ma laɲwakɛllɛ taa.

¹⁸ Nyɛnɪ ma kɔnyɔɲ na ma wahala

na ń husɪ ma kɔpɛntɔɲ tɛna.

¹⁹ Nyɛnɪ ma kolontunaa payale,

na ɪsɛna pa taa haɲɔɣɛna-m sɔsɔm tɔ.

²⁰ Kenti ma weesuyɔ tɔɔ na ń ya-m,

na má taa la maa nyɛma,

kɛ ɪsɛna ma pɛta-ɲ ma ti tɔ pɔ tɔɔ.

²¹ Nyɔɔa ma tɛɛlɔɣɪ sɪ ń yele na má tɔɲ siyisuyɔ

na má taa wakɛlɛna nɔɔɔlɔ.

²² Hai, ɪsɔ, ya ɪsɛɣɛɪ nyɛma

kɛ pa laɲwakɛllɛ tɛna taa.

26

Yɔlvpaɲ yaav kɛ Tacaa

¹ Tafiiiti yontu.

Tacaa, ha-m tampana.

Mpi tɔ, ma yaasi tewaya,

pɛyele ma pɛta-ɲ ma tɔɣɪ tɔkpataa.

Ma ta helɪ.

² Mayasi-m na ń wiili ma lotu taa,

na ń yasi ma lɛmayasɛɛ taa na ń ná.

³ Ma naaki nyá kɔpantɔ na ma ɪse,
na má tɔŋ nyá tampana taa.

⁴ Maa tɔŋɔɣi pɔpɔtɔnaa,
pɔyele ma na mɛnaafikinaa tu tɔŋ.

⁵ Ma taa kraakɛna ɪsaɣalataa kpekɛle kɛ.
Pɔyele maa kpɔtɔɣɛna nyɔɔŋ feinaa.

⁶ Tɔcaa, maa saŋ ma niŋ na pɛ hɔli si ma kɛ kɔpan,
na má cɔɔ kɔtaɣa tɔlate,

⁷ na má seeki-ŋ na má saŋ nyá kookalɛnaa.

⁸ Tɔcaa ma sɔɔla nyá tɔɣaɣa kɛ.

Nyá tɔcaɣale tɛnaɣa nyá teeli naaki.

⁹ Taa kpɛnti má na asaɣaa kɛ tɔkɔle,
yaa má na yɔlɔkɔlaa tá weesiŋ lɛsɔɣɔ.

¹⁰ Mpa pa laki kawalɣa na
pá paalɔɣi kuhaaŋ ɪsaɣaŋ tɔ.

¹¹ Ma yaasi tewaya.

Nyɛni ma pɔtɔtɔle na ń ya-m.

¹² Ma saŋaa kɛ tɔca,

maa see Tɔcaa kɛ samaa taa.

27

Tɔcaa kiŋ cɔɔsɔɣɔ

¹ Tafiti yontu.

Tɔcaa nyɔɣale ma fɛtɛla na ma nyɔɣɔ yátu.

Ma kaa nyana nɔɣɔlɔ.

Nyá kentiɣina ma weesɔɣu tɔɔ,
pɔlɔpɔ kaa sɔsɔ-m watɔ.

² Ye asaɣaa kɔŋ ma cɔlɔɣɔ ɪsu taale wontu,
mpe paa hotina ate na pɛ wakɛli-we.

³ Paa yoolaa tama-m kɔtaɣa sɔɣɔntɔ fei-m.

Paa pa sɔv-m yoonav ma wɛna Iso ké naani.

⁴ Kulɔmtɔ kɛ ma sɛlɛmɛyi Taca na má sɛki tɔ tɔɔ.

Pə wɛɛ si má caɣa nyá tɛyɣa taa ké halɛna ma sɛm,
na má sa ka teu na má yɔɔlɛna Iso wɛɛv.

⁵ Na ń ɲmɛsi-m nyá tɛyɣa taa,

na ń kenti ma tɔɔ ké wahala waatu.

Na ń si-m kɔkɔpamɔyɔ tɔɔ si pulɔ í taa hiki-m.

⁶ Waatu inɛyi maa kɛli ma kolontunaa mpa pa cɔɔna-
m tɔ,

na má sa-ɲ nyá tɛyɣa taa na má la-ɲ kɔtasi,

na má yoo-ɲ yontu na má tala-ɲ.

⁷ Taca nyɛni ma pɛtɔɔtɛ,

na ń nu saa wei ma yaaki-ɲ tɔ.

⁸ Ma tɔɔsa nti n suwa si má kɛɛsɛna nyá tɔɔ tɔ.

Taca pə tɔɔ ké ma kɛɛsɛyɛna nyá tɔɔ.

⁹ Iso nyá waasɛyɛna-m.

Taa ha nyá sɛɛlv maɣa siyile yaa ń lɔ-m na pááná.

¹⁰ Paa ma too na ma caa pa lɔ-m,

Taca, nyá mɔyɔna-m.

¹¹ Taca, hɔlv-m mpaav ɲku n caa má tɔɲ tɔ.

Mpi tɔ, ma kolontunaa yookina-m.

Tiiki-m kɔsiyisuyɔ taa.

¹² Taa yeɛ na ma kolontunaa

lana-m isɛna pa caaki tɔ.

Mpi tɔ, pɔpɔv aseeta nyáma mpe,

pa nyaasɛyi-m ké.

¹³ Ye ma taa wɛɛna naani ké

Taca kɔpantɔ tɔɔ ké atɛ cɛnɛ,

isɛnaɣa maa lapa?

¹⁴ Taɲ Taca,

kaasi nyá ti

na ń tɔyɔ apalɔtu.
Tañ Tacaa.

28

Səm nəyɔ taa tv sələmvyv

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa nyaga ma makɪ kapusi na má yaaki,
ma kentulu, taa tɛki nyá ŋkraŋŋ.
Ye n ta cɔ-m, ma we ké ɪsu wei pa tisiyi pələau taa tɔ.

² Waatu wei ma makɪ kapusi na má yaaki-ŋ
na má hɔlɔyi niŋ na nyá tɛɔɔale
naŋŋ nyəntɛ tɔ tɔ, nu ma wiinau.

³ Taa kaa má na kawalaya nyóma
na ɪɔalataa ke kɔrátɔyɔ kɔlɔmvyv.
Pa kɔyɔɔɔtɔtu we leleŋ ké,
na pa taa na sɛɛsi.

⁴ Feli-weye pa ɪɔayatu fɔtɔ
na ń keesəna pa acilayatu tɔma.
Lɛɛti-weye pa kulapəle.

⁵ Paa laki laakali na nyá kulaputɔ na nyá tɔma.
Wakəli-we tənəŋŋəŋ, pá taa tasa kulɔyɔ.

⁶ Tacaa, ma sɛɛ-ŋ
ɪsəna n nu ma wula tɔ.

⁷ Nyagalɛ ma toŋ na ma kɔkentuyɔ.
Nyaga ma tɔyi naani na ń waasəyi-m,
na ma we laŋhɔlɔmlɛ taa na má saŋi-ŋ na yontu.

⁸ Nyá kentiɔina nyá yələa na toŋ,
na ń waasəyi nyá kɔləsu na u nyanŋna pulɔ.

⁹ Waasi nyá yələa tá na ń kooli-tɔyɔ kɔpantu.

Tiiki-tu na í paasəyənə-tuyv tam təw.
Mpi tə, nyá tənna-tv.

29

Tacaa nəyɔ

¹ Tafiiti yontu.

Isətaa nyəma me í sa Tacaa.
I puyvli Tacaa teeli na ɪ səsəəntv təm.
² I sa Tacaa həte səsəəle
na ɪ həntɪ-ɪ ateyɛ
saa wei ɪ huləyɪ ɪ tənəŋŋ wɛɛtv tə.

³ Isə teeli tv yekina na tev tiliyɪ.
Inɪ ɪ holiyina lumnəa təw.
Isə ŋmakəla lvm səsəəm ké.
⁴ Tacaa nəyɔ nukəna toŋ ké na səsəəntv.

⁵ Nyá nəyɔ peləyɪ tuŋ səsəəŋ ké.
Nyá peləyənə Lipəŋ tuŋ səsəəŋ.
⁶ N laki na Lipəŋ puyv ŋmaaki isu latəce kɔfalv.
Na Hɛɛməŋ nyəŋkv isu taale nau kɔfalv.

⁷ Tacaa nyá nəyɔ lakəna na tev ŋmeləsəyɪ.
⁸ Na ka ciyitiyɪ Katɛɛsɪ wɔlaya tɛtv.
⁹ Nyá nəyɔ lakəna na naməŋ lɔləyɪ,
na ká yeki na hətv tuŋ kpaaləyɪ təkpaalakpala.

Na pa tənə pa kpaaləyɪ Tacaa təyaya taa ké isətaa sɪ
Isə kele teeli tv təkpara.
¹⁰ Nyá kawulaya tətəyɔle nté lvm səsəəm təw.
Tənaya n ká təkɪ-keye tam təw.

11 Tacaa ha ton ke nyá yɛlaa
na ń kooli-weyɛ kɔpantu
na ń yele na pá heesi.

30

Tacaa haaki weesuyu kɔfalɔyɔ

1 Tafiti yontu nti pa yoo
Isɔ tɔsɛɛle tɔlɔyɔ waatu tɔɔɔɔ.

2 Hai, Tacaa, ma sama-ɲ.
Mpi tɔ, nyá lɛsɛna-m lumaɲ taa.
N ta sɔɔli si ma kolontunaa í paana-m.

3 Ma Isɔ Tacaa,
ma wiina-ɲ, ɔlena ń waa-m.

4 Ma nɔɔhɛle ka wey pɛlaav taa tɔ,
nyá lɛsɛna-m sɛtaa tɛ na ń ha-m weesuyu.

5 Mpa me í sɔɔla Tacaa tɔ í yoo-i yontu.
I sɛɛ-i na í sam-i i tanaɲ weetu tɔɔ.

6 I pááná we laasaya tɔɔ tike ké.
Ilena i kɔpantu ke yɔlɔ weesuyu tana.
Taanaya ke yɔlɔ wiiki na kɔ fe tanaɲ
ɔlena í won na í kpaləsi.

7 Waatu wei maa cayana ma ti tɔ,
ma huukaya ké si pɔlɔpɔ kaa la-m.

8 Tacaa nyá kɔpantu tɔɔ ké n ka yɛlaa
na má sɛɲ teu tɛca isɔ pɔyɔ.
N kɔma na ń ha-m siyile ɔlena pɛ liyiti-m.

9 Mɔyɔyɔ ma mapa kapusi na
má wiina-ɲ na má pɔɔsi-ɲ si

10 ye ma sɛpa na má tii pɛlaav taa weye n waaki?
Yɔlɔ í pɛsa tɛtu i tasɛyi-ɲ sam yaa í kpaali

nyá kɔpantv tətəyɔ?

¹¹ Tacaa, ke ŋkraŋŋ na ń waasi-m,
Tacaa kɔɔ na ń ya-m.

¹² M̀pɔyɔ n layasa ma laŋwakəlle ke laŋhulɔmlɛ,
na ń wəyɔsi ma layaya wontu na ń suu-m acima
nyəntv.

¹³ Waatv inəyi maa yoo-ŋ yontu,
ma kaa su, Tacaa, ma Isɔ,
maa saŋi-ŋ tam ké.

31

Naani tɔyɔ ke Tacaa

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyuyv tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Tacaa nyaya ma tɔyi kɔɔlɔyɔ,
taa yele-m na fɛɛɛ tɔyɔ-m.
Waasi-m nyá tampana tɔŋyɔ tɔɔ.

³ Ke ŋkraŋyɔ na ń waasi-m lɔŋ.
Pəsi ma kɔkentuɔu tɔŋ nyəŋkɔ na má ná nyuyv.

⁴ Mpi tɔ, nyá kentiɔina-m
na ń wɛ ɪsu ma kolɔŋa ɪcate.
N ká tiiki-m na ń paasəna-m nyá hətɛ tɔɔ.

⁵ Fiti-m puluyɔ ŋku pa nyəpa-m tɔ kɔ taa.
Mpi tɔ, nyayale ma kentilu.

⁶ Nyá niŋ taa ké ma pɛtəyi ma ti təkɔpataa.
Nyayale Isɔ Tacaa tampana tɔ,
n ká waasi-m.

⁷ Ma taa kpaakəna mpa pa matəna tɔŋ kpaɪ nyəŋ inɪ
tɔyɔ.

Ama nyaya ma pɛta ma ti.

8 Nyá kúpantu tǎo ké ma we lan̄hulǔmle na an̄maala pǎ taa.

Mpi tǎo, n nawa ma wahala na í nyi ma nǎyǎsɛɛ tǎo.

9 N̄ kaa pɛti-m kolontu niŋ taa.

N ká cɛ-m ké na í yele na má sǎn̄ ma nǎɔhɛɛ tǎo.

10 Wula nu ma ɪsɛ na má tala ma tǎnaya.

Hai, Tacaá, nyǎni ma pǎtǎtǎle,

ma we lan̄wakǎlle taa ké.

11 Nǎyǎsɛɛ tǎka ma weesuɣu na ma puɪsɪ ké.

Ma ɪsayatǔ tɛŋna ma toma na pǎ caamǎyi-m.

12 Ma kolontunaa na pǎ kpeŋna

ma asǎmaa pǎsa-m won̄a pulǔpɔɣu.

Na ma tǎm we ma taapalaa ke sǎyǎntǔ.

Na pǎ na-m awalɪ pa seeki-m.

13 Ma pǎsa ké ɪsu nyǎnaya kuyǎkaya.

Na pǎ sǎo ma tǎo ɪsu sǎtǔ.

14 Ma nuwa nti yǎlaa yǎyǎtǎyi ma tǎo tǎo.

Sǎyǎntǔ tama-m kotaya ké.

Pa cakɪ ma tǎo sɪ pǎ lǎsɪ ma weesuɣu.

15 Ama Tacaá, nyaya ma pǎta ma ti.

Nyayale ma ɪsǎo.

16 Nyá niŋ taa ké mpi maa tɛsǎna tǎo pǎ weɛ.

Fiti-m ma kolontunaa na ma konyǎntǔlaa.

17 Nyá ɪsentaa í hetǎna nyá tǎmle tǔ maya teu

na í ya-m nyá kúpantu tǎo.

18 Tacaá taa tǔ-m fɛɛle ke waatǔ wei ma yaaki-ŋ tǎo.

Ama ma kolontunaa ka tǎyǎna-te.

Pǎ weɛ sɪ pǎ tisi-weye atɛtǎle taa

na pǎ nyala pa nǎsɪ.

19 Yele na footilaa pǎpǎtǔnaa

mpe pǎ pǎsɪ kamumusi.

Mpi tɔ, tampana tɛŋlaa ke
pa holiyina na kalampaani.

²⁰ Pɔpɔtɔ fei lelen,

kɔpantɔ sɔsɔantɔ ke n su mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ.

Yɛlaa tɛna naaki si,

mpa pa tɔyɔ-ŋ kpulɔyɔ tɔyɔ n haaki-ti.

²¹ Pa cɔsɔyɔ nyá kin ke mpɔ

ɔlena n kenti pa tɔɔ si,

kolontunaa í taa tɔ-wɛyɛ kɔnyɔŋ.

²² Tacaá ma sɛɛ-ŋ.

Pu tama-m ké isɔ ɔcate.

ɔlena n holi-m nyá kɔpantɔ

na n la-m piti tɛmlɛ.

²³ Ma laŋlɛ ka wakɛlaa ké,

halɔ ma mayasaya si pɔ lɛsa-m nyá kin.

ɔlena n nu ma wiinav.

²⁴ Tacaá yɛlaa mɛ í sɔɔli Tacaá.

Mpi tɔ, Tacaá feŋiyi mpa pa tɔkɛyi ɔ tɔm ke teu tɔyɔ.

ɔlena í lɛɛtɔyi kalampaani nyɛma na pááná.

²⁵ Mɔ tɛna mpa mɛ í tɔyi Tacaá ke naani tɔ,

í tɔyɔ apalɔtɔ na í nyɔɔ tɔŋ.

32

Wei Isɔ husa ɔ isayatu tɔ ɔ laŋhɔlɔmlɛ

¹ Tafiti yontu.

Lelen nɔlɔ ntɛ wei ɔ isayatu Isɔ husaa
na í wii-ɔ ɔ kɔpɛntɔŋ tɔ.

² Lelen nɔlɔ ntɛ wei Tacaá u yeki si

ɔ isayatu í mɛli ɔ nyɔyɔ taa tɔ.

Pɔyele cɛsɔyɔ fei ɔ lɛmayasɛɛ taa.

³ Ye ma ημεσα ma ιsayatu,
maya tə wakələyi.

Na má mələyi ilim na pə tem.

⁴ Mpi tə, ilim na ahoo ke

n həηaya ma ηkpaηyυv na pə nu-m.

Ma toma tema isu tυyv ke wulaya tetu taa ké lυjle.

⁵ Ma mayasaa si maa hυli-η ma ιsayatu,

ma ta ηmesi-η ma kυpəntəη.

Uena nyaa husi-m tə təna.

⁶ Pə təw ké nyá yəlaa təna ka sələməyi-η

na paa waatu wei wahalanaa

wata-we isu lum, pu taki-we.

⁷ Nyaya ma cəwəyəna,

na í hatələyəna-m laηwakəlle.

Na má ηmaaləyəna ma nyυyv yaru.

⁸ Mpyυv Tacaa cə-m si: Maa seyeσι-η

na má hυli-η mpaav ηku n ká təη tə.

Na má paasəyəna-η na má tasəyi-η layatu.

⁹ Taa la kυmelentu isu kpaγav,

yaa kpaηaya ηka pa keekəna kpaσι tə.

Ue natəli tə kaa mayana-η.

¹⁰ Ιsayav we wahalanaa payale taa ké.

Uena Tacaa náá pələyi kυpantu ke wei

i tυyi-i naani tə.

¹¹ Siyisilaa me, í yəwəna Tacaa na í ηmaali.

Na tampana təηlaa me mə təna

mu wilitina laηhυlumlə.

33

Antulinya ηmalv Isə samtv

¹ Siyisilaa me í yə̀lə̀na Taaaa.
 Iso samtu muna tampana tən̄jlaa.

² I samı-ı na cəmuyv,
 na í tala-ı na ηmusı naanəwa nyə̀jku.

³ I yoo-ı yontu kufatu,
 na mə cəməj na mə nəəsi kulı isətaa.

⁴ Mpi tə, Taaaa nyá kuyə̀ətutv ké tampana ké,
 na nyá kulaputv təna hvlə̀yənə mpu.

⁵ N səla siyisuyu na tampana tən̄yuyv ké.
 Taaaa kəpantv suwa tetv taa ké.

⁶ Təmuyv ke n yə̀ətəa,
 na pé la isətənyv
 na ilim na isətə na isətəlv̄nası náá wεε.

⁷ N kpeyela tən̄ku lvm ke təntəmlε.
 Na í tv lvmnaa sə səəm ke kotikotuj taa.

⁸ Tetv təna í nyana Taaaa,
 na tə taa yə̀laa təna sele nyá kin̄.

⁹ Mpi tə, í yə̀ətəa pə laki ké.
 N̄ kula nəyə sı mpi pə wεε,
 pəle pə wεε.

¹⁰ Taaaa n wakələyı təma nna
 piitimnaa suwa sı pa laki təyə,
 na í hetəyı nti pa həkəyı tə.

¹¹ Ama təma nna Taaaa n suwa na
 í tən̄yayı na í laki tə a wε tam ké.
 Na í həkə nti təle tə wεε ípuyv pusı pusı.

¹² Lelen̄ nulaa nté piitim mpi
 pə nyənəyı Taaaa ke pə Iso tə.
 Na yə̀laa mpa n ləsaa sı nyá nyéma tə.

¹³ Tuu isətaa ké Taaaa n wεε na

ń nyənəyi na ń naaki yəlaa təna.

14 Nyá təcəyalə taa ké n wεε na
ń keŋna a tε nyəma təna tə.

15 Nyá ɲmana pa təna na
ń tu-wεyε cəkənav ləmayasεε
na pɔlv lapv yaa pə kisuyu ləmayasələ.
Na pá feŋyi pa təma.

16 Pə taya yoolaa tuutuuma kε
wulav təkəna yoo.

Pəcə tomin na waasəyi yoolu.

17 Pə taya yoo kpaɣanv toma yaa
i alaafəya yakəna i cəyalv.

18 Ama Taca nyá isələ ná wε mpa
pa nyaŋna-ŋ na pá tɛləyi
nyá kɔpantv tə pa tə ké.

19 Na ń ləsəyi-wεyε səm taa.
Na ń paasəyənə-wεyε nyəyəsɪ
waatv na pá wɛna weesuyv.

20 Taca nyaya tá tɛləyi.

Nyá waasəyənə-tv na
ń kentiyi tá tə.

21 Nyá tə ké tə wε laŋhulvmlε taa.

Na tə wɛnə-ŋ naani.

22 Taca, la-tuyv nyá kɔpantv isv
tá tɛlvuyv-ŋ tə.

34

Taca waasa-m ma sɔyontv təna taa.

1 Tafiiti yontu kε waatv wei i pola Filiisi nyəma
wulav Apimeleki tε na í pəsɪ isv kɔmɛlɛŋ
na ílé i təyənɪ-tə tə.

² Maa sa Tacaa ke paa waatu wei ké.
Ma nəɣə taa ké nyá samtu ka wee tam.

³ Maa sa-ŋ mpi n lapa-m tə pə təə.
Konyəntəɣəlaa í nu na í yəəli.

⁴ Tə krenti na té tala Iso na té see-i.

⁵ Tacaa, ma yaa-ŋ ní cə-m,
na í waasi-m ma səɣəntu təna taa.

⁶ Ye yulu tekiyi Tacaa puntu isentaa hetəyi ké
na feele ya i tokuyu taa.

⁷ Ye wahala tu í wiina Tacaa,
i nukí ké na í yapi-i i nəɣəsee təna taa.

⁸ Isətaa tillu we yəlaa mpa pa nyaŋna
Tacaa tə pa waali ké.

Na í ləsəyi-weye asola taa.

⁹ I maɣasi na í ná isəna
Tacaa we lelen tə.

Lelen nulu nté yulu wei
i tɔyi Tacaa ke kpuləyɔ tə.

¹⁰ Tacaa nyáma me, í nyaŋna-i.
Puləpɔ u laŋəyi mpɔ inɪ pə lataa.

¹¹ Halɪ təɣəlasɪ piya maɣamaɣa wiiki nyəɣəsɪ ké.
Ama Tacaa preekəlaa náá laŋəyi kɔpəntu.

¹² Ma pəyalaa í nu ma təm na
má huli-meye mpi pa yaa Tacaa səɣəntu tə.

¹³ Mə taa nəɣəlu caa sɪ í waa i weesuyu taa
na i pusɪ taɣali na í nu lelen na?

¹⁴ Pə wee sɪ í kra mə nəsɪ
na í ye le cayanəu na kaloolaya.

¹⁵ I se isayatu na í la kɔpəntu.
Na í preekɪ mə na ləlaa má lelen

na isəle kuseemele.

¹⁶ Tacaa isəle we siyisilaa təw ké

na í kema nkpaṅyɔyɔ na pa təw.

¹⁷ I haaki asayaa ke siyile ké.

Na í kpiisi pa həla mayamaya ke

tətv taa na pá səw pa təw.

¹⁸ Ye siyisilu í wiiwa Tacaa nukú ké.

Na í waasi-ɪ ɪ nəyəsɛɛ təna taa.

¹⁹ Ye ɪ laŋle wakəlaa ɪ we ɪ waaləyi.

Na ye pə nu-ɪ ɪ waasi-ɪ.

²⁰ Wahalanaa payale makəna siyisilu,

ama Tacaa waasəyi-ɪ pa təna pa taa.

²¹ Na í feŋyi ɪ tənuyɔ təna təw si

ɪ mɔwa taa natəli té taa peli.

²² Isayətv kuyɔna tə tv.

Uena mpa pa caki siyisilu acaya tə

pəle pá ná pə nav.

²³ Tacaa yaki ɪ təmle nyéma ké.

Uena pa təna mpa pa tɔyi-ɪ kpuluyɔ tɔ

pa fitiyi nkpaṅyɔyɔ həm.

35

Siyisilu wei pa yaa hvvle tɔ ɪ wula

¹ Tafiiti yontu.

Hai, Tacaa hvvna ma nəyɔ ke ma kolontunaa

na ń yona mpa pa yookina-m tɔ.

² Co nyá kpáluyɔ na nyá yooou wontu,

na ń kəw ma waasuyɔ.

³ Kpɛɛ nyá ɲmantayaa

na ma kɔnyəntulaa təw.

Heeli-m si n ka ya ma nyuyɔ.

4 Tυ fεελε κε ma weesuyu ləsəlaa
na pé liyiti-we.

Mpa pa həkəyi si pá la-m isayatu tə,
pá məli waali na pá ká nyəəη.

5 Pə yası-we isu heelim kpaɣa nyuluyu ke
waatu wei Taca a isətaa tillu təɣənəyi-we tə.

6 Na səkrətuyu na sotu wee pa mpaav taa
ke waatu wei Taca a isətaa tillu we pa waali tə.

7 Mpi tə, mʊsʊη ke pa nyəpa-m katəka,
na pá huli ma mpaav taa ké puyuy si má hoti.

8 Wakəlyuy í tuti-we na pa mayamaya pa katəka kpa-
we,
na pá hoti pa puyuy taa na pá lá asaala.

9 Ama ma lanje ká hʊləməna Taca a
na má yəələna nyá waasuyu.

10 Ilena má yəɣəti ma taa si,
Taca a feina saala.

N waasəyi kunyəntəɣəlu ke tonj tu ninj taa.

Na ń waasi wahala tu na kunyəntu ke wei i
təki pa ise tə i ninj taa.

11 Pəpətu aseeta nyəma pəəsəyi-m
isayatu nti ma ta nyi tə.

12 Na pá ləəki-m.

Ma pəsa kucəəv feləyi nyəη ké.

13 Pəyele saa wei pə wukaya mpe tə
ma suukaya ləyaya wontu ké na má həkəyi nəɣə,
na má sələməyi Isə na nyuyuy kama si pé waa-we.

14 Ma nyənaya-weye ma newaa yaa ma taapalaa ké,
na pa təm wakələyi ma lanje.

Na má təη nəəhəle nəəhəle.

Na ise kama ate isu

ma too kɔlɔlv səpəna.

¹⁵ ɪlena mpe pá wɔŋiyi maɣa saa wei ma ceŋləyi tɔ.

Na pá pɛɛləyi ma tɔɔ ké nɔɣɔ.

Kpai nyáma mpa ma ta nyi tɔ,

paɔ heɛsəyi ma tɔm ke kapusi mapu.

¹⁶ Pə cɔpa-m na pá wɔŋ na pá kpaləsi.

Na pá nyuki-m kela na pááná.

¹⁷ Tacaa waatv wei ké n ká heɛsi-m nyənvyu na isɛ?

Kenti-m tɔɣɔlasɪ nsi na ń ya-m si səkraŋ taa.

¹⁸ ɪle maa sa-ŋ kotilaa taa.

Na má sɛɛ-ŋ yɔlaa samaa taa.

¹⁹ Taa ye le na ma kolontunaa mpe

pá paana ma wahala.

Mpa ɪni pa taa kraana-m musɔŋ tɔ,

pa ye le tɔmaɣa isɛ cəpəlvɔv ke ma tɔm.

²⁰ Paɔ yɔɣɔtəyi tɔm kɔpantv

pəyele pa cakəna yɔlaa mpa

pa wɛ təpamm tɔɣɔ tam.

²¹ Pa haaki pa nɔɔsi na ma tɔɔ

na pá wɔŋiyi na pá kpaləsəyi si:

Tə na-ŋ ké na tá isəpile təkɛlekele.

²² Tacaa, n nawa mpi pə lapa tɔ,

Taa hatələna-m, pəyele taa su.

²³ Hai Tacaa, kɔli na ń ha-m tampana,

ma caa ɪsɔ, sɛɛna ma tɔɔ.

²⁴ Kɛɛsəna isəna nyá siɣisuyv wɛɛ tɔ

na ń ha-m tampana.

Na pá ye le-m paanav.

²⁵ Taa ye le na pá tɔ si:

Tə hika-i na tɔ tɛ i tɔm.

26 Ƒεελε ί kpa pa təna mpa pa lanja heena
ma wahala na pá kuləyi ma təə tə na pé liyiti-wε.

27 Mpa pa lanja heena ma tampana hav tə
pá yəələna lanhəlvmlε,
na pá yəχətəyi tam si:
Tacaα wei ι caana ι təmlε tv na
heεsvyυ təχə tu taləyi tam.

28 Maa σεε-η nyá siyisuyυ təə,
na má saηι-η kuyεη təna.

36

Isə kin nte weesuyυ təlule

¹ Tacaα təmlε tv Tafiiti yontu nti
tə wε yonyoolaa nyvυ tv yontunaa taa təχəlv.

² Ma cekəna Isə təə kullv kuyəχətvtv,
si: Isə səχəntv ta ke maya pulvrv.

³ Pə puχusiyi-ι ké si ι ké kupaη
ιλε υ cekəχəna ι isayatv si ί kisi-tι.

⁴ Ι kuyəχətvtv təna ke kaloolaya na kvtusvtv ké.
I fei ləmayaseε, pácv ι ta nyι kvpantv lapv.

⁵ Ι təhəntəle ke ι mayasəyi
mpi pə ta siyisi tə pə təm,
na ί təηəyi mpaav ηku kv fei teu tə,
υ ləvki isayatv.

⁶ Tacaα nyá kvpantv walaa ké isu isətənvυ
na nyá teu náα kaləsəna isəηmvtv.

⁷ Nyá siyisuyυ kaawaya isu pulasi.
Na nyá kvmayasvtv náα lumaa isu tenku.
Nyá waasəχəna yələa na təla.

⁸ Hai, Iso nyá kúpantv tewaya.

Na yelaa ηmeləyi nyá tee.

⁹ Nyá təyaya taa wənav ke n hayasəyi-wə,
na n̄ yeki na pá nyəkki nyá kúpantv isu ləm.

¹⁰ Nyá kin̄ ke weesuɣu sɛɛlv wɛɛ.

Na tə naakəna nyá nyaaləm.

¹¹ Tacaa la kúpantv ke mpa pa nyəma-η tə
na mpa pa təηəyi tampana tə.

¹² Kalampaani tv í taa feli-m nəəhəle.

Pəyele isayav í taa təɣoni-m.

¹³ Ii naaki yelaa asayaa tema
hotuɣu na pá pəsi krentəlası
paa pəsəyi kulvɣv.

37

Nyá taa í taa kpana asayaa lɛsvyv

¹ Tafiti yontu.

Yvlv nyá, nyá taa í taa kpana isayalataa yoo.

Taa tu nyuli pa kawaaya.

² Pa kəη lontiluyv ké isu nyutv,
na pá wvlv isu nyutv kuləkəkəkətv wvlvɣv tə.

³ Ha nyá təyi Tacaa na n̄ laki kúpantv,
ilɛ n̄ ká caya mə tetv taa na alaafəya.

⁴ Yele na Tacaa pəsi nyá lelen̄ təlulɛ,
ilɛ i ká ha-η mpi n̄ nyuləyi tə.

⁵ Pɛti-i nyá weesuɣu na n̄ nyənəyi i tike
ilɛ i ká la mpi pə wɛ lapv tə.

⁶ I ká yele na nyá siɣisuɣu ná isu nyaaləm
na nyá tampana ná isu ilim ke pə sikuɣu waatv.

7 Caya tɔpamm na ń tɛɛlɛgi Taca na suulu.
Taa mu pɔ́áná na mpa pa waaki pa isayatu taa tɔ.

8 Lɔ-yɛ, na ń yele taa hanaya.
Taa kɔnti, isayatu ke pɔ lɔlɛgi.

9 Pɔ kpiisi isagalataa ké,
ilena Taca tɛllaa náá tɔɔ tɛtu.

10 Pɔcɔɔ pɔ kaasaa na isayau saali yem.
N kɔɲ n nyɛni i lonte taa,
n kaa na i ikpatɛ.

11 Ama tɔpasɛlaa ká tɔɔna tɛtu
na pɔ cayana pa ti tɔɛɛkɛtɛɛ.

12 Isayau caki siyisilu acaya ké,
na i nyasɛgi i tɔgi kɛla.

13 Ama Taca ná woniyi-i ké.
Mpi tɔ, i nyɛmá si huɛ kuyaku ká kɔɔ.

14 Asayaa ná kpɛɛki pa layalɛ ké na pɔ pan pa tɔɔɲ
si pa kɔgi kɔnyɔntɔnaa na wahala nyɛma
mpa pa tɔɲgi mpaav kusiyisuyi tɔ.

15 Ama pa mayamaya ke pa layalɛ ká sɔ
na pa tɔɔɲ pɛli.

16 Siyisilu wɛnav pɛciimaya kɛla teu
ke asayaa payalɛ nyɛɲku tuutuuma.

17 Mpi tɔ, Taca n pɛlɛgi pa niɲ ké
ilena ń paasɔɔna siyisilaa.

18 N nyɛmá mpa pa tɔɲ isi Iso sɔɔlaa tɔ pa tɔɔ ké
na mpi n ká ha-wɛ tɔ, pɔ pɛsi pa nyɛm ke tam tɔɔ.

19 Fɛɛɛ kaa tɔɔɔ-wɛɛɛ wahala waatu taa.
N ká ha-wɛɛɛ hayanaɲa ke nyɔɔsi waatu.

20 Asayaa kəŋ lepu ké.
Tacaa kolontunaa ká saali ké
ısu nyutu hetu yaa kəkə nyəəsi.

21 Isayav kəntəyi ké u feləyi.
Ama siyisilu ná haakəna luyu kvlbmuyv.

22 Mpa Tacaa kooliyi kvpantu tə
mpə pa tənna tetv.

İlena pə kpiisiyi mpa ı təŋsəyi mpusi tə.

23 Ye ı laŋle heena yulv tənte,
ı hasəyi ı nəəheε tee ké.

24 Paa ı tu hotaa u saaləyi atε.
I təkəyi ı niŋ taa ké na ı kvstı-ı.

25 Too ma kvlvuyv tə,
haləna ma kpatəlaya,
ma ta nata pə ləwa siyisilu,
yaa pə svsa ı piya ke təyənaya sələmyuv taa.

26 I haakəna luyu kvlbmuyv ke tam ké
na İso kooliyi ı piya ke kvpantu.

27 Kisi ısayatv na ń lakı kvpantu
ıle nyá piitim ká wεε tetv taa ké tam.

28 Mpi tə, siyisuyu ke Tacaa n səəlaa.
Pəyele nn ləkı nyá yəlaa.
N kentiyi pa təə ké tam ké.

Ama n ká kpiisi asayaa piitim.

29 Siyisilaa ká təyənə tetv
na pá caya tə taa ké tam.

30 Ləmayasεε təm ke siyisilaa yəyətəyi
na pá kraaləyi tampana təŋuyv.

31 Pa Iso kiin we pa lotu taa ké,
pu ceηl̥əyi-we.

32 Isayav ceηl̥əyi siyisilu ké
na í peek̥əyi i kuyv.

33 Ama Tacaa u yeki si isayav í kpa siyisilu ke i səkpaη
taa.
Yaa siyisilu təm í si təhυle taa.

34 Teeηi Tacaa na í təηəyi i mpaav.
I ka kusɪ nyá nyuyv na í təγə tetv
na í kpiisi asayaa na í ná.

35 Maa nawa isayav na í ηmakəl̥əyi.
Na í pu səsəm isu tuyv ke Lipaη
tetv kɔpantv taa.

36 Ama ma məla təna de maa tasəyi-i nav,
na má peeki na má wu paɣa.

37 Nyəanna mpa pa təη isu Iso səɔlaa
na pá təηəyi tampana tə.
Wei i caaki í na lelaa pa leleη tə,
i weekəna ləlvuyv nyəma ké.

38 Pu wakəli isayalataa tənaya,
na pə kpiisi pa ləlvəη.

39 Tacaa yakəna siyisilaa.
Na í kentiyi pa təɔ ké wahalanaa waatu.

40 Inu i waasəyənə-we na í teη-we.
Na í fitiyi-weɣe asayaa niη taa na í yakɪ-we.
Mpi tə, inəyi pa tv kɔlvuyv.

38

Kv̄t̄əntv̄ wei i nȳəma i t̄əwak̄əlle t̄ə i sal̄əmv̄ȳv̄

¹ Tafiiti yontu nti
pa t̄ə̄s̄əȳəna Is̄ə t̄ə̄ t̄əȳə̄l̄ə.

² Tacaa taa h̄ə ma ŋkraŋȳȳv̄
yaa ŋ̄ t̄v̄-m sal̄əka na p̄ááná.

³ Mpi t̄ə, nyá nȳəmá ȳəȳə-m ké,
na nyá niŋ yuŋ tii ma t̄ə̄.

⁴ Nyá p̄ááná t̄ə̄,
ma t̄ə̄nv̄ȳv̄ f̄ei t̄ə̄v̄ŋŋ.
Ma kv̄p̄ənt̄v̄ȳv̄ t̄ə̄,
alaaf̄əȳə f̄ei ma muwa taa.

⁵ Ma is̄əȳətv̄ k̄əla-m kv̄ŋkv̄l̄ə̄m̄əŋ.
Na t̄ə̄ nu-m is̄u s̄əȳəla s̄ə̄s̄ə̄na.

⁶ Ma hiŋ taa lapa kv̄s̄əȳətv̄ ké na p̄ə w̄uki.
Ma kv̄m̄el̄ənt̄v̄ kas̄əȳəȳə nt̄é.

⁷ W̄v̄s̄asi k̄ə̄k̄əla-m ké na má kawa katat̄əlaȳə.
L̄əŋwak̄əlle taa ké ma t̄əŋ kv̄ȳēēŋ t̄əna.

⁸ W̄v̄s̄asi s̄ə̄s̄ə̄ns̄i sal̄əȳəna ma t̄ə̄naya taa.
P̄v̄l̄əp̄v̄ f̄ei t̄ə̄v̄ŋŋ ké ma t̄ə̄nv̄ȳv̄ taa.

⁹ P̄ə ȳəka-m ké t̄ə̄naŋnaŋ ma f̄ei toma.
Na ma l̄əŋwak̄əlle yeki na má m̄ə̄l̄əȳi.

¹⁰ Tacaa n nȳəmá ma kv̄nȳul̄ə̄m̄ ke teu.
P̄əȳele n nȳəmá ma m̄ə̄la.

¹¹ Ma l̄əŋl̄ə t̄ə̄k̄i ké na ma toma t̄əŋ.
Ma is̄e n̄áá tu t̄əŋ nav̄.

¹² Ma taapalaa na ma as̄əmaa seeki ma wahala.

Na ma cə̀lə nyáma hatələ̀yənə-m.

¹³ Mpa pa pɛɛkə̀yɪ ma səm tə pa nyəkɪ-m katə̀sɪ
 ɪlɛna mpa paɹaa caa-m na kʊpantʊ tə
 pá yə̀yətə̀yɪ ɪsə̀yətʊ na təm kʊtʊsʊtʊ kɛ tam.

¹⁴ Ama ma pəsə ntam ké maa nukɪ,
 yaa kamumuka maa yə̀yətə̀yɪ natə̀li.

¹⁵ Ma wɛ ké ɪsu ntam,
 maa cə̀əkɪ natə̀li.

¹⁶ Ma ɪsə Taaɹaa nyayaa ma tekiyɪ,
 na má taɹaa sɪ ń cə̀na ma nə̀yə.

¹⁷ Halɪ ma səlɛma-ŋ sɪ ń taa yele na pá paana-m.
 Yaa pá keesəna ma cɛɳlɔyʊ na pá kʊli ma tə̀.

¹⁸ Mpi tə, ma cɛɛ fiyɪnuyʊ ké,
 na ma wʊsasi tə̀sə̀yɪ-m pə təm.

¹⁹ Ma tisa ma kʊpəntʊyʊ ké
 na kʊ təm caalə̀yɪ-m.

²⁰ Ma kolontunaa wɛna alaafə̀yaa ké na toma.
 Mpa pa footiyɪ-m mʊsɔŋ tə,
 pa paɹalɛ wɛ sə̀yɔntʊ.

²¹ ɪsə̀yətʊ kɛ pa lɛɛtə̀yɪ-m ma kʊpantʊ lonte.
 Ma pɛɛkə̀yɪ kʊpantʊ tə̀yə paɹaa caakɪ-m.

²² Ma ɪsə Taaɹaa, taa lə-m.
 Pə̀yele taa hatələ̀na-m pooluŋ.

²³ Ma caa, ma nyʊyʊ yátʊ,
 kə̀ə ləŋ kɛ ma waasʊyʊ.

39

Kʊnyəntə̀yə̀lɔ kʊpəntə̀ŋ tɪsuyʊ

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyʊyʊ tʊ

yontunaa na Yetutun nyəntu taa təyɔɔ.

² Maa tɔwa ma taa ké si maa feŋ ma tɔntɛ tɔɔ,
na má taa pəntəna ma nəyɔ.

Maa kra ma nəyɔ ke waatu wei isayatu ká wee ma kin
tɔ.

³ Pə tɔɔ ké ma suma isu kamumuka.
Ama ma laŋle wakəlaa na ma wɔsasi sɔɔsi.

⁴ Nəyəsɛɛ pu-m na á nyaya ma taa
isu kəkɔ na má mələyi.

Ntɛna pé caali-m si má səlami si:

⁵ Tacaɔ keesi-m saa wei ma weesuyu ká tɛ tɔ.
Kuyɛɛŋ isənaɔa pə kaasa-m.

Yele na má nyi isəna ma we tətantaɔ tɔ.

⁶ Ma weesuyu tayaləŋ we ké isu ntantaku wan.
Pəyele ku ta ke-ŋ pɔlv.

Yəlaa təna we ké isu heelim.

⁷ Yɔlv cɔɔki ké isu isotom,

na í taŋtəyi isu heelim,

na í kaaki wɛnaw huwa.

Ama i ta nyi ku kuulu.

⁸ Tacaɔ, pənɛntɛ pepeye ma tasəyi tɛlɔyɔ?

Nyaya maa tɛɛli təkpaɔa.

⁹ Waasi-m ma kawalaya təna taa.

Taa yele na kɔmɛɛmən wɔŋi-m.

¹⁰ Pənɛntɛ ma sumaya,

maa kuliyi nəyɔ.

Mpi tɔ, nyá yelina na má wee yaasi inɛ i taa.

¹¹ Hai, yele-m mapu ke mpv.

Ma tɔm ká tɛ nyá niŋ taa.

¹² Yɔlv isayatu ke n hənna i ŋkraŋyɔyɔ,

na í wakələyi i weesuyu ŋku

ι sɔla teu tɔ ɪsu sonsompɔle
wakɔlyu tɔyɔ pile tɔ.

¹³ Hai, Taca ke ηkpaηη na η nu,
ma kusɔlamɔtɔ na ma kapusi.
Ma ɪsɔlm tɔm ɪ taa kisi-η pɔtɔtɔle lapɔ.
Mpi tɔ, ma kɛ mɔulɔ ke nyá tɛye,
ɪsu ma ɔsɔnaa.

¹⁴ Kusɪ nyá ɪse ke ma tɔɔ
na η yele na má feesi
na pɛɔ má tɛɛ na pɛ saali.

40

*Paa wei ɪ nyɪ pɔ tɔna mpi n lapa-m tɔ
(Kɔkalɔtɔ 14-18: Yontu 70:2-6)*

¹ Tafiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔyɔ tu
yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Taca ke ma tɛɛlaa tɔkpapa.
Na ɪ keesɔna ma tɔɔ na ɪ nu ma kapusi.

³ Pɔyɔ anaam wei ɪ kɛ
sɔm katantamaya tɔ ɪ taa kɛ ɪ kpɛɛ-m.
Na ɪ sɔηsi-m kukpamɔyɔ tɔɔ,
na má tɔηna naani.

⁴ Ta ɪsɔ tɔna ma nɔyɔ taa kɛ
yontu kɔfatɔ sɪ má sɔηna-ɪ.
Payale nuwa na pá ná mpɔ.
ɪɛna pá nyaηna Taca na pá tu-ɪ naani.

⁵ Lelenɔ nulɔ ntɛ wei ɪ tɔwa
Taca ke naani tɔkpataa tɔ.
ɪ paa feina kalampaanɪ nyɛma na pɔpɔtɔnaa.

6 Ma Iso Tacaa n lapa tɛma sɔsɔɔna ke,
 tɔ tɔ kɛ n fɛina saala.
 Ma caakaya a tɛm yɔɔtɔyɔ
 ɪɛ a kɛla payale.

7 Pɛ taya kɔtaya isu isayatu husuyɔ nyɛnka
 yaa nka kɛkɛ lusa ka tɛna tɔ yaa kuhav ke n sɔɔlaa.
 Ama nkpann ke n tu-m si mɔ nu nyɔ tɛm.

8-9 Pɛ tɔ kɛ ma tɛma si:
 Mayalɔ, ma caa mɔ la nyɔ luyɔ nyɛntɔ.
 Isu pɛ wɛv kiiu takɛlaya taa tɔ.
 Na mɔ tɛkɛyi nyɔ kiiu ke hatoo ma lotu taa.
 10 Siyisuyɔ tɛm ke ma kpaalɛyi
 samaa tuutuuma taa si:
 Tacaa nyɔ waasɛyɛna.

Maa sun, nyɔ mayamaya n nyɛmɔ mpɔ.
 11 Maa nmesɛyi isɛna n yapa-m tɔ,
 na nyɔ kupantɔ nti n laki tam tɔɔ samaa taa.
 Ama ma kpaalɛyi kɛ si nyayale ma waasulɔ.

12 Tacaa n ta kisi nyɔ pɛtɔtɛle ke lapɔ.
 Nyɔ kupantɔ na nyɔ taa teu kentiyina-m tam.

13 Wahalanaa watɛyɛna-m na paa timpɛyi.
 Pa fɛi kaluyɔ, ma kawalaya fɔtɔ fɛɛɛyɛna-m.
 Pa tike ke ma naaki.
 Pa payale kɛla isu nyuyɔ taa nyɔɔsi.
 Pɛ tɔ kɛ ma apalɔtu lepa.

14 Hai, Tacaa,
 la suulu na n kɛ lɔn na n ya-m.

15 Mpa pa caaki ma wahala na ma sɛm tɔ,
 pɔ kpisi na fɛɛɛ kpa-wɛ na pɛ tisi-wɛ tɛfɛ.

16 Mpa pa wonɛyi-m na pɔ kpalɛsɛyi tɔ,
 pa fɛɛɛ i tu-wɛyɛ sɔyɔntɔ.

17 Nyɔ pɛɛkɛlaa tɛna i

yɔɔlɛna-ŋ na laŋhɔlɔmlɛ.
 Mpa pa caaki si ń ya-we tɔ,
 pa talɛyi-ŋ tam si:
 Tacaɔ kɛɛ sɔsɔ.
 18 Ma kɛ kɔnyɔntɔ kɛ na wahala tɔ.
 Ama Tacaɔ tɔɔsɛyi ma tɔm.
 Nyayale ma waasɔlv na ma sɛnlɔ.
 Ma ɪsɔ, waasi-m taa taanɪ.

41

Kɔnyɔntɔyɔlv ɪsɔ sɔlamvɔv

1 Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔvɔ tɔ
 yontunaa taa tɔyɔlv.

2 Lelenɔ nɔlv ntɛ wei ɪ paasɛyɛna acamaa tɔ.
 Mpi tɔ, Tacaɔ lɛsɛyi-ɪ wahala taa kɛ
 kɔyakɔ ɪsɛyɔv wule kɛ.

3 ɪsɔ kentiyi pɔntɔ weesuyɔ tɔɔ kɛ,
 na ɪ cayana laŋhɔlɔmlɛ ke tetɔ tɔɔ.
 ɪsɔ u yeki na yɔlv ɪnɪ ɪ hoti ɪ kolontunaa sɛkpaŋ taa.

4 Tacaɔ paasɛyɛna-ɪ ɪ wɔsasi waatɔ kɛ,
 na ɪ fɛki-ɪ.

5 Ma kɔyɔyɔtɔv ntɛ si: Ma pɛntɛna Tacaɔ,
 ɪɛ nyɛnɪ ma pɛtɔtɛɛ na ń waasi-m.

6 Ma kolontunaa pɔɔsɛyɛna na mɔsvɛŋ si:
 Pɛlee kɛ n ká si na pá sɔɔ nyá tɔɔ?

7 Ye pa taa nɔyɔlv kɔma ma wiiluyɔ
 pɔpɔtɔ tɔm kɛ ɪ yɔyɔtɛyi si ɪ hiki
 timpɪ ɪ ka cayana-m tɔ.

8 Mpa paa caa-m tɔ pa kotiyi kɛ na
 pá wɛlɛtɛyi ma ɪsɛyɔtɔ tɔm si:

9 Kutɛŋ ɪsɛyɔv hɔsɛna-ɪ,

ι kaa kuli.

¹⁰ Halı ma taapalu kuparı wei
má na-ı tē nukaya tēma tēm
na tē tōki ma mōtu tō
ı kula ma tōo.

¹¹ Hai, Tacaā nyāni ma pētōtēle,
na n̄ kusı-m na má læti-wē.

¹² Mpi pu huli sı n sōla-m tōyōle
waatu wei ma kolontunaa ká yeke koou
sı mpe pa kēla-m tō.

¹³ N paasēna-m ma tampana tēnyu tōo,
na n̄ su-m nyá ısentaa kē tam tōo.

¹⁴ Tacaā Isō wei nyá n kē lseyeli nyáma
Isō tōyōle teeli tu.
Isō í kōna mpu.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŋKA

42

(Yontu 42–72)

Wei ı hatōlana Isō tōsēle tō ı wula

¹ Kōlee yontu nti tē wē yonyoolaa nyūyu tu
yontunaa taa tōyōlō.

² Isu lōkōtu pukūyu nam na í tēnyū lum akpaa tō,
n̄nyūyu ma pēkēyi Tacaā.

³ Ma nyulāyi weesūyu tu Isō nyāya.
Pōlee kē maa kōo nyá tē na má na-ŋ?

⁴ Isōlum kē ma tōki ilim na ahoō.
Mpi tō, pa pōsāyi-m tam kē sı:
Leye nyá Isō ıni ı wēē?

⁵ Halı pē lapa na má tōsāyēna lanwakēlle kē

isəna samaa tukaya-m hekv na lanhulubmle səsəəle,
na té pukina Iso təyaya təə,
na pá wilitiyi na pá saŋi-ı tə.

6 Pepe təə ké ma lanje wakələyi ma ti təm tətə?
Pə kəla teu sı má tēli ma Iso
na má tasa-ı sam tətə.
Inəyəle ma waasulu Iso.

7 Hai, Taca, ma lanje wakəlaa ké tətəyətəyə.
Pə təə ké ma təəsəyi nyana Yaatanı tetu mə təm,
na nyá seela na Heeməŋ puçu na Miseyaa pulasi
təm.

8 N yelaa na wahalanaa tənəyi
təmayə ma təə ısu ləm hola.
Pa waasa ma təə ké təwisiwisi.

9 Taca, la-m kəpantı ke ilim.
İlena má yoo-ŋ yontu ke ahoo,
na má sələmi-ŋ.
Mpi tə, nyá haana-m weesuyu.

10 Ma kentulu Iso,
n səə ma təə suwe na pá nukı-m?
Na ń yele ma kolontunaa na pá ɲmakələyi-m?

11 Pa kutuyı nu-m ké təkəpəti
na pá yəyətəyi ilim na pə tem sı:
Leye nyá Iso ını ı wēē?

12 Pepe təə ké ma lanje wakələyi ma ti təm tətə?
Pə kəla teu sı má tēli ma waasulu Iso,
na má tasa-ı sam tətə.

43

1 Hai, Iso, seena ma təə ké
mpa pa ta nyi-ŋ tə pa təm taa,
na ń ha-m tampana.

Ya-m pəpətɔnaa na asayaa ninj taa.

² Nyayale ma kentulu,
n kisiyi-m suwe?

N yelaa na pé nukɪ-m
na ma kolontunaa ɲmakələɣɪ-m suwe?

³ Huli-m nyá nyaaləm na nyá tampana
na á pona-m nyá tɔɔayale
ke nyá puɣɔ naɲɲ nyɲɲkɔ tɔɔ.

⁴ Ue maa kpətəna nyá kətayə tɔlatɔ təna.
Mpi tɔ, nyayale ma laɲhulɔmlɛ na ma ayɔɔlɛɛ.
Hai, ma Iso maa sɛɛ-ɲ na ma saɲkɔ.

⁵ Pepe tɔɔ ké ma laɲɛ wakələɣɪ ma ti təm tɔtɔ?
Pə kəla teu si má tɛɛli ma Iso
na má tasa-i sam tɔtɔ.
Inəɣələ ma waasulɔ Iso.

44

Tacaa kentuyɔ səlɔmɔɣɔ

¹ Kolee yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyuɣɔ tu
yontunaa taa tɔɣɔɔ.

² Hai, Tacaa, tá caanaa keɛsa-tuyɔ
mpi n lapa-wɛyɛ too lɔɲtaa tɔ
na tɛ nuɲa tá ɲkpaɲɲ.

³ N tɔɣɔna piitimnaa yəlaa na ɲ su-wɛ.
N kɔwa yəlaanaa na pé waləna-wɛ.

⁴ Pə tayə pa toɲ na pa yooɔ wontu yarəna-wɛ,
na pé lá na pá tɔɣɔ tɛtɔ.
Ama nyá toɲ na nyá wɛɛɔ ke pa waali lapəna mpɔ.
Mpi tɔ, n ka sɔɔla-wɛyɛ.

⁵ Hai, Iso, nyayale ma wulav,

nyá yekina na Yakɔɔv kələyi.

⁶ Nyá toŋ ke tɔ pəsəyənə tá kolontunaa ke kɔpɛntəlasɪ,
na tá fələyi-weyɛ nɔɔhɛɛ na nyá hətɛ.

⁷ Tɔ ta tu tá tɔɔv ke naani.

Pəyele tɔ ta taŋ tá layatɛ sɪ tá waasi-tuyv pɔlv.

⁸ Mpi tɔ, nyá yakəna-tuyv tá kolontunaa nin taa
na ń tuyi mpa paa caaki-tu tɔyɔ fɛɛɛ.

⁹ Taca tu tuyv-ŋ teeli ke paa kuyaku ŋkuyv.

Tu sɛɛki-ŋ tam kɛ.

¹⁰ Paa na mpv n lɔ-tv na ń tv-tuyv fɛɛɛ,
na ń kisi tá yoolaa waali ke wɛɛv.

¹¹ N yelaa na tá se tá kolontunaa,
na pɛɛ pá kuu tá wontu.

¹² N pɛta-tuyv pa nin taa kɛ ɪsu tɔla ke təkvlɛ
na tá yá yem kɛ lɛlaa tɛ.

¹³ N lɔ nyá piya taya aləha kɛ yem kɛ
n ta waa tá tɔɔ kɛ pɔlv.

¹⁴ N yelaa na tá cɔlv nyáma tɔvki-tv,
na pá paana-tv na pá wonjiyi-tv.

¹⁵ Taya piitimnaa yookina yontu,
na yəlaa náá tuliyi-tuyv ntompee.

¹⁶ Paa kuyaku ŋkuyv fɛɛɛ kpaaki-m
na pá laki-m tokuyv

¹⁷ ke waatu wei ma nukɪ
kolontu kɔtuyv na ɪ sayatuyv tɔ.

¹⁸ Wahalanaa panɛ pa tənə pa makəna-tuyv.
Pəyele tɔ ta sɔɔ nyá tɔɔ.

Páɔ tɔ ta wakəli tá na-ŋ tá nɔyɔ pɛɛluyv.

¹⁹ Anɪ tɔ ta lɔ-ŋ yaa tá hatələnə nyá mpaav.

²⁰ Paa na mpv n nanɪta-tuyv
lonte nte pa lɔwa tɔ tɔ taa kɛ

taale hasi təcəyalɛ.

Na ń yelee na sɛm sɛkɛtɔyɔ nyala tá tɔɔ.

²¹ Ye tu sɔɔwa tá lɔɔ tɔɔ,

yaa tɔ sɔv tuŋ ke laav,

²² n taa kpisi pɛ nyɛm.

Mpi tɔ, n nyɛma pɛ tɛna mpi

pɛ wɛ yɔlv lotu taa tɔɔɔ.

²³ Nyá tɔɔ ké pa kɔyɛ-tɔyɔ paa kɔyakɔ ŋku,

na pá lakɛna-tɔ isɛ pa pukuyuna heu ke tɛkɔlɛ tɔ.

²⁴ Hai, Taaɛ n tooki suwe?

Fe na ń kɔlv, taa lɔ-tɔyɔ tam tɔɔ.

²⁵ Pepe tɔɔ ké n sɔɔ tá wahala

na tá lanwakɛllɛ tɔɔ

na nn caaki tá nyɛnɔyɔ?

²⁶ Mpi tɔ tɔ hɔta tá lotu tɔɔ ké mɔsɔyɔ taa ké.

Hai, kɔlv na ń waasi-tɔ.

²⁷ Hɛti-tɔyɔ nyá kɔpantɔ tɔɔ.

45

Wulav akpayalɛ yontu

¹ Kɔlee yontu nti tɔ ké sɔɔlvɔyɔ nyɛntɔ
na pá yookina cɛmɛŋ na tá wɛ yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔɔlv.

² Tɛm kɔpantɔ haya ma taa ké sɛ má yɔɔɔtɔ.

Wulav ke ma yoo ma yontu.

Maa yoo-tɔyɛ na caŋɛm isɛ takɛlaya ŋmaalɔv kɔpɛŋ.

³ N tɛé apalaa tɛnaya isɛntaa luw,

na ń yɔɔɔtɔyɛna caŋɛm.

lɔɔ koola-ŋ kɔpantɔ ke tam tɔɔ ké.

⁴ Yoolaa taa yoolu,

lɛli nyá layate.

Nteyele nyá teu na nyá teeli.

⁵ Kpa nyá yooú kɛkɛ taa na nyá sɔsɔntu,
na ń huli tampana tɛɲɔyɔ na ń sɛɛna acamaa tɔɔ.
Nyá ton í náná nyá kookalɛnaa sɔsaa taa.

⁶ Tɔ nyá nyɛmá kɔsɛɲtɛ
na ń yaga nyá kolontunaa nyama
na ń mɛɲna-wɛye nyá tɛɛ.

⁷ Hai, Isɔ, nyá kumte wɛ tam tɔɔ kɛ.
Tampana kɛ n tɛɲɔyɔ na ń tɔkɛna nyá kawulaya.

⁸ N sɔɔla siyisuyú kɛ na ń kisi isayatu.
Pɛ tɔɔ kɛ nyá Isɔ lɛsa-ɲ nyá taapalaa taa,
na pá pɛli-ɲ kɔtaya nim.

⁹ Na tulaalɔnaa waani waani sɔsɔɲ kɛ nyá wontu
tɔɔ.

Na lanjhɔlɔmle yonkraama kulɔyɔ,
nyá kutulɔy wei pa lapa caɲɛm na tuun kela tɔ ɪ taa.

¹⁰ Awulaa pɛɛlaa wɛ kawulaya tɛyaya taa alaa taa.
Wulav alɔnyɛɲ sɛɲa nyá ntɔyɔɲ tɔɔ
na í tuwa wɔlanaa kɔpama.

¹¹ Ma pɛɛɔ kɛ ɲkraɲɲ kɛ teu
na ń kɛɛɪ ɪsɛ na ma tɔɔ.
Sɔɔ nyá yɛlaa na nyá caa tɛyaya pɛ tɔɔ.

¹² Wulav lɛsaya í suu-ɲ nyá teu tɔɔ.
Inɔyɛle nyá sɔsɔ, luɲɪ-ɪ atɛ.

¹³ Tiii ɪcate nyɛma mpa pa wɛna liyitee
na pá kɛli lɛlaa tɔ,
paa pɛɛki sɪ ń huli-wɛye pɛɛɛɛ,
ɪɛna pá ha-ɲ kɔcɔɔɲ.

¹⁴ Wulav pɛɛɔ tewaya tɛkpapa kɛ kawulaya tɛyaya
taa.

Wontu nti pa lɔuna wɔla tɔyɔ ɪ suuwa.

15 Pa səpa-təyi ηmaləm paɣale ké.
 Ntəyi ι suuki na pɛɛlaa su-ι na pá pona wulav kinj.
 16 Na pá suukəna-ι na kawilitasi ke wulav təyaya.

17 Hai, wulav, kuyaku nakuli nyá piya
 í kpaɣa nyá cəsənaa kawulaya kumte,
 na η la-wɛɣɛ antulinya təna awulumpiya.
 18 Ama máá təsəyi nyá həte ke paa waatu wei ké.
 Uena yəlaa təna saŋi-η tam tə.

46

Pə təna pə tv Iso we tá waali

1 Kolee yontu nti pa yookina nəɣə kuyullaɣa na tɛ
 wɛ
 yonyoola nyuyv tv yontunaa taa təɣəɔ.

2 Iso keɛle tá təcəsəle na tá nyuyv tətule.
 Inəɣəle waasuyv ηku ku laŋəyi laŋwakəlle waatu tə.

3-4 Pə tə ké paa tetv ká sele
 na pəŋ yəɔləyi na í tiiki lum tɛɛ
 yaa lum hola kaləyi kəkəte na á wasəyi
 na á kuləyi na á ciyitiyi pəŋ, tu nyanj.

5 Pəɣə nakəli ka wenna na ka lum heəsəyi
 Iso icate nyəma laŋle.
 Isətaa Iso Səsə təcayale nanj nyənte nté.

6 Iso we tə taa ile pəɔpə u ciyitiyi-tɛ.
 I ka waasi-tɛɣɛ na pəcə ilim lu.

7 Ye Iso kula ι nəɣə tə piitimnaa tɛɛ suuki ké,
 na kawulası náá seliyi,
 na səɣəntv náá pí tetv na tɛ yəɔləyi na tɛ tiiki.

8 Ate na isətaa pə tv Taca wɛ tá waali ké.
 Yakəpə Iso keɛle tá kəkəntuyv.

9 **I** kəə na í ná səyǝntv təma wena
Tacaá lapa tətʋ təə tə.

10 Iní ɪ kʉyʉna yooŋ nyʉyʉ ke hatoo antulinya tənasi
təə,
na í pələyi pə təəŋ na pə ŋmantaasi,
na í wə kpaləŋ ke kəkə.

11 Iso si: Yəlaa í hɛɛsi yooʉ na pá cəkəna si ma ké Iso.
Má ŋmakələna tətʋ na tə piitimnaa.

12 Ate na isətəa tʋ wɛ tá waali ké.
Yakəpʉ Iso kele tá kʉkentuʉyʉ.

47

I wiliti Tacaá wulav səsə

1 Kolee yontu nti tə wɛ
yonyoolaa nyʉyʉ tʋ yontunaa taa təyǝlə.

2 Yəlaa mɛ mə təna í wilitiyi,
na í makɪ niŋ taa ké tá Iso.

3 Mpi tə, pə təna pə tɛɛ suukəna
Tacaá Isətəa Iso Səsə ké.
Inəyələ tətʋ təna wulav səsə.

4 Iní ɪ tʉyʉna tá niŋ taa ké yəlaa,
na í tʋ tá nəəhɛɛ tɛɛ ké piitimnaa.

5 Yakəpʉ nyəma taya ɪ səəlaa
na í ləsi tá tətʋ na tá laŋa hɛɛwa.

6 Kawilitasi na tutuʉyʉ wula ke
Iso Tacaá kpana ɪ kumte təə.

7 **I** yoo Tacaá ke yontu.

Inəyələ tá wulav, í sami-ɪ.

8 Iso kele tətʋ təna wulav.

I sami-ɪ na yontu kʉpantʋ taa kʉpantʋ.

9 Iso caya ɪ kumte naŋŋ nyəntɛ təə ké

na í tǎkí piitimnaa tǎo kǎ kawulaya.

¹⁰ Piitimnaa awulumpiya sǎsa Apalaham Iso yǎlaa tǎo.

Mpi tǎo, iní í tǎnna ate awulaa na pǎsǎlaa tǎna na í tǎkí pa tǎna pa tǎo kǎ kawulaya.

48

Wulav sǎsǎ icate

¹ Kolee yontu ntǎo.

² Tǎcaa kǎ sǎsǎ kǎ,
í mǎna samtǎ tǎna kǎ í icate taa kǎ
í pǎyǎ nǎnǎ nyǎnǎku tǎo.

³ Siyǎn pǎyǎ nǎku kv tewaya
na kv hǎesǎyi tǎtǎ tǎna yǎlaa lanǎ.
Kv wǎnna ilim ntǎyǎn tǎo kǎ,
kv taa kǎ wulav sǎsǎ icate wǎe.

⁴ Tǎcaa wǎ tǎ taa kǎ na í kentiya tǎ tǎo
na pǎ kǎli tǎ kolunǎ tonǎ nyǎnǎka.

⁵ Awulaa kotaa na pǎ kvli Siyǎn tǎo.

⁶ Pa nawa icate ilena sǎyǎntǎ
anaam kpa-wǎ na pǎ tǎ casǎe.

⁷ Mǎpǎyǎ sǎyǎntǎ tuta-wǎ na pǎ niki tǎne inǎyi
seluyǎ isǎ lǎlǎyǎ wǎsǎsǎ tutuyǎ alǎ tǎo.

⁸ Yaa isǎ ilim tǎlǎle heelim
yǎkǎyǎ kpulǎn sǎsǎnǎ tǎo.

⁹ Nti tu nuwa kvnu tǎo,
tǎ na-tǎ na tǎ isǎpǎle
kǎ Tǎcaa pǎ tǎna pǎ tǎ Iso icate taa.

¹⁰ Hai, Tǎcaa tǎ hǎv nyǎ kvpantǎ tǎm
kǎ nyǎ tǎsǎe taa.

11 Iṣo nyá samtɔ nukɪ tɛtɔ tənasi taa ké.
 Siyisuyɔ kɛ n tənəyɪ na ń hɔləyənə nyá tɔŋ.
 12 Pa yɔɔləyɪ Siyɔŋ pulaya taa ké,
 na Yuta acalɛɛ náá wɛ aŋmaala taa ké
 nyá tampana huɛ tɔɔ.

13 I tɔ na í cɔɔ Siyɔŋ ɪcatɛ taa
 na í kala ɪ tətəŋlɛ kutuluŋ.
 14 I paasənə tə koloosi na sɪ tɔŋ
 na í ká kɛɛsɪ mə piya sɪ:
 15 Iṣo kɛlɛ tá Iṣo ké tam tɔɔ.
 Inɪ í ká tiikiyina-tuyɔ halənə tá sɛm.

49

Yɔlv səkɪ niŋ kakpasɪ ké

1 Kolee yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyuyɔ tɔ
 yontunaa taa tɔyɔɔɔ.

2 Antulinya taa yɔlɛ mɛ,
 mə tənə í kɛ ŋkpaŋŋ.

3 Sɔsaa, na səkɛpɛma,
 na liyitee nyáma,
 na kɔnyɔntɔnɛ mɛ,

4 ləmaɣasɛɛ tɔm kɛ ma yɔyɔtəyɪ,
 na ma taa kumayəsətu wɛnə huwɛɛ kɛ sɔsəm ké.

5 Ma welisiyɪ teu kɛ ituule taa ké,
 na má tɛləsəyɪ-tɛ na cəmuɔyɔ.

6 Pepe tɔɔ ké maa tasa nyam kɛ wahala waatu
 kɛ saa wei ma kolontunaa ká ta-m
 na pá tuyɔ-m wahala tɔ.

7 Pa liyitee tuutuuma kɛ pa tɔ naani
 na pá hɛŋ pa tɪ na pa wɛnəw katatələya.

8 Ama pa taa nəɣəlv feina toŋ si
 í ya Iso cəloyə ɪ təɣəntəle weesuɣu
 yaa ɪ mayamaya ɪ nyəŋku.

9 Yəlv ləsaɣa kəla liɣitee,
 paa pə lá isəna nəɣəlv kaa pəsi ka yapv.

10 Pa huuki si paa fiti pəlaav pa kaa si?

11 Tampana təə, paa n ké nyəntv yaa kumelen,
 n ká si ké, na n yelina leləa ke nyá wənav.

12 Paa pa hawa pa tetv ke pa həla
 pəlaav tike ká tənə na kv pəsi
 pa təcayale tam təə nyəntə.

13 Yəlv səsəəntv kaa səsəsi ɪ weesuɣu ke tayaləŋ.
 ɪ we tənaya ke teitei ké isu kpəntə.

14 Yələa mpe pa təɣi pa tɣi naani
 na pá nyənəɣi pa kuyəɣətətə tike ke tampana nyəntv.

15 ɪle mpi pa kəŋ tēsənəv təɣəlv.

Pu keeti-wəɣe isu heen
 na pə svsi atətəle taa
 na səm pəsi pa tiikilu.

Na pə siyisina-wəɣe pəlaav təpəŋpəŋ na pa teu si.
 Atətəle taa kələ pa təcayale.

16 Ama Iso ká ya-m atətəle taa tənə,
 na í ləsi-m.

17 Paa yəlv wənav təŋna hukuyv na í svuki toŋ
 nyá laŋle ɪ taa pəli.

18 ɪ kaa kpenna pə taa pəlvv ɪ səm wule
 na í pona atətəle taa.

19 Pəyele ɪ yaakaya ɪ təɣi
 lelen nylv ké na í wənə ɪ isə.

Na í saŋ ɪ ti si pə təŋ teu.

20 Paa na mpv, pə wəe ké si,

ί polo timpi ι caanaa wεε
 na paa naaki nyaaləm tō.
 21 Yulv pəsəyi na ί wεεna səsəontv,
 ye ι feina ləmayasee ι wεεki tənaya ke
 teitei kέ isu kpəntε.

50

Isə kəη si ι hvvki ι hvvlε

¹ Asafi yontu.

Isə Toma təna tv Tacaa yaaki tetv tənaya
 pə kpayav ilim təlule na pə tətule tō.
 2 Siyəη ıcate nte tə tewa təkpataa tō
 tə taa kέ Isə teeki kəkō.

3 Ta Isə kəη kέ,
 ilε pə taya təpamm.

Kəkō wε ι nəyō tō kέ na ká niisiyi pə təna.
 Heelim isayam cəna-ι kέ.

4 Isə hvvkəna ι yəlaa na
 ί yaa isətənyv na tetv ke aseeta.

5 Isə si: ı koti ma nyáma mpa
 ma na-wε tə pεela nəyō si
 paa nuna-m na pá lá pə kətaya tō.

6 Isətənyv ί yəyōti si Tacaa má ma siyisaa kέ.
 Mpi tō, mayale hvvnlv.

7 Isə si: Ma yəlaa Iseyeli nyáma ί ke ηkpaηη
 na ma kaləna-me, ma kέ mə Isə kέ.

8 Maa kaləna-meγε,
 ilε pə taya ma kətasi tō,
 ί tá tu hεεsi-m səleye lapv,

9 ma kaa mv, maa caa mə latəcɛnaa
yaa má kpeeŋ tɛɛ pəŋtulɔŋ krau.

10 Mpi tɔ, má tənna hɔtv tɛɛ wontu tənna
na pulasi taa nyəntv tənaya iyisi iyisi.

11 Na pə sumasi tənna,
atɛ wontunaa tənna ké ma nyəm ké.

12 Paa nyɔɔsi wɛ-m, maa pɔɔsɔyi.
Mpi tɔ, antulinya na ɪ nyəm tənna má tənna.

13 Wulee ma tɔɔ latəcɛnaa nantu
na má nyɔɔ pəŋtulɔŋ caləm na?

14 Pə taya tɔɔnaya kvhav ke ma caaki.
Ama sɛɛtv ke ma pɔɔsɔyi.

ɪ tənɔyi na í laki isəna
í ka siwa isətaa Iso Sɔsɔ maya nɔɔsi tɔ.

15 Na ye í wɛ laŋwakəllɛ taa í yaa-m na má waasi-mɛ
na í tv-m teeli.

16 Maa pɔɔsi asayaa si:
ɪ kalɔyi ma kiinj na má na-mɛ tá nɔɔ pɛɛlvɔv tɔm
wɛ mə nɔɔsi taa si pə waasi-mɛɣɛ wɛ?

17 Ulena má sɛɣɛsɔyi-mɛ na u nuki
na ɪ lɔɔki ma tɔm.

18 ɪ tənɔyi ŋmulaa tɔɔ ké,
na í sɔɔsɔyi wasaŋkalənaa tɔɔ.

19 Isayatu ke mə nɔɔsi yɔɔtɔyi
na u nyaŋna kaloolaya.

20 Na í caki mə tɔɔntələnaa acaya,
na í kpeŋɔyənna mə mayamaya mə newaa.

21 Mpi í lapa tɔɔlɛ,
na í hvɔki si má su na?
Yaa í mayasɔyi mə taa si,
maa tən mə ikpatɛ.
Maa kvli mə tɔɔ ké

na má kuli mə acaalətv təna təə na í ná.

²² Mə təna mpa me í səəki ma təə tə í ke ŋkpaŋŋ.
Pə taa kəə na má cəli-mε na nəyɔlv kaa waasi-mε.

²³ Ma sεεtv nté wei ɪ kusəyi
ma nyɔyɔv ke teu tə.
Na wei ɪ nukəna-m tə,
pɔntv ke ma waasəyi.

51

Sələmvyv si pə husi isayətv

¹ Tafiiti yontu nti tə wε yonyoolaa nyɔyɔv tu
yontunaa taa təyɔlv.

² Tə taa ké Tafiiti kεεsəyi waatv wei ɪ na Ulii əlv
Pasepa pa lapa
Wasəŋkalətv, na Isə kvyəyətutv tɛləsɔlv
Nataŋ polo na í kaləna-ɪ tə pə təm.
Yontu ntəyələ si:

³ Hai, Isə, nyəni ma pətətələ ke nyá kɔpantv təə.
Husi ma kawaləya ke nyá suulu səsə təə.

⁴ Nyaali ma isayətv təkpatəkpata,
husi ma təpəntələ na má wεε tənəŋŋ.

⁵ Mpi tə, ma nyəma ma kawaləya təə,
ma naaki ma təpəntələ ke tam.

⁶ Nyá tike ke ma pəntənaa,
mpi tə, ma lapa mpi pə fεi-ŋ teu tə.
N wena tampana ke timpi n hɔvkəna-m təyɔ,
n ta wakəli tiili.

⁷ Ma ké kawaləya tv ke hatoo kvyəŋku
ma too həya-m təyɔ.

Isayatu taa ké i lola-m.

⁸ Ama n caa ké si tampana í wεε ma lotu taa.

Tu ləmayasεε ke hatoo ma taa.

⁹ Husi ma isayatu na má wεε tənəη.

Nyaali-m na má kəli kpronkro molum ke holumuyv.

¹⁰ Kεεsi-m lanholumle səsəle təm,

ilena ma wei ma lanle ka wakəlaa tətəyətəyə tə
tá hulum təloloji.

¹¹ Kεεsi nyá isε, taa nyənı ma isayatu,

husi ma təwakəllena.

¹² Hai, Iso tu ma taa ké ləmayasəle nanη nyəntε.

Layasi-m kofalv na má nukəna-η na lotu kolumto.

¹³ Taa lə-m na má hatələna-η,

yaa n ləsi nyá Feesuyu Nanηtu ke ma taa.

¹⁴ Mələna-m ma nyuyv yavv lanholumle,

tu ma taa ké nunav ləmayasəle.

¹⁵ Ilena má huli pəntəlaa ke nyá mpaan

na pá tənəyi na pá tayanı kεεyuyv na nyá tə.

¹⁶ Hai, ma nyuyv yatu Iso, ləsi-m səm*fa* taa,

na má kpaaləna lanholumle ke nyá waasyuyv təm. ^a

¹⁷ Taca kuli ma nəyə na má sa-η.

¹⁸ Ye nyá luyv ka wε kətasi maa lapa-η.

Paa nsi kəkə lusa si tənə tə si mayamaya,

η ta səlı.

¹⁹ Hai, Iso kətaya ηka ka wε-η teu na n caaki təyələ si

yulv lanle na i laakali í wakəlaa i isayatu.

²⁰ La nyá kopantu ke Siyən nyəma

^a **51:16** ləsi-m səm: Lələa huyki si ntanyı yontu tu caa si Iso í cεpi-i yulvokule nte inı i lapa tə tə taa.

ke nyá pεελεε τῶ.

Na ḡ ḡma Yosalem koloosi.

²¹ Waatu inəyi n ká sῶli kῶtasi nsi
n suwa si pá la-ḡ τῶ, na nsi kῶkῶ lusa si tῶna τῶ.
Ilena pá la-ḡ kῶtasi ke latəcənaa
ke nyá kῶtaya tῶlate τῶ.

52

Yvlu wei i tv naani ké i wənav tῶ

¹ Tafiti yontu nti tῶ wε yonyoolaa nyuyv tu
yontunaa taa tῶyῶlῶ.

² Tῶ taa ké pa keesəyi isəna
Itəm tv Toweki tayasa
Sayuli si Tafiti pola Apimeleki tε.
Yontu ntῶyῶle si:

³ Tonḡ tv nyá, n yῶlῶyῶna nyá isayatu ke mpv suwe?
N ta nyi taa si Iso kupantu wε tam τῶ?

⁴ Nyá nsəmle na lῶḡ isu hvnuyv,
na ḡ tvsəyῶna lelaa.

⁵ N sῶla isayatu na pá kəli kupantu,
na ḡ caaki pəpətv na pá kəli tampana.

⁶ Na nyá lanle heena təm tῶna nti tῶ wakəlyi tῶyῶ.
Tῶ tῶna tῶ ké kukəkεεtv ké.

⁷ Pῶ τῶ ké Iso ká wakəli-ḡ tam τῶ.
I ká ləsi-ḡ nyá tε na í tεena,
na í kpəsi-ḡ weesuḡu nyáma tε na í tῶyῶni-ḡ.

⁸ Siyisilaa ká na-i na sῶyῶntv kpa-wε.
Paa woni-i na pá tῶḡ si:

⁹ Ye yvlu kisa Iso ke kpuluyv tuyv
na í ha i tῶyi liyitee nna i wakəla lelaa na i hiki tῶ,
isəna i tῶḡna tῶyῶle.

¹⁰ Ama ma we Iso tɔyaya taa ké isu
tɔyɔ hɛtɔ nyɛŋku.
I kɔpantɔ taa ké má ha ma tɔyɔ tam tɔɔ.

¹¹ Ma saŋi-ŋ tam tɔɔ ké pə tɔna mpi n lapa tɔ pə tɔɔ,
na má kpaalɔyɔ nyá yɛlaa isentaa si,
n ké kɔpaŋ.

53

*Yɛlaa kɔpama na pa Iso ke antulinya isayaw taa
(Yontu 14)*

¹ Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Kɔmɛlɛmɛŋ mayasɔyɔna i taa si Iso fɛi.
Yɛlaa mpɛ acaalɔtɔ ke pa laki,
kɔpantɔ latɔ fɛi.

³ Hatoo isɔtaa ké Taaɔa nyɔnɔyɔna atɛ yɛlaa
si i naaki si lɛmayasɛɛ tɔ nɔyɔlɔ i pɛɛkɔyɔ-i?

⁴ Pa tɔna pa yɛla i mpaav ké na pá wakɛli.
Kɔpantɔ latɔ fɛi pa taa paa kɔlɔm.

⁵ Isayalataa mpɛ pa kaa nu.
Pa pɛsa ma yɛlaa isu tɔyɔnaya na pá tɔki paa sɛɛki-m.

⁶ Tɔnaya paa selina sɔyɔntɔ pɛcɔ sɔyɔntɔ fɛi.
Iso ká ku mpa pa kulɔyɔ i tɔɔ tɔ na í lɔ.
Paa tɔyɔ fɛɛɛ, mpi tɔ, Iso lɔ-we.

⁷ Hai, ma kooliyi ké si Iseyɛli nyɔma waasɔyɔ
í luna Iso pɔyɔ taa ké waatɔ wei
Taaɔa ká mɛŋna i yɛlaa mpa paa kuuwa tɔ.
Yakɔpɔ lulɔyɔ nyɔma Iseyɛli nyɔma ká

ηmaaləna laηhuləmlə səsəələ.

54

Kvnyəntəγəlv yaaki si pá waasi-i

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina saηko
na tə we yonyoolaa nyuyv tu takəlaya taa təγələ.
² Tə taa ké pa keesəγi isəna Sifi nyéma pola
Sayuli kiη na pá tayasi-i si
Tafiiti ηmela pa tetv taa tə.
Yontu ntəγələ si:

³ Hai, Isə, ya-m nyá hətə təə,
na η huli ma tampana na nyá toη.

⁴ Hai, Isə nu ma kvγəγətvtv.
Ke ηkpaηη na η nu ma kvələmvtv.

⁵ Mpi tə, kpai nyéma kula ma təə,
na pá səəli ma weesuγu ləsvγu na mvsuη
pa paa feina-η.

⁶ Ama nyaa waasəna-m,
nyayale Tacaə, na η paasəγəna-m.

⁷ Isayətv í məli ma kolontunaa nyəəη taa
na η təki pa nəəsi ke nyá tampana təə.

⁸ Maa la-η kətayə na lotu kuləmtv
na má sa nyá hətə.

Mpi tə, Tacaə n ké kvpaη ké.

⁹ N fita-m nəγəσεε təna taa ké,
na má nyənəγi ma kolontunaa kpisuyv.

55

Wei i waali pa luwa tə i sələmvyv

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina saηko na té we

yonyoolaa nyuyy tu yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Iso ke nkpanj na í nu ma kusələmɔtu.

Taa kisi ma wiinav ke nuu.

³ Nu ma tɔm na í cɔ-m,
nəyəsɛɛ pɔna-m na má cɔki yem na má huɣutiɣi
lotu.

⁴ Mpi tɔ, ma kolontunaa nyaasəɣi-m ké,
na asayaa náá njmakələɣi-m na pá mələɣana
ma nyuyy taa ké wahala na pá we ma waali na pááná.

⁵ Ma lanje wakəla səsəm ké,
na səm sɔɣɔntu pu-m.

⁶ Sɔɣɔntu səsɔɔntu kra-m ké,
na má seliɣi.

⁷ Ma nyulaya isu ye maa wɛna ken isu alukuku,
maa kula hɔntu na má heɛsi.

⁸ Maa sewa na má polo poolun
na má caya timpri nəɣɔɔ fei tɔ.

⁹ Maa sewa lɔj ke kacuculaya
na heelim səsəəm na má cɔsi.

¹⁰ Taca, líyítí ma kolontunaa, pá taa nuna təma.

Mpi tɔ, mɔsɔj na ɔyoosile tike ke ma naaki ɔcate taa.

¹¹ Yoou cɔkəna tɔ koloosi ke ilim na aho.

Kɔpəntəj na acilayatu suna tɔ taa.

¹² Yɔlɔkɔle we tɔ taa ké.

Pəyele njmiləm na tɔsuyy náá lanjəɣi.

¹³ Ye pu ké kolontu tɔvkəna-m pə taa la-m pulɔ.

Yaa ye ma pata ka kulayana ma tɔɔ maa njmela-i.

¹⁴ Ama ma na wei tɔ kaawa na ma tɔyɔna-i tɔyɔ,
i ké ma taapalɔ na ma ceu ké.

¹⁵ Ma na-i tu we təma na lelej ké,

na tá na samaa tə puki Iso təsele taa.

¹⁶ Səm í tuti ma kolontunaa,
na pá tii atətəle taa na pa ise.
Mpi tə, isayətv suna pa taa.

¹⁷ Iso ké maa wiina,
na inɪ ɪ ká wəasəna-m.

¹⁸ Tanəŋ na ilim taa na taanaya ke ma wiiki
na í nukɪ ma nəɣə.

¹⁹ Inɪ ɪ ká yana-m na í yele na má heesi.
Mpi tə, mpa pa kuləɣɪ ma təə tə pa we paɣale ké.

²⁰ Iso wei inɪ ɪ ké wuləv ke too tam təə tə,
í nu na í pasa-we.

Yəlaa mpé paa layasəɣɪ,
pəcə paa nyaŋna Iso.

²¹ I tv ɪ taapalaa mpa í na-we pa we lelen təɣə niŋ.
Na í wakəli nəɣə ŋka ɪ ka pɛɛlaa tə.

²² I nəɣə na lelen ké isu tuŋ na ɪ taa na kəkə,
na ɪ faacinaa tewa, ɪlena ɪ taa na sapəlasɪ.

²³ Pɛti nyá nəɣəsɛɛ tənaya Taca niŋ taa, na í paasəna-
ŋ.

I yeki si siyisulu í cɛŋli.

²⁴ Ama Iso n ká yele na yəlaa mpe
pa tii pəlaav tapvɣv tɛɛ.

Yuləkulaa na ŋmulaa ná kaa haya
pa pusi hekɪ na pəcə pá si.
Ama nyaɣa ma pɛta ma ti.

56

Kvnyəntəɣəlv pɛta ɪ təɣɪ Iso

¹ Tafiti yontu nti tə wε yonyoolaa
nyuyu tu yontunaa taa təyɔlɔ.
Yontu ntəyi pa yookina alukuku wei ɪ wε
pooluŋ tuŋ səsəŋ tə tɔ ɪ luyɔ.
Tə taa ké Tafiti kεεsəyi ɪsəna Filiisi nyəma
səŋsa-ɪ Katɪ tɔ pə tɔm.
Yontu ntəyɔlɛ sɪ:

² Hai, Iso nyəni ma pətətɔlɛ, pa huluyɔ-m ké.
Kuyeyɛŋ tənə pa yookina-m ké, na pá caaləyi-m.
³ Kuyeyɛŋ tənaya ma kolontunaa wε ma waali.
Pa wε payalɛ ké, na pá yookina-m.
⁴ Ye kuyaku ŋku səyɔntu ɪ kra-m,
nyaya ma tɔyi naani.

⁵ Ma saŋ Iso ké ɪ tɔm kuyəyɔtɔtɔ tɔɔ,
na ma tɔ-ɪ naani na səyɔntu fɛɪ.
Pepeye yulɔ pəsəyi na ɪ la-m?

⁶ Paa kuyaku ŋkuyɔ pa tɔyɔ-m kɔnyɔŋ,
na pá huɔki ma tɔɔ ké ɪsayatɔ.

⁷ Pa lapa nɔyɔ kulɔmaya sɪ pa ceŋəyi-m na pá naasəyi-
m
na pá huliyi ma ɪkpatɛ ke paa timpi ma puki tɔ.
Mpi tɔ, pa caa ma weesuyɔ ləsuyɔ tɔ.

⁸ Pa kaa pəsi pa fitina ɪsayatɔ nti pa laki tɔ.
Hai, Iso, pɛti yɔlɔa mpeye atɛ na pááná.

⁹ N tɛma ma təkpaalɔtɔ mpaav ke cekənav
suu ma ɪsəlɔm ke nyá tənuyɔ huluyɔ taa.
Nmaa pə tɔm ke nyá takəlaya taa.

¹⁰ Ye ma mɔpa kapuka na nyá tɔɔ,
ma kolontunaa ná mələyənə pa waali ké,
ma nyəma sɪ Iso nyá, n wε ma tɔɔ.

11 Ma saŋ Isə ké ɪ təm kvyəɣətutu təə.

Ma sama Taɕaa ké ɪ təm təə.

12 Inəyi ma laki naani, maa nyaŋna pulu.

Pepeye yəlaa pəsəyi na pá la-m?

13 Hai, Isə pə wɛɛ si má la ɪsu ma suw nəɣo tə,

ɪɛ nyana təmle kətəya ké maa la-ŋ.

14 Mpi tə, n waasa-m səm taa ké,

si ma tə nyá ɪsentaa ké weesuɣu nyəma nyaaləm taa.

57

Tafiiti sələməyi ɪsətaa Isə SəSə

(Kvkalətv 8-12: Yontu 108:2-6)

1 Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyuɣu tu yontunaa taa na pá yaaki-ti si:

Taa kv təɣələ.

Tə taa ké Tafiiti kɛɛsəyi ɪsəna ɪ sewa Sayuli na í ŋməli kvkpaŋuɣu puɣu taa tə pə təm.

Yontu ntəɣələ si:

2 Hai, Isə nyəni ma pətətələ yoo,

nyəni ma pətətələ.

Mpi tə, nyá kiŋ ké ma pɛkəyi ma təcəsələ.

Maa ŋməli təna, na n kenti ma təə,

haləna wahalanaa panɛ pá tɛ.

3 ɪsətaa Isə SəSə ké ma yaaki.

ɪni ɪ lapəna-m pə təna.

4 ɪ ká waasi-m na hatoo ɪsətaa,

na í liyiti wei ɪ tv ma waali tə,

na í la-m ɪ kvpantu.

5 Mpa pa həkv ma wɛɛ tə

pa təkɪ yəlaa ké ɪsu təɣəlasɪ.

Pa kela sehta kέ isu ηmantaasi na nyəμά,
na pa nsəmlε na ləη isu layate.

⁶ Hai Iso, nyά səsəəntu í kəli isətənyu kε koluyu,
na nyά teu na tetu təna təə.

⁷ Paa hula puyyu kε ma mpaav taa kέ,
na kv lumsu-m.
Uena pá nyi-m katəka.
Ama kolvmaa mpe pa hotina ka taa.

⁸ Hai Iso, ma nyəə toη,
maa sa-η na má puyvli-η.

⁹ Ma ləsayə, fe,
ma cənyu na ma saηku í fe,
maa fe na pácə pá nyaali.

¹⁰ Tacaa maa sa-η yəlaa taa,
na má puyvli-η piitimnaa taa.

¹¹ Mpi tə, nyά kupantu səsəəntu tapa isətənyu kέ,
na nyά teu nάά tεε isəηməntu təə.

¹² Hai Iso, kpaasi nyά təyi isətənyu təə,
na nyά teeli na tetu təna taa.

58

Iso we tetu təə na í hvəkəna

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa nyuyə tu
yontunaa taa na pá yaaki-ti si:
Taa kv təyələ.

² Yəlaa me sum taa kέ í ká hvləna tampana na?
Mpyu í təηəyi siyisuyə na í hvəkəna?

³ Təfaa ke í lakəna ɪsəyatv ke tetv təə,
na í laki mvsuŋ.

⁴ Hatoo asayaa həəv tɛɛ ké pa wakəlaa,
na pəpətvnaa náá leki na pəcə
pa luki pa toonaa lotu taa.

⁵ Pa wɛ sətʋ ké ɪsu tɔmaa,
yaa ɪsu paasələ ntam wei ɪ təkəyi ŋkpaŋŋ tə.

⁶ ɪsu paasələ nte tu nukɪ tʋv yontu tə,
paa tʋwaa taa aka.

⁷ Hai, ɪsə holi pa kela ke pa nəəsɪ taa,
Taaɔa yəkɪ təɣələsɪ tamasi.

⁸ Pá mʋkɪ yem ɪsu lʋm kpeŋyʋ tə.
Ye pa tə nəɣələyʋ nyəmá, á pəsi kpɛtɛ.

⁹ Pá sɪ na pá yəəli yem ɪsu atantaab.
Na pá wɛɛ ɪsu pə hələsʋyʋ pəyaya,
na ká tá keesi ilim tə.

¹⁰ Pa səwá tɪŋ kaa la hətʋ,
na pəcə ɪsə kpɛsɪ-ɪ ɪsu kacuculaya,
paa a wɔlaa yaa á na a lʋm, pə ta kv pʋlv.

¹¹ Yʋlʋpaŋ laŋlɛ ká hʋlʋmɪ
waatv wei ɪsə ká lɛɛtɪ asayaa tə
ɪnɪ ɪ ká tə pa caləm taa.

¹² Waatv ɪnəyi yələa təna ká tə sɪ:
Yələa kʋpama wɛna pa kasəyaya,
ɪsə wɛ atɛ na í hʋəkəna.

59

ɪsə waasi-m mpa paa caaki-m tə pa niŋ taa

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyʋyʋ tʋ
yontunaa taa na pá yaaki-tɪ sɪ:

Taa kv tɔyɔɔ.

Tə taa ké Tafiiti keesəyi isəna Sayuli tilaa si
pá feŋ ɪ təyaya na pá kv-ɪ tɔ.

Yontu ntəyale si:

² Ma Isə waasi-m ma kolontunaa ninj taa,
kenti ma təə ké mpa paa caa-m tɔ pa təə.

³ Waasi-m mpa pa peekəyənə-m isayatu tɔ pa ninj taa,
ya-m yulokulaa mpe pa nəyɔ taa.

⁴ Asayaa mpeyele na pá ceŋəyi-m,
yulokulaa mpe pa caa pa tii ma təə ké.

Tacaa anɪ ma ta la isayatu natəli,
pəyele ma ta seki ma kulapəle.

⁵ Paa na ma ta la pulv tɔ,
pa kprakəyi sewa na pá taɣanəyi pa ti.

Hai, Isə fe na ń kəə ma kinj na ń ná.

⁶ Tacaa ate na isətaa pə tu,

Iseyeli Isə nyá,

kuhi na ń waasi-m mpa pa ta nyi-ŋ tɔ pa ninj taa,
kisina waali lulaa mpeye nyá kupantu.

⁷ Paa taanaya ŋkaya pa kəŋ

isu hasi tintiyile.

Pa casəyi kapusi na pá cəəkəna ɪcate.

⁸ Isayatu suna pa nəəsi taa təpam,

na pa kuyəyətutv we isu layaləe.

Pa təŋ si awe ká nuna pa təm?

⁹ Ama Tacaa nyá wonjiyi-weye,

na ń paakəna mpa pa ta nyi-ŋ tɔ pa tənə.

¹⁰ Paa pa təŋ ká wee isu cənə na lé,

Isə nyayale ma kentulu.

¹¹ Ma Isə kupaŋ n ká kəə ma cəb, na ŋ huli-m ma kolontunaa na pá wakəla-wε.

¹² Taa ku-wεye ləŋ, na pá kəə na ma yəlaa səə nyá toŋ təə. Ama ciyiti-wε na toŋ ilena ŋ peti-wε. Taa, nyayale tá kokentuɣu.

¹³ Pá kula pa nəyɔ təə te, pa wakələna-ŋ ké. Pa maɣamaɣa pa kalampaani katəka í kra-wε. Mpi tə, kotuyu na kaloolaya tike ke pa laki.

¹⁴ Kpiisi-wε na pááná na pá taa tasa-wεye nau. Ile antulinya təna ká nyi si Isə SəSə wε Iseyeli taa.

¹⁵ Paa taanaya ŋkaya pa kəŋ isu hasi tintiyile. Pa casəyi kapusi na pá cəəkəna icate.

¹⁶ Na pá pεekəyi paa timpriyi təyənaya. Pu takı-wεye teu ilena pá suu məla.

¹⁷ Maa sa nyá toŋ ké, na ma kpaali nyá kupaŋtu ke tanaŋ tεε. Mpi tə, n ke-m təcəəsəle toŋ nyəntε ké na ma kentulu ke laŋwakəlle waatu.

¹⁸ Maa sa ma kentulu nyaya. Hai, Isə nyayale ma təcəəsəle, ma Isə nyá kupaŋtu wε səyənɔ.

60

*Isə nuki ı yəlaa mpa pə kəlaa tə pa wula
(Kvkalətv 7-14: Yontu 108:7-14)*

¹ Tafiti yontu nti ı yoonə

sanhku si i segesəgəna təgəb.

² Tə taa ké Tafiti keesəyi isəna i yoonā
Sili nyáma mpa paa we Mesopotami
na Sopa pə tetu taa tə.

Pa məlaya kpente ilena Sowapɪ náá kv Itəm tetu
yoolaa ke iyisi naanɔwa na naaleye (12.000) təm
tetəkəle taa.

Yontu ntəgəle si:

³ Hai, Iso, nyá lona-tu na tá yá yem yem.

Heesi nyá pááná na ní mənna-tu.

⁴ N ciyita tetu na tá yá pəgəle,
nyala-ye, təfə tə tənna seluyu ké.

⁵ N mayasa nyá yəlaa tá na ton,
na ní caali-tu na té nyəə sulɔm kukokom.

⁶ N hula nyá kupama ke yaasi wei pá nawa,
ile pa se kolontu nyámá kətətəna tə.

⁷ Hai, cə-tu na ní kəə tá waasuyu,
ilena ní yá nyá kəsəlla ta, na nyá ton.

⁸ Iso yəgəta i təsəele nanə nyənte taa si:

Maa təgəna akaitu.

Maa tala Sikem icate,
na má faya Sukoti tetəkəle ke həgələh.

⁹ Má tənna Kalaati na Manasee.
Ifəlayim kele ma yoo kahuka.

Yuta kele ma kawulaya kpátuyu.

¹⁰ Mowapɔ kele tiyaya ŋka ka taa ma səə lɔm tə.

Maa ləsi Itəm təə ké aseeta
na pé huli si má tənna-i.

Maa yaga yoo kakiisasi ke Filiisi nyáma təə.

¹¹ Awe ká pona-m Itəm na í cəle-m

pa kolonja icate?

¹² Ye pə taya Iso nyá, awe?

Pəyele nyá lə-tv, n fei tá yoolaa waali.

¹³ Kəə n̄ səna-təyυ tá kolontu təm taa.

Mpi tə, yəlaa waasuyυ ké heelim ke yem ké.

¹⁴ Ye Iso n we tá waali tə laki akanaa ké.

Nyaa nanjtəna tá kolontunaa.

61

Ma səəla nyá təyaya taa cayale ke tam təə

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyuyυ tv yontunaa taa na pá yooki-ti na sanjku təyələ.

² Hai, Iso nu ma wula,
na n̄ ké nkpaŋŋ na ma kusələmυtv.

³ Ye pə kəma na má kpisi,
paa ma we tetv tənaya,
isu ma yaa-ŋ si n̄ waasi-m.

Pona-m təcəəsəle nte ma kaa pəsi na má tala tə.

⁴ Mpi tə, nyayale ma kentulu,
na ma kolonja icate ke kolontu kinj.

⁵ Nyá tēye ma caa cayav ke tam təə,
na má cəəsi nyá tēē.

⁶ Mpi tə, hai, Iso nyá nukəna ma koolee
na n̄ haaki-m mpa pa nyaŋna-ŋ tə pa kpancoou.

⁷ Kpaasi wulav weesuyυ na iso,
na í pusi tayali na pá polo ləlvŋ loosi loosi.

⁸ I weē kawulaya kumte təə ké tam təə,
na nyá kopantv waasəyi-i.

⁹ Uē maa puyuli nyá hətē ke tam.

Na má lá isu maa siw nəɣə təɣə paa kuyaku ŋku.

62

Maa wεε Isə kəŋkəŋ taa təpamm

¹ Tafiiti yontu nti tə wε yonyoolaa nyuɣu tu yontunaa taa isu Yetutuŋ keεsuɣu təɣələ.

² Isə ké ma pɛta ma ti.

Ini i kin ke ma nyuɣu yaru lukəna.

³ Inəɣələ ma kukpamuɣu na má tuɣu-i kpuɔɣu ma nyuɣu yaru nté, na ma koluŋa icate.

Puɔɔpu u cɛŋləɣi-m i kin.

⁴ Pəlee ké mə təna í ká yelee kɛntuɣu

na í huliɣi yuɔv si í kuɣu-i?

Isu koluŋa wεεluɣu tə,

yaa kalaa wei i seliɣi tə?

⁵ I kɛnta nəɣə si í tusi-i i təcayale səsəəle taa.

Pəpətu wε-mεɣe teu ké,

mə nəsɪ ke í kooliɣina kupantu

na mə lotu taa na mpusi.

⁶ Isə kin tike ke maa pɛeki hεεsuɣu.

Mpi tə, ini i yekina na má tɛələɣi.

⁷ Inəɣələ ma kukpamuɣu na má tuɣi-i kpuɔɣu.

Ma nyuɣu yaru nté,

na ma koluŋa icate.

Puɔɔpu u cɛŋləɣi-m i kin.

⁸ Isə yakəna ma nyuɣu na í tuɣu-m teeli.

Ini i kentiɣina ma təə na toŋ,

Isə kelee ma kpuɔɣu tətule.

⁹ Hai, yələa me, í pɛti-i mə təɣi paa waatu wei,

na í tui-i mə lotu,

Isə kelee tá kpuɔɣu tətule.

10 Tampangana tōo,
yālaa tōm cəkənav wε katε kέ,
pa wε kέ isu ilεeməŋ.
Pa təna pa fεi yuŋ kε sanəya tōo.

11 I taa ha mə təyi musuŋ taa,
ι taa teeli wεnav mpi pa lεkəna toma tō.
Paa wεnav hukiyi, ι taa cela-wəyi mə ti.

12 Iso yəyəttaa na í lεli na má nu si,
inəyələ toma tu.

13 Tacaan yá tike nté kopaŋ
na n fεləyi paa wei isu ι lapa tō.

63

Iso kəpantv kəla weesuyu kε teu

1 Tafiiti yontu nti tə wε yonyoolaa
nyuyv tu yontunaa taa tō.

Tə taa kέ Tafiiti kεesa ι cayale tōm kε Yuta wulav tetv
taa.

2 Hai, Iso, nyayale ma Iso,
ma pεekəyi-ŋ kέ,
ma ləsaya nyuləyi-ŋ kέ,
na má teŋ taasi kε nyá tōo kέ wulaya
tetv nti tə taa lvm fεi tō.

3 Nyá təyaya taa kέ ma nyəna-ŋ teu
na má ná nyá toŋ na nyá teeli.

4 Mpi tō, nyá kəpantv kəla weesuyu kε teu.
Maa kpaali nyá samtv.

5 Nyaya maa sεε ma weesuyu təna,
na má sələməyəna nyá hətε.

6 Maa haya kέ isu ma təyə nim təyənaya kupaŋka.
Ilēna má yoo-ŋ yontu na lanhulvmle.

⁷ Ye ma həntaa, ma təəsəyi nyá təm ké,
na ma mayasəyi-təyi ma taa ké ahoο təna.

⁸ Nyayale ma waasulv, ma lanje heena
nyá ken isotom taa cayale.

⁹ Ma tamsəna-η ké na luyu kulomoyv,
nyá toη waasəyəna-m.

¹⁰ Mpa pa loki ma weesuyv ləsvyv tə,
pə wakəli-weyε ləη na pə svsi-weyε tetv lumanη taa.

¹¹ Pə kv-weyε isayakoyv na pə waasv taale hasv.

¹² Ilena wulav náá yəələyəna Iso.

Wei ι ka tuuna Iso hətε tə pəntv ká samv-ι ké.

Mpi tə, pυ təkι pəpətvnaa nəsv.

64

Iso kəla nsəma asayεε

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyələ.

² Hai, Iso nu ma nəyə ke waatv wei ma mələyi tə.

Kenti-m kolontv wei ι nyaasəyi-m tə.

³ Fiti-m isayatv nti asayaa tayana ma təə tə,
na η hatələna-m nti yələa wakəllaa mayasəyi ma təə
tə.

⁴ Pa nəsv na ləη ké isv layatε nte pa salaa tə,
na pa təm isayatv wukι isv nyəmá.

⁵ Yələa kupama ke pa təkι pa nyəmá ke mukaya.
Paa heeliyi-we na pəcə pá tə-we,
pəcə səyəntv fei-we.

⁶ Pa kaasəyi pa təyi pa isayatv təmlε taa ké,
na pá mayasəyi isəna paa nyι pa katəsv tə,

na pá tɔŋ si nɔɔlv kaa na-si.

⁷ Isayatu ke pa mayasəyi.

Na pá tɔŋ si tá sɔɔlv puwa.

Tə tɔwa mpi tu la tɔ pə pələ.

Yɔlv lotu we luməŋ ké.

⁸ Uena Isə náá tɔ-weye nyəmə,

na í yaya-weye kpaakraa.

⁹ Pa kuyɔɔtɔtu hunə-we,

pa tənə mpa pa naaki-we tɔ

pa kpeetəyi nyɔɔŋ.

¹⁰ Sɔɔntu kpa yəlaa tənə

na pá kraaləyi mpi Isə laki tɔ,

na pá cəkəyənə i kulapələ hɔwee.

¹¹ Siyisilu í yɔɔləna Tacaə na í tɔyɪ-i kpɔlvɔv.

Pa tənə mpa pa tənəyi tampana tɔ pá sa pa ti.

65

Isə mɔnaa si pá samu-i

¹ Tafiti yontu nti tɔ we yonyoolaa
nyɔvɔv tɔ yontunaa taa tɔɔlv.

² Hai, Isə, tu sa-ŋ Siyɔŋ taa ké na naani,

na tɔ lá isu tɔ suw tá nɔɔsi tɔ.

³ Nyá nukəna sələməŋ.

Nyá cɔlvɔv yəlaa tənə ká kɔɔ.

⁴ Tá kawalaya tee-tɔyɔv tɔŋ ké.

Ama nyaa husəna-ke.

⁵ Lelenɔv nɔlv nté wei n ləsaa na n yaa

si í caya nyá tɔyaya taa ké nyá isentaa tɔ.

Tu tɔɔv nyá tɔyaya nanŋ nyənka taa kupantu na tɔ
haya.

⁶ Tá nyɔvɔv yátu Isə nyá kupantu tɔɔ ké

n nukɪ tá kusələmɔtu,
na ń laki-tuyɔ kəkələ nyəmnaa.
Nyaya tetu na lɔm pə tənasi yəlaa tɛɛləyi.

⁷ Iso nyá suna pəɔɔɔ na nyá toɔ,
na ń suu nyá təyi toma.

⁸ Na ń heesəyi tenku na i hola pa kəkəte,
na yəlaa nyəntɛ tətə.

⁹ Antulinya tənasi təɔ nyéma ná
nyá kəkələ nyəm na pá nəyəsəyi,
na lanhɔlɔmlɛ náá kuyi ilim
tətɔlɛ na pə təlɔlɛ nyéma.

¹⁰ N paasəna tetu na ń yeɛ na tɛv nu-təyi səsəm,
na ń kaatəyi kɔpantɔ na lɔm su Iso ləɔɔɔ.
Na ń yeɛ na tetu wɛɛ mɔsɔɔ
kɛ tɛv na təyənaya náá laki.

¹¹ N yəyələyi lɔm kɛ awasa na ń yəkəyi tampaya,
n yeki na tɛv nu na pé huɔ,
na ń kooli kɔpantɔ kɛ pə məhoo.

¹² N kusəyi pənaya nyuyɔ na nyá kɔpantɔ,
na kɔpantɔ kpen nyá mpaav taa.

¹³ Tɛv nuwa wɔlaya tetu,
na pulasi lanja náá hɔlɔmɪ.

¹⁴ Kaləkəɔ waasa tətəyɔlɛ,
na kɔtəyɔv náá nyala tɛtɛka taa.
Lanhɔlɔmlɛ kakiisasi na yontu nukɪ.

66

Waaɔvɔ Iso samtv

¹ Yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu
yontunaa taa təyɔlɔ.

Atε yəlaa mé,
má təna í wiliti Iso na laŋhuləmle.

² I yoo ι hətε samtυ yontυ,
na í tv-ι teeli na má samtυ.

³ I heeli Iso sι:

Nyá təma ke səsəəna.

Kolontunaa naaki nyá toŋ səsəəŋ,
ilena pá yeki kalampaanι.

⁴ Tεtv yəlaa təna hənta nyá nəəhεε tεε ké,
na pá yooki laŋhuləmle yontυ na pá saŋ nyá hətε.

⁵ I kəə na í ná Iso təma,

ι lakasι ke səsəənsι ké.

Yəlaa taya ι laki-sι.

⁶ Iso yelaa na teŋku ləm nyəə,

na pá yele tεtv puɣulaya na yəlaa tə nəəhεε.

Tənaɣa tá laŋa hεena-ι.

⁷ Iso toma ke ι ŋmakələna tam təə.

Na í feŋiyi piitimnaa na ι isε

sι təə kullaa í taa tasa ι təə ké kuluyυ.

⁸ Yəlaa mé í sa tá Iso,

í samι-ι na má nəəsι nu.

⁹ Iso haana-tuyυ weesuyυ,

na í kentiyi tá təə sι pá taa co-tυ.

¹⁰ Hai, Iso, nyá mayasəna-tυ na í tayanι-tυ,

isυ pa wəkuyυ liyitee nyəɣəlyuyυ sι kv té tə.

¹¹ Iso n yelaa na wahala mayana-tυ,

na í yele na laŋwakəlle kəli-tυ.

¹² Iso yelaa na yəlaa təɣə tá təə,

tə təma kəkə na ləm pə taa.

Ilena Iso í ləsi-tυ na í tana-tuyυ təpante taa.

13 Maa sʊʊna nyá tɔyaya ke kɔtasi
nsi kɔkɔ lusa si tɔna tɔ,
na má lá nɔɔsi nsi maa si-ŋ tɔ.

14 Nsi maa kula nɔyɔ ke ma wahala waatɔ na má su
tɔ.

15 Maa la-ŋ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa
ka tɔna tɔyɔ heeŋ nim nyɔŋ,
na iwaanŋ,
na latɛɛnaa na pɛŋtɔlɔŋ.

16 Mɔ tɔna mpa me í nyanŋa Tacaɔ tɔ,
í kɔɔ na má keesi-meɣe mpi Isɔ lapa-m tɔ.

17 Ma mpa kapuka na Isɔ tɔɔ na ma nɔyɔ,
na má sam-i na ma nsɛmlɛ.

18 Ye ma taa ka wɛ isayatu
Isɔ taa nuɔa-m.

19 Ama Isɔ nuwa ma nɔyɔ
na í ké ŋkpaŋŋ na í nu ma wiinaɔ.

20 Isɔ keɛ sɔsɔ,
i ta lɔ ma sɛlɔmɔyɔ,
pɔyele i ta pɛ-m kɔpantu.

67

Yɔlaa tɔna í sa Isɔ

¹ Yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa na pá yookina sanjɔ tɔyɔlɔ.

² Hai, Isɔ nyɔni tá pɔtɔtɔlɛ na ŋ kooli-tɔyɔ kɔpantu,
nyá isentaa teu í ná tá tɔɔ.

³ Uɛna pá nyi nyá mpaanŋ ke tetɔ taa,
na pá hulɔ nyá nyɔyɔ yapɔ tɔm ke piitimnaa tɔna.

⁴ Hai, Isɔ, yɔlaa í sa-ŋ,
pa tɔna pá tɔ-ŋ teeli.

⁵ Piitimnaa lanja í hulɔmi na pá ŋmaali.

Mpi tə, siyisuɣu ke n təŋəɣi na ń huukəna yəlaa,
na ń tiikiyi piitimnaa ke tetu taa.

⁶ Hai, Iso, yəlaa í sa-ŋ,
pa təna pá tv-ŋ teeli.

⁷ Tetu ləla tə kvlvlvm.
Ta Iso kooliyi-tvɣv kʋpantv ké.

⁸ Iso kooliyi-tvɣv kʋpantv,
na antulinya tənasi təna yəlaa nyaŋna-ŋ.

68

Iso akaitv yontu

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyvɣv tv yontunaa taa tɔɣəlɔ.

² Iso kvlɪ na nyá kolontunaa ya yem.
Mpa paa caaki-ŋ tə, pá se nyá isentaa.

³ Yele na asayaa mpe pá saali yem ke
Iso isentaa, isu nyɔɔsi salvɣv tə,
yaa isu keetu hookuɣu kəkə taa tə.

⁴ Uena siyisilaa laŋa náá hvlvmɪ na pá ŋmaali.

⁵ I yoo Iso ké yontu na í sa ɪ həte,
í həe-ɪ mpaav, ɪnɪ ɪ faɣana teteka taa na í kəŋ.
I həte nté Taca, í yəɔli ɪ isentaa.

⁶ Inəɣələ suluwaa caa, na leelaa paasənlv.
Mɣvɣv Iso we ɪ təɣayələ nanŋ nyəntɛ taa təna.

⁷ I haaki katayəlasɪ ke tɛɛsɪ,
na í yeki na saləkətvnaa həesəɣɪ.
Asayaa tike ke ɪ yeki wɔlaya taa.

⁸ Hai, Iso, waatv wei n lu nyá yəlaa nəɣə təɔ tə,
waatv wei n tɛɛ pa ləlɔ ke wɔlaya tetu taa tə,

9 tetu selaa ké, na isətənyu pəsi ləm.

Sinayi pyuɣu sela Iseyeli Iso nyá, nyá isenta.

10 Hai, Iso, n yelaa na tɛv kupaŋku nu,

na ń məŋna nyá kpancoou ŋku ku tɛma tɔ.

11 Hai, Iso, nyá yəlaa lapa pa tɛɔayale ke tetu taa.

Lonte nteɣe n taɣana wahala nyáma ke nyá kupaŋtu tɔɔ.

12 Təmyu ke Tacaa yəɣata.

Təm kupaŋtu kəntaa ná ké kpekəle səsəle.

13 Kolontunaa awulaa kpekəle tu casəle.

Uena alaa mpa pa we tɔyaya tɔ pá tala wontu kukukuutu.

14 ɪ ká həntɪ mə cacakəŋ tɛɛ na í hɛsəyi,

na liyitee waasa alukuku kəŋ tɔɔ,

na wɔla kupaŋ waasa ɪ hontu tɔɔ*fa*? ^a

15 Waatu wei Toma təna tu yasa awulaa ke tetu taa tɔ, tetu hɔlɔmaa ke ɪsu kponkpontu.

16 Hai, Pasaŋ pyuɣu ké Iso nyəŋku ké,

na kv hela təm paɣale.

17 Pepe tɔɔ ké pyuɣu kvhelɔyɔ laki ɪsɛsɛmle,

ke ŋku Iso ləsaa sɪ ɪ ka ɔaya tam tɔɔ tɔ?

Tənaɣa Tacaa ká ɔaya haləna tənaya.

18 Iso wɛna yooou keekɛnaa ke iyisi iyisi ké,

Tacaa we pa hekv, na Sinayi náá we Iso təsɛle taa.

19 N kpeŋna yəlaa mpa pa kpawa tɔ na ń kraana,

yəlaa ke pa lapa-ŋ kvɔɔv*fa*.

^a 68:14 Loŋna kane ka nuw we kate. Ue lɛlaa huuki sɪ Iseyeli nyáma ɪle, alukuku keɛle Iseyeli na wɔla na liyitee nna a tee kəkə ke mpu tɔ, a hɔlɔyi pa akautv. Wɛnav ŋku yoolaa kuuki tɔyoole taa tɔ.

Təə kullaa mayamaɣa ká caɣa nyá kin. ^a

20 Tacaa keɛ səsə ke paa kuyaku ŋku,
inɪ ɪ paasəɣənana tu na í waasəɣi-tuyu
saa wei pa ŋmakələyi-tu tə.

21 Iso ké wei ɪ waasəɣi-tu təɣə.

Tacaa Iso inɪ ɪ wenna toma si í fiti-tuyu səm taa.

22 Ama Tacaa ká yəki ɪ kolontunaa nyəəŋ,
ɪ ká yəki mpa pa we isayatu taa tə pa nyumpəɣolasɪ.

23 Tacaa yəɣəttaa si: Maa ləsi
ma kolontunaa ke Pasaŋ puyv taa na má kəna.
Maa ləsi-weɣe tenku ləm tee na má kəna.

24 Na ń feli pa caləm taa ké nəəheɛ,
na nyá hasɪ təɣə-we.

25 Hai, ma Iso, ma wulav,
pa nawa nyá caŋa ke nyá təɣaya taa.

26 Yonyoolaa nté nəɣə təə,
pa waaləyi wontu mataa,
hekɪ taa ké aləpiya mpa pa makɪ akilimisi tə.

27 ɪ sa Iso ké təkotilenaa taa.
ɪsɛyeli ləlɔŋ nyəma me í sa Tacaa.

28 Mə tənuyv Pɛncamɛɛ kpekəle nté mə nəɣə tu,
na pə kaasɪ Yuta na Sapuləŋ na Nɛfətali pə
awulumpiya.

29 Mə Iso caa ké si í weɛ ton.
Hai, Iso, səsɪ ton ke mpi n lapa-tu tə.

30 Nyá təsɛɛɛ taa ké n weɛ,
na ń təkɪ kawulaya ke Yosalem təə.
Awulaa ká kəna-ŋ kucəəŋ.

31 Nyaaɪ Icipiti wei ɪ ké səsəncaasɪ tee wontuyv tə.

^a 68:19 kucəəv: Lɛlaa ná hɔvki si pə hɔweɛ nté si pa ha Iso ké kucəəŋ.
Loonə kanɛ ka hɔweɛ we kate.

I we ké isu latæcænaa kalæku na í ηmakælæyi yælaa.
I pasa ι ti na í haaki-η liyitee nyæyætu.

³² Sæsaá ká luna Icipiti na pá kæw.
Itiyopii nyáma ná kæη na pá tekæyi Iso ké niη.

³³ Ate kawulasι με í yoo Iso ké yontu.

I sa Tacaa.

³⁴ I yoo yontu ke wei ι we isæηmuntu
tam tæw nyæntu tæw na í kæη tæ.

I yæyæyæna nté na toη.

³⁵ I nyι Tacaa toη.

I sæsæwntu we Iseyeli tæw ké,
na ι toη we isætaa.

³⁶ Hai, Iso, pa nyaηna-η nyá tæyæya taa ké.
Iseyeli nyáma Iso haaki ι yælaa ke toη na pæsuyu.
Iso kele teeli tu.

69

Sælvyn ηku ma sælæna Iso tæsæle tæ

¹ Tafiiti yontu nti tæ we yonyoolaa nyuyu tu
yontunaa taa na pa yookina cæmuyu*fa* tæyæw. ^a

² Hai, Iso, waasi-m,
lum suna ma luyu tæe ké.

³ Pæ tisa-m katantamæya taa ké, pu sæηæyi.
Ma hota lum lumæη taa ké na pæ hola tæekæna-m.

⁴ Ma kiisaa na ma luyu tæe wuli, na má ká.
Ma teka ma Iso na ma ise caη a pæyælyη taa.

⁵ Mpa pa taa kpaana-m mæsvη tæ pa kæla
ma nyuyu taa nyæsi ke payæle.

Mpa pa caa si má la yem tæ pa ké toηtunaa ké,

^a **69:1** cæmuyv: Lelaa hævki si pa yoonaa yontu luyu ηku pa yaa si
hetvuy tæ.

ma kolontunaa mpe pa feina tampana.
Mpi ma ta kraɣa tɔ mpəɣi pə weε si má mənna.

⁶ Hai, Iso, n nyə́má ma kumelentɔ,
na ma kulapəle isayale fei-η ηmesaya.

⁷ Ma tɔm í taa kra mpa pa tu-η naani tɔɣo feele.
Hai, Iseɣeli nyə́ma Iso Tacaɔ,
ma tɔm í taa liɣiti mpa pa preekəɣi-η tɔ.

⁸ Mpi tɔ, nyá tɔɔ ké pa tɔuki-m,
na feele we ma isentaa.

⁹ Ma pəsa isu mɔvɔ ke ma newaa,
yaa kpaitɔ ke ma tɔyaya nyə́ma.

¹⁰ Mpi tɔ, ma isəle sɛɛna nyá tɔyaya
təmlɛ ké isu yem na kpetɛ.

Na nyá kutɔɣɔ pəsi ma nyə́ηku.

¹¹ Ma isəlm lukiyi yem ké na má həkəɣi nɔɣo,
paa na mpɔ kutɔɣɔ ke pə kəɳna-m.

¹² Paa ma suu ləyaya wontu,
ma pəsa wei pa tuliɣi ntompee tɔɣo.

¹³ Ma tɔm ke pa yəɣətəɣi kuyeeη taa,
na sɔlvnyəɔlaa náá yooki-təɣi yontu.

¹⁴ Hai, Tacaɔ, nyaya ma tekiyi ma sələmvɔyɔ taa,
hɔlv-m suulu na ń mɔ.

Cɔ-m nyá kɔpantɔ tɔɔ, na ń ya ma nyɔɣɔ.

Mpi tɔ, nyá nyɔɣɔ yapɔ we naani ké.

¹⁵ Kpɛε-m afəla taa, á taa tasa-m lipu.

Ya-m lɔm luməɳ səsəɳ na ma kolontunaa
mpa paa caa-m tɔ pa niη taa.

¹⁶ Lɔm hola í taa tɛɛna-m,
pəcɔ lvhəyaya í taa li-m.

Taa yelee na pəlaav suli ma tɔɔ.

17 Тааа, сә-м, mpi тә, ны́а кырпantu тә́wa сә́sәm кэ́.
Ке́esi ны́а ise na ma тә́ кэ́ ны́а суулу сә́sә тә́.

18 Таа kisi ны́әnyуv na ны́а тә́mle тv ма́ ma тә́.
Hai, сә-м лә́, ma we лә́wакә́lle таа кэ́.

19 Крә́tәna-м, waasi-м,
ya-м ma kolontunaa тә́.

20 N ны́әма́ ma fә́ele na isә́na pә́ pasa-м тә́.
N naaki ma kolontunaa тә́naya.

21 Кы́tyv wакә́la ma лә́hle кэ́ na пә́ тv-м кytә́.
Ma та́nya си́ па́ ны́әni ma pә́tә́tә́le
yaa па́ пу́yusi-м ma та́ na.

22 Pa sitiyi sә́tv ke ma тә́yә́naya таа.
Na па́ haaki-м lvm кyны́ә́nәm си́ ма́ ны́әә na ma
lukә́tv sí.

23 Pa acima na pa kә́tasi тә́yә́naya i pә́si-weye
katә́ka nka kaa kpa-we тә́.

24 Pa isentә́ә i nyala тә́kram na па́ таа тasa nav,
pa salә́mә́yә́na wahala ke tam.

25 Mv-we na ны́а па́а́на́ sә́sә́әna na a kә́kә́ tala-we.

26 Пә́ kpiisi pa тә́cayale.

Nә́yә́lv i таа wee pa тә́esi таа.

27 Wei i nkrә́nyv n hә́ma тә́yә́ mpe pa тv кyны́ә́,
na па́ yә́yә́tyi mpa lә́ә ны́а n ka twa кyны́ә́ тә́ pa
wahala tә́m.

28 Lә́eti-weye pa isayә́tv,
taa hvl-weye ны́а суулу.

29 Пә́ husi pa hә́la ke weesuyv takә́laya таа,
па́ таа nmaa pa hә́la ke siyisilaa ны́әna таа.

30 Ma кэ́ кyны́ә́ntv кэ́ na ма́ тә́ki wahala.
Hai, lә́ә ны́а yapv kә́ kenti ma тә́.

31 Hai, Iso, maa sa nyá hæte na yontu,
na má puyuli nyá səsəəntu ke ma samtu taa.

32 Tacaa pæle pə kəla-ŋ teu ke ma ha-ŋ nau,
yaa latæce alaafəya nyəŋ.

33 Mpa pa pasəyi pa ti tə,
paa ná ma yapu na pa laŋa hulumi.
Iso waasuyu pækəlaa me,
mə weesuyu í tayali.

34 Mpi tə, Tacaa nukı konyəntunaa nəəsi ké.
ıı lakı awusa ke ı yəlaa kupaama mpa pa we saləka taa
tə.

35 Isətaa na ate í samı-ı,
na tenkuna na pə taa nyəmnaa puyuli-ı.

36 Tacaa ka waasi Siyəŋ ıcate,
na í tayanı Yuta acaləe ke ŋmau,
ı yəlaa ká mu-ye na á pəsi pa nyəna.

37 A ka pəsi ı təmlə nyéma piya kpancoou,
na mpa pa səla ı hæte tə pa caɣa a taa.

70

Tacaa kəə ləŋ (Yontu 40:14-18)

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tu yontunaa taa na pá təəsəyənə Iso təə təyələ.

² Hai, Iso, kəə na ŋ hetı-m.
Tacaa kəə ləŋ na ŋ waasi-m.

³ Mpa pa caa ma səm tə fəele í pu-we na pé liyiti-we.
Mpa unı pa laŋlə hənəna ma konyəŋ tə
pá ka nyəŋ na pá məŋna waalı.

⁴ Mpa pa lakaya-m anyanka tə
fəele í pu-we na pá se.

⁵ Mpa pəle pa pækəyi Iso nyá tə,

pé cayan-a-we na pa lanja hulömi.
 Na mpa pèle pa sòla nyá nyuyü yaru tó,
 pa yóyótayi tam si Tacaa kéle səsə.
⁶Ma ké konyöntü ké na má we ate.
 Hai, ma Iso, kəə ma waasuyü ke ləŋ.
 Nyagalə ma waasulö na ma hetulö.
 Tacaa taa leeli.

71

Tacaa, taa lə-m, nəənəə ma kpatəlaa ké

¹Tacaa, nyaga ma tugi kpoluyü,
 taa yeke na ma lanje wakəli.

²Waasi-m na í ya-m nyá siyisuyü təə,
 ke nyá nkpaŋuyü na ma təə na í səna-m.

³Nyagalə ma kəkpaŋuyü ŋku ma cəsəyəna
 na ma tugi kpoluyü ke tam tə.
 Nyagalə ma kəkpaŋuyü, na ma kolunja icate.

⁴Ma Iso fiti-m isayau niŋ taa,
 fiti-m wei u təŋəyi tampana
 na í ké nyəməŋ tó tó i niŋ taa.

⁵Tacaa Iso, nyaga ma teeləyi,
 nyaga ma pəta ma təyi hatoo ma pəcaatu.

⁶Hatoo ma too lotu taa nyaga ma tekiyi,
 nyá ləsəna-m ma too taa,
 nyaga ma saŋ tam.

⁷Ma ké kəkələ nyəm ke yəlaa pağale ké.
 Nyagalə ma kpoluyü tətule toŋ nyənte.

⁸Nyá samtu yontu tike í wee ma nəyə taa.
 Pə wee si ma yóyótayi nyá teeli təm ke paa ifemle nte.

⁹Taa lə-m, nəənəə ma kpatəlaa ké.
 Waatu wei ma toma pasəyi tə taa lə-m.

- 10 Ma kolontunaa yəgətəyi ma təm ké.
Mpa pa ceŋəyi ma weesuɣu tɔ pa laku təmayə
saawala si:
- 11 Iso lɔ-ŋ ké, tɔ tənɪ-ŋ na tɔ kra-ŋ.
Ma feina nəgɔlv si í leeki-m pa niŋ taa.
- 12 Hai, Iso, taa hatələna-m.
Ma Iso kɔɔ lɔŋ na ń waasi-m.
- 13 Pa təna mpa pa suuki-m təm tɔ,
pə liyiti-we na pá saali yem,
na feele təgɔ mpa pa caa ma lepu tɔ.
- 14 Ule maa teeləyi tam,
na má saŋi-ŋ na má leləyi.
- 15 Na ma nəgɔ yəgətəyi nyá siyisuɣu
na nyá nyɔɣv yavɔ təm ke paa kuyaku ŋku.
Mpi tɔ, ma ta nyi pə tənasi.
- 16 Maa yəgətɪ nyá təma səsəəna təm Tacaə Iso,
na má tɔəsi nyá siyisuɣu tike təm.
- 17 Hai, Iso, hatoo ma pəcaatv ke n seɣesa-m,
haləna saŋa nyá teu təm ke ma kpaaləyi.
- 18 Paa ma kpatələa təkun̄kun̄ku,
ma Iso taa lɔ-m.
Ule maa kpaali kɔfalan̄ yələa ke nyá təm
na má heeli cele piya ke nyá ton̄ təm.
- 19 Hai, Iso, nyá siyisuɣu fei tənaya.
Páɔ n lapa kəkəlɔ nyəmnaa,
nəgɔlv ta nəgəsəna-ŋ.
- 20 N yelaa na té ná wahalanaa na
lan̄wakəlle ke katatələya,
n ká yele na má weena weesuɣu,
na ń ləsi-m puɣv səsəəv taa.
- 21 Tayan̄i ma nyɔɣv ke kusɔɣv,
heesi ma lan̄le.

22 Ӓе Ӓсӓ маа са-Ӓ на сӓмӓҮҮ
 на мӓ yoo нӓ тeу тӓм кe yontu.
 На мӓ тала ӒеҮели НаӒӒ тeу нӓ саӒку.
 23 Маа тала-Ӓ на yontu,
 на мӓ wiliti-Ӓ на ма нӓҮӓ
 си н yapa ма нӓҮҮҮ.
 24 Ма нӓҮӓ ка yӓҮӓтeҮи paa кyуaku
 Ӓкуyу нӓ siҮisuyu тӓм.
 Мpa pa pеekӓҮи ма leпу тӓ fееe
 пу-wеҮe на pӓ liҮiti-wе.

72

Wulav тӓ sӓlӓmӓҮҮ

1 SalӓmӓҮ кyҮмаӒмаатe.

Haи, Ӓсӓ, ha wulav кe нӓ hуe,
 на н ha wulav pӓyalu кe нӓ тампана тeҮyу
 лӓmayasӓe.

2 Ӓena и тeҮӓҮи тампана на кyсиҮisim
 на и hуkӓna нӓ yӓlaa кyҮyӓntуnaa.

3 PӓӒӒ на pulasi и kӓna yӓlaa кe hееcуҮ
 на тампана тeҮyу.

4 Wulav и ha тампана кe yӓlaa кyҮyӓntуnaa
 на и waasi wahala нӓҮӓma,
 на и wakӓli pa Ӓmakӓllaa.

5 Ӓе paa нyӓҒna-Ӓ, halӓna кyҮyӓҒku
 ilim кӓ yele нyӓҒau на иcӓтeу нӓӓ yele наv тӓ.

6 Wulav ии и кӓ wее кe ису тeу Ӓku кy нukyуҮ
 таale nte тe nyutu pa halaa тӓ.

Yaa ису тeу cӓcӓӓv нukyуҮ halӓm тӓ.

7 Пу cayana siҮisilaa кe кyуaku Ӓku.
 На pӓ wее hееcуҮ cӓcӓӒku таa,

haləna kuyan̄ku ɪsətu ka su tənaya tə.

⁸ ɪ ká təɣə kawulaya ke pə kraɣav
teŋku na pá suna ləlv tə,
na pá kraɣa pəɣə səsaya haləna antulinya tənaya tə.

⁹ ɪ kolontunaa ká hənti-ɪ atɛ
na ɪ patanaa mpe pá niisi mʊsɔɣv.

¹⁰ Taasisi tɛtv na tɛtv nti lʊm cənaa tə
pə awulaa ka feli lampuunaa.

Sepa na Sapa pə nyəma náá lapɪ-ɪ kuvəɔŋ.

¹¹ Awulaa təna ká hənti-ɪ atɛ,
na piitimnaa təna náá laki-ɪ təmlɛ.

¹² ɪlena ɪni ɪ waasi kunyəntv wei ɪ wiikina-ɪ tə
na wahala təɣəlv wei ɪ feina sənlv tə.

¹³ Wulav ká wɛɛna ɪcam na kunyəntəɣəlv
na mpa pa pasəɣɪ pa ti tə pa pətəətəle,
na í yá pa weesiŋ.

¹⁴ Wulav ká ya pa weesiŋ ke ŋmakəlvɔv na mʊsvŋ
niŋ taa.

Mpi tə, pa ké-ɪ pulv səsəəm ké.

¹⁵ Paa wɛɛna weesuɣv na pá ha-ɪ Sepa nyəma wɔla.
Paa sələməɣɪ ɪsə ké ɪ təw ké tam ké,
na pá kooliyi-ɪ kuvantv ke paa kuvaku ŋku.

¹⁶ Təɣənaɣa haləm ka waasi tɛtv taa
na pá kpɛnna pulasɪ nyəɔŋ taa.
Na ka pee ciɣitiɣi ɪsu Lipaŋ tuŋ səsəɔŋ,
na yəlaa huki acalɛɛ taa ɪsu nyutv ke tawa taa.

¹⁷ Wulav hətɛ ká wɛɛ tam təw ké,
haləna kuyan̄ku ilim ka su tənaya tə.
Na pá kooliyi təmaya kuvantv na pá yaakəna ɪ hətɛ,
na piitimnaa yaaki-ɪ leleŋ nulv.

18 Tacaa Iso, wei nyá n ké Iseɣeli nyéma Iso tɔɣɔle teeli
tu,

nyá tike n lakəna kəkɔlɔ nyəmnaa.

19 Nyá hətɛ səsɔɔle nté teeli nyəntɛ kɛ tam tɔɔ.

Nyá teu í waasi tetv təna taa.

Iso í kəna mpv, Iso í kəna mpv.

20 Seseɛ pəyalv Tafiiti sələmvɣv tənaya ntɔ.

TAKELAYA TOOSO NYEŋKA

73

(Yontu 73–89)

Asayaa teu

1 Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyvɣv tv yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

Iso tewa Iseɣeli nyéma mpa pa lotu taa tewa tɔɣɔ.

2 Paa na mpv pəcɔɣɔ pə kaasaa si pá co-m yaa pá tuu-
m.

3 Mpi tɔ, ma naaki asayaa heesəɣi, lɛna
má laki-weɣɛ isesɛɛmlɛ.

4 Mpi tɔ, paa naaki wahala nəɣɔlv haləna pa səm,
na pá nukɪ pa nantv taa alaafəya.

5 Paa naaki wahalanaa mpa lelɔa naaki tɔ,
pəyele pɪ makəna-we isu yəlaa lelɔa.

6 Kalampaani wɛnna isu pa lulvɣv,
na musvŋ náá wɛɛ isu pa kacəka wontuɣv.

7 Pa cayana pa ti na pá toosiɣi yəlaa kɛ isɛ,
na pa ləmayasɛɛ naaki kpakpaa.

8 Isayavv təm kɛ pa yɔɣɔtəɣi,
na pá wonɣiɣi lelɔa,
na pá həŋ pa ti na pá keeki tampana.

9 Pa kooki ké na pə takɪ ɪsətənyu,
na pá wakələyɪ tɛtɔ na pa nsəmle.

10 Pə tɔɔ ké pa tənə pa keesəna pa tɔɔ,
na pá nyɔɔki pa kuyɔɔtɔtɔ ke lɔm tələ.

11 Na pá tən si ɪsənaya ɪsɔ ká cekəna-ti.
ɪsənaya ɪsɔtaa ɪsɔ ká cekəna-ti?

12 Mpuvu asayaa wɛɛ,
pə cayanə-wɛyɛ tam ké,
na pá kaaki pa wɛnaw.

13 Mpu tɔ, yem tɔɔ kele ma tayana ma lotu taa,
na má san ma niŋ ke ɪsayatɔ lapɔ təm taa.

14 Paa kuyaku ŋkuyu pa maki-m,
na pá tɔyɔ-m wahala ke paa tanan ŋku.

15 Ye maa tɔma si ma yɔɔtɔ ɪsu mpe,
halɪ maa luwa nyá piya piitim waali.

16 Ma mayasaa si má huɔ pə tɔɔ na má cekəna.
Ama pə tənaya mpu pə kəla katɛ.

17 Halɪ kuyaku ŋku ma suɔ ɪsɔ tɔyaya taa
tɔyɔ ma cekəna mpi pə tanə asayaa tɔ.

18 Mpaan wei ɪ taa pu tuu-wɛ tɔyɔ n suki-wɛ
si pá hoti timpɪ pu wakəlɪ-wɛ tɔ.

19 ɪlena pá wakəlɪ-wɛyɛ təm kulɔm tɔɔ,
na pá kpiisi-wɛ na pa təm teesəna sɔyɔntɔ.

20 Taca, ye n kula pa tɔɔ ɪle pa muki
ɪsu yɔlɔ feŋyɔ na ɪ toosee saali yem tɔ.

21 Waatɔ wei ma taa ka wɛ nyan
na ma lanle wakəlɪ sɔsɔm tɔ.

22 Maa ké kumelen ké, ma taa cekəna pulɔpɔ.
Maa wɛ teitei ké ɪsu kpəntɛ ke nyá ɪsentaa.

23 Paa na mpu ma na-ŋ ké tam ké,

n kpa-m nyá nin ntə̀ə̀ə̀ taa.

²⁴ Nyá layatu tasuɣu ke n ka tiikina-m.

Pə waali n ka mu-m nyá teeli taa.

²⁵ Aweye ma wena isə́taa, ye pə́ taya nyá?

Nyá lakə́na na má nukɪ leleɲ ke atɛ.

²⁶ Paa ma nantu yaa ma nyamle kpisaa.

Isə́ kele ma nyəm na ma kpɔ́ɔɣu tətule ke tam tə̀.

²⁷ Pa tə́na mpa pa hatə́lə́na-ɲ tə́ pa leki ké,

na ń wakə́lə̀ɣɪ pa tə́na mpa paa nukə́na-ɲ tə́.

²⁸ Ye ma, Isə́ kpətə́nav wenna-m teu.

Tacaa Isə́ kiɲ ke ma tɣɪ kpɔ́ɔɣu.

Ulena má keesi i tə́ma tə́na.

74

Isə́ yaav ke isətə́sele ncaale taa

¹ Asafi yontu nti tə́ we yonyoolaa
nyuɣu tu yontunaa taa tə́ɣə́ɔ.

Hai, Isə́, pepe tə̀ ké n lə́ki-tɣu tam tə̀?

Na n muɣɪ pááná na nyá yə́laa ta?

² Tə́əsi nyá yə́laa mpa n hika too lə́ɲtaa

na ń ya-we si pá pəsi nyá kpə́nte tə́ pa tə̀.

Tə́əsi Siyə́ɲ puɣu ɲku ku tə̀ n lapa nyá te tə́ ku təm.

³ Kə́ə na ń ná lona anɪ,

pə́ wakə́lə̀ɣɪ-yɛɣɛ tam ké.

Kolontu wakə́la nyá tə́yaya taa.

⁴ Nyá kolontunaa kiisiyina nteɣɛ timpi n sulaya-tu
tə́,

halə́na pá tu pa kuyusum.

⁵ Pá na pa lawa ké na pa loɲ

isu taasɪ setə́laa ke hə́tuɣu taa.

⁶ Na pá faki leesə́ɲ na pá yəkə́ɣɪ lelə́ɲ.

7 Pa tu kəkə ke nyá təsεεε
na pá yəki na pá wakəli timpi nyá hətε wεε tə.

8 Nti pa makı pa lanja taa təyɔle sı,
pá wakəli-tuyv təm kulvm tə.

Paa wə kəkə ke lona nna a taa
Isə na yəlaa pa suliyi tə.

9 Tu tasəyi nav ke mpi pə huləyi sı Isə wεε tə.
Isə kuyɔyɔtutu teləsəlaa ná fei tətə.

Ta taa nəyɔlv ta nyi ısəna pu taanı tə.

10 Hai, Isə Taca,aa,

pəlee ké kolontunaa ká hεεı nyá hətε kutuyv?
Pəlee ké paa hεεı-tεye footuyv?

11 Pepe tə kə n suma,

na nn san nyá nin ntəyən kusuyv sı n ma?

12 Hai, Isə, nyayale ma wulav ke too ləntaa,
nyá waasəyana tetv taa.

13 Nyá ton ke n fayana tenku

na ń yəki lvm tεε tumaa səsaa nyə.

14 N yəka tum səsə Lefiyatanı nyuyv na ń pεti-ı
wɔlaya tetv taa yəlaa sı pá təyɔ.

15 Nyá hulina lvm sεεlaa na ń hεε lə.

na ń yele na pusi nsi sı nyəki tə sı lvm nyə.

16 Nyayale ilim taa na ahoo pə tv.

Nyá lapəna ilim na ıətə.

17 Nyá suna tetv toosi təna

na ń lá watv waatv na yoluma.

18 Taca,aa təsı sı kolontu kuləyi nyá tə,

yəlaa kumεεmənı ıı wɔnəyi-ı.

19 Taa pεti nyá yəlaa kupama weesın ke taale wontu.

Taa sə nyá konyəntunaa tə kə tam tə.

20 Təsı nyá nəyɔ pεεloyv tə.

Mpi tə, musvı nyəmnaa suna ıcatε səkrətən taa.

21 Taa yelee na mpa pa ise pa tãki tã pá tãena
lanwakãlle.

Ama konyãntõnaa na wahala nyãma í sañi-ñ.

22 Hai, Isõ, tãssi na ñ paasãna kutũyũ ñku
kũmelemãñ inĩ ì tũũki-ñ paa kũyaku ñku tã.

23 Taa sãã nyá kolontunaa wula tãã,
na kakiisasi nsi pa kiisiyina-ñ tam tã si tãã.

75

Tacaa kele hvvlv

1 Asafi yontu nti ì yoowa si: Taa kv
na tã wẽ yonyoola nyũyũ tv yontunaa taa tãgãlã.

2 Hai, Isõ tã sama-ñ.
Tacaa Isõ tã sama-ñ.
Tu yãgãti nyá tãm na
tã kpaali nyá teu sãssãm.

3 Tacaa si: Maa su waatu nãgãlv,
na má hvvna siyisuyũ.

4 Tetv na tã taa nyãm tãna ká sele.
Ama má sukãna-tãyi tã kila tãã.

5 Na má heeli mpa pa sañ pa ti tã si: Ì yelee mpv,
na asayaa si: Ì taa hã mã ti.

6 Ì taa hã mã ti,
í taa yãgãti kalampããni tãm.

7 Sãssãnto u kãñna ilim tãlule yaa pã tãtule,
yaa wũlaya tetv taa.

8 Ama Isõ nyãmna,
í nãkaa ì kpaasi lãlv na í tisi lãlv.

9 Tacaa tãka kãpv na í suna ì pããná svlãm,
ì ká cẽ-wãyi atẽ asayaa tãna,

na paa nyɔɔ pə təna na pá kpeɲna taɣatu.

¹⁰ Ma kaa yele Yakəɔɔ Iɔ Təm yəɣətɔɣu,
na pə yontu yoo.

¹¹ Maa yəki asayaa toɲ təna.
Ama tampana təɲlaa toɲ ka pikəna.

76

Iɔ wakələɣi yoo ke Siyən taa

¹ Asafi yontu nti pa yookina cəmuɣu
na tɛ wɛ yonyoolaa nyɔɣu tu yontunaa taa tɔɣɔ.

² Iɔ hula i təɣi Yuta,
i həte yaa Iseyeli taa.

³ I cokəle wɛ Salem ké,
na i tɛcayale ke Siyən taa.

⁴ Tənaya i pɛla yoo wontu:
Iɔ nyəmá na kpaləɲ na layalɛɛ na wontu lenti.

⁵ Hai, Iɔ, səsəntu nté yaa?
N kəla tam tɔɔ pɔɔɲ təna.

⁶ Yoolaa taa yoolaa mpe pə caama-wɛɣɛ,
pa toowa tom kantəkayə nyəm,
pa ta pəsi na pá yoo na pá fiti.

⁷ Yakəɔɔ Iɔ, waatu wei n nyaasa-wɛ tɔ,
pə yeyeta pa krayanəɲ na i cayalaa ké.

⁸ Hai, n ké səsə ké,
n muɣi pááná na awe kpətəna-ɲ?

⁹ Hatoo ɪsətaa ké n yəɣɔta nyá huule təm,
na səɣəntu kpa tetu na tɛ caya tɔpamm.

¹⁰ Waatu inəɣi n kɔlaa si n huukəna
na ń waasi ate kɔnyəntɔɣɔlaa.

¹¹ Ye nyá taa huuwa,

yulb tɔyɔ-ŋ teeli ké,
paa ɪ wɛ pááná sɔsɔna taa.

¹² ɪ si mə lɔ Tacaá kɛ nɔɔsi na í lá-si.
Mpa pa cɔna lɔ Sɔsɔ ɪni tɔ,
pá kɔna-ɪ kɔcɔŋ.

¹³ lɔ lɔsɔyɪ awulumpiya kalampaani kɛ
ɪlena pé tisi-wɛ tɔfɛ.
Atɛ awulaa seliyina-ɪ kɛ.

77

*Ma sɔlamɔyɪ lɔ lɔŋtaa kɔpantɔ kɛ laŋwakɔlle kɔyɛɛŋ
taa*

¹ Yetutum si Asafi yontu nti tɔ wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Maa wiina lɔ na má heeli-ɪ ma tɔm,
maa wiina-ɪ na í kɛ ŋkpaŋyɔyɔ na ma tɔɔ.

³ Ye ma laŋlɛ wakɔlaa,
ma pɛɛkɔyɪ Tacaá kɛ,
na má tɛkɔyɪ-ɪ niŋ kɛ ahoo, hɛɛsɔyɔ fɛi,
ma luyɔ fɛi si pá puɔyusi-m.

⁴ Ye ma tɔɔsa lɔ tɔɔ ma nɔyɔsɔyɪ kɛ,
ye ma kpaɔa lɔmɔyɔsɛɛ ɪlɛ ma apalɔtɔ yɔɔli.

⁵ Tacaá, nɪ tisiyɪ si má kpɔti ɪsɔlɛ,
na pé cɔɔsɔyɪ-m, ma nɔyɔ taa fɛi kete.

⁶ Ye ma hɔɔ pusi kancaalaya nyɔnsi
na kɔyɛɛŋ wei ɪ tɛwɔ tɔ ɪ tɔm,

⁷ ma tɔɔsɔyɪ ma yontunaa tɔm kɛ ahoo kɛ,
na ma mɔyɔsɔyɪ hatoo ma taa
na má pɛɛkɔyɪ ma hɔwɛɛ taa.

⁸ Tacaá n ká lɔ-tɔyɔ tam tɔɔ?
Nyá paa kaa wɛɛna-tɔ?

- 9 N yela-tuyv kupantv lapv ke tam tōv?
N kaa tasa-tuyv natəlayi heeluyv ke paa wulee?
- 10 Iso tá sōv tá pətətəle tōv,
pəyele ι ta mv pááná na í yele ι suulu hōlvuyv.
- 11 Ma yəgətə ma taa si mpi pə tuyv-m wahala təgəle
si,
Isətəa Iso Sōsō u tasəyi-tuyv paasənav.
- 12 Ma tōssa Tacaə təma tōv.
Mpi tō, ma ta sōv nyá ləŋtəə kupantv səsəəntv tōv.
- 13 Maa yəgətə nyá kōlaputv tənə təm,
na má kēesi nyá təma səsəəna təm.
- 14 Hai, Iso nyá mpaav wēe ké tənəŋ.
Tuyv kōlalaav ŋku kv haŋna-ŋ səsəəntv?
- 15 Nyagəle Iso wei ι lakv piti təma tō,
n hula nyá tōŋ ke yəlaa taa.
- 16 Nyá tōŋ ke n yapəna nyá yəlaa
Yakəpv na Yoseəfv pa lōlvuyv nyáma.
- 17 Hai, Iso, lvm na-ŋ na səgəntv kpa-wi,
na pé sele na pé kpeŋna hatoo pə tapuyv tēe.
- 18 Ntəna tēv kpe isu lōŋ lvm na kv holiyi.
N tōkvi nyá nyəmə ké paa timpv.
- 19 Tēv nyəgəsvuyv nyaləməle naakv antulinya ke hola
anv a taa,
na səgəntv pu tētv na té seliyi.
- 20 Tēŋku lvm hekv taa ké n hēe nyá təyi mpaav,
nəgəlv u nyəŋ kv lonte.
- 21 Moisi na Aləŋ ke n kpaava isu tiikilaa
na pá paasəgəna nyá yəlaa.

78

Iseyeli nyáma təm fei sōv

- 1 Asafi yontu nti pa yookəgə na té wē

yonyoolaa nyuyv tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

Ma yɔlaa í nu ma kuseyɛsətu,
í tu ŋkraŋŋ na í nu ma kuyɔyɔtɔtu.

² Iso ké maa sɛɛ-me,
na má kɛsəna-meɣe lɔŋ taa tɔm.

³ Nti tá caanaa kɛsa-tu
na té nu na té nyi-ti tɔ.

⁴ Pə fɛi si té ŋmɛsi-tɔyɔ tá piya.
Tu kɛsi tá piya piya ke Taca samtu tɔm.
Na ɪ toma na piti tɔma wena ɪ lapa tɔ pə tɔm.

⁵ Iso tɔwa kɔtɔtɔtu na í su kiiu
ke ɪ yɔlaa ke lɛyɛli taa.

Na kiiŋ unɪ í hɔli tá cəsənaa si
pɛle pá sɛyɛsi-tɔyɔ pa piya.

⁶ Uɛna pɛle pa piya nyi-ti,
na sɛle si tɔwa ɪɛ si sɛyɛsi-tɔyɔ si piya.

⁷ Uɛna pá tu Iso ké naani pa taa sɔɔ ɪ tɔma tɔɔ,
na pá tɔki ɪ kusəsutu.

⁸ Uɛ pa kaa tɔŋ pa caanaa ɪkpatɛ.
Pɛle paa ké kaanutɔnaa na tɔɔ kollaa piitim ké.

Pa fɛi naani, pácɔ paa tɔŋyɔ Iso
ké teu ke pa ləmɔyəsɛɛ taa.

⁹ Ifəlayim lɔlɔyɔ nyəma mpa pa ké tɔtɔlaa tɔ,
pa sewa youu ke ku wule.

¹⁰ Pa tá tɔki pá na Iso pa nəyɔ pɛɛlɔyɔ.
Pa kisa ɪ kiiŋ taa tɔntɛ.

¹¹ Pa sɔwa Iso kookalənaa na ɪ tɔma səsəna wena
ɪ ka yɛlaa na pá ná tɔ.

¹² Iso ka lapa kəkəlɔ nyəmnaa ke Icipiti
hɔyɔlɔyɔ ŋku pa yaa si Sowaŋ tɔ

ku taa ké pa cə́sə́naa ɪsɛntaa ké.

13 Iso fayá lum na pá yele-wɛyɛ mpaav na pá tɛɛ na í kaa-wəyi huɣule ɪsu kolɔŋa.

14 Isoŋmuntɔyɔ hɔlayana-wɛyɛ mpaav ke ilim taa, ɪlena ku mɔyi kəkə ke paa ahoɔ nna.

15 Iso fayá kɔkɔpamɔyɔ ke wɔlaya tetu taa na í yele na pá nyɔɔ tetu tɛɛ lum.

16 Iso lapa na lum sɛɛlaa luna kɔkɔpamɔyɔ taa na pá kpe ɪsu pusi.

17 Ama tá caanaa tɔŋa ɪsɔ́taa Iso sɔ́sɔ ke pəntə́nəv na pá kuləyi Iso tɔ́ ké wɔlaya tetu taa tɔ́na.

18 Tá caanaa mayasa Iso ké pa taa si pa naa ɪ waali, ke timpi pa sələma-ɪ tɔ́ɔnaya ɪsu pa sɔ́ɔlaa tɔ́.

19 Haləna pá tɔv Iso si: Nn pəsəyi na ń cali-tɔyɔ tɔ́ɔnaya ke wɔlaya tetu taa.

20 Tampana n mapa kɔkɔpamɔyɔ na lum kpe, na pá hɛɛ lɔɔŋ yaa.

Ƴɛ n pəsəyi na ń ha nyá yə́laa ke tɔ́ɔnaya na nantɔ na?

21 Mɔyɔv Taca n nuwa na pááná kpa-ŋ na nyá taa haŋna ɪsɛyeli nyé́ma ɪsu kəkə,

22 ke timpi pa ta tɛ-ŋ na pa taa tɔ́.

Pa ta la naani ké nyá waasɔyɔ tɔ́m.

23 Mɔyɔv n yɔɔtə́na ɪsəŋmuntu na ń tɔvi ɪsɔ́tɔnɔyɔ taa nɔ́nɔ́sɪ.

24 Na ń yele na Manna*fa* hoti pa tɔ́ ɪsu tɛv si pa tɔ́ɔ.

ɪsɔ́taa tɔ́ɔnaya ke n ha nyá yə́laa ke mpv. ^a

25 ɪsɔ́taa tillaa tɔ́ɔnaya ke n ha-wɛ, na pá tɔ́ɔ na pá haya.

^a 78:24 Manna: Tɔ́ɔnaya ŋka Iso hawa ɪsɛyeli nyé́ma ke wɔlaya tetu taa tɔ́. Saa ɪnəyi pa luwa ɪcipiti yomle taa na pa puki Kanaaŋ nyəntɔ taa.

26 Ẹ̀p̀p̀ỳv Iṣ̄o n yelaa na ilim t̄alule heelim m̄á,
na ń k̄ona ilim mp̄ət̄əṅ t̄ə nȳəm na nȳá toṅ.

27 Na ń lá na nant̄v tii pa t̄ə ɪsu m̄v̄sv̄ȳv.
Sumasi tuutuuma ke n k̄ona-we
ɪsu ten̄kunāa n̄əs̄i kanȳəṅa.

28 N lapaya na si hoti tá caanaa t̄əsikile
na si c̄əna pa t̄əcayale.

29 Tacāa ha-weye mpi pa nyulaya t̄ə.
Ilena pá t̄əṅ na pá haya katat̄əlaya.

30 Tá caanaa t̄əṅnaya ka we pa n̄əs̄i taa ké,
pa lulun̄ ta tu s̄əta,

31 Ẹ̀p̀p̀ỳv Iṣ̄o t̄áá huuna-we na í kv
Iṣ̄eyeli ifepiya taa ifepiya.

32 Paa na mp̄v t̄ə, pa ta t̄ona nȳá k̄ək̄ələ nȳəmnaa
na pá t̄əṅa ɪsayat̄naa ke lapv.

33 Ẹ̀p̀p̀ỳv n k̄piisa-we na heelim,
na ń tisi wahala ké pa t̄ə ke k̄pak̄paa,
na ń su pa weesiṅ t̄ənaṅa.

34 Waatv wei s̄əm k̄əṅ tá caanaa ilena pá kees̄əna Iṣ̄o
nȳá t̄ə

na pá p̄ək̄əyi si ń kenti pa t̄ə.

35 Na pá t̄əs̄i si n ké pa kv̄k̄p̄am̄v̄ȳv.
Iṣ̄ətaa Iṣ̄o S̄əs̄ə ké pa waas̄v̄l̄v.

36 Ama pa ntompee ke pa puȳusayana-ṅ
na pá looliyi-ṅ na pa ns̄əma.

37 Pa taa t̄əṅi-ṅ na pa taa ké teu,
p̄əyele pa ta t̄əki nȳá na-we m̄ə n̄əṅ p̄əel̄v̄ȳv.

38 Paa na mp̄v, nȳá suulu t̄ə,
n wiiki ɪsayalataa p̄ət̄ət̄əle,
nn wak̄ələyi-we.

N k̄paa nȳá t̄əyi tam ké,

nn haaki nyá təyi nyá pááná təna taa.

39 Na ń təəsi si ta caanaa ké yəlaa ke yem ké.

Pa ké heelim mpi pə tɛeki pə kaa məli təyo.

40 Tá caanaa kula nyá təo ké wulaya tetu taa

na pá kpaasəyi nyá pááná tə pə fei kalvyu.

41 Pa ta heesi Iso nyaya mayasvyu si pa naaki nyá
waali,

na pá kpaasəyi Iseyeli Iso Nəni tu nyá nyá pááná.

42 Pa ta təəsi Iso nyá nyá toŋ təo

na isəna n ka yapa-weyə kolontu niŋ taa tə.

43 Ta caanaa səo piti təma wena n ka lapa Icipiti tetu
taa

na kəkələ nyəmnaa mpa n lapa Sowəŋ həyəlvyu taa
tə.

44 N pəsa Icipiti nyəma pusi ləm ke caləm

na pá wu si ləm ke nyəəv.

45 Na ń kəna-weyə kacəsi sətə nyənsi

na sí nyəə pa caləm.

Na salɛɛ, na aɛ a wakəli-wɛ.

46 Na ń tu pa tawa na pa hatəmütə ke kvtoləŋ.

47 Na ń yeɛ na tɛv isayav na təmpɛɛ

wakəli pa lesəŋ tuŋ na tuŋ kvlvləŋ lələŋ.

48 Na tɛv təmpɛɛ kv pa təla

na kv nası pa kaləkəŋ.

49 Mpyu Iso nyá n mu Icipiti nyəma na pááná
səśəəna

na nyá taa huuna-wɛ na pa laŋa wakəli,

na ń tilina-weyə isətaa tillaa wakəllaa kpekəle.

50 N haya-wɛ na nyá pááná ke mpyu,

pə taya səm tike ke n tu-wɛ.

Ama n svsə-weyə wahala taa na pa isɛ.

51 Na ń kv Icipiti nyəma

apaləpiya kancaalaya nyənsi təna.

Kam lɔlɔyɔ nyáma iwule
kancaalaya nyante sɔpɔna mpɔ.

52 M'pɔyɔ n tiika nyá yɔlaa na ń tɛɛna-we ɪsu
pa lɔsɔyɔ heen ke kalaku taa tɔ,
na ń tiiki-weye wɔlaya tetu taa ɪsu tɔla.

53 N pɔna-weye na naani, sɔyɔntu fei-we,
na tenku li pa kolontunaa.

54 Pɔ waali ké n pɔna-weye nyá tetu nanɛ nyantu taa
ké pɔyɔ ŋku n muwa tɔ ku tɔɔ.

55 Na n tɔyɔni Kanaaɛ piitimnaa na n tala
yɔlaa ke pa tetu na ń su Iseyeli
kpeka yɔlaa ke pa tɛɛsi taa.

56 Paa na mpɔ tɔ pá mayasa ɪsɔtaa Iɔ Sɔsɔ nyá
na pá kuli nyá tɔɔ,
pa ta tɔki nyá kusɔsutu.

57 Pa hatɔlɔna Taaɛ nyá na
pá pɔsi tetelataa ɪsu pa caanaa.
Pa yɔlɔyɔ apalutu ké ɪsu
tɔɔy ŋku ku hika fitaa tɔ.

58 Tá caanaa kusa Iɔ nyá nyá pááná na pa tɔfɛɛnɛnaa
na pá kusɔ nyá ɪsɛsɛɛmle na pa tuɛɛ.

59 Iɔ n nu mpɔ ɪɛna pá kusɔ nyá pááná
na ń kpiisi Iseyeli nyáma na tonɛ.

60 Na ń lɔ nyá tɔyaya ŋka ka taa
n ka we nyá yɔlaa hɛku ke Silo tɔ.

61 Na ń yeɛ na kolontunaa lɛɛki nyá atakaa
wei i hulɔyɔ nyá tonɛ na nyá teeli tɔ.

62 ɪɛna ń mu pááná na nyá yɔlaa,
na ń yeɛ na pá ku-we.

63 Yoou kuwa ta caanaa ifepiya,
pa pɛɛlaa ta hiki mpa paa saa tɔ.

64 Pa kowa pa kətəlaa ke youu taa,
pa leelaa ta wii-we.

65 Μπυγυ Τααα n kəlaa ɪsu tomtoolu,
yaa sɔlɔm ɕekyɔ yoolaa taa yoolu ɪsentəɔ tə.

66 Na ń kɔ nyá kolontunaa na pá tɔŋa sewa,
na ń tɔ-weye fɛɛɛɛ ke tam təɔ.

67 Paa na mpɔ n lɔwa Yosɛɛfɔ tɔyaya,
n ta ləsi Ifəlayim kpekəle nyəma mpe.

68 Ama Yuta kpekəle na Siyɔŋ
pɔyɔ ke n sɔɔlaa na ń ləsi.

69 Na ń ŋma nyá tɛsɛɛɛ na tɛ kɔli sɔsɔm
na tɛ weɛ tɔŋ ɪsu tetɔ nti n su tam təɔ tə.

70 Na n ləsi nyá tɛmlɛ tɔ Tafiiti.
Ntiyile taa ké n polaa na ń kpaɣa-i.

71 Kaləku waali ké n kpaɣa-i.
Si í pəsi ɪ yəlaa lseyɛli nyəma
mpa n sɔɔla teu tə pa tiikulu.

72 Tafiiti ná tiika-weye
na lotu kɔlɔmtɔ na ləmɔɣasɛɛ.

79

Taa, tə hotaa ké, kəɔ tá waasvyv

¹ Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɣɔɔ.

Hai, ləɔ, kpaɪ nyəma wata nyá tɛ,
na pá wakələyi nyá tɛsɛɛɛ nanŋ nyəntɛ.

Pa pəsə Yosalem ke ncaale kanmaaya.

² Pa kɔ nyá tɛmlɛ nyəma na pá pɛti
kpelin na taale wontu.

3 Na nyá yalaa kupaama caləm kpé na pé cɔna
Yosalem icate,
nɔɔɔlv ta kɔɔ si í pi-we.

4 Tə pəsa mpusi pɔlvɔv tá cɔɔ nyáma ké,
na mpa pa cɔna-tv tɔ pa wonji-tv
na pá tuli-tvɔv ntompee.

5 Hai, Taca, pəlee ké nyá táá ká heesi-tvɔv kpanav
na nyá pááná yele-tvɔv nyavav isu kɔkɔ?

6 Piitimnaa na kawulasɪ nsi si ta nyɪ-ɪ
na su seeki-ɪ tɔ, nsəɣɪ pu wee si ń muna pááná.

7 Mpi tɔ, pa kuu lseyeli nyáma wontu,
na pá wakəli pa tɔcayale.

8 Taa tɔɔsi tá isayav kupaantv tɔɔ.
Ama nyəni tá pətətəle na ń kɔɔ tá kin ke lɔɪ.
Mpi tɔ, tə we wahala taa ké.

9 Hai, waasi-tv, tá nyvɔv Yátv Iso,
na pé tv nyá hətə ke teeli.
Ya-tv na ń kpiisi tá isayav ke nyá hətə tɔɔ.

10 Pepe tɔɔ ké piitimnaa ká pɔsəɣɪ si:
Leye pa Iso inɪ ɪ mələnaa?
Pə wee ké si ń leeti-weɣe
nyá təmle nyáma səm ke tá isentaa na pá ná.

11 Ke ɪkpaɪɪ na ń nu saləkatvnaa wula,
na ń yá mpa pa kvɔv pəle pa tvwa tɔ na nyá ton
sɔsɔɔɪ.

12 Taca, feli tá cɔɔ nyáma ke kutvɔv ɪku
pa tvv-ɪ tɔɔ təm naatosompɔɔlaya.

13 Ama tá ké nyá yalaa ké.
Tayale kaləkv na nyavale tiikilu.
Tu seeki-ɪ tam tɔɔ ké na tá saɪ-ɪ.

80

Iseyeli tiikilu nyá, nu

¹ Asafi yontu kutəəsətʉ nti pa yookina saŋku
na tá wε yonyoolaa nyʉyʉ tʉ yontunaa taa təyələ.

² Hai, Iseyeli nyáma tiikilu, ke ŋkraŋŋ.
Nyá tiikiyiina nyá yələa ɪsu kaləku.
Isəttaa taŋlaa təw kέ nyá təcəyale wεε, huli nyá ti.

³ Huli nyá toŋ na ń kəw ń waasi-tʉyʉ
Ifəlayim na Pɛncamεε na Manasee pa ɪsentaa.

⁴ Hai, Iɔ kʉsi-tʉ na ń keεsi nyá ɪse
na tá təw na pə ya-tʉ.

⁵ Hai, Iseyeli Iɔ Taca,aa,
pəlee kέ nyá táá ká yelee kpanav ke nyá yələa
sələmən?

⁶ Nəyəsεε ke n caləyi nyá yələa
na ɪsələm kʉyi-wεyε sʉləm nyəm
na pə teləsəyi mpəle.

⁷ N yelaa na tə pəsi mpi pə yoosiyi
tá na tá cələ nyáma tə.
Na tá kolontunaa náá wəŋiyi-tʉ.

⁸ Isəttaa na ate pə tʉ Iɔ kʉsi-tʉ.
Keεsi nyá ɪse na tá təw na pə ya-tʉ.

⁹ N kpesa lesen tʉyʉ ke Icipiti
na ń təyənɪ yələa na ń sə-ku.

¹⁰ Na ń tayani-ku na ku tεε
na ku sú tetʉ.

¹¹ Ku waasa pəwŋ ke ku ɪsotom,
na ku piliŋasi wε ɪsu Iɔ tʉŋ səsəwŋ.

¹² Ilena ku piliŋasi heli na sí polo tenku
na ku akpaa ke pəyɔ səsaya.

13 Pepe tɔɔ kɛ n pɛla kalaanaa si
mpatɔntaa í wakɛli-ku?

14 Hɔtɔyɔ taa teele ka tɔyɔ-ku,
na taale wontu náá pɛsi-kuɔyɔ tɔ tɔyɔnaɔa.

15 Ate na isɔtaa pɔ tu Isɔ kɔɔ.
Kusi nyá ise ke isɔtaa tɛna na í nyɛni.
Paasɛna lesɛɲ tɔyɔ kɔnɛ.

16 Kenti mpi nyá niɲ sɔwa tɔ
na apalɔpɔyɔa ŋka n lɛsa nyá ti tɔ.

17 Mpa pa sɛta-ku na pa wɔ-ku tɔ,
nyaasi-we na pá saali yem.

18 Tɛni nyá ŋkpalɛɲa ke yulɔ pɔyɔa ŋka n lɛsaa
na ká we nyá ntɔyɔɲ tɔɔ tɔ ka tɔɔ.

19 Ile tɔ kaa tasa-ŋ hatɛlɛnav.
Yele na tɛ weɛna weesuɔyɔ na tɛ yaaki nyá hɛte.

20 Hai, Tɔcaa, ate na isɔtaa pɔ tu,
keɛsi nyá ise na tá tɔɔ na pɛ ya-tu.

81

Ye ma yɔlaa ka nuna-m

1 Asafi yontu nti pa yookina sanjku na tɛ we
yonyoolaa nyɔyɔ tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

2 I yoo tá kentilu Isɔ kɛ yontu na lanɲhulɔmle.
I wiliti Yakɔpɔ Isɔ kɛ lanɲhulɔmle kawilitaɔa.

3 I yoo-i yontu na akilimanaa
na cɛmɛɲ na sanjkuɲaa.

4 I hulɔ tutuɲ ke isɔtɔ kɔfalɔ acima kɔyaku wule,
na i hulɛmɛɲ acima nyɛɲku wule.

5 Mpi tɔ, pɔ kɛ Isɛɣɛli nyáma ke kiiu kɛ.
Mpi Yakɔpɔ Isɔ siwa tɔyɔlɛ.

6 Nti ι tu Yosεεfu lυloyu nyάma ke
waatu wei ι tii Icipiti nyάma tωω tωyole.

Ma nuwa nωyω ηka ma ta nyi tω si:

7 Ma tisa sαyela yuη nyana ke nyά nyoyu taa na má
si,
na nyά niη yele tōku yuη nyηku.

8 Lanwakalle mayana-η na η má kapuka na má ya-η,
na má cω-η teu hola taa.

Na ma mayasi-η si ma naa nyά waalayi Melipa lum
cōlo.

9 Ma yēlaa í nu ma kukpaalatu.

Ye Iseyeli yēlaa ka nukayana-m,

10 tōyu kulalaau taa wεε mā te.

Pāyele í taa luη tōyu nakoli.

11 Mayale Tacaα mā Iso wei ι lēsa-meyε

Icipiti tetu taa tō.

I haa mā nōosi na má suuli-si.

12 Ama ma yēlaa me í ta nu ma nōyō.

Iseyeli nyάma ta nuna-m.

13 Ilena máα yele-meyε mā lanjkrusēη inu ι taa.

Na í tēη mā mayamaya mā layatu.

14 Hai, ye ma yēlaa Iseyeli nyάma ka nukayana-m

na pá tēη ma mpaau taa.

15 Maa tisa pa kolontunaa tēfe ke nōonō

na má kuli pa tō.

16 Iε Tacaα má, ma kolontunaa ká yele pa ti hōm

na Iseyeli nyάma me mu cayana mā tēyi tam tō.

17 Waatu inēyi maa calayi-meyε tōyōnaya kupaηka

na má cele-meyε kukpamyu taa tuη na í haya.

82

Isə haana yəlaa tənaya tampana tənuyv

¹ Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyəl.

Isə səŋa ɪ kotuyv taa ké isətaa nyəma hekv
na í huləyi tampana tənuyv.

² Pəlee ké í ká yelee yəlaa fayasuyv ke huule taa,
na tasəkəle nyəma ke tampana hav?

³ ɪ tən tampana ke ɪcam na sulav pa təm taa.
Na í ha konyəntəyəl na konyəntv ke pa tampana.

⁴ ɪ waasɪ ɪcam na konyəntəyəl,
í fiti-weye asayaa səkrəŋ taa.

⁵ Ama í ta nyɪ pulv,
pəyele u cekəyənə pulv,
səkrətuyv taa ké í tən.
ɪlena tetv kila tənə seliyi.

⁶ Maa təmaya sɪ í ké Isə Səsə luluyv nyəma.
Halɪ ɪ tu ké isənəa.

⁷ Paa na mpv tə,
í ká sɪ ké isu yəlaa,
na í hoti isu paa awulumpu wei.

⁸ Hai, Isə kvli na ń huuna antulinya.
Mpi tə, n ké piitimnaa tənə tv ké.

83

*Isə yəlaa mpa piitimnaa leləa tuyi konyəŋ tə pa
səlamuyv*

¹ Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tv yontunaa taa təyəl.

² Hai, Iso, taa sú, taa heesi.
Pəyele taa caɣa yem.

³ Nyá kolontunaa ta caɣa təpamm,
mpa paa caaki-ŋ tə pa kusa nyəəŋ.

⁴ Pa caki nyá yəlaa acaɣa na acilayatu,
pa kotiyi na pá yəɣətəyi mpa pa təə n kentaa tə pa
təm.

⁵ Na pá yaaki təma sɪ pá kpiisi
Iseɣeli nyəma ke piitimnaa heku,
na nəɣəlv í taa taa pa həte ke təəsvu.

⁶ Nyá kolontunaa krenta kuləm na
pá peeli nyá təə ké nəɣə.

⁷ Mpeɣele Itəm nyəma na Isəmayeli nyəma
na Mowapu nyəma, na Akaa na Keraadi pə nyəma.

⁸ Na Amoni nyəma na Amaleke nyəma
na Filiisi nyəma na pé səəsəna Tii nyəma tətə.

⁹ Asilii nyəma mayamaya ná səəsə pa təə
na pa kulɪ Ləəti ləlvu nyəma təə.

¹⁰ Hai, Iso lana-we isu n ka lapu Matiyəŋ nyəma
na Sisela na Yapeŋ ke Kisəŋ ləəv nəɣə tə.

¹¹ Pa ku-weye Haloti na pə la tetu ke mvsuŋ.

¹² La pa awulumpiya isu Olepɪ na Sepɪ,
na ń lá pa awulaa təna isu Sepa na Saləmuna.

¹³ Mpi tə, pele paa yəɣətayana sɪ
pa ləkəyi Iso təcayalənaa.

¹⁴ Ma Iso, la-we isu kacuculaya
yaa nyutu nti heelim kpakəyi tə.

¹⁵ Yaa isu kəkə məkuyv hətvu tə
yaa ka məkuyv pəɣv nyutu tə.

¹⁶ Yele nyá tev heelim təɣəni-we
na nyá kacuculaya anaam lá na pá sele.

17 Tacaa yele na feele kpa-we,
na pá preeki nyá hãte.

18 Pá liyiti-we na pá tu-weye sãgõntu taa ké tam tã.
Pá tu-weye feele na pá lé.

19 Ilena pa cekãna si nyá tike ke pa yaa si Tacaa.
Nyagale isãtaã Iso Sãso ke tetu tãna taa.

84

Mpa pa puki Yosalem ke isãseẽv to pa yontu

1 Kolee nyãma kpekãle yontu nti pa yookina Kati
tu cãmuyv
na tã we yonyoolaa nyuyv tu yontunaa taa tãgãlã.

2 Hai, Tacaa, pã tãna pã tu,
nyá tãcãgale tewãgã halã.

3 Pũ lakĩ-m lãj si má sũv Tacaa tãgãgã tãgã tã
na má sã Iso weesuyv tu na lanhulõmle kawilitasã.

4 Sumpwãwã wena i tãcãgale,
na kenkehilãgã ke tante nte
tã taa ka tuyi ka piĩj tãgã
nyá kãtasã tãlatã kinj.

Hai, ma wulãv na ma Iso.
Tacaa, pã tãna pã tu.

5 Lelenj nũlaa ntã mpã pa we nyá tãgãgã taa tã,
pãã sãj-i-j tam tãã kã.

6 Mpã pa tekĩyi-j tãgãle lanhulõmle nyãma,
nyá hasãgãna pa nõõheẽ tãẽ.

7 Waatv wei pãã tesãgi Paka*fa* tetekãle tã,
Iso kã pãsi-tẽgã hila nyãnte,
na salãj tãv kooli-tẽgã kũpãntv. ^a

8 Pa toj sãõsãgi pa tãntã taa kã,

^a 84:7 Paka: Wula ke pa yaa mpv na pa te taa.

na pá kpatəyənə timpi paa sən Iso
isəntaa ké Siyən tə.

⁹ Hai, Taca, atə na isətaa pə tu nu ma kusələmətə.
Yakəpu Iso ke ηkpaηyū.

¹⁰ Hai, Iso, nyayale tá kpante,
nyənı wei n ləsa tə ı isəntaa.

¹¹ Kuyaku kuləmuyə caγav ke nyá təyaya taa
lapa sana na kuyeyə iyaya (1000) caγav ke kpai taa.
Ma səlaa sı má sən ma Iso təyaya nənəyə
na mpi maa caγa isayətə nyəηka taa tə.

¹² Taca nyá həla nté ilim na kpante.
Nyá haana pəeləe na teeli.
Nn pəη kupaətə natələyi mpa
pa təη siyisuyu taa tə.

¹³ Atə na isətaa pə tu Taca,
wei ı tekiyi-η təyələ laηholumlə tu.

85

Taca yəyətəyi həeyəy təm

¹ Kolee nyéma kpekəle yontu nti tə wə
yonyoola nyuyə tu yontunaa taa təyələ.

² Hai, Iso, n hula nyá tetə ke pəeləe ké,
na í məηna Yakəpu nyéma mpa kolontunaa ka
kuuwa tə.

³ N kpiisa nyá yəlaa isayətə
na í tayanı pa təwakəllənaa.

⁴ N kv nyá páána sə səəna tənə
na í həesi-yeyə tá təə.

⁵ Hai, tá waasulu Iso mənna-tu isu tu weu tə,
na ń ku nyá pááná ke tá tə.

⁶ Nyá taa ká kpana-tuyv tam tə
na ń təkı-tu na nyá taa na pé polo
lɔlɔ loosi loosi na?

⁷ N kaa ha-tuyv weesuɣu
na tá yəɔləna-ŋ?

⁸ Taca yele na tá ná nyá kɔpantu
na ń yá tá nyuyv.

⁹ Iso Taca kuyəɣətutv ke ma nuki.
Mpi tə, heesuɣu təm ke n yəɣətəɣəna nyá yəlaa
na mpa pa nukəna-ŋ tə si pa taa məli kumelentv taa.

¹⁰ Nyá nyuyv ɣapv kɔɔtəna mpa pa nyaŋna-ŋ təɣə
ɔlena pə kəna nyá teeli ke tá tətə taa.

¹¹ Kɔpantu na tampana təŋuyv pə sulaa,
na heesuɣu na siyisuyv pé wayalı təma.

¹² Tampana təŋuyv lukəna tətə tɛ kɛ,
ɔlena siyisuyv náá luna ɔtəta.

¹³ Taca maɣamaɣa ká kəna kɔpantu
na tá tətə náá lɔlɔ tə kulɔlɔm.

¹⁴ Tampana təŋuyv we nyá nəɣə tə kɛ
na á heeki-ŋ ɔkɔtə ke mpaav taa.

86

Ma yaaki-ŋ ma laŋwakəlle taa

¹ Sələmuɣv ŋku ku we Tafiti yontu takəlaya taa tə.

Hai, Taca ke ŋkpanuyv na ma tə na ń cə-m.
Mpi tə, ma kɛ konyəntv kɛ na wahala tv.

² Ma kɛ kɔpaŋ kɛ, kenti ma tə.

Ma Iso, ma kɛ nyá təmlɛ tv kɛ,

ma pɛta-ŋ ma ti, waasi-m.

³ Tacaa nyəni ma pətətəle.

Nyaga ma wiikina paa ifemle nte.

⁴ Nyá tɔɔ ké ma kɛsɛnaa.

Ilɛ hɛɛsi nyá tɛmlɛ tu ma, ma laŋlɛ.

⁵ Tacaa, n ké kupaŋ ké,
na ń hɔlɔyi suulu.

Nyá kupaŋtu tɔɔwa mpa pa yaaki-ŋ tɔ pa tɔɔ.

⁶ Tacaa ke ŋkpaŋyɔɔ na ma kusələmtu
nu ma wiinau.

⁷ Ma yaaki-ŋ ma laŋwakəlle kuyɛɛŋ taa ké.

Mpi tɔ, n nukɪ ma nəɔ.

⁸ Hai, Tacaa, lkɔntɛ natəli tɔ ta nəɔsɛna-ŋ,
pəyele nəɔlɔ u pəsəyi na í la nyá tɛmlɛ natəli.

⁹ Piitimnaa mpa pa tɛna n ŋmawa tɔ,

paa kɔɔ na pá hɛnti-ŋ atɛ,

na pá tu nyá hətɛ ke teeli.

¹⁰ N ké sɔsɔ ké, na n laki kəkəlɔ nyəm,

nyá tike nté tampana Isɔ.

¹¹ Hai, Tacaa hɔli-m nyá mpaan,

maa tɔ nyá tampana taa.

Tu ma taa na má wɛɛna nyá sɔɔntu.

¹² Tacaa, ma Isɔ maa sa-ŋ na lotu kulɔmtu,

na má tɔyi nyá hətɛ ke teeli ke tam tɔɔ.

¹³ Nyá kupaŋtu tɔɔwa ma tɔɔ ké,

na ń yaki ma ləsaya ke atətəle lumaŋ taa.

¹⁴ Hai, Isɔ, kalampaani nyáma kula ma tɔɔ,

mɔsɔntɔnaa kpekəle caaki ma weesuyɔ ləsuyɔ.

¹⁵ Ama Tacaa, nyá ké suulu tu ké,

na ń wɛna pətətəle.

Nn mugi pááná ke ləŋ,
 nyá kɔpantu tɔwə,
 na n laki isəna n suwə tɔ.
¹⁶ Nyəni ma pətətəle na ń keesəna ma tɔ,
 ha nyá təmle tɔ maya tɔŋ.
 Ma ké nyá nyəŋ ké waasi-m.
¹⁷ La-m mpi pə hɔləyi nyá kɔpantu tɔ,
 ma kolontunaa í ná na pə tɔ-weyə fεεε.
 Mpi tɔ, nyá waasəyənə-m na ń heesəyi ma laŋle.

87

Yəlaa tənə ɪcate mayamaya kéle Siyən

¹ Kolee nyéma kpekəle yontu nti tə wε
 yonyoolaa nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

Tacaa nyá suna Siyən ɪcate ke pɔɔŋ naŋŋ nyəŋ tɔɔ.

² Nteyε n kəla sɔɔlɔyɔ ke
 Yakəpɔ nyéma acalεε tənə taa.

³ Teeli təm ke pa yəyətəyi
 Isɔ ɪcate nyá, nyá tɔɔ.

⁴ Mpa pa nyəma-m tɔ pa ɪsentaa ké
 ma yaaki Icipiti na Papiloni na
 Filiisi na Tii na Itiyopii pə nyéma.
 Tɛtɔnaa mpe pa taa ké pə lɔla-wε.

⁵ Ama ye Siyən ɪcate ɪle tə taa ké
 pə lɔla yəlaa tənə.
 Isɔtaa Isɔ Sɔsɔ yəyətənə-ti.

⁶ Tacaa kaləyi yəlaa na ɪ ŋmaaki si:
 Siyən kéle paa wei ɪ ɪcate mayamaya.

⁷ Hai, Isɔ ɪcate nyá, yonyoolaa na paalaa

pa kpeɛntana na pa yɔɔtɔɔɔi nyá teu tɔm.

88

Wei sɛm kpeɛtanaa tɔ i sɛlɛmɔyɔ

¹ Kɔlee nyáma kpekɔle yontu nti tɔ we
yonyoolaa nyɔɔyɔ tɔ yontunaa taa,
na tɔ́ kɛ lanwakɔlle nyɛntɔ nti
Isɛlahi tɔ Hemaɲ yooɔa tɔɔɔɔ.

² Tɔɔaa Isɔ, ma nyɔɔyɔ yáɔɔ,
ilim na ahoo kɛ ma wiikina-ɲ.

³ Mɔ ma kɔsɛlɛmɔtɔ kɛ nyá kɔpantɔ tɔɔ.
Ke ɲkpaɲyɔyɔ na ɲ nu ma wiinaɔ.

⁴ Mpi tɔ, wahala nu-m kɛ,
na má kpeɛtana sɛm tɔtɛyɛtɛyɛ.

⁵ Ma we mpa pa tiiki pɛlaaɔ taa tɔ pa looɲa taa kɛ.
Ma we isu yɔɔɔ wei i feina tonɲ tɔ.

⁶ Sɛtɔa hɛkɔ kɛ ma hɛntaa
na má nɛɔsɛna isu mpa pa kɔɔa na pá husi
pɛlaaɔ taa na pɔ́ faya nyana-we,
na nn tɔɔsɔyɔ pa tɔm tɔ.

⁷ Pɔɔyɔ lumaɲ nyɛɲkɔ taa kɛ n pɛta-m,
sɛkpeɛtɔyɔ taa kɛ pɔɔyɔ anaam taa.

⁸ Nyá pááná tii ma tɔɔ kɛ
na á ta-m isu lɔm hola.

⁹ N hatɛlɛna-m ma cewaa
na ɲ pɛsi-m isu acaalɔtɔ
pɔɔɔ kɛ pa isɛntaa.

Pɔ́ tɔka-m pɔ́ fei luɔ.

¹⁰ Wahala nyɛɲsa ma isɛ kɛ.

Paa ifemle nteyɛ ma yaaki-ɲ Tɔɔaa,

na má tekəyi-ŋ niŋ.

¹¹ Sətaa ke n laki piti təma na?

Paa kuli na pá sa-ŋ?

¹² Sətaa yəgətəyi nyá kúpantv təm ke pa teye?

Yaa nyá teu təm ke pa yəgətəyi atətəle taa?

¹³ Nəgəlv ta nyi nyá kəkəlv

nyəmnaa təm ke səkrətvv taa.

Pəyele pa ta nyi nyá siyisuyv təm ke

tətv nti tə taa yəlaa wəna ləsəvv tə.

¹⁴ Hai, Taa, nyaga ma yaaki si n waasi-m

na má sələməyi-ŋ paa taŋaŋ ŋku.

¹⁵ Taa, pepe təv ké n lə-m

na nn caaki si n na-m?

¹⁶ Ma ké konyəntv ke hatoo ma pəcaatv ké

na má wə səm nəgə taa,

na má təkə səgəntv nti n tv-m tə tə wahala.

Pə pəsa ma laŋle ké.

¹⁷ Nyá pááná huuna-m ké isv kəkə,

na nyá səgəntv səsəntv wakələyi-m.

¹⁸ A liki-m paa ifemle nteye isv lvm

na á watəyi-m na paa timpi.

¹⁹ N hatələna-m ma cewaa na ma taapalaa təna,

səkrətvv ke pə yelina-m.

89

Nəəsi nsi pa su Tafiti tə si wə le?

¹ Isəlahi tv Itəŋ yontu.

² Taa nyá kúpantv təm ke maa yooki yontu ke tam,
na ma heeliyi nyá tampana təŋv v təm ke paa pəlee.

³ Mpi tə, ma yəgətə si:

Nyá kúpantv wə tam təv ké na tə sika isətənvv taa.

4 Ma na ma tæmle tv Tafiiti wei ma læsaa tɔ tɔ pɛela
nɔɔɔ

halæna má yɔɔɔti na má tuu si:

5 Maa yelee na nyá kawulaya wɛɛ tam,
na má lætɔyi ka taa ké nyá lɔlɔyɔ nyáma.

6 Hai, Taca, isɔtɔnɔyɔ hulɔɔɔna nyá teu
na nyá kɔpantɔ ke samaa taa.

7 Awe pəsəyi na í kɛsəna Taca nyaya isɔtaa?
Nyá pɔyalaa taa awe nɔɔsəna-ŋ?

8 Iso n ké sɔsɔ ke isɔtaa samaa taa ké,
na pa tæna mpa pa cɔɔna-ŋ tɔ pa nyaŋna-ŋ.

9 Hai, Taca, ate na isɔtaa pə tv,
awe wɛ isɔ nyá?

Toma na teu pə tv-ŋ heku.

10 Nyá ŋmakəlæna tenku na i kalampaani,
n heesəyi i lɔm ke waatu wei pə kulɔɔɔna páána tɔ.

11 Nyá nanɔtæna Icipiti isɔ sətɔ,
na n yasɔ nyá kolontunaa na nyá nin toŋ.

12 Nyá tæna isɔtɔnɔyɔ na tetɔ.

Nyá suna antulinya na i taa nyəm tæna.

13 Nyá lapæna ilim ntɔɔɔŋ na pə mpətəŋ
na Tapɔɔ na Heeməŋ pɔvŋ saŋ nyá hətɛ.

14 Nyayale toŋ sɔsɔɔŋ tv,
nyayale pəsuyɔ sɔsɔɔŋku tv.

15 Nyá kawulaya kite nté tampana təŋyɔ na
siyisuyɔ

na kɔpantɔ na teu ke nyá nɔɔɔ tɔɔ.

16 Yælaa mpa pa nyəmá nyá
akantæle wula tɔɔɔle leleŋ nulaa,
nyá isentaa ké pa wɛ tam.

17 Pa lanle heena nyá hətɛ ke kutamsa,
na pá saŋ pa ti na nyá siyisuyɔ.

18 Pa toŋ teeli kele nyá,
nyá kɔpantɔ kpaasəyənə tá toŋ.
19 Tacaə kele tá kɔkentuyɔ,
Iseyeli nanŋ tɔ nté tá wulav.

20 Kuyaku nakuli n yəɔtəna
nyá kɔsəɔlv ke toosee taka taa si
n ha nyá toŋ ke aka,
na ń tɔɔ ifepu ke yəlaa taa.

21 N hika nyá təmlɛ tɔ Tafiiti,
na ń ləsi-i na ń pəli-i kətaya nim.

22 N ká sənə-i na toŋ,
na ń pəsi-i yɔlv toŋ tɔ.

23 Kolontu kaa tuti-i,
yɔlv isayav ná kaa pəsi-i.

24 Nka nanŋti i kolontunaa ke i nəɔɔ tɔɔ,
na ń má mpa paa caaki-i tɔ.

25 N ká lapɪ-i nyá kɔpantɔ,
na i toŋ kpaakəna nyá həte.

26 N ká tɔ i niŋ taa ké tenku,
na ń yeke na í pəsi pusi.

27 Halɪ n ká yaa-i na í tɔ si:

Nyagalɛ ma caa Iso na ma nyuyɔ yapɔ kɔkpamuyɔ.

28 Uena nyaa pəsi-i nyá pəyalɔ kancaalaya nyəŋ
wei i ké ate awulaa səsaa tənə taa səsə tɔ.

29 N ká si-i kɔpantɔ ke tam tɔɔ,
pəyele nəɔɔ ŋka nyá na-i
í pɛelaa tɔ ka kaa layasi.

30 N ká yeke na i lɔlɔyɔ nyéma wɛɛ tam tɔɔ,
na i kawulaya náá leeli isu isətənyɔ.

31 Ye i lɔlɔyɔ nyéma ləwa nyá kiin
na pá kisi nyá kɔsəsutɔ ke tənuyɔ,

- 32 ye pa kisiyi nyá kutútútu
 na paa tákəyi nyá kvsəsutu,
 33 ɪɛ n ká caa kprátuyu na ń hɔna pa ɲkpaɲuyu
 na ń má-wɛɣɛ pa ɪsayatu tɔɔ.
 34 Ama n kaa pɛ-wɛɣɛ nyá kupaɲtu,
 pəyele n kaa pɛ-wɛɣɛ nyá teu.
 35 N kaa yɔki nyá nɔɔ pɛɛɛɛ.
 Pəyele n kaa layasi nti n yɔɔta tɔ.
 36 N tɛma tuunav na nyá tɛnaɲ wɛɛtu,
 n kaa pəsi ń looli Tafiiti.
 37 Tafiiti lɔɔɔ ka wɛɛ tam tɔ kɛ,
 na ɪ kawulaya kumte wɛɛ nyá ɪsentaa ɪsu ilim.
 38 Na ɪ leeli ɪsu ɪsɔtu,
 ɪnɪ ɪ kɛna aseeta tu kupaɲ wei ɪ wɛ ɪsɔtɔnyu taa tɔ.
 39 Paa na mpv pááná kpa-ɲ na ń lɔ wulav wei n ka
 ləsaa
 na ń pɛli nim tɔ na ń yeɛ-ɪ na ɪ hoti.
 40 N yɔka nɔɔ ɲka nya na nyá tɛmlɛ tu ɪ pɛɛlaa tɔ
 na ń wakɛli ɪ ntenuyu na ń lɔ-kuyv aɛ.
 41 N yɔka ɪ koloosi tɔɲ nyɛnsɪ tɛna,
 na ń pəsi ɪ koloosi acaɛɛ kɛ ncaa.
 42 Mpatɔntaa tɛna kuuki ɪ wontu kɛ,
 na ɪ cɔlɔ nyéma paakɛna-ɪ.
 43 N kpaasa ɪ kolontunaa apalɔtu,
 na ń la na mpa paa caaki-ɪ tɔ pa lanɲa hɛɛ.
 44 N kɔwa ɪ yooɔ wontu lɔɲ.
 Pəyele n ta sɛna-ɪ yooɔ taa.
 45 N lɛɛka ɪ kawulaya tɔɲ,
 na ń pəsi ɪ kumte kɛ kɛntɔlasɪ kɛ aɛ.
 46 N pasa ɪ ɪfepile pusi,
 na ń tv-ɪ fɛɛɛ.
 47 Hai, Taca, pɛɛɛ kɛ n ká hɛɛsi nyá tɔɲ ɲmɛsuyv?

Na nyá pááná kpaasuyv isu kəkə?

⁴⁸ Təəsi ma təm, yulv weesuyv kəla topi ké,
pə nəγəsəna ké isu n ηma yulv ke si n pəsəyi-i yem.

⁴⁹ Yulv nəγəlv ι fei si ι kaa si.

Awe pəsəyənə na í yá ι təyi atətəle taa?

⁵⁰ Tacaa, leye nyá ləηtaa kúpantv
nti n ka su Tafiiti ke nəγə tə tə saalaa?

⁵¹ Tacaa təəsi mpusi wei nyá təmle nyéma tuyv-m tə,
təəsi si ma nvka yəlaa samaa.

⁵² Hai, Tacaa təəsi kvtuyv ηku nyá kolontunaa
tuyki nyá ləsəlv təntə tə tə.

⁵³ Tacaa hətə səsəəle nté teeli nyəntə ke tam təə.
Isə í kəna mpv, Isə í kəna mpv.

TAKƏLAYA LIYITI NYƏŊKA

90

(Yontu 90–106)

Yulv we tənaya, Isə ná we tam təə

¹ Isə yulv Moisi kvsələmvtv.

Hai, Tacaa, nyá kəna tá kpułuyv
tətvlə ke too ləηtaa.

² Na pécə pé laki antulinya na pulası tə,
nyá kəna Isə na n ká weε rúpuyv tam təə ké.

³ Nyá mələγənana yəlaa ke atə mvsuyv taa,
na ŋ təη-we si: I məli timpri í ka lunaa tə.

⁴ Mpi tə, pusi iyaya (1000) wε-η ké isu kuyaku ηku
kv tεewa na kv kaa tasa məlvuyv tə,
yaa ahoo nna a tεewa tə a həγəlvuyv.

⁵ N kpiisiyi yəlaa ké isu toosee wena
pə feŋuyv tanaŋ na á saalı yem isu nyutv tə.

6 Nyutu tugi hetu ke tanan tɛɛ ké na tɛ pu.
 Uena taanaya tɛ lontili na tɛ wɔli.

7 Nyá pááná kpiisiyi-tuyu
 na nyá taa kpaɔ nyaasɛyi-tu.

8 N lɛsɛyi tá ɛsɛyatu ke patɛma taa ké,
 na ń suku nyaalam taa ké tá kɔɔmɛsɛtu.

9 Nyá pááná sɔsɔna laki ké na tá kuyɛɛɛ saalɛyi yem,
 na tá pusi nya salɛyi yem ɛsu yulu nɔɔ.

10 Tá weesuyu pusi nté nutosonnaanɔwa.

Ye mpa pa kɛla alaafɛya, ɛle pa nyɛnsi yoosi nunaasa.
 Ama kɔnyɔɔ na wahala tike ke yulu waaki pɛ taa.

Weesuyu tɛɛki lɔlɔ ké na taa kulɛyi
 huntu na tɛ kpɛtɛyɛna sɛm.

11 Tacaɛ, awe nyɛmna nyá toɔ na nyá pááná pɛ tɔm?
 Nɔɔɔlɔ u nyanɔna-ɔ si í nyi nyá pááná tɔm ke teu.

12 Huli-tuyu tá kuyɛɛɛ kaluyu.

Waatu inɛyi tu hii layatu.

13 Hai, Tacaɛ, hɛɛsi-tuyu pááná mɔnɔɔ ke mpu.

Nyɛni nyá tɛmlɛ nyɛma tá,
 tá pɛtɔtɛle na ń kɛɛsɛnɛ tá tɔɔ.

14 La-tuyu nyá kɔpantu sɔsɔntu ke tá tanan tɛɛ.

Uɛ tu cayana lanɔhulɔmlɛ ke tá weesuyu tɛna.

15 Pusi payale taa ké n hɔma tá ɔkpaɔnyu.

Uɛ hɛɛsi tá lanɔ ke pusi payale
 ɛsu nsi si taa tɛ na wahalanaa tɔ.

16 La nyá yomaa taya nyá tɛmlɛ,
 na tá lɔlɔyɛ nyɛma na nyá sɔsɔntu.

17 Hai, Tacaɛ, ta ɛsɔ la-tuyu nyá kɔpantu,
 na ń yele na tá niɔ tɛma leeli.

Ɛɛ, yele na á leeli.

91

Isò kele tá kpuloyv tətule

¹ Yulv wei ı tugi isətaa Isò səsə ke kpuloyv tə,
Toma təna tɔ tɛ kɛ ı heesəyi.

² Pə wee si pɔntɔ ı yəgɔti Tacaa si:
Nyagale ma kpante nte ma cəsəyəna tə.
Nyagale ma Isò na má tugi-ŋ naani.

³ Tacaa nyá fitiyina yulv ke puluyv konyəpuyv taa,
na yulvksəku na kv wakəlyv taa.

⁴ Na n kenti ı təɔ na ı tu-ŋ kpuloyv,
ısu kampaya ke ka too ken tɛɛ.
Nyá kɔpantɔ wɛ kɛ ısu kpáluyv kvkentuyv.

⁵ Yulv kaa nyana ahoɔ səyɔntɔ,
yaa nyəmə kvtətəna ke ilim taa.

⁶ Yaa yulvksəku ŋku kv cəki səkpetuyv tɛɛ tə,
yaa isəna kv tɛkuyv yəlaa ke ilim heka tə.

⁷ Paa yəlaa iyaya (1000) səpa nyá kəŋkəŋ taa,
yaa paa yəlaa iyisi naanɔwa (10000) səpəna
nyá ntəgəŋ təɔ, pulvɔv kaa la-ŋ.

⁸ Kuli nyá ıse na ń ná isəna
Isò fɛləyi asayaa tə.

⁹ Hai, Tacaa kele nyá kpuloyv tətule,
isətaa Isò Səsə ke n cəsəyəna.

¹⁰ Wahala nəgəlv kaa mayana-ŋ,
pəcɔ mpusi nəgəlv kaa kpətəna nyá təyaya.

¹¹ Mpi tə, Tacaa ká tɔ ı isətaa tillaa kɛ si
pá fɛŋi-ŋ nyá mpaan təna taa.

¹² Na páá te-ŋ pa niŋ taa si pələ
natəli tɛ taa co-ŋ.

¹³ Na paa n fela təgəlaya yaa paasələ
yaa wontuyv ısayav yaa tum,

puɔpu kaa la-ŋ.

¹⁴ Tacaa si: Timpi n sɔla-m tɔ maa waasi-ŋ,
na má kenti nyá tɔɔ ké n nyɛmá ma hæte tɔ pɔ tɔɔ.

¹⁵ N ka yaa ma hæte na má cɔ-ŋ,
na má wɛɛ nyá waali ké lanwakəlle waatu,
na má waasi-ŋ na má taɣani nyá nyɔɔ ke kusɔɔ.

¹⁶ Maa yele na nyá weesuɔu taɣali
na má yá nyá nyɔɔ.

92

Tacaa, pa sanŋ-ŋ tɔ pa laki teu ké

¹ Kuyaku kuhɛɛsuɔu wule yontu.

² Pɔ wɛ teu ké si tɔ sa Tacaa nyá,
na tɔ yoo yontu ke isɔtaa
Isɔ sɔsɔ nyá nyá hæte taa.

³ Na tɔ kpaali nyá kɔpantu ke tanaŋ tɛɛ,
na nyá teu tɔm ke ahoo.

⁴ Tɔ sa-ŋ na ŋmusi
naaɔwa cɛmɛŋ na sanjɔnaa.

⁵ Hai, Tacaa, nyá kulapɛm hɛɛsɔɔi ma lanje ké,
na má yooki nyá niŋ tɔma tɔm ke yontu na
lanhɔlbɔmlɛ.

⁶ Hai, Tacaa, nyá tɔma ké sɔsɔna ké,
na nyá lɛmɔɔasɛɛ ké yuŋ nyɛna.

⁷ Kumɛleŋ u cɛkɔɔɔna tɛɛ,
pɔyele lɛmɔɔasɛɛ fɛi tu naa paasɔɔna.

⁸ Asaɔaa hukiyi ké isu nyutu,
na isayatu lataa náá puki.
Ama wakɔɔɔu tam tɔɔ nyɛŋku taŋna-wɛ.

⁹ Hai, Tacaa, nyá ké isɔtaa

Isə səṣə ke tam təṣ ké.

¹⁰ Ye pə kaasa nyá kolontunaa, pɛle paa le ké.

Pa tənə mpa pa laki ɪsəyatv tə paa ya yem.

¹¹ Taale nav toma ke n ha-m,
na ń pəli ma təṣ ké nikaya nim.

¹² Ma naaki ma kolontunaa kpisuyv,
na má nukɪ asayaa mpa pa caaki-m
təm tə pa kiisuyv.

¹³ Tampəna tənɬaa pukɪ ké ɪsu paan,
na pá kuləyɪ ɪsu Lipan tɪŋ səṣəŋ.

¹⁴ Pa wɛ ké ɪsu tɔyɔ ŋku pa tuu
Isə təsɛɛɛ kataya taa tə,
na pá pukɪ teu ke tá Isə Tacaə té.

¹⁵ Paa kpatəlaya waatv,
pa tənə luluyv ké,
na pá wɛ tələkulekv ke teu na alaafəya.

¹⁶ Mpu pə hɪláyáná təkɛɛɛɛ sɪ Tacaə siyisaa.
I ta kɛɛ tiili, ɪnəyələ ma kəkpaṃuyv.

93

Tacaə kɛɛ wulav

¹ Tacaə n ké wulav ké na ń suu teu,
na ń ləla toma ke nyá tənaya taa ɪsu tampala.
Mpu tətəyɔ tetv sənəaa təca tu seliyi.

² Hatoo lənɬaa ké n su nyá kumte ke teu,
na ń wɛ tam təṣ.

³ Hai, Tacaə, pusi kusa nəṣɪ
sɪ kusa sɪ nəṣɪ na sɪ hola wula nu.

⁴ Na pá kəli lɔm səṣəəm tən nyəm nəyɔ,
na pá kəli tənku hola səṣəəna.
Tacaə kɛɛ tən tɔ ke hatoo ɪsətəa.

⁵ Nyá kusəsutu nté tampana təsiyisiyi.
Nyá taseele ke nanη nyənte haləna antulinya tem.

94

Isə ké kawalaya nyáma leetlv

- ¹ Hai, Isə nyagale leetlv.
Leetlv Isə, huli nyá ti.
- ² Antulinya hυvlv nyá, kulv
na n̄ leeti kalampaani nyáma ke pa kulapvtv.
- ³ Hai, Tacaa, asayaa mpe paa wee mpyule?
Mpe paa weekəna nteye akanaa ke mpu?
- ⁴ Pa yəyətəyi təm ké na kalampaani
na pá pəkəyi lelaa wakəlvv.
- ⁵ Tacaa, pa ηmakəlyi nyá yəlaa ké,
na pá muylivi mpa pa ké nyá nyáma tə.
- ⁶ Pa lentəyi mvsəη ke leela na mvlaa
na pá kvv suluwaa.
- ⁷ Na pá təη si Tacaa u naaki,
Yakərv Isə u paasəyəna.
- ⁸ Kvmeləməη me í la laakali,
ləmagasεε feinaa me,
pəlee ké í ká hii layatv?
- ⁹ Tacaa wei i tv yəlaa ke ηkraηη tə, i nukv ké.
Isənya i ká tv isəle na u naaki?
- ¹⁰ Isənya i naasəyi piitimnaa
na í kaa hə asayaa ηkraηη?
Ivi i seyesəyəna yəlaa,
ivε isənya i ká laη nyəm?
- ¹¹ Tacaa nyəamá yvlv hυweε ke
teu si a weε kpeε.

12 Hai, Taca, nyulelen tu nté wei n seysesayi
nyá kiiu na í həŋ i ŋkraŋyɔ tɔ.

13 I ká caya təpamm ké kuyeyey isayan taa,
haləna pá huli asayaa pəŋ.

14 Pə taya pulv, Taca u ləkɪ i yəlaa.
I kaa yelee mpa pa ké i nyéma tɔ.

15 Mpi tɔ, paa huɔna ké na pá keesəna tampana
təŋyɔ.

Pa təna mpa pa təŋyɪ tampana tɔ pa lanja ka heena-
ti.

16 Awe ká seena ma tɔə ké asayaa mpe pa təm taa?
Awe ká sənə-m mpa pa laki isayatu tɔ pa təm taa?

17 Ye Taca taa waasi-m,
isəntɔ ma tɔma wɛɛu ké
timpɪ pə suma tətɪyitiyɪ tɔ.

18 Paa waatu wei ké ma tɔma si ma caa hotuyɔ,
Taca nyá kɔpantu tenji-m ké.

19 Saa wei nəŋəsɛɛ pu ma lotu tɔ,
nyá heesəna ma lanje na í huləsi-te.

20 Nyana huɔlaa asayaa mpa pa wakələyi kiin
na pá kəŋna wahala tɔ í kaawaya?

21 Siyisilaa ké pa wakələyi
na pá kuyɪ mpa pa ta la pulv tɔ pa təm.

22 Ama Taca kɛɛ kukpamuyɔ
ŋku ma cəsəŋəna tɔ.

23 Pa mayamaya pa isayatu ké i ká məŋna pa nyɔŋ
taa,

na í wakəli-we na kulɔmtu nti.

95

Isə cələ pote waatu

1 I kəə na tɔ yoo Taca ké lanhuɔlmle yontu,
tɔ sa tá waasulv wei tə tɔyɪ kpulvɔ tɔ.

² Tά polo ι ιsentaa na té σεε-ι,
na té wiliti-ι na lanholumle yontu.
³ Mpi tσ, Tacaa nyayale Isσ sσsσ.
Nyayale wulav sσsσ wei ι ηmakelayi tuη tana tσ.
⁴ Nyά nin taa ké ate lumanη tana wee
na pσnη sσsσnη tana ke nyά nyam.
⁵ Nyά tanna tenku,
halι nyά tu lapana-ι.
Kulom nyά n lapana tetv na nyά nin.
⁶ I kσσ na té lunη tá ηmalv Tacaa ke akula,
na té hanti-ι ate.
⁷ Pσ taya pulv, nyayale tá Isσ.
Tayale nyά yalaa, nyayale tiikilu.
Tσ we ké isu nyά nin kalaku.

Ye ί nu Isσ má ma kuyayotv ke sanja,
⁸ ί taa la lanhpuseη isu mσ caanaa ka lapv
Melipa na Masa ke wlaya tetv taa tσ.
⁹ Tanaγa mσ caanaa mayasa-m si pa naaki ma waali,
paa na pa nana pa isepale ke mpi ma lapa tσ.
¹⁰ Pusi nule tσcu ké ma luyv lu piitim pνε,
halana ma tv ma taa si yalaa mpe pa lepayα,
paa nyηη ma mpaanη.
¹¹ Mpyv páná kpa-m na má tuu si:
Pa kaa svv ma heevyv taa.

96

Wulav wei ι kηη tσ ι yontu kofatv
(Kvtσsvtv I 16:23-33)

¹ I yoo Tacaa ke yontu kofatv,
ate yalaa me mσ tana ί yoo Tacaa ke yontu.
² I yoo Tacaa ke yontu na ί sa ι hate,
na ί kpaalayi paa kuyaku ηkuyv ι nyvγv yapv tσm.

³ I yəgətɪ piitimnaa taa ké ɪ teeli təm
na í yəgətɪ yəlaa təna taa ké ɪ teu təm.

⁴ Taca a n ké səsə ké na n mɔna pá sa-ŋ.
Nyá təm we səgəntɔ ké na pá tɛɛ tun təna.

⁵ Mpi tɔ, piitimnaa tun təna we kpete ké.
Ama Taca nyá lapəna ɪsətənyu.

⁶ Teu səsəəm naaki nyá tɔ ké,
na teeli səsə náá we nyá təyaya taa.

⁷ Piitimnaa yəlaa me í tu Taca ke teeli,
í tu Taca ke teeli na í kusɪ ɪ nyɔyɔ.

⁸ I sa Taca ke ɪ hətɛ tɔ.
I kəna mə kuhaham na í sɔna ɪ taasi tɔ.

⁹ I hantɪ Taca ke atɛyɛ saa wei
ɪ huləyɪ ɪ tənəŋŋ weɛtɔ tɔ.
Atɛ yəlaa me mə təna í sele ɪ ɪsɛntaa.

¹⁰ I heeli piitimnaa təna si
Taca keɛ wulav.
Mpu tətəyɔ tɛtɔ sɛŋa tɛca, tu seliyi.
Taca tənəyɪ tampana ké na í huəkəna yəlaa.

¹¹ ɪsətənyu laŋɛ í huləmi na tɛtɔ yəli,
tɛŋku na ɪ taa nyəm təna í sɛɛ.

¹² Tawa təna í weɛ acima taa,
na hətɔyɔ taa tun təna kiisina laŋhulɔmlɛ,

¹³ ke Taca ɪsɛntaa.
Mpi tɔ, ɪ kəŋ si ɪ huɔna tɛtɔ təna.
I ká tən tampana na í huɔna antulinya na ɪ yəlaa.

97

Taca keɛ wulav, laŋhulɔmlɛ í weɛ tɛtɔ təna taa

¹ Taca təkɪ kawulaya, tɛtɔ təna í yəli.

Tetonna mpa lum tama kotaya tɔ pa payale í yɔɔli.

² Isənmuntuyɔ na səkrɛtuyɔ tama-ɪ kotaya,
na ɪ kumte náá caya siyisuyɔ na tampana tɛɲuyɔ tɔɔ.

³ Kəkɔ wɛ ɪ nɔɔɔ tɔɔ ké
na ká nyaki ɪ kolontunaa na ká cɔəkəna-ɪ.

⁴ ɪ ɲmeləsəyi nyaaləm na pɛ́ naaki antulinya,
na atɛ yɔlaa naaki na pá seliyi.

⁵ Tetɔ tɛna tɔ í kpɛtəna pɔɔɲ,
ɪ hooki ké ɪsu keetu.

⁶ Isətənyɔ kpaaləyi ɪ tampana
na yɔlaa tɛna naaki ɪ teu.

⁷ Tuɲ lunɲlaa na mpa pa huləsəyi tuɲ
na laɲɛ tɔ, pa tɔki fɛɛɛ ké.

Tuɲ tɛna hɛntəyi Isə ké atɛyɛ.

⁸ Siyɔɲ ɪcate nyáma nu-ti na pa laɲa hulɔmi,
na Yuta acalɛɛ náá wɛ ayɔɔɛɛ taa
kɛ nyá huɔɛ tɔɔ, hai, Tacaa.

⁹ Mpi tɔ, Tacaa nyayale ɪsɔtaa Isə sɔsɔ kɛ tetɔ tɛna taa.
N kɛla tuɲ tɛnaya sɔsɔntɔ kɛ tɛcayacaya.

¹⁰ Mpa mɛ í sɔɔla Tacaa tɔ,
mə taa í kpana ɪsayatɔ.
Isə kentiyi ɪ kɔpama tɔɔ ké,
na í yaki-wɛyɛ asayaa niɲ taa.

¹¹ Tampana tɛɲlaa tɛnna nyaaləm,
na mpa pa lotu taa tewa tɔɔɔ laɲhulɔmlɛ.

¹² Siyisilaa, mə laɲa í huləməna Tacaa,
na í sa ɪ tɛnaɲɲ wɛɛtɔ.

¹ I yoo Tacaa ke yontu kufato,
mpi to, i lapa kəkəlo nyəmnaa,
na i nyəm na i Isəto ton.

² Tacaa n hula nyá yapu təm
na n kuli nyá tampana tənyu to na piitimnaa ná.

³ N təsa Isəyeli nyéma to na n la-weyə teu na
kupantu.

Təto tənasi tənə nawa tá Isə nyuəy yapu təm.

⁴ Ate yəlaa me mə tənə í yoo Tacaa ke laḡhuləmle
yontu.

I sam-i na yontu na í wilitina laḡhuləmle.

⁵ I yoo Tacaa samto
í yoo-i-ti na cəməḡ.

⁶ I to Tacaa wulav ke yonkraama na laḡhuləmle,
na akantee na tutuuḡ.

⁷ Tenku na i taa nyəm tənə í cə,
na tetu na tə taa nyəm ḡmaaləna laḡhuləmle.

⁸ Pusi í wiliti
na pəḡḡ tənə náá krenti na í yoo yontu ke Tacaa.

⁹ Mpi to, Tacaa kəḡ si í huuna tetu tənə.
I ka təḡ tampana na í huuna antulinya,
na í huuna yəlaa ke teitei.

99

Tacaa ke wulav, na í we tənəḡḡ

¹ Tacaa n təkí kawulaya ké, na yəlaa seliyi.
N caya isətaa tanlaa heku na tetu seliyi.

² Tacaa nyayale səsə ke Siyəḡ taa,
Nyá tənəna yəlaa tənə.

³ Pa sēe nyá hətē səsəle katē nyəntē,
tə ké nənḡ nyəntē ké.

⁴ Pa sēe wulav nyá wei n səla siyisuyu to nyá ton,

nyá nyɔɔsəyəna tampana təŋyɔv.
 N laki kusiɣisim na mpi pə
 we teitei tɔyɔ Iseyeli taa.

⁵ I puɣuli Tacaa ta Iso,
 na í lunɪ ɪ nɔɔhɛɛ təsule,
 ɪ ké nanɪ tɔ ké.

⁶ Moisi na Alɔŋ mpa paa we Iso nyá nyá kətəlaa taa
 tɔ
 na Samiyeli wei ɪ ka we mpa
 pa sələmayə-ŋ tɔ pa hekɔ tɔ,
 pa sələma Tacaa nyá na ń mu.

⁷ Isoŋmuntuyɔ taa ké n yɔyɔtəyana-we
 na mpe pá təkəyi nyá kusəsutɔ na kiiu ŋku n su-we
 tɔ.

⁸ Tacaa tá Iso, n mu pa kusələmutɔ.
 Nyayale pa Iso, na ń wiiki-we.
 Ama n tɔ-weyɛ saləka ke pa isayatu tɔɔ.

⁹ I sa Tacaa ta Iso na í lunɪ
 ɪ pulaya nanɪ nyəŋka tɔɔ.
 Mpi tɔ, tá Iso Tacaa weɛ ké tənənɪ.

100

Tə ké ɪ yəlaa

¹ Samtɔ yontu.

Tɛtɔ tənə yəlaa mɛ
 í sa Tacaa na lanɪhulɔmlɛ.
² I la Tacaa ke təmlɛ na lanɪhulɔmlɛ.
 I kɔɔ ɪ isentaa na yonkpaama.
³ I nyɪ sɪ Tacaa kɛɛ Iso.

Ini i ηmana-tu, ini i tanna-tu.
Tə kέ i yəlaa kέ, tayale i kaləku.

⁴ I sussa Isə təsele nənəkeelası na samtı.
I sss i taya təə na yontu.
I se-e i na í sa i həte.

⁵ Taca kέ kupaη kέ,
na i kupantu we tam təə.
I teu we mpuγu na pə puki luləη loosi loosi.

101

Wulaw su i nəγə ke Isə isentaa sı i ká təη siyisuyu
¹ Tafiiti yontu.

Kupantu na tampana təηpuγu pə yontu ke ma yoo.
Taca nyaya ma yoo-ti.

² Maa kaası ma ti na mpaav kusiyisuyu.
Pəlee kέ n ká kəə ma kiη?
Maa təna lotu kuləmtı ke ma təyaya taa.

³ Ma kaa ha isayam ke mpaav,
ma taa ká kpaakəna mpa pa kisiyi pa Isəsele təγə.
Pa Isəsele níté tə kaa matəna-m.

⁴ Nyamle isayale ká hatələna-m,
maa caaki sı ma na isayav tə kaa pulu.

⁵ Maa wakəli wei i cakəna i təγəntəle ke mukaya tə.
Pəyele maa caaki kalampaanı tu.
Na wei i lotu taa suwa pəpətu tə.

⁶ Maa nyəni tetu taa kupama təə kέ,
na pá caya ma kəηkəη taa.
Wei i təη mpaav kusiyisuyu taa təγəle ma təmlə tu.

7 Wei ɪ ha ɪ təyɪ ɲmuləm taa tɔ u cakɪ ma təyaya taa.
 Wei ɪ looliyɪ tɔ ɪ kaa səŋ ma ɪsɛntaa.
 8 Paa tanaŋ ɲku maa wakəlɪ tɛtɔ taa asayaa tənaya.
 M̄pɔyɔ maa kpiisina Tacaa ɪcɛtɛ
 taa kɛ mpa pa lakɪ ɪsayatɔ tɔ.

102

Lanwakəlle tɔ tɛɛlvɔyɔ

1 Kɔnyɔntəyɔlv sɛləmɔyɔ
 kɛ waatɔ wei pə kəlɛna-ɪ
 na ɪ wiikina Tacaa tɔ.
 2 Tacaa nu ma wiinan na
 ɲ mɔ ma kɔsələmɔtɔ.
 3 Taa yeɛle ma tɔ kɛ nyənnan kɛ ma lanwakəlle waatɔ.
 Kɛ ɲkraŋyɔ na ma tɔ kɛ kuyakɔ ɲku
 ma yaakɪ-ɲ sɪ ɲ waasɪ-m tɔ. Cɔ-m ləŋ.
 4 Pə taya pɔlv, ma kuyɛɛŋ mɔkəyɪ kɛ ɪsu nyɔɔsɪ
 na ma saali yem ɪsu kəkɔ nyakɔyɔ tuputu tɔ.
 5 Ma wɔlaa kɛ ɪsu nyutɔ nti pa setaa tɔ.
 Ma tu sɔkɪ ma təyənaya təyɔv.
 6 Mɔla nu-m teu kɛ,
 na má tɛ taasɪ təkəŋkəŋɔ.
 7 Ma nəyəsəna kɛ ɪsu wɔlaya tɛtɔ taa sumaya.
 Ma wɛɛ kɛ ɪsu ncaa taa sumaya.
 8 Ma sɔvki maa tooki.
 Ma wɛ kɛ ɪsu sumaya ɲka
 ka wɛ ka tike kɛ lɔputɔ tɔ tɔ.
 9 Paa ɪfemle nte ma kolontunaa tɔvki-m kɛ,
 na pa taa kraana-m na pá yəyətəyɪ
 na pá tuuki na pá yaakɪ ma hətɛ.
 10 Tɛtɔ kɛ ma təkɪ təyənaya lonte
 na ma ɪsɛlv m paləyɪ ma kɔnyɔnyɔɔm taa.

11 Nyá pááná kpana-m.

Nyá taa huuna-m na í kpesi-m na í ləgə pooluŋ.

12 Ma kuyeyə təŋa tuusuŋu ké isi isotom teekuyə tə,
na má wələŋi isi nyutu.

13 Ama Tacaa, nyá təkəna kawulaya ke tam təə.

Waalı luluŋ loosi təna ká təəsi nyá təə.

14 N ká kuli nyá naasi taa na í wii Siyən nyəma
kunyaŋ.

Pə taya polu, waatu talaa ké.

Kuyaku ŋku n ka la-weyə pəele tə ku kəmaŋale.

15 Nyá təmlə nyəma ta, tə səla nyá ıcatə ké.

Tə wakəlaa, tə ncaa wə-tuyə pətətəle.

16 Piitimnaa ká nyana Tacaa həte
na tetu taa awulaa təna nyana ı teeli.

17 Tacaa tayanı Siyən ıcatə ke ŋmau,

na í huli nyá teeli ke tə taa.

18 Tacaa keŋ ŋkraŋuyə na kunyənətəŋəlu kusələmətu
ké.

ı kisiyi ı sələmuyə.

19 Pá ŋmaa-təyi waalı luluŋ təə.

Yəlaa mpa pu ŋma tə, paa sa Tacaa.

20 Tacaa wə ı tənəŋ təcəŋale ké na ı nyənəyi.

Hatoo isətəa ké ı wəe na í nyənəyi tetu təə.

21 Si ı nukı saləkətonaa wula.

Si ı waasəyi mpa paa ku tə.

22 İlena yəlaa kpaalı Tacaa həte ke Siyən taa

na pá samı-ı Yosalem taa.

23 Yəlaa təna ká koti təntəmlə.

Piitimnaa ká koti na pá luŋ Tacaa.

24 İ yəka ma toŋ ke mpaav taa ké

na í pasa ma kuyeeη.

²⁵ Ma tōma si: Ma Iso nyá wei n we tam tō tō,
taa kōoli-m ma kuyeeη hekū taa.

²⁶ Hatoo lōηtaa ké n su tetu kite,
isōtōnyu ké nyá niη kulapəm ké.

²⁷ Nyá we tam tō ké.

Ama pəle pu saali yem.

Pə kōη tem ké isu wontu kususuutu,
na í layasi-wi isu toko, iena pə layasi-wi.

²⁸ Tacaa nyá we tam tō ké mpyu,
nyá pusi feina tənaya.

²⁹ Nyá təmle nyóma tá,

tá piya ká tōyōna tetu,

na pa lōlōη nyá ma tōη sōsəyi nyá isentaa.

103

Ma seeki Tacaa ke í na təmle

¹ Tafiiti yontu.

Ma saη Tacaa ké.

Ma saη nyá hətē nanη nyəntē ké na ma lotu tēna.

² Ma saη Tacaa ké.

Ma kaa sō nyá kypantu natəli.

³ Nyá husəyōna ma isayatu tēna,
na í waaki ma kutəməη tēna.

⁴ Nyá yakəna-m pəlaav taa,
na í huləyi-m suulu na í laki-m kypantu.

⁵ N kraasəyi ma tōη ke ma kpatəlaya waatu,
na í mələyōna-m ifepile taa isu hekəle.

⁶ Tacaa nyayale tampana halu.

Nyá tayanəyōna mpa pa ise pa tōki tō pa təm.

⁷ Nyá huləna Moisi ke nyá mpaan,

na í hulí lseyeli nyáma ke nyá kookalənaa.

⁸Tacaa ke suulu na pətətəle tu ké,
nyá kúpantu we səyəntu.

Pəyele nn muyi pááná ke ləŋ.

⁹Nn kaləyi kvtamsa,

pəyele nn təkəxəna yulu ke nyá taa ké tam təə.

¹⁰Nn laki-tu na n kéesəyána tá isayatu.

Pəyele nn feləyi-tuyv tá kawalaya.

¹¹Isu isətənyv kŋkvləməŋ wev tə

ńpuyv n laki mpa pa nukəna-ŋ təyə kúpantu.

¹²Isu ilim təlule na pə tətule hatələnəv təma tə,

ńpuyv n hatələxəna-tuyv tá kawalasi.

¹³Isəna cecə wəna i piya pətətəle tə,

ńpuyv Tacaa n wəna mpa pa nyaŋna-ŋ tə pa nyəntə.

¹⁴Mpi tə, n nyəmə mpi pə ŋmana-tu tə.

N ta səə si tə ké musuyv.

¹⁵Yulu kuyeyəŋ we ké isu nyuluyv.

I tuyi hetu ké isu taale taa nyuluyv.

¹⁶Waatu wei heelim maki-ku iləna ku saali yem,

na pá wu ku lonte ke nyəm.

¹⁷Ama Tacaa nyá kúpantu leeliyi tam təə ké

mpa pa nyaŋna-ŋ tə pa kiŋ,

na nyá tampana təŋuyv pəsəyi pa piya piya nyəm.

¹⁸Ye pa təkə nyá nəyə pəeluyv na pá təsəyi

nyá kusəsutu təə na pá laki-ti.

¹⁹Isətənyv taa ké Tacaa n ŋmawa nyá kumte

na í təkə kawulaya ke pə təna pə təə.

²⁰Isətəa tillaa mpa me i we toŋ səəsəŋ

na í laki Isə kutututu tə, i sa Isə,

na í nukəna i nəyə taa təm.

21 Tacaa samaa me mpa mə tənə í kẹ́ ı təmle nyéma
na í laki ı kusəələm tə, í samı-ı.

22 Tacaa kəŋmanmama me í samı-ı ı kawulaya tənə
taa.

Ma saŋ Tacaa.

104

Nmalv Isə nyana təmle

¹ Ma saŋ Tacaa kẹ́.

Ma Isə nyá səsəəntv fei tənaya.

N suu teu səsəəm kẹ́.

² N suu nyaaləm kẹ́ isu kpai,
na n lə isətənyv isu cokəle.

³ Hatoo isətaa nyvvyv taa kẹ́ n ŋma nyá təcəyalə.

Isəŋmuntv nté nyá yooou kəkəkə na heelim təkəna-ŋ.

⁴ Heelim nté nyá tillaa
na nyá təmle tv nté kəkə.

⁵ N sí tətə kẹ́ tə kite tə kẹ́ teu kẹ́.

Pvlpv kaa ciyiti-təyi paa pəcə.

⁶ N waasa tenku kẹ́ tə təv isu kpai
na lvm náá kpa pulasi.

⁷ Ama n nyaasa-wı na pə se,
pə ní nyá tev hola na pə tv casələ.

⁸ Ulena pulasi nyu na teteka náá lum
lona wena n ka suwa tə a taa.

⁹ N pí lvm kẹ́ tənaya sı pə taa ŋmaa ka təv
na pə kəv pə tasa tətə waasvvyv.

¹⁰ Nyá təŋsəna lvm sələa kẹ́ ləvŋ
na pə kpeŋ pulasi həkəŋ.

¹¹ Tənaya taale wontu tənə nyəkı
na taale kpaŋası náá kvyi sı lvkətv.

12 ɪlena sumasi suuki lɔɔŋ ɪnɪ ɪ kɔtemiŋ tuŋ tɔɔ
na si wiiki piliŋasi tɔɔ.

13 Hatoo nyá ɪsɔtaa tənaya n yeki na tɛv nuuki pɔɔŋ tɔɔ,
na tɛtv náá haaki nyá tɔma kɔlvɔm.

14 N yeki na nyutv nyɔɔki si pé waasi tɔla
na tuŋ náá nyɔɔki si pɔ waasi yulv.
N lapa mpuɔv si tɛtv í lɔlɪ
mpi pɔ haaki yulv ke weesuɔv tɔ.

15 N lapa sɔlvɔm si pé hɛɛsi yulv lanɛ.
Na n la nim si pɔ taɔanɔɔɪ ɪsɛntaa.
ɪlena mɔtv náá ha yulv ke alaafɔya.

16 Taaɔa nyá tuuna Lipaŋ tuŋ sɔsɔɔŋ.
ɪ hikiɔi lɔm mpi ɪ caaki tɔ.

17 Tuŋ ɪnɪ ɪ tɔɔ ké sumasi sɔkpesi tɔɔɪ si tana
na sumasi sɔsɔɔnsɪ náá cakɪ ɪ tɔɔ.

18 Taale pɛntɔlvɔŋ tɔcaɔale nté pɔɔŋ sɔsɔɔŋ tɔɔ
na puɔv namisi náá cakɪ kɔkramɔŋ tɛɛ.

19 N lapa ɪsɔtv ke si í faya kɔyɛɛŋ,
ilim nyɔmá pɔ tɔɔv waatv.

20 N kɔŋna sɔkpetɔɔv ɪlena pé yu,
na hɔtvɔv taa wontu sɔv tɔ tɔma taa.

21 Tɔɔɔlasɪ kɔfasɪ nyuɪsɔɔɪ si tɔɔnaya waalɪ
na sí sɔlɔmɔɔɪ ɪsɔ nyaya si kutɔɔɔv.

22 Waatv wei ilim lukɪ ɪlena
sí mɔlɪ na sí hɛntɪ si pɔɔŋ taa.

23 ɪlena yulv náá lu na í tɛɛ ɪ tɔmlɛ
na í la-tɛɔɛ mpv halɔna taanaya.

24 Hai, Taaɔa, nyá kɔlapɔlɛ tɔɔwa paɔale ké,
na lɔmɔɔasɛɛ ke n lapɔna pɔ tɔna.

Nyá kúpampam suna tetu taa.

25 Tenku kóló tálelele, í fèi tənaya,
na í taa wontu səsəəntu na səkpetu cəəki,
tə fèi kaluyu.

26 Í taa tətəgə kpuləŋ səsəəŋ ná kpaaki na í tiiki,
na tum səsə Lefiyatan wei n lapa si n liyiliyina tenku
hola taa tə.

27 Nyaya wontu ntí tə tənə tə tēeləyi
si n caləyi-təyi tə təgəu waatu.

28 Ní ha-tí ulé tə mu.
Ní kula nyá niŋ ulé kúpantu tələnə-tí.

29 Ní ha-təyi siyile ulé tə suu seluyu.
Ye n ləsa tə feesin ulé tə hēe na t́ pəsi ate musuyu.

30 Ní mələna tə feesin ulé tə tayani kuluyu
na tə tənə t́ pəsi kufam ke tetu təə.

31 Tacaə nyá teu í wēe tam təə,
na n yəələnə nyá kulapəm.

32 Ní nyənə tetu tə seliyi ké,
na ye n tokina pəəŋ ulé nyəəsi nyala í təə.

33 Tacaə nyaya ma yoo yontu halənə ma səm
ma ləə ké ma saŋ halənə ma tənaya siw.

34 Ma yontu í la-ŋ teu Tacaə,
nyaya ma yəələyənə.

35 Pəntələə í saali yem ke tetu təə,
asayaa í taa tasa wēe.

Tacaə, ma saŋi-ŋ ké.
Í sa Tacaə.

105

Isə kɔpantv təm

(Kvkalatv 1-15: Kvətəsutv I 16:8-22)

- ¹ I sa Tacaa, í yaa i həte.
 I yəɣətɪ i kookalənaa təm ke yəlaa taa.
² I yoo-i yontu na í see-i na cəməŋ.
 I yəɣətɪ i təma səsəəna təm.
³ I sa mə təɣɪ i həte naŋŋ nyəntɛ təə.
 Tacaa pɛəkəlaa mɛ mə laŋa í huləmənə-i.
⁴ I kɛəsəna Tacaa Toma təna tv təə,
 í pɛəkəɣɪ tam si í wɛɛ Isə isɛntaa.
⁵⁻⁶ Tacaa təmle tv Apələham lɔlvɣv nyəma mɛ.
 Yakəpv piya mpa mɛ Isə ləsaa tə.
 I təəsɪ i təma səsəəna təm,
 na i piti təma na i hɔvle pə təm.
- ⁷ Tacaa nyayale tá Isə
 na í huukəna tetv təna.
⁸ Nn səəki nyá nəɣə suw təə ké paa pəcə.
 Nyá təm wɛ mɪpvɣv haləna lɔlvɣ loosi iyayə (1000).
⁹ N ká təkɪ nəɣə ŋka n ka suwa Apələham tə
 na n teləsɪ ka təm ke Isaka na tuunav.
¹⁰ Nəɣə ŋkɛɣɛ n su Yakəpv.
 N cɛla-kɛɣɛ Isɛɣɛli ke tam təə.
¹¹ N heela-i si:
 Maa tala Kanaaŋ tetv ke nyana nyá lɔlvɣv nyəma
 na tə pəsɪ mə paa nyəm.
- ¹² Saa ɪnɪ tə, Isɛɣɛli yəlaa mɛ í fɛɪ payale ke paa pəcə.
 Pəyele í caya tetv taa tə pə ta leeli.
¹³ Na í puki piitimnaa taa
 na í cəəki kawulasɪ taa.
¹⁴ Ama Isə tá tisi si piitim napəli pé təɣə mə isɛ,
 halɪ í naasɪ awulaa payale ke mə nyuvɣv təə.

15 Na í tǝ si: Ǫ taa tokina ma kolǝsaa.
Ǫ taa la ɪsayaɖ ke
ma kuyǝɖtɖ tǝlǝsǝlaa.

16 Mǝyɖ ɪsǝ yelaa na nyǝɖsi lu tǝtɖ taa,
na tǝɖnaya laɲ.

17 ɪlena ɪsǝ tǝlǝsi yɖɖ ke mǝ nǝɖ tǝɖ.
Yɖɖ ɪnǝɖǝlɛ Yosǝɛfɖ wei ɪ taalɖnaa pǝɛtaa tǝ.

18 Pa tɖwa ɪ nǝɖhɛɛ taa kǝ ɲkpasi
na nyǝɖɖyɖ ke ɪ luɖu tɛɛ.

19 Halǝna pǝ tala waatɖ wei Tacaɔ ka suwa tǝ.
ɪlena Tacaɔ tǝm hɖli si ɪ ka wɛna tampana.

20 Mǝyɖ wulav hawa nǝɖ si pa hɛti-ɪ.
Wei ɪ tǝki kawulaya ke yǝlaa tǝna tǝ tǝ si, pǝ ɛɛɪ-ɪ.

21 Na wulav kpa Yosǝɛfɖ ke ɪ tǝyaya tǝɖ nyǝnɖ
na Yosǝɛfɖ paasǝɖǝna wulav nyǝm tǝna,

22 si ɪ sɛɖsi ɪ waali nyǝma ɪsu ɪ caaki tǝ
na ɪ hɖli lǝmayasɛɛ ke ɪ layatɖ tasǝlaa kɖpǝma.

23 Mǝyɖ Yakǝpɖ pola ɪcipiti tǝtɖ taa.

Mǝyɖ ɪsɛɖli polaa na ɪ caya Kam*fa* tǝtɖ taa. ^a

24 ɪlena Tacaɔ ɲ yele na nyǝ yǝlaa huki katatǝlaya
na pǝ kǝli pa kolontunaa ke tɔɲ.

25 Na n layasi ɪcipiti nyǝma ke
hɖwɛɛ na pa taa kpɔna nyǝ yǝlaa.

Na pǝ la-wɛɖɛ nyǝmǝɲ na pǝ muɖuli-wɛ.

26 Mǝyɖ n tila nyǝ tǝmlɛ tɖ Moisi
na Alǝɲ wei n ka lǝsaa tǝ.

27 Na pǝ la piti tǝma na kǝkǝlǝ nyǝm na tɔɲ
ke Kam nyǝma tǝtɖ taa.

^a 105:23 Kam: Kam tǝtɖ ke ɛǝnɛ, pǝ ke ɪcipiti ke. Pǝ taya tǝtɖ kɔfatɖ
natǝlayi yem.

28 Լեճա ճ ԿԵԼԵ ՆԱ ՏԵԿՐԵՄՅՄ ՆՅԼԱ ՆԱ ԱԽՈՍ ԿՍՒ:
 ՔԱ ԿԱ ՆՅՂՆ ԿԱ ԿՐԵՏՆԱ ԿԱՄԱ ԿՅՅՂՅՂՅՂՅՂ:

29 ՆԱ ճ ՔԱՏԻ ԼՄՄ ԿԵ ՇԼԵՄ,
 ՆԱ ճ ԿՍ ՔԱ ԿԱ ԿԱ:

30 ՄՔՅՄ ՏԼԵԼԵ ԼՍՅԱ ԻՇԻԿԻԿԻ ԿԵՄ ՔԱ ԿԵ ԿԱԿԱԿԱԿԱ
 ՆԱ Ա ՏՍՍ ՔԱ ԱՄՍԼԱ ՆԱՊՊ ԿՍԽԵՄՅՂ ՔԱ:

31 ԼԵճԱ ԿԱՄԱ ճ ԿՅՂՅՂՅՂ ՆԱ ԿԱՇԱՏԻ ԿՍՆԿԱՏԻ
 ՆԱ ՔՅՄ ԼՍ ՔԱ ԿԵՄ ԿԱ ՔԱ:

32 ՆԱ ճ ԿԵԼԵ ՆԱ ԿԱՄՔԵԼԵ ՆՍ-ՄԵՂԵ ԿԵՄ ԼՈՆԵ
 ՆԱ ՇԼԱՆԱ ԿԱ ՔԱ ԿԵՄ ՔԱ ՆԱ ԿԱ ՆԿԱՂԱ ԿԱՇԱ:

33 ՆԱ ճ ՎԿԵԼԻ ՔԱ ԿԱՊՊ ՎԵԻ ՔԱ ԿԱ ՏԻ ԿԻ
 ՆԱ ԼԵՏԵՊՆԱ ԿԱ:

ՆԱ ճ ՔԵԼԻ ՔԱ ԽՅՂՆՅՂ ՔԱ ԿԱՊՊ:

34 ՄՔՅՄ ԻՇ Ն ԿԱ ՎՅՂՅՂՅՂ ՆԱ ԿՍԿՈԼՊ
 ԼՍ ԿՍ ՔԵԻ ԿԱՅՂՅՂ:

35 ՆԱ ԿՍ ԿՔԻՏԻ ՔԱ ԿԱՅԱ ԿԱՊՊ ՔԵ
 ՆԱ ԿԵՄ ԿԱ ՆԱ ՆԿՍՄ:

36 ՄՔՅՄ ԻՇ ԿՍՅԱ ՔԱ ԿԵՄ ՔԱ ԿԱՇԱԿԱԿԱ ՔԻՅԱ ԿԱ:
 ՆՏԻ ՏԻ ԿԵՆԱ ՔԱ ԿԱՇԱԿԱԿԱ ՔԻՅԱ ՆՏԻ ՔԱ ԼՍԼԱ ՔԱ ԻՔԻԼԵ
 ՎԱԿՍ ԿԱ:

37 ԼԵճԱ ԻՇ ճ ԼՅՏԻ ՆԿԱ ԿԱԼԱ ՆԱ ԼԻՂԻԵԵ ՆԱ ՎՍԼԱ:
 ՆՅՂՆ ԿԱ ՏԵԼԻՂԻ ՄՔԱՄ ՔԱ ԿԵ Ի ԿՔԵԿԱ ԿԱ:

38 ՔԱ ԿԵՅՅԱ ԼԵճԱ ԻՇԻԿԻԿԻ ՆԿԱՄԱ ԿԵՏԻ ԿԱՄՍ:
 ՄՔԻ ԿԱ, ՔԱ ԿԵ ՏՍԿԱՂԱՆԱ-ՄԵՂԵ:

39 ԻՇՊՄՍՆՅՂՅՂ ԿԵ ԿԱՄԱ Ն ԿԵՆԿԱՂԱ ՔԱ ԿԱ ԿԵ ԻԼԻՄ ԿԱ,
 ԼԵճԱ ՆԿԱ ԿԱՇԱ ՆԱԿԻ-ՄԵՂԵ ԱԽՈՍ:

40 ՄՔՅՄ ԿԱՄԱ Ն ՄՍ ՔԱ ԿՍՅԼԵՄՅՂ ՆԱ ճ ԿԱՆԱ-ՄԵՂԵ
 ԼԵՏԻ,
 ՆԱ ճ ԽԱՂԱՏԻ-ՄԵՂԵ ԻՇԿԱ ԿԱՂՆԱՂԱ:

41 ԼԵճԱ ճ ԿՍԼԻ ԿՍԿՔԱՄՅՂ ՆԱ ԼՄՄ ԿՐԵ
 ՎՍԼԱՂԱ ԿԵՄ ՔԱ ԻՍԻ ՔՅՂ:

42 N ta sɔɔ nyá tɔm nanɲ nyəntu nti
n ka heela nyá tɔmlɛ tɔ Apələham tɔ.

43 M̀pɔyɔ n lɛsa nyá yɛlaa mpa n yaawa tɔ na pa
wɛnɔv
na lanɲɔlɔmlɛ sɔsɔɛ na pá wilitiyi.

44 ɪlena ń cɛɛ-wɛyɛ piitimnaa tɛtɔnaa
na pɛɛ pá tɔyɔ yɛlaanaa tɔma kulɔlɔm.

45 N lapa m̀pɔyɔ si pá tɔɲ nyá kiin
na pá tɔki nyá kɔsɛsutɔ.

ɪ sa Tɔɔaa.

106

*ɪsɔ tɔɲyɔ tampana, ɪsɛyɛɪ nyáma kisa-yɛ
(Kɔkalɔtɔ 1,47-48: Kɔtɔsɔtɔ ɪ 16:34-36)*

¹ ɪ sa Tɔɔaa, ɪ sɛɛ-ɪ.

Mpi tɔ, ɪ kɛ kɔpaɲ.

ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ.

² Awɛyɛɛ ɪ tɔma sɔsɔɔna tɔm yɔyɔtɔlɔ?

Na ɪ samtɔ tɔna kpaallɔ?

³ Mpa pa tɔɲyɔ tampana na pá laki kɔsiyisim
kɛ tam tɔyɔɛ lelenɲ nɪlaa.

⁴ Tɔɔaa tɔɔsi ma tɔɔ.

Mpi tɔ, n sɔɔla nyá yɛlaa.

Paasɛna-m nyá wei n waasɔyɔ tɔ.

⁵ Waasi-m na má ná nyá lɛsɛlaa tɛɔayanɔv.

ɪlena má na nyá yɛlaa tá lanɲa hɛɛ.

Na má na-wɛ tɔ yɔɔli.

⁶ Tɔ pɛntaa kɛ ɪsu tá caanaa.

Tɔ lapa ɪsɔyɔtɔ, tɔ lapa mpi pɔ ta kɛɛsi tɔ.

7 Τά caanaa taa cekəna nyá piti təma ke Icipiti.
Pa ta təəsi nyá kypantunaa tuutuuma təə.
Haləna pá kulı nyá təə ké tenku kuseem nəγə.

8 Paa na mpv n yapa-weγε nyá hətε təə
si nyá toη í ná.

9 Μpvυv n nyaasa tenku kuseem na ílé ι nyəə.
N yelaa na nyá yəlaa tə luməη səsəəη taa
isu wulaya tetv taa.

10 N yapa ta caanaa ke mpa paa caaki-we tə pa nin
taa.

N heta-weγε pa kolontu səkraη taa.

11 Lum təγə pa kolontunaa tənaya,
pə ta səə paa kulvm.

12 Tənayaλε pa təma pa taa na nyá təm,
na pá sa-η na yontu.

13 Ama pa səə kprakpaa ke nyá təma,
pa ta taη si pá ná a tεεsvυv.

14 Μpvυv pa nyula teu si pá hiki
mpi pa feina təγə wulaya tetv taa.
Ilena pá caa-η təm ke tetv pooluη nyəntv taa.

15 N ha-weγε pa kusələməm
na pá təγə na pá haya na pá lu-weγε səη.

16 Μpvυv pa lapa Moisi ke ισεσεεmlε ke təsikile,
na Aləη wei ι ké yulv nanηη tv tə.

17 Tənayaλε tetv haa nəγə na té li Tatanη nyəma
na té waasi Apilam nyəma təə.

18 Kəkə nyaya pa kpekəle,
ka niisa asayaa mpe.

19 Μpvυv pa lupa nyəγəlvυv ke naule ke Holepv pvυv
təə,
na pá luη na pá σεε-τε.

20 Pa kpaɣa nau wei ɪ təkɪ nyutu tɔɣɔ,
na pá læti Iso teeli tu nyá nyá lonte taa.

21 Pa sɔɔwa pa waasɔlv Iso nyá nyá tɔɔ,
pácɔ nyá lapəna-wɛɣɛ təma səsɔɔna,

22 ke Kam nyáma tetu taa,
na piti təma ke tenku kusɛɛm taa.

23 Mpuɣu Tacaa nyá n yɔɣɔta pa kpiisuɣu təm, Moisi
paasi.

Ama nyá kuləsv Moisi tike səɲna na í tɛɣɛ-ɲ niɲ
na Iso kv ɪ pááná ke wakəlɔv təm taa.

24 Uena pá lɔ tetu kɔpantu nti Iso nyá n ka ha-wɛ tɔ.

Pa ta tɔna Tacaa nyá nyá nɔɣɔ suw tɔtɔ.

25 Ntɛna pá kɔnti pa tɛɛsi taa,
na pá kisi Tacaa nyá nyá nɔɣɔ ke nunav.

26 Tənaɣale n kɔsa niɲ na isɔ na ń tuu
si n ká yele na pá sí wɔlaya tetu taa.

27 Na ń yasɪ pa lɔlvɲ ke paa timpi,
na ń yele na pá sí ma ta nyɪ isɔnaa tɛ.

28 Mpuɣu Iɛɣɛli nyáma lunɲa Peyɔɔ nyáma tɔvɔ Paali.

Uena pá tɔɣɔ nantu nti pa laawa sətɔa tɔ.

29 Pa kpaasa Tacaa nyá pááná na pa kulaputu nti.

Uena nyaa kəna wahala ke pa tɔɔ.

30 Mpuɣu Pɛnhasɪ kulaa na í taɣani-ti.

Uena mpusi inɪ í hɛɛ.

31 Mpuɣu Tacaa nyá nyəna yaasi inɪ si

ɪ wɛ teu ke tam tɔɔ.

32 Mpe pa kpaasəna Tacaa nyá nyá pááná ke Melipa
lɔm kiɲ.

Uena Moisi tɔɣɔ pə saləka ke pa nyuɣu tɔɔ.

33 Pa nyəŋsa ɪ ɪse na í kpisi kantəlyu, ɪlena í yəyɔti təm ɪ ta mayasi.

34 Iseyeli nyəma ta kv Kanaan nyəma ɪsu Tacaa ka heeluyu-we tɔ.

35 Ama pa kɔɛntəna piitimnaa lɛlaa ké na pá kɔɛləmi pɛɛ pa kɔɛləpəɛ.

36 Haləna pá luŋ pa tuŋ na pɛɛ pá nyi-weyɛ katəka na pá hoti ka taa.

37 Na pá laa pa pəyalaa na pa pɛɛlaa kɛ pɛɛ pa tuŋ.

38 Pa kɔwa pa piya kɛ mʊsʊŋ kɛ Kanaan tuŋ tɛɛ na pa yʊɓkʊɛ nté tɛ pilisa tɛtʊ.

39 Pa təma lapa-weyɛ asilima nyəma na pa lakasi pəsi-we ɪsu wasaŋkalənaa.

40 Mɔyɔ Tacaa nyá nyá taa kpəna nyá yəlaa mpa pa ké

nyá kpəncɔɔ tɔ na pá lu-ŋ sɔŋ.

41 ɪlena ń tu-weyɛ piitimnaa niŋ taa na pɛɛ pa taa kpəna-we na pá ŋmakəli-we.

42 Na pa kolontunaa muɣuli-we na pá tu-weyɛ wahala.

43 Təm paɣalɛ kɛ Tacaa n waasa-we. Paa na mɔv na pá kʊləyɪ nyá tɔɔ ké tam.

ɪlena pá kama nyɔɔŋ kɛ pa ɪsəyətʊ taa.

44 Mɔyɔ Tacaa n nuwa pa wula na ń ná pa laŋpəsəɛ.

45 ɪlena ń huɓ nyá na-we mə nəyɔ pɛɛlyu təm.

Na pa təm la-ŋ pətətəɛ kɛ nyá kʊpantʊ səsɔɔntʊ tɔɔ.

46 Na ń yeɛ na mpa paa kpə-weyɛ yomle tɔ pa təm la-weyɛ ɪsəkilim.

47 Tacaa tá ɪsɔ waasi-tʊ,

na ń ləsi-tuyv piitimnaa taa na ń kpeyeli-tv.
 Uena tá sa nyá hâte nan̄n̄ nyante
 na tá pɛɛki teeli ke nyá samtɔ taa.

⁴⁸ Iseyeli Iso Tacaa tə sɛɛ-ŋ tam tɔɔ.
 Yɛlaa tɛna í tisi si Iso í kɔna mpɔ.
 I sa Tacaa.

TAKELAYA KAKPASI NYEŋKA

107

(Yontu 107–150)

Iso waasɔlv nyana kookali

- ¹ I sa Tacaa.
 Mpi tɔ, n kɛ kɔpaŋ,
 na nyá sɔɔlvɔv wɛ tam tɔɔ.
- ² Mpa Tacaa n waasaa tɔ pá yɔyɔti.
 Mpa n yapa kolontu nin̄ taa tɔ pá tɔ si: Tacaa kɛ
 kɔpaŋ.
- ³ N lɛsa-wɛyɛ tetɔnaa tɛna taa kɛ,
 pə kpayav ilim tɛlule na pə tɛtɔlɛ,
 na pə ntɔyɔŋ na pə mpɛtɛŋ tɔ.
- ⁴ Pa taa lɛlaa tɔŋaya pa tike kɛ.
 Pa tooliyi wɔlaya tetɔ taa.
 Paa naaki ɪcatɛ nte tɔ taa paa caya tɔ.
- ⁵ Nyɔyɔsi na lɔkɔtɔ kɔkaya-wɛ na pa apalɔtv yɔɔlɔyi.
- ⁶ Mɔvɔv pa wiina Tacaa nyaya pa laŋwakɛllɛ taa,
 na ń waasi-wɛyɛ pa apalɔtv yɔɔlvɔv taa.
- ⁷ Mpaav kɔpaŋku taa kɛ n tiika-wɛ.
 N tana-wɛyɛ ɪcatɛ nte tɔ taa paa caya tɔ.
- ⁸ Pá sɛɛ Tacaa nyaya nyá kɔpantɔ tɔɔ,
 na piti tɛma wena n laki yɛlaa tɔ a tɔɔ.
- ⁹ Mpi tɔ, n kɔwa lɔkɔtɔ nyɛma lɔkɔtɔ

na ḥ hayası nyəɣətunaa.

10 Mpa paa we səkrɛtɔv na səm nəɣə taa tə.
Paa we wahala taa ké na alukpala ke pa nəðhe taa.

11 Mpi tə, paa kisa Tacaa nyá nyá təm ké.

Pa foota isətaa Isə səsə layatv tasuv.

12 Wahala ke n nyəka-we na pá hotiyi.

Nəɣəlv fei si í waasi-we.

13 Mpuv pa wiina Tacaa nyaya pa lanwakəlle taa.

Uena ḥ waasi-weɣe pa apalvtv yəəlvv taa.

14 Na ḥ læsi-weɣe səkrɛtɔv na səm nəɣə taa,

na ḥ cé pa kuhəkəm.

15 Pá see Tacaa nyaya nyá kɔpantv təə,

na piti təma wena n lakı yəlaa tə a təə.

16 N pəla nyəɣəlvv kuseemvvtv kutəkvvtv

na ḥ wakəli pə kukaləsəŋ.

17 Kumələməŋ yaasi kutakɛɛsvvtv təə,

pa kawalaya sɔsa-weɣe wahala taa.

18 Təɣənası təna lu-weɣe səŋ

haləna pə pona-weɣe səm nəɣə taa.

19 Mpuvule pa wiina Tacaa nyaya pa lanwakəlle taa

na ḥ waasi-weɣe pa apalvtv yəəlvv taa.

20 Uena ḥ yəɣəti na pá waa-we

na ḥ fiti-weɣe səm taa.

21 Pá sa Tacaa nyaqa nya kɔpantv təə

na piti təma wena n lakı yəlaa tə a təə.

22 Pá la Tacaa nyaya seetv kətasi

na pá kpaalı nyá təma na kawilitasi.

23 Mpa paa we tenku taa ke kpuləŋ taa

na pá lakı pa taatəle tə.

24 Pəle pa nawa mpi Tacaa nyá n pəsəyi lapv tə,

na piti t̄ama nna n lapa ten̄ku taa t̄o.

25 N̄ ȳəɣ̄ɔta k̄ȳəɣ̄ɔtu k̄é na
kacuculaya k̄usi ten̄ku hola.

26 Na p̄á l̄əɣ̄ɔ pa k̄p̄ul̄ȳȳu k̄e ɪs̄ɔtaa
na p̄á t̄isi-k̄ȳȳu luman̄ taa,
na p̄á c̄ɔs̄i-w̄eɣ̄e teu.

27 Pa ɪse pilaa ɪlena p̄á s̄u s̄eluȳu ɪsu s̄ul̄nȳɔl̄aa
na pa nȳəm k̄e ten̄ku t̄əna saali yem.

28 Mp̄ȳȳule pa wiina Tacaa nȳaya pa lan̄wak̄əll̄e taa
na ń waasi-w̄eɣ̄e pa s̄əɣ̄ənt̄u taa.

29 ɪlena ń s̄əɣ̄s̄i kacuculaya
na ten̄ku hola h̄eɛ t̄əli.

30 Pa lan̄le h̄eɛna ten̄ku h̄eɛu mpi.
ɪlena Tacaa tes̄əna-w̄e na í p̄ona-w̄eɣ̄e
timpi pa pukaya t̄o.

31 P̄á s̄eɛ Tacaa nȳaya nȳá k̄ȳp̄ant̄u t̄əɔ,
na piti t̄ama wena n lak̄i ȳəl̄aa t̄o a t̄əɔ.

32 P̄á sa-ŋ timpi ȳəl̄aa k̄p̄eȳel̄aa t̄o
na p̄á p̄ȳȳuli-ŋ s̄əs̄aa kotuȳu taa.

33 Nȳá yekina na pusi nȳɔəki,
na s̄eɛl̄aa n̄áá w̄l̄əȳi.

34 Na ń p̄əs̄əȳi mus̄uŋ tet̄u k̄e tes̄əp̄aya
k̄e t̄ə ȳəl̄aa kawalaya t̄əɔ.

35 N̄ lak̄i na w̄l̄aya tet̄u p̄əsi lule
na lum̄ s̄eɛl̄aa w̄eɛ timpi lum̄ nȳəɣ̄ɔs̄i w̄eɛ t̄ə.

36 Na ń su lan̄l̄aa k̄e t̄əna
na p̄eɛ p̄á ŋm̄á ɪcate nte t̄ə taa paa c̄aya t̄ə.

37 Na p̄á tuu tawa na p̄á s̄ə t̄uŋ wei
pa yaa si les̄eŋnaa t̄ə na í l̄uli p̄ee k̄e s̄əs̄əm.

38 Tacaa n̄ kooliyi-w̄eɣ̄e k̄ȳp̄ant̄u k̄é na p̄á hukiyi
s̄əs̄əm,
n ta pasa pa t̄əla.

39 Ilena lanʉyʉ na wahala na konyəntəyɔle
nyəki lelaa na pá pasa-wɛ.

40 Taca a n yeki na pá footiyi kasayampiya.
N yeki na pa cəɔki wɔlaya tetʉ taa, pa fei té.

41 Ama n waasəyi konyəntʉnaa ke wahala taa,
na pa teesi huki isu kaləkəŋ.

42 Yəlaa kupama naaki Taca a na pá ŋmaaləyi.
Ama isayatu təkəyi nɔɔsi.

43 Yʉlʉ ləmaɣasɛɛ tʉ í la laakali na yaasinaa mpe
na í pɛeki si í cəkəna Taca a kupantʉnaa.

108

Tanaŋ yontu

(Kvkalətv 2-6: Yontu 57:8-12,7-14; Yontu 60:7-14)

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyʉyʉ tʉ yontuna a taa təyɔlɔ.

² Hai, ma Isə, ma tɛma ma taa si
má yoo-ŋ yontu na ma lotu tənaya.

³ Ma cəməŋ í fe, maa fe na pécə pə nyaali.

⁴ Taca a, maa sɛɛ-ŋ yəlaa taa,
na má yoo-ŋ yontu ke piitimnaa taa.

⁵ Nyá pɛɛɛ kəla isətənyʉ ke kʉlʉyʉ,
na nyá kupantu náa kaləsəna hatoo isətaa.

⁶ Hai, Isə, hʉli nyá təməŋ ke isətaa.
Nyá teu í ná tetʉ təna tə.

⁷ La mpʉ ilena pə hetʉ nyá kusəllaa.
Waasi-m na nyá niŋ ntəyɔŋ.

Mʉ tá sələmyʉ.

⁸ Isə yəyətə i kutuluyʉ nanŋ nyəŋku taa si:

Máá tǝǝna akaitv na má tala Sikem ɪcate.

Maa mayasi Sukoti tetekǝle na ɲmǝnaɣa.

⁹ Má tǝnna Kalaati na Manasee.

Ifǝlayim kǝle ma nyǝǝlvvǝ kahuka.

Yuta kǝle ma kawulaya kǝrátvǝ.

¹⁰ Mowapv tetv ntǝ ma lvǝm kusǝsǝm tǝtǝle.

Itǝm nyǝntv kǝ ma ntaɲkpala tǝsulǝ.

Uena má kiisiɣi yooou kakiisasi kǝ Filiisi nyǝma tǝǝ.

¹¹ Awe kǝ pona-m Itǝm?

Awe kǝ tv-m Itǝm kolunǝ ɪcate taa?

¹² Pǝ taya Iso nyǝ?

Pǝyele nyǝ lǝna-tv,

nn tasǝɣi tá yoolaa kǝ tǝɲvǝ.

¹³ Kǝǝ na ń ya-tvǝ kolontu tǝm taa,

yulv waasvǝ wǝ kǝpǝte kǝ.

¹⁴ Iso toɲ taa tu la kookalǝnaa kǝ.

Im ɪ kǝ nanǝtǝna tá kolontunaa.

109

Tafiiti tǝɲsǝɣi mpusi kǝ ɪ kolontunaa

¹ Tafiiti yontu nti tǝ wǝ yonyoolaa nyvǝ tu yontunaa taa tǝǝlv.

Iso nyaya ma san, taa su.

² Pǝ taya pulv, yǝlaa asayaa na tvsǝlaa

háá nǝsɪ na ma tǝǝ kǝ,
na pá yǝǝtǝǝna-m pǝpǝtv tǝm.

³ Pááná tǝm kǝ pa yǝǝtǝǝna-m paa le,
na pá yookina-m mvsɲ.

⁴ Paa na ma sǝla-wǝ tǝ,
pa nyǝnǝɣi-m pa kolontu kǝ.

Amá ma sələməyi Iso ké.

⁵ Ma laki-weyε kupantu na mpe pá laki-m isayatu.
Ma sɔla-wε na mpe pa taa kraakəna-m.

⁶ Ləsi təm hυslυ isayav nəγəlv
na í kəɔ í hυsna ma kolontu.
I kolontunaa taa nəγəlv í kəɔ í suu-ι təm.

⁷ Pá kv ι təm ke təhυle taa,
Iso nyəni ι sələmυγυ ke isayatu səsəontυ.

⁸ I si ləη
na nəγəlv mυ ι təmlε,

⁹ na ι piya pəsi suluwaa
na ι alυ ke leelu.

¹⁰ Uena ι piya pəsi təkraaləη na pá sələməyi na pá
təki.

Pá təγəni-weyε pa ncaa taa.

¹¹ I kəmlε tu í kuu ι nyəm təna,
na kraι nyéma náá wakəli ι təmlε kuləlvəm.

¹² Nəγəlv luyυ í taa lapι-ι.
Pécɔ ι suluwaa təm í taa la nəγəlvγυ isəkilim.

¹³ Pá kpiisi ι ləlvγυ nyéma na pa həla saali yem
ké mpa paa kvli tɔ pa nəɔsi taa.

¹⁴ Tacaα, taa sɔɔ ι caanaα isayatu tɔɔ.
Pécɔ taa husι ι too kawalaya.

¹⁵ Tacaα, taa sɔɔ ι caanaα isayatu na ι too kawalaya tɔɔ.
Tacaα kpiisi yəlaα mpe pa həte ke tetυ taa.

¹⁶ Pə taya pəlv, yəlv inι ι ta həli nəγəlvγυ suulu.
Pécɔ ι tu wahala tu na kunyəntυ ke wahala.

Haləna í kv lanwakəlle tu.

¹⁷ Mpusi ké ι ka sɔlaα,
mpusi inι í kəɔ ι nyυγυ taa.
I taa sɔəli nəγɔ kvpaηka,
kele ká hatələna-ι.

18 Mpusi í wεε ι τῶ ιsu toko.

Mpusi í suυ ι taa ιsu lum.

Mpusi í pəsi ιsu nim ke ι mɔwa taa.

19 Mpusi í takι-ι ιsu toko.

Mpusi í cῶ-ι na í tá tam ιsu tampala.

20 M̄pυyυ Tacaa ka la ma kolontunaa.

Pa kufeluyυ nté.

Na mpa pa yῶyῶtəyi isayatu ke ma τῶ τῶ.

21 Tacaa Isῶ la-m mpi pə wε teu tῶyῶ nyá hətε τῶ.

Mpi τῶ, nyá kɔpantu τῶwaya, waasi-m.

22 Ma ké kɔnyəntυ ké na wahala tυ,

ma wakəla hatoo ma taa.

23 Ma tənna saalyυ ke yem ké ιsu isotom

na pá tῶyῶnəyi-m ιsu filifili wei ι wakələyi τῶ.

24 Nəhəkətu pu-m maa pəsəyi na má sən.

Ma tɛma taasi təkənəkənə.

25 Ma pəsə-wεyε mpi pə fει teu tῶyῶ.

Pa nyənəyi-m na pá kpeətəyi nyῶn.

26 Waasi-m, Tacaa ma Isῶ.

Ya-m nyá kɔpantu τῶ.

27 Yəlaa mpe pá nyι sι nyá niη ké.

Tacaa nyá, nyá lapəna mpu.

28 Mpe pa tən səyi mpusi ké.

Ama nyá kooliyι kɔpantu.

Ye pa kulaa fεεε ká kpa-wε.

Ama nyá təmle tυ má ma lanle ká hulomι.

29 Pá liyiti ma kolontunaa mpa pa suu-m təm τῶ.

Fεεε í waasi pa τῶ ιsu toko.

30 Maa puγυli Tacaa nyaya na kawilitaya.

Maa sa-η samaa heku.

31 Mpi tɔ, n we konyɔntɔ kɔŋkɔŋ taa ké.
Si n waasɔyi-ɪ mpa pa kuyi ɪ tɔm tɔ pa niŋ taa.

110

Wulan wei ɪ ké kɔtɔlv tɔ

¹ Tafiti yontu nti tɔ we yonyoolaa
nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔɔɔ.

Tacaa Isɔ heela ma sɔsɔ si:
Caya ma ntɔɔŋ tɔɔ, halɔna má yele na nyá
kolontunaa pɔsi nyá nɔɔheɛ tɔsulɛ.

² Tacaa ká waləsi nyá kprátuyɔ tonj ke Siyɔŋ taa.
Nyaa ŋmakɛli nyá kolontunaa.

³ Kuyaku ŋku n ká yoonaa nyá kolontunaa tɔ.
Nyá ifepiya apalɔtɔ ká kra.
Ilɛna pá kɔɔ pa ti.

Paa weɛ isɔ tefemle cɔɔɔ,
na pá kɔɔ nyá puyɔ nanŋ nyɔŋku tɔɔ.

⁴ Tacaa tɛma tuuu ɪ kaa tasa layasuyɔ.
I yɔɔɔta si:

N ké kɔtɔlv sɔsɔ ke tam tɔɔ ké,
isɔ Melɔcisetɛɛki.

⁵ Tacaa we nyá ntɔɔŋ tɔɔ ké.
I ká wakɛli awulaa ke ɪ pááná kuyaku wule.

⁶ Inɪ ɪ hɔvɔkɔna na piitimnaa,
na sɛtaa sɔɔɔta paa timpi.
I wakɛlɔyi awulaa ke tetɔ tɔna taa ké.

⁷ I nyɔɔki lum ke lɔɔ taa ké tɔntɛ waatu ké.
Pɔ tɔɔ ké ɪ kusɔyi nyuyɔ.

111

Tacaa t̄ama s̄as̄əna t̄əm t̄əsv̄ȳv

¹ ǀsa Tacaa.

Maa s̄e Tacaa na ma lotu t̄əna
k̄e tampana t̄əŋlaa k̄pek̄əle taa k̄é t̄əkotile.

² Tacaa t̄ama ná k̄é s̄as̄əna k̄é,
na a s̄əlla p̄eek̄əyi-ȳe.

³ Nyá kulap̄əm t̄əna taa w̄e teeli na teu s̄as̄əm k̄é.
Nyá siyis̄ȳu w̄e tam t̄ə.

⁴ Tacaa n yelaa s̄i t̄é t̄əsv̄ȳi nyá k̄ək̄ələ t̄ama t̄ə.
N k̄é p̄elee t̄u k̄é na p̄ət̄ət̄əle t̄u.

⁵ N haaki t̄əŋnaya k̄e mpa pa nyaŋna-ŋ t̄ə.
Nn̄ s̄əki nyá n̄əŋə p̄eel̄ȳv t̄ə k̄é paa p̄əc̄ə.

⁶ N h̄ula nyá ȳelaa k̄e nyá t̄ama t̄əŋ
k̄e timpi n c̄ela-w̄eȳe piitimnaa l̄elaa t̄et̄u t̄ə.

⁷ Nyá kulap̄əm siyis̄aa na p̄ə t̄əŋaa.
Nyá k̄vs̄əs̄ut̄u w̄e naani.

⁸ Iso k̄vs̄əs̄ut̄u w̄e tam t̄ə k̄é.
T̄ə siyis̄aa k̄é na t̄é t̄əŋaa.

⁹ N h̄eta nyá ȳelaa
na nyá na-w̄e í p̄eeli n̄əŋə k̄e tam t̄ə.
Nyá h̄əte k̄e s̄as̄əle k̄é, na kate nȳənt̄e.

¹⁰ Iso nyamnav̄ nt̄é nȳəm kite,
mpa pa t̄əka yaasi in̄e t̄ə
pa w̄ena l̄əmayas̄e k̄upana k̄é.
Tacaa teeli w̄e tam t̄ə k̄é.

112

Tacaa k̄ooliyi k̄vp̄ant̄u k̄e ı ȳelaa k̄vp̄ama

¹ ǀsa Tacaa.

Lelen̄ n̄ul̄b̄ nt̄é wei ı nyaŋna Tacaa t̄ə.

1 I lanje heena Iso kusasutu lapu ké.

2 I kulvlaa ká la sasaa ke tetu tóo.

Iso kooliyi kupantu ke tampana tənlaa piitim.

3 Wena na tacyanau wenna pə te yulu təyaya taa.

Iso lanje heena-i tam tóo.

4 Kəko naaki səkrətyu taa ké tampana tənlu.

Kəko naaki wei i wena suulu na í wena lelaa
pətətəle,

na í tənəyi kusiyisim tó.

5 Pə we teu si yulu í huləyi suulu na í kəntəyi.

Pə we teu si yulu í tən siyisyu na í lakəna i təma.

6 Ye n laki mpv nn cənəyi.

Pa təsəyi siyisilu tóo ké tam tóo ké.

7 I lanje u təkəna lanwakəlle laapaali,

i təkə i təyi, Taca ke i laki naani.

8 Siyisilu təkə i təyi, səyantu fei-i.

I ka nyəni i kolontunaa kpisuyu.

9 I haaki konyəntunaa ké na í yeki nin.

Iso lanje heena-i tam tóo ké.

Siyisilu ton səəsəyi na yəlaa tonyəna-i teu.

10 Isayav ná naaki-i uena pááná kpa-i.

I nyasəyi i təyi kela na í ləkə i apalutu.

Asayaa konyuluyv saaləyi yem ké.

113

Taca paasəyənə mpə pə feina pulv tó

1 I sa Taca.

Taca təmlə lataa mē, í sam-i.

I sa Taca hətə.

2 Taca hətə í yaa pə krayav nənə tó

na pə polo tam tóo.

3 Pá sē Taca ke pə krayav ilim təlulə

na pé suna pə tətɔlɛ tɔ.

⁴ Taca a ηmakəla piitimnaa tənaya.
I teeli kɔŋkɔlɔmən tɛɛ ɪsɔtɔnɔyɔ.

⁵ Ta ɪsɔ Taca a n fɛina akpele.
Nyá təcəayalɛ nté hatoo ɪsɔtaa.

⁶ N kaŋ nyɔyɔ ké na ń nyənɪ
ɪsɔtɔnɔyɔ na atɛ.

⁷ N kusəyi kɔnyɔntɔ kɛ mɔsɔyɔ taa ké,
na wahala tɔ kɛ hute taa.

⁸ Si ń cəyasi pá na nyá yəlaa kɔpəyalaa.

⁹ N haaki alɔ kaalɔlaya kɛ təyaya.
Na ń lapɪ-ɪ toto laŋhɔlɔmlɛ nyəŋ
kɛ ɪ piya hɛkɔ.

I sa Taca a.

114

Waatv wei ɪseyeli nyáma luwa ɪcipiti tɛtɔ taa tɔ

¹ Waatv wei ɪseyeli nyáma luwa ɪcipiti tɛtɔ taa tɔ,
waatv wei Yakɔpɔ lɔlɔyɔ nyáma lu piitim lɛmpɪ tɔm
yɔyɔtəlaa mpɛ pa tɛ tɔ.

² Mɔyɔyɔ Yuta pəsa Taca a kətaya təlɛtɛ
na ɪseyeli náá pəsi Taca a tɛtɔ.

³ Tɛŋku ná-wé na ɪlé ɪ se.
Yaatanɪ pəyɔ ná mələ waalɪ waalɪ.

⁴ ɪlɛna pɔɔŋ ηmaa ɪsu ɪwaaŋ,
na pulasi náá ηmaa ɪsu ɪwɛɛsi.

⁵ Tɛŋku, n seeki suwe?
Yaatanɪ, ná mələyɪ waalɪ waalɪ suwe?

⁶ Pɔɔŋ, mə ηmaakɪ ɪsu ɪwaaŋ suwe?

Pulasi, mə ηmaaki isu iwεεsi suwe?

⁷ Tεtu nyáá sele Tacaa isentaa.

Sele Yakəpu Iso isentaa.

⁸ Inu i pəsəyəna kukpamuyv ke lule,
na puw ke lum seelv.

115

Iso tike nté teeli tv

¹ Tacaa, taa tv-tuyv teeli.

Taa tv-tv yoo.

Ama tv teeli ke nyá hətε.

Mpi tə, n ké kupaη na tampana tv.

² Pepe təw ké piitimnaa pəsəyi si:

Leyε mə Iso inu i wεε?

³ Ta Iso wε isətaa ké.

I laki mpi i səəlaa tə.

⁴ Ama mpe pa tuη ke wolanaa na liyitee
nna yəlaa niη lupa təyə.

⁵ Pa tuη inu i wena nəəsi, ile u yəyətəyi natəli.

Pəcə i wena ise, u naaki pulv.

⁶ I wena ηkpaηη, u nukı natəli.

Pəcə i wena miina, u nukı səη.

⁷ I wena niη, u pəsəyi na í tokina pulv.

Pəcə i wena nəəheε, u təη.

Pəyele u tu mütəyi i luyv tεε ké mütuyv mayamaya.

⁸ Mpa pa luki tuη inu na pá tuyv-i naani tə,
pá wεε isu tuη inu.

⁹ Iseyeli nyéma, í pεti mə təyi Tacaa,

inu i teηna-me na í kentiyi mə təw.

¹⁰ Aləη təyaya nyéma me í pεti mə təyi Tacaa,
inu i teηna-me na í kentiyi mə təw.

11 Mpa me í nyan̄na Tacaa tɔ, í pɛti-i mə ti.
In̄i i teŋna-me, na í kentiyi-me.

12 Tacaa u sɔɔki tá tɔm ke paa pɛɔ.
I ká kooli tá tənaya kɔpantɔ ké.
I ká kooli Iseyeli nyéma ke kɔpantɔ.
I ká kooli Aləŋ nyéma ke pa nyəntɔ.

13 I ká kooli kɔpantɔ ke mpa pa nukəna-i tɔ,
paa sɔsaa paa piya.

14 Tacaa í yele na mə lɔlɔŋ huki.
I la na mə na mə piya í wɛɛ paɣalɛ.

15 Tacaa wei i lapa isɔtɔnɔyɔ
na atɛ tɔ í kooli-meyɛ kɔpantɔ.

16 Tacaa tike tənna isɔtɔnɔyɔ
iləna i ha yəlaa ke tetɔ.

17 Sɔtaa u pəsəyi na pá sɛɛ Tacaa.
Mpa pa wɛ atɛtɛlɛ taa timpi suma tiyiitiyi tɔ
Paa pəsəyi na pá sɛɛ Isɔ.

18 Ama táá sa Tacaa ke pə kpaɣav nɔɔnɔɔ tɔ,
haləna tam tɔɔ.

I sa Tacaa.

116

Yɔlv wei pə yapa səm taa tɔ i sələmɔyɔ

¹ Ma sɔɔla Tacaa ké.
Mpi tɔ, n nukɔ ma nɔyɔ na ma wiinav.

² N kema ŋkraŋyɔyɔ na ma tɔɔ.
Maa sələm-i-ŋ ké, haləna ma səm.

³ Səm ka tama-m kotaya ké.
Atɛtɛlɛ sɔyɔntɔ ná pu-m.

Ma we nəyəsee na lanwakəlle taa.

⁴ Mpuvu ma yáá Tacaa nyá həte.

Hai, Iso ma wiikina-ŋ si, n̄ waasi-m.

⁵ Tacaa n wena suulu ké na n̄ siyisaa.

Ta Iso n ké pətətəle tu ké.

⁶ Tacaa n paasəyənə acamaa ké.

Maa ke wahala tu ké, na n waasi-m.

⁷ Ma yəyətə ma taa si, maa heesi.

Mpi tə, Tacaa lapa-m kɔpantv.

⁸ Nyá yarəna-m səm nəyətə taa, na n̄ husi ma isəlv̄m.

N hasa ma nəh̄ee t̄ee.

⁹ Maa tə Tacaa nyá isentaa

ke weesuyu nyəma t̄etv̄ taa.

¹⁰ Paa waatv̄ wei maa təma si ma ké wahala tu tə,
na má wena naani ké.

¹¹ Ma ta mayasi teu il̄ena má tə si
paa pəsəyi na pá la naani ke nəyəl̄v̄.

¹² Isənaya maa l̄eti Tacaa nyaya
kɔpantv̄ nti n lapa-m tə?

¹³ Maa kp̄aasi waasuyv̄ kəp̄v̄ na isə
na má yaa Tacaa nyá h̄ete.

¹⁴ Maa yoosi nəyətə ŋka ma si Tacaa nyá təyətə
nyá yəlaa isentaa.

¹⁵ Tacaa mpa pa səla-ŋ tə
pa səm w̄iki-ŋ səsəm ké.

¹⁶ Hai, Tacaa, ma ké nyá təmle tu ké,
nyá p̄el̄ə p̄əyalv̄ kele má,
n c̄epa ma k̄v̄h̄əkv̄m.

¹⁷ Maa lá-ŋ nyana təmle kətaya.

Maa sá-ŋ na má yaa nyá h̄ete.

18 Maa yoosi nəχə ηka ma su Tacaa nyá təγə
nyá yəlaa isentaa.

19 Maa la isəna maa suwa təγə
nyá təγαγα ταγα τəə ké Yosalem taa.

I sa Tacaa.

117

Piitimnaa təna saη Tacaa

¹ Piitimnaa me, í sa Tacaa.

Yəlaanaa təna í samí-l.

² Kupaŋtu nti i laki-tu tə tə təwəγα.

I tampana we tam təə.

I sa Tacaa.

118

Keesi mpi Tacaa lapa tə

¹ I see Tacaa, mpi tə, i ké kupaŋ.

² Iseyeli nyéma í tə si:

I kupaŋtu we tam təə.

³ Aləη təγαγα nyéma í tə si:

I kupaŋtu we tam təə.

⁴ Mpa pa nukəna Tacaa tə pá tə si:

I kupaŋtu we tam təə.

⁵ Ma laηwakəlle taa ké ma yáá Tacaa

na í cə-m na í waasi-m.

⁶ Tacaa n we ma təə ké, maa nyaη pulu.

Yulu pəsəyi na í la-m we?

⁷ Nyá teηna-m

na má naaki ma kolontunaa kpisuyu.

⁸ Pə kəla teu si yulu í tu Tacaa nyaγα kpuloyu

na mpi i ká peti nyá təyi yəlaa tə.

9 Pə kəla teu si yulv í tv Tacaa nyaga kpulovyo
na mpi i ká peti i təyi səsaa tə.

10 Piitimnaa təna ka tama-m ké.
Ue ma təvəna-weyə Tacaa nyá toŋ taa.

11 Paa tama-m ké na pá watəyi-m.
Ue ma təvəna-weyə Tacaa toŋ taa.

12 Paa wata-m ké isu tuij səsəku.
Ama pa toŋ təma ləŋ isu kiisi kəkə.
Ue ma təvəna-weyə Tacaa toŋ taa.

13 Ma kolontu nyá, nyá tusaya-m ké si má hoti.

Ama Tacaa ná kəma na í waasi-m.

14 Tacaa kəle ma toŋ na ma samtə nyovyo,
nyá yapəna-m.

15 Siyisilaa wilitiyi.

Mpi tə, Iso ha-weyə akaitə.

Tampəna təŋlaa laŋle hēwa.

Mpi tə, Iso yapa-wə.

Tacaa n yapa-tə na nyá toŋ.

16 Tacaa n kusa ŋkpaləŋa na iso.

N lapəna toŋ səsəəŋ.

17 Ma kaa tasa səm tətə,
maa wēna weesuyə ké.

Maa kēsi Tacaa təma təm.

18 Tacaa n həma ma ŋkpaŋovyo yáá.

Ama n ta yele na má si.

19 I təl-m tampəna təŋlaa nənəəsi,

na má sən na má sa Tacaa.

20 Tacaa nənəyo ntə,

ŋkēyē siyisilaa suvəna.

21 Maa sē-ŋ ké, mpi tə, n cə-m

na í pəsı ma waaslv.

²² Pəle nte ηmalaa kisaa na pá lə tə,
nté tə pəsəna nteye pəle səsəle.

²³ Tacaa nyá kiη ke pə lunaa,
pə ké piti təmle ké.

²⁴ Tacaa nyá lapəna kuyaku kune.
Kv ké laηhvləmlə na ayəla nyəηku ké.

²⁵ Hai, Tacaa, yele na pá lana-tv.

Hai, Tacaa, ya tá nyəəη.

²⁶ Iso í kooli kúpantv ke wei ι kəηna Tacaa hətə taa tə.
Hatoo Tacaa təyaya ke tə kooliyina-meye kúpantv.

²⁷ Tacaa kele Iso, inι ι kəkə naakəna-tv.
I tamsı acima kpənte na í pona-teye
kətaya təlate həlvvυ kiη*fa*. ^a

²⁸ Tacaa, n ké ma Iso ké maa sa-η.

Ma Iso, maa puyvli-η.

²⁹ I see Tacaa.

Mpi tə, n ké kupaη,

na nyá kúpantv we tam təə.

119

Yontu nti pa saηna Iso kvsəsutv tə

¹ Lelen nulaa nté mpa pa tənte tewa
na pá təη isu Iso kiiu wεε tə.

² Lelen nulaa nté Iso kvsəsutv təkəlaa,
na mpa pa pεεkəyi-ι na pa lotu təna tə.

³ Pə yəlaa təη Iso mpaan taa ké.

Paa laki isayatu natəli.

^a **118:27** Kəkalətv təne tə hυwεε we təm naaleye. Lelaa ná teləsəyi tətə
sı: I kpaya tyyv pilinasi ke mə niη taa na í caali acima paale. Na í tə na
ι cəəna kətaya təlate.

- 4 Tacaa n hola nyá kutututu ké si
yɛlaa í paasəna-təyi teu.
- 5 Hai, Iso, yele na ma təntɛ la teu
ɪlena má pəsi na má təkɪ nyá kiinj.
- 6 Ye ma təkə nyá kʊsəsutu təna,
ma kaa wɛɛna fɛɛɛ.
- 7 Pələyɛ maa sá-ɲ na lotu kʊlʊmtu
na má kpɛləməyi nyá kiinj kʊpaŋ.
- 8 Ma caa ma la nyá luyɔ nyəntu ké,
taa lə-m təkpaataa.

Nya kʊsəsutu heesəyi ma lanje

- 9 Isənaya ifepu ká kpɛləməna tənəŋŋ təntɛ?
Nyá təm təkʊyɔ taa ké ifepu ká kpɛləməna tənəŋŋ
təntɛ.
- 10 Tacaa, ma pɛɛkəyi-ŋ ké na lotu kʊlʊmtu.
Taa yele na má hatələna nyá kʊsəsutu.
- 11 Ma təkə nyá təm ke teu ke hatoo ma taa ké,
si pə taa koo na má pəntəna-ŋ.
- 12 Tacaa, ma sɛɛ-ŋ.
Sɛyɛsi-m nyá luyɔ nyəntu.
- 13 Maa yəyətɪ kʊlʊm kʊlʊm ké
kʊsəsutu nti n siwə tɔ.
- 14 Nyá təm təŋyɔ hʊləsəyi ma lanje ké
isu má tənna wɛnəv təna.
- 15 Ma mayasəyi nyá kutututu təm ké.
Na má kpɛləməyi nyá kʊsɛyəsətu ke teu.
- 16 Nyá kʊsəsutu ke ma lanje heekəna
ma kaa sɔɔ nyá təm.

Nya kiinj tasəyi-m layatv

- 17 La nyá təmle tu maya kʊpantu
ɪlena má wɛɛna weesuyɔ na má təkɪ nyá təm.

18 Kuli ma ise na má ná nyá kiiu teu.

19 Ma ké ikəm ke tetu taa ké.

Taa ηmesi-m nyá kusəsutu.

20 Ma sɔla nyá kiinj ké, na má səki ι tɔɔ.

Ma caa ma kpeləmi-ι paa kuyaku ηku.

21 N nyaasəyi mpusitɔnaa isəcav nyáma
mpa pa hatələxəna nyá kiinj tɔxɔ.

22 Kεeli ma tɔɔ ké fεele na footuyu.

Mpi tɔ, ma tɔka nyá kiinj ké.

23 Paa awulumpiya cayaa na pá yɔxɔtəyi ma təm,
nyá təm ke nyá təmle tu má, ma mayasəyi.

24 Nyá kusəsutu hεesəyi ma lanjle ké.

Nti tɔ tasəxəna-m layatu.

Nya kusəsutu haaki-m weesuyu

25 Ma hota ateyε.

Nyá təm í ha-m weesuyu isu n ka yɔxɔtuyɔ tɔ.

26 Ma kεesəyi-η ma kulapəle təm.

Seyesi-m nyá kusəsutu təm.

27 Hulɔ-m nyá kusəsutu təηuyɔ

na má mayasɪ nyá teu təm.

28 Lanwakəlle nu-m na má pələyi isəlɔm.

Kusi-m isu n ka yɔxɔtuyɔ tɔ.

29 Hatələna-m pɔpɔtu.

Huli-m pεεεε na má təη nyá kiiu.

30 Tampana mpaav ke ma ləsaa.

Maa təη nyá kusəsutu.

31 Nyá kusəsutu ke maa matəna.

Tacaa taa yeke na pé liyiti-m.

32 Nyá kusəsutu ke ma nukəna teu.

Mpi tɔ, n kula ma ise.

Maa təj nya kiiu na ma lotu təna

33 Tacaá huli-m nyá kótótútú mpaav
na má təkí-tí na má tala tənaya.

34 Tacaá ha-m nyəm na má təkí nyá kiiu
na má təjəyi-ku na ma lotu təna.

35 Yele na má nuna nyá kəsəsutú.
Mpi tə, ma səla-təyi.

36 Pona ma hɔwɛɛ kɛ nyá kəsəsutú kinj.
Taa pona-yɛɛ liyitee luluɣu cəɔ.

37 Ləsi ma ɪɛ kɛ krai nyəm təɔ.
Taa yele na má paasəna krai nyəm.
Yele na má wɛɛ nyá luɣu nyəntú taa.

38 La nyá təmle tɔ maya nti
n ka suwa mpa pa nyaŋna-ŋ tə.

39 Ma wɛna fɛɛɛ səɣəntú kɛ.
Taa yele na tɛ mayana-m.

40 Nti ma nyuləyi səsəm təɣəle nyá kótótútú lapu.
N kɛ siyisilu kɛ, ha-m weesuɣu.

Maa təkí nya kiiu kɛ

41 Tacaá nyá kúpantú í kəɔ ma təɔ
na ń ya ma nyuɣu ɪsu n suw tə.

42 Na má wɛɛna nti maa cə ma tɔɔlaa tə.
Mpi tə, nyá kuyəɣəntú kɛ ma lapa naani.

43 Taa ləsi tampana təm kɛ ma nəɣə taa təkpaataa.
Nti n mayasəyi nyá taa təɣə ma taŋaa.

44 Maa təkí nyá kiiu kɛ
paá kuyaku ŋkuɣu tam təɔ kɛ.

45 Ma caa má təna ma təyi.
Mpi tə, nyá kəsəsutú kɛ ma pɛɛkəyi.

46 Maa heeli nyá kəsəsutú təm kɛ awulaa,
fɛɛɛ kaa wɛɛ-m.

47 Nyá kusəsutu ke ma laŋle heɛnaa.

Mpi tɔ, ma sɔla-təyi.

48 Ma nukəna nyá kusəsutu ké.

Ma sɔla-təyi.

Ma caa ma mayasi-təyi ma taa ké.

Nyá kusəsutu tɔyɔ-m naani

49 Tɔɔsi tɔm nti n ka heela nyá tɔmlɛ tɔ má tɔ tɔ tɔɔ.

Nti tɔ tɔna-m naani.

50 Nti tɔ heesəyɛna ma laŋle ke ma wahala taa.

Nyá tɔm kɔpantɔ haakəna-m weesuyɔ.

51 Paa isəcawtɔnaa wɔŋiyi-m

ma ta lu nyá kiiu taa.

52 Taca ma tɔsəyi nyá lɔŋtaa huɔle tɔm

na pə heesəyi ma laŋle.

53 Má naaki asayaa mpa pa lɔki nyá kiinj tɔ,

pááná kraaki-m ké.

54 Nyá kiinj tɔm ke ma yooki yontu ke timpɪ

ma ké ikɔm tɔ.

55 Ma tɔsəyi nyá hətɛ ke ahoo

na má təkəyi nyá kusəsutu.

56 Mpi pə ké ma nyəm tɔyɔle,

sɪ má təkəyi nyá kusəsutu.

Taca huɔle wɛ teu

57 Ma lɛləyi sɪ ma nyəntɔ nté sɪ

má tɔŋ nyá kuyəyɔtɔtɔ.

58 Ma wiikina-ŋ na ma lotu tɔna,

nyəni ma pətətəle isɪ n ka suw nyá nəyɔ tɔ.

59 Ma huɔ ma mpaav tɔm ke ma taa,

nyá kusəsutu ke ma caa tɔŋyɔ.

60 Ma laki nyá kusəsutu ke lɔŋ ké tɔcau.

Ma kaa yele na t́ leeli.

⁶¹ Asayaa katasi tama-m ké.

Ama maa sɔɔki nyá kiiu tɔɔ.

⁶² Ma kuləgi ahoɔ heka na má sá-íj.

Mpi tɔ, nya hvule we teu.

⁶³ Ma ké mpa pa nyaŋna-ŋ na pá təkəgi
nyá kvsəsutu tɔ pa taapalu ké.

⁶⁴ Hai, Taca, nyá kɔpantu suna tetu.

Seyesi-m nyá kvsəsutu.

Taca mapa-m si pə taŋa-m

⁶⁵ Taca n lapa kɔpantu ke nyá tɔmlɛ tu maya,
isu n ka yəgətuyɔ tɔ.

⁶⁶ Seyesi-m ləmayasɛɛ kɔpana na nyəm.

Mpi tɔ, ma tɛma ma taa na nyá kvsəsutu ké.

⁶⁷ Lɔŋ ilɛ ye n ta hɔ ma ŋkpaŋuyɔ maa təkəgi nyá tɔm.

Ama nɔnɔɔ ma tɔŋəgi nyá kiiŋ.

⁶⁸ N ké kɔpan ké na kɔpantu latu.

Hulu-m nyá luyɔ nyəntu.

⁶⁹ Isəcavtɔnaa pilisiyi-m ké na pa kaloolaya.

Ama ma tɔka nyá kvsəsutu ke na lotu kulɔmtu.

⁷⁰ Pa ləmayasɛɛ taa toowaya isu nim.

Uena máá huləsəgi laŋlɛ na nyá kiiu.

⁷¹ Pə we teu si pá pasa-m ké.

Uena má cəkəna nyá kvsəsutu.

⁷² Nyá nəgɔ taa kvsəsutu kəla-m teu ke
wola na liyitee wontu tuutuuma.

Taca, nyá hvule siyisaa

⁷³ Nyá nin ŋmana-m.

Ha-m layatu na má kpələməna nyá kvsəsutu.

74 Mpa pa nyan-na-η τὸ πα naa-m na pa laηle
huləməyi.

Mpi τὸ, nyá nɔɔsi suw ke ma teeləyi.

75 Taca, ma nyəmə si nyá huule siyisaa ké.

Nyá tampana təηuyv təə ké n pasa-m.

76 Nyá kɔpantv í heesi ma laηle

isu n ka suw nyá təmlə tv maya nɔɔə tv.

77 Hulv-m si n səəla-m na pá ha-m weesuɣu.

Mpi τὸ, nyá kiiu ke ma laηle heekəna.

78 Pá liyiti isəcav nyəma mpa pa muɣuluɣu-m mɔsvəη
tv.

Mpi τὸ, nyá kusəsutv təm ke ma mayasəyi ma taa.

79 Mpa pa nyan-na-η τὸ pá kəə ma kin

na pá cəkəna nyá kusəsutv.

80 Maa la nyá luɣu nyəntv na lotu kulvmtv.

Ile fəele kaa təɔə-m nyá kin.

Taca fitiyi-m kolontunaa katəsi

81 Ma taηa nyá nyuyv yapv ke tətəyətəyε.

Nyá təm ke ma teeləyi.

82 Ma isε tēηa nyá nɔɔə suw kin ké,

na má pɔəsəyi si pəlee ké n ka heesi ma laηle?

83 Ma təηuyv cuka kpasí ké isu kəηle ke nyɔɔsi taa.

Ma kaa səə nyá kusəsutv təə.

84 Kuyeyēη isənaya pə kaasa nyá təmlə tv ma?

Waavv wei ké n ká huuna mpa pa tvɔv-m wahala tv?

85 Isəcavtvnaa huliɣina ma nɔɔə təə ké pəəη,

paa təηəyi nyá kiiu ke paa pəcə.

86 Nyá kusəsutv təna ké kusiyisitv ké.

Pa tvɔv-m wahala ke mɔsvəη ké, waasi-m.

87 Pa kaya pa hu-m na pá kv-m

ile maa ləəki nyá kusəsutv.

88 Ha-m weesuɣu ke nyá kúpantv tɔɔ,
 ilena ma tɛɲ nyá kúsəsutv.

Taɔaa, pə təna pə lakɪ-ɲ təmle

89 Hai, Taɔaa, n we tam tɔɔ ké.

Nyá tɔm ɔaya teu ke isɔtaa ké.

90 Kúpantv nti n lakɪ tɔ tu tɛɲ.

Nyá suna tɛtv na tɔ nyɔɔwa teu.

91 Nyá kúsəsutv tɔɔ ké pə təna pə ɔaya teu ke saɲa.

Mpi tɔ, pə təna pə lakɪ-ɲ təmle.

92 Ye ma laɲle taa heɛna nyá kiɲɲ,

maa lepa ma wahala taa ké.

93 Ma kaa sɔɔ nyá kúsəsutv.

Ntɛɣɪ n haakəna-m weesuɣu.

94 Ma ké nyá nyəɲ ké, waasi-m.

Mpi tɔ, nyá kúsəsutv ke ma pɛɛkəɣɪ.

95 Asayaa ɔɛɲəɣɪ-m ké sɪ pa kuyv-m.

Paa na mpv nyá kúsəsutv ke ma keɲna ɲkpaɲɲ.

96 Ma nawa təma kupaɲa təna tənasi.

Ama nyá kúsəsutv feɪ tənaya.

Nyá kiɲɲ kəla tuɲ ke leleɲ

97 Ma sɔɔla nyá kiiu ke səsəm ké.

Kv tɔm ke ma mayasəɣɪ kuyɛɛɲ təna.

98 Nyá kúsəsutv haaki-m ləmayasɛɛ

na pé kəli ma kolontunaa.

Mpi tɔ, tɔ we ma kiɲ ke tam tɔɔ ké.

99 Ma tɛɛ ma sɛɣɛsəlaa tənaya nyəm.

Mpi tɔ, nyá kúsəsutv ke ma mayasəɣɪ.

100 Ma tɛɛ kvkpatəlaa ke ləmayasɛɛ.

Mpi tɔ, ma təkə nyá kvɔtɔtɔv.

101 Ma kisa mpaɲɲ isayɲ taa tənte

sɪ má pəsɪ na má təkɪ nyá təm.

¹⁰² Maa hatələyənə nyá kʊsəsutʊ.

Mpi tɔ, nyá sɛyɛsəyənə-m.

¹⁰³ Nyá təm wɛ lɛlɛŋ kɛ ma tantahaav taa ké.

Tə kəla tɪŋ kɛ lɛlɛŋ kɛ ma nəɔɔ taa.

¹⁰⁴ Nyá kʊsəsutʊ pəsəyənə-m nyəntʊ
na má kisiyi pəpəɔtʊ tənə.

Tacaa təm ké fətəla

¹⁰⁵ Nyá təm wɛnna ɪsu fətəla kɛ ma nəɔhɛɛ tɛɛ
na pə naakɪ ma mpaaɔv taa.

¹⁰⁶ Ma tuuki sɪ maa təkɪ nyá kʊsəsutʊ.

Maa la ɪsu ma tuuwa tɔ.

¹⁰⁷ Tacaa, pə pasə-m teu ké.

Yele na má wɛɛna weesuyʊ ɪsu n yɔɔɔtʊyʊ tɔ.

¹⁰⁸ Hai, Tacaa, mʊ ma sələmʊyʊ ɪsu kʊcɔɔv.

Sɛyɛsɪ-m nyá kʊsəsutʊ.

¹⁰⁹ Ma weesuyʊ wɛ asola taa ké tam ké.

Ama ma kaa sɔɔ nyá kiiu təm.

¹¹⁰ Asayaa nyəkɪ-m katɔsɪ ké.

Ama maa hatələyənə nyá kʊsəsutʊ.

¹¹¹ Nyá kʊtʊtʊtʊ kɛ-m kʊpantʊ səsəntʊ kɛ tam tɔɔ ké,
tə hɛɛsəyi ma lanlɛ.

¹¹² Ma tʊ ma taa sɪ má tɛŋ nyá kʊsəsutʊ*fa*
halənə ma səm. ^a

Tacaa ké ma tentu

¹¹³ Ma taa kpaana ataa na a waali yələa ké.

Ama ma sɔɔla nyá kiiu.

¹¹⁴ Nyayalɛ ma kpʊlʊyʊ tətʊlɛ na ma kentulu.

^a **119:112** Loonja kanɛ ka teləsuyʊ lapa katɛ. Lɛlaa na teləsəyi sɪ ma
kaasəyi ma tɪ sɪ má tɛŋ nyá kʊsəsutʊ. Mpi tɔ, tə kawaaɔa u tɛŋ.

Nyá kuyəɣətɔtu ke ma tɛɛləyi.

115 Asayaa me í hatələna-m.

Ulena má təkɪ ma Iso kiinj.

116 Te-m isu n ka siw nyá nəɣə tə na má hiki weesuyu.

Nyaya ma tɛɛləyi, taa tu-m fɛɛɛ.

117 Wee ma tentu na pé ya ma nyuyɔ.

Ulena ma paasəna nyá kusəsutu ke tam təə má taa hɛɛsi.

118 N təɣənəyi mpa paa tənəyi nyá kusəsutu təɣə.

Mpi tə, pa tusuyɔ u waasəyi pulɔ.

119 N ləəkɪ atɛ asayaa tənaya isu hute.

Pə təə ké ma səəla nyá kusəsutu.

120 N tu nyá səɣəntu ke ma taa na ma tənuyɔ seliyi, na má nyaŋna nyá huule.

Tacaa kele ma tentu

121 Ma təkɪ nyá kiiu na nyá siyisuyu ké.

Taa pɛti-m ma ŋmakəllaa.

122 Su nyá təmlɛ tu maya nəɣə si n ká sənə-m.

Taa yeke na kalampaani nyəma muɣulu-m.

123 Ma taŋa nyá nyuyɔ yapu.

Ma taŋa akaitu nti tə təm n suwa nəɣə tə

na ma isɛ tɛŋ.

124 La nyá təmlɛ tu maya kupantu,

na í sɛyɛsi-m nyá kusəsutu.

125 Ma ké nyá təmlɛ tu ké, ha-m layatu

na má nyí nyá kusəsutu.

126 Tacaa pə talaa si í la pulɔ.

Pa yəkəyi nyá kiiu ké.

127 Pə təə ké ma səəla nyá kusəsutu

na pé kəli wola kupampaŋ.

128 Pə təw ké ma nyənəyi nyá kutututu tənaya
kusiγisitu
na ma taa kpaakəna pəpətu.

Ma caa ma təη nya kiiu

129 Nyá kusəsutu ke kupaampantu ké
pə təw ké ma təηəyi-ti.

130 Nyá təm cekənav kəηna nyaalam ké
tə haaki layatu ke mpa pa laηa-ti tə.

131 Ma liki nyá təm ké na hiluyu.
Mpi tə, ma wəna nyá kusəsutu nyəγəsɪ ké.

132 Keesɪ nyá ɪse na ma təw na ń nyənɪ ma pətəətəle,
ɪsu n lakuyu mpa pa səɔla nyá hətə tə.

133 Nyá təm í tu-m naani.

Taa yele na ɪsayatu natəli tə pəsɪ-m.

134 Waasɪ-m, yəlaa caaki pa ηmakələyi-m.

ɪlena ma təkɪ nyá kusəsutu.

135 Nyá ɪsentaa í hetəna nyá təmlɛ tu maya teu.

Seyesɪ-m nyá kusəsutu.

136 Waatu wei ma naaki sɪ paa təkəyi nyá kiiu tə
ma lukiyi ɪsəɔm ké.

Tacaa kiiu siγisaa

137 Hai, Tacaa, n ké siγisilu ké,

na ń təηəyi tampana ke nyá huɔle taa.

138 Nyá kusəsutu siγisaa ke na tə ké tampana.

139 Waatu wei ma naaki ma kolontunaa səkɪ nyá
təm tə,

pááná səsəna kpaaki-m ké.

140 Nyá təm lapa tə təmlɛ.

Na nyá təmlɛ tu má, ma səɔla-ti.

141 Maya səkpelu ké,

na nəɣəlv u caaki-m.

Ama ma ta sɔɔ nyá kʊsəsutv tɔɔ.

142 Nyá siyisuyv ké tam nyəŋkv ké,
na nyá kiiu ke tampana.

143 Lanwakəlle na nəɣəsɛɛ pə hika-m.

Ama ma lanle heekəna nyá kiiŋ.

144 Nyá kʊsəsutv siyisina tam tɔɔ.

Ha-m layatv na má wɛɛna weesuyv.

Ma mayasəyi nyá kʊsəsutv tɔm ke ahoɔ təna

145 Ma yaaki-ŋ na ma lotu tənaya.

Tacaa cɔ-m ɪlena má tɔki nyá kʊsəsutv.

146 Ma yaaki-ŋ, waasi-m.

ɪlena ma tɔki nyá kʊsəsutv.

147 Ma kvləyi na pəcɔ pé nyaali

na má səlami si ń waasi-m.

Ma tanəna tɛɛlvɔv ke nti n ká yəɣəti tɔ.

148 Maa kpəki ɪsəle, haləna pé nyaali

na má mayasi nyá tɔm.

149 Tacaa n ke kʊpan ké, ɪle nu ma nəɣə,

na ń ha-m weesuyv ɪsu n suwa tɔ.

150 Mpa pa huliyi ɪsəyatv waali tɔ pa kpeɣetaa,

na pá hatələyənə kiiu.

151 Hai, Tacaa, n kpətəna-m ké

na nyá kʊsəsutv təna ké tampana.

152 Hatoo ləŋ ke ma nyəmá si

n su nyá kʊsəsutv ke tam tɔɔ.

Tacaa ya-m nyá kʊpantv tɔɔ

153 Nyənɪ ma wahala na ń waasi-m.

Mpi tɔ, maa sɔɔki nyá kiiu.

154 Yoona ma nəɣə na ń ya-m,

na n̄ ha-m weesuɣu ɪsu n yəɣətɔyɔ tɔ.

155 Asaɣaa kaa na nyuɣu yaɾu.

Mpi tɔ, paa pɛɛkəɣi nyá kʊsəsutu.

156 Hai, Taaɣaa, nyá sɔɔlɔyɔ tɔɔwɔɣa.

Ha-m weesuɣu ɪsu n maɣasaa tɔ.

157 Ma kolontunaa na ma kʊnyɔntɔlaa tɔɔwɔɣa.

Maa hatəlɔɣəna nyá kiinj.

158 Ma taa kpaakəna waali lulaa

m̄pa paa təkəɣi nyá təm tɔyɔ.

159 Taaɣaa nyənɪ ma sɔɔla nyá kʊsəsutu ké.

ɪlɛ ha-m weesuɣu kɛ nyá kʊpantu tɔɔ.

160 Nyá təm kite nté tampana,

na nyá siɣisuɣu kiinj təna wɛ tam tɔɔ.

Taaɣaa kiiu sɔɔllaa hɛɛsaa ké

161 Awulumpiya tɔyɔ-m wahala kɛ mʊsɔŋ.

Ama nyá kʊyɔɣətɔtɔ tike kɛ ma seliyina.

162 Ma lanɣlɛ hɛɛkəna nyá nɔɔsi suw ké.

ɪsu wei ɪ hika wɛnau sɔsɔɔm tɔ.

163 Ma taa kpaakəna pɔpɔtɔ ké,

na ma nyənəɣi-təɣi acaalətɔ.

Ama nyá kiiu kɛ ma sɔɔlaa.

164 Paa kuyaku ŋku təm naatosompɔɣɔlaya kɛ ma
sɛɛki-ŋ.

Mpi tɔ nya kiinj siɣisaa ké.

165 M̄pa pa caaki nyá kiiu tɔ pa hɛɛsaa ké.

Wahala nɔɣɔlɔ u makəna-wɛ.

166 Hai, Taaɣaa, ma tɛɛlɔyɔ nté si n ká ya-m,

na ma tɔka nyá kʊsəsutu.

167 Ma tənəɣi nyá kʊtʊtʊtɔ ké,

na ma sɔɔla-təɣi teu.

168 Ma tɔka nyá kʊtʊtʊtɔ ké na nyá kʊsəsutu.

Mpi tɔ, n naaki ma mpaan tɔnaya.

Tacaa nu ma wula

169 Hai, Tacaa, nu ma wula
na n ha-m layatu isu n suw tɔ.

170 Nu ma wiinau na n waasi-m
isu n suw nɔɔ tɔ.

171 Ma nɔɔ i kpaali nyá samtu.
Mpi tɔ, n seɣesɛyi-m nyá kusəsutu.

172 Ma nsəmle i yoo nyá nɔɔ suw tɔm.

Mpi tɔ, nyá kusəsutu ke kusiyisitu ké.

173 Kusi nyá nin na n waasi-m.

Mpi tɔ, nyá kutututu ke ma ləsaa.

174 Hai, Tacaa, nyá yapu tɔɔ ké ma səki
nyá kiiu heesəɣəna ma lanle.

175 Yele má weena weesuyu na má sá-ń,
na nyá huule waasi-m.

176 Ma ké cɔɔlu ké isu heu kulepu,
pɛeki nyá təmle tu má.

Mpi tɔ, maa sɔɔki nyá kusəsutu.

120

Wei pa suu tɔm ke mvsɔɔ tɔ i sələmɔɔ

¹ Yosalem kpau yontu.

Tacaa nyaya ma wiina ma lanwakəlle waatu
na i nu ma nɔɔ.

² Tacaa waasi-m yəlaa pɔpɔtɔnaa
na tɔsulaa nin taa.

³ Kawaaɣa yaa kasəɣaɣa nkaya
nsəmle kutusəle ká ha-ɲ yaa tu kəna-ɲ?

⁴ Mpi tɔ haaki-ɲ tɔɔle yoolu

nyəmə kuseŋteε na mamala.

⁵ Ma ké wahala tɔ ké.

Mpi tɔ, ma na Mesεki tetɔ nyáma kpai nyáma tɔ
wεnna.

Ketaa tetɔ nyáma coka tee ké ma wεε.

⁶ Hatoo lɔŋ ke ma we mpa

pa taa kraakəna heεsɔyɔ tɔ pa té.

⁷ Heεsɔyɔ ke ma sɔɔlaa.

Ama ye ma yɔɔtəyi heεsɔyɔ tɔm,

yoo ke mpe pa caaki.

121

Awe pəsəyi na í tem?

¹ Yosalem kpau yontu.

Ma kusa ise na má nyənəyənə pɔɔŋ tɔɔ.

Leye ma waasɔyɔ ká luna?

² Taca a nyá lapəna isətaa na ate.

Nyá kin ke waasɔyɔ ká luna.

³ N kaa tisi si pé tuuli nyá yulɔ nɔɔhəle.

N feŋiyi nyá yulɔ tɔɔ ké nn heεsəyi.

⁴ Taca a n feŋiyi lseyeli tɔɔ ké,

tom u kaaki-ŋ, pəyele nn tooki.

⁵ Taca a nyá feŋiyina nyá yulɔ tɔɔ.

Nyá wεnna i waali na ní kentiyi-i.

⁶ Ilim kaa cɔɔsi nyá yulɔ ke ilim taa.

Páɔɔ isətɔ ná kaa cɔɔsi-i ahoɔ.

⁷ Taca a n ká paasəna nyá yulɔ weesuyɔ.

Na n feŋ i tɔɔ ké isayatu təna taa.

⁸ Taca a n ká feŋ nyá yulɔ kɔlɔyɔ waatu na i tate waatu

ke pə kraɔau nɔɔnɔɔ tɔ, na pé polo tam tɔɔ.

122

Yosalem tɔɔ kɔpantɔ kooluyɔ

¹ Tafiiti Yosalem kpau yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔɔ tɔ yontunaa taa tɔɔɔ.

Ye pa tɔma si tɛ polo Taca tɔyaya taa, ma laɲhɔlɔmlɛ wɛ sɔɔntɔ.

² Yosalem, nyá nɔnɔkeelasɪ ke tɔ sɔɲaa.

³ Yosalem ɪcatɛ nyá, pɔ ɲma-ɲ teu kɛ, na ɲ tamsa teu tɔkpɛyɛkpɛyɛ.

⁴ Nyá taa kɛ Taca kpekɔ ɪsɛyɛɪ nyɔma kpaaki na pɔ saɲ Taca hɛtɛ ɪsu pa kiiu wɛɛ tɔ.

⁵ Tɔnaya Tafiiti tɔyaya nyɔma kawulaya kumlee wɛɛ na pɔ cakɪ a tɔɔ na pɔ huukɪ tɔm.

⁶ ɪ sɔlɔmɪ ɪsɔ si:

Yosalem hɛɛsi.

Mpa pa sɔɔla-ɲ tɔ,

pa laɲá ɪ hɛɛna hɛɛsɔyɔ ɲkɔ.

⁷ Hɛɛsɔyɔ ɪ wɛɛ nyá koloosi taa na tɔcayanaɔ ke nyá tɛɛsi kɔpansi taa.

⁸ Ma sɔɔla si hɛɛsɔyɔ ɪ wɛɛ nyá taa kɛ ma tɛɛtɔna na ma taapalaa pa tɔɔ.

⁹ Tá ɪsɔ Taca tɔyaya tɔɔ kɛ ma kooliyɪ si pɔ cayana-ɲ.

123

Mpa pa pasa pa ti tɔ pa taɲyɔ

¹ Yosalem kpau yontu.

Ma kusa ma ɪsɛ na má nyɔnɔɲɪ Taca nyá wei nyá tɔcayalɛ wɛ ɪsɔtaa tɔ.

² Teitei ɪsu tɔmlɛ nyɔma

apalonyəma nyənuyv pa caa niŋ
 na alunyəma náá nyənəyi pa too nyəŋ tə,
 m̄puyv tá ɪse keesəna tá ɪsə Tacaa nyá təə.
 Haləna waatv wei ɪ ká wɛɛna tá pətətələ tə.

³ Tacaa nyənɪ tá pətətələ.
 Hai, nyənɪ tá pətətələ.
 Mpi tə, kətuyv kəla-tuyv piw.
⁴ ɪsəcutvnaa wəŋa na
 təhəntaa footuyv nu-tuyv.

124

Tacaa wɛ ta waali

¹ Tafiti Yosalem kpav yontu.

ɪsɛyeli nyəma í tisi si:
 Ye Tacaa n̄ taa wɛɛ tá waali.
² Ye Tacaa n̄ taa wɛɛ tá waali,
 awe ka waasa-tuyv waatv wei
 yəlaa kota tá təə tə.
³ Paa lipa tá tənaya na tá ɪse ke waatv wei
 pa pááná huu tá təə tə.
⁴ Ye Tacaa n̄ taa wɛɛ tá waali.
 Pusi lvm ka lipa-tuyv na pə hola tɛɛna-tv.
⁵ Hola toŋ nyəna anɪ
 a ka təɣə-tuyv.

⁶ Tə sɛɛ-ŋ Tacaa n ta tv-tuyv
 pa kela taa ɪsu təɣənaɣa tə.
⁷ Tə fitaa ké ɪsu sumaya fituyv
 ka kpalv apai taa tə.
 Apai pelaa na tía fiti.
⁸ Tacaa nyá ŋmawa atɛ na ɪsətəa.

Nyá waasəna-tv.

125

Mpa pa lapa Tacaa ke naani tɔ

¹ Yosalem kpav yontu.

Mpa pa tɔyɪ Tacaa ke naani tɔ
pa wɛ kɛ ɪsu Siyɔŋ pɔyɔ,
ku nyəɣəlɛɣɪ.

Ku nyɔɔ tɔŋ ke tam tɔɔ kɛ.

² Pɔɔŋ tɔwa Yosalem ɪcate ke heku kɛ.

Ɔpɔyɔ Tacaa n tɔwa nyá yɔlaa ke heku,
ke pə kpaɣav nɔɔnɔɔ tɔ, haləna tam tɔɔ.

³ N kaa tisi si asayaa

í tɔɣɔ kawulayaa ke kɔpama tɔɔ.

Pá taa kɔɔ na pá hɔ-wɛyɛ ɪsayatv lapu taa.

⁴ Tacaa yele na pə cayana-tv

ɪsu tɛv lakɔyɔ ilim mpətəŋ tɔɔ tɛtv tɔ.

⁵ Tacaa kpiisi asayaa

na mpa pa laki mpi pə ta siyisi tɔ.

Hɛɛsɔyɔ í wɛɛ ɪsɛyɛɪ nyáma taa.

126

Wula pəsa lanhvlɔmlɛ

¹ Yosalem kpav yontu.

Waavv wei Tacaa mənna mpa paa kuuwa Siyɔŋ tɔ,
pə lapa-tɔyɔ ɪsu toosee.

² Ɔpɔyɔ tá láná hvlɔmaa

na tɛ wɔŋ na tɛ wɔŋ na tɛ wɔŋ.

Na t́ wiliti akaitu kawilitaya.
 Ilena piitimnaa yəgətəyi si:
 Taca a lapa-weye kupaantu səsəəntu.
³ Taca a lapa-tuyu kupaantu səsəəntu,
 tə we lajhələmle taa ké.

⁴ Taca a, mǎhǎná tá yəlaa mpa paa kuuwa tə
 isu ilim mpətəh təə ləəh.

⁵ Mpa pa tuuki pa tawa na isələm tə,
 paa kəna akaitu kawilitasi ké.

⁶ Wei i kpaakəna mətutuuna ke taale na wula tə,
 i ká səgəli i məhəwa na í mələyi
 təyaya na akaitu kawilitasi.

127

Ye Taca a ta ηma təyaya

¹ Saləməh Yosalem kpaav yontu.

Ye Taca a í ta ηma təyaya,
 ka ηmalaa təna lukəna lǎhǎ ké.

Ye Taca a ta feh ɪcate təə,
 tə fehlu lukəna lahle ké.

² I kuləyi tefemle na í tooki tapule,
 na í laki si í hiki mə təgənaaya tə,
 í lukəna laha ké.

Isə haaki mpv tətəgə i səəllaa ké paa pa təhna tom.

³ Piya kəna wənav mpi Taca a haaki si caanaa tə,
 pa kasəyaya nté.

⁴ Piya mpa yulə hika i ifepile waatu tə,
 pa wəe ké isu yoolu kəəka taa nyəmə.

⁵ Lelenə nulu nté yulə wei i suula

pə té nyə́má ke ɪ kə́əka tɔ.
 ɪ́ kaa nyana ɪ kolontunaa ke waato
 wei ɪ yə́ɔtəyənə-wɛyɛ ɪcətɛ nənəyɔ tɛɛ tɔ.

128

Tampana tənlaa təcayanav

¹ Yosalem kpav yontu.

Lelenɲ nuɓv nté nyá wei n nyaɲna Tacaa
 na ń tənɲ ɪ mpaanɲ taa tɔ.

² Nyá lanɲɛ hɛɛkəna nyá niɲ təmɛ.

Nyá taa hɛɛwa na ń waaki.

³ Nyá alv wɛ nyá təyaya taa ké ɪsu lɛsɛɲ tɔyɔ kɔɓɓɔyɔ.

Na nyá piya náá wɛ tətəyɔɛ ɪsu Olifi tɔɲ.

⁴ M̀pɔyɔ pə kooliyi kɔpantv ke
 wei ɪ nyaɲna Tacaa tɔ.

⁵ Tacaa koolee ká luna Siyənɲ taa na á tii nyá tɔɔ.

N ká ná Yosalem təcayanav.

Haləna nyá weesuɔyɔ tənaya.

⁶ N ká ná nyá piya piya.

Pəyele na ɪsɛyɛɪ nyáma hɛɛsɪ.

129

Pa lapa-m ɪsayatv ke səsəm

¹ Yosalem kpav yontu.

ɪsɛyɛɪ ɪ tisi sɪ:

Kolontu lapa-m ɪsayatv ke səsəm ke hatoo ma
 pəcaatv.

² Kolontu lapa-m ɪsayatv ke səsəm ke hatoo ma
 pəcaatv yáá.

Ama ɪ ta pəsi-m ké.

³ I mpa ma siyile taa,
na caacasɪ hɛntɪ.

⁴ Tacaɔ kɛ siyisulu kɛ.

I sɛta asayaa ŋmusɪ kɛ sɛtəyɪ sɛtəyɪ.

⁵ Pa tɛna mpa paa caaki Siyɔŋ tɔ
fɛɛɛ ɪ kpa-wɛ na pɔ pɛsɛna pa waali.

⁶ Pɔ wɛɛ isu kotulun tɔɔ nyutu nti tɔ wolɔyɪ
na tɛ ta tu puta tɔ.

⁷ Tu suyɪ tɔ kɛsɛlɔ ŋkute.

Pɔyele tu takɪ tɔ hɔkɔlɔ kɛ ŋkɔlɔyɪ.

⁸ Mpa pa tɛkɛna Siyɔŋ taa tɔ ɪ taa sɛɛ-wɛ si:
Tacaɔ ɪ kooli-mɛyɛ kɔpantɔ.

Tɔ sɛɛkɪ-mɛ na Tacaɔ hɛtɛ taa.

130

Tacaɔ wiinav kɛ laŋwakɛllɛ sɔsɔɔɛ taa

¹ Yosalem kpav yontu.

Hai, Tacaɔ, ma wɛ pɔɔyɪ sɔsɔɔŋkɪ taa kɛ na mɔ yaaki-
ŋ.

² Tacaɔ nu ma nɔyɔ.

Ke ŋkpaŋŋ na ɪ nu ma wiinav.

³ Ye n ka sukaya isayatu kɛ nyɔ taa,
Tacaɔ, awe ka wɛna weesuyɪ?

⁴ Ama nyɔ tɛnna isayatu husuyɪ
si pɔ nyaŋna-ŋ.

⁵ Tacaɔ nyaya ma tɛɛɔyɪ na
mɔ tanɔ nyɔ kɔyɔyɔtɔtɔ.

⁶ Tacaɔ nyaya ma tɛɛɔyɪ na pɔ kɛɪɪ isu
tanɔlaa tɛɛɔyɪ tanɔŋ tɔ.

Ξε, pə kəla isu taŋlaa tɛɛlʊyʊ tanaŋ tɔ.

⁷ Iseγeli nyéma í tɛɛli Tacaα.

Mpi tɔ, Tacaα kɛna kʊpaŋ.

Páɔ ɪ sɔɔlʊ puwa tam si í waasi.

⁸ Tacaα ká hɛtəna Iseγeli nyéma
kɛ pa isayatu təna taa.

131

Ma taa fɛi kalampaani ləmayasəle

¹ Tafiiiti Yosalem kpau yontu nti tə wɛ
yonyoola nyʊyʊ tʊ yontunaα taa tɔyɔɔ.

Tacaα, ma taa fɛi kalampaani ləmayasəle yaa isəcau
hʊwɛɛ.

Maα pɛɛkəγi sɔsɔɔntʊ yaa mpi pə tɛɛ-m tɔ.

² Iso í pona pooluŋ.

Ma wɛ təpamm kɛ isu pəyaya ŋka

ka cɛpa hətɛ tɔyɔ ka too niŋ taa.

Ma wɛ təpamm kɛ isu pəyaya ŋka ka cɛpa hətɛ tɔ.

³ Iseγeli nyéma í tʊ Tacaα kɛ naani

kɛ pə kpaγau nɔɔnɔɔ tɔ, haləna tam tɔɔ.

132

Tafiiiti icatɛ Siyɔŋ taa timpi Tacaα wɛɛ tɔ

¹ Yosalem kpau yontu.

Tacaα, tɔɔsi Tafiiiti na ɪ wahalanaα təna tɔɔ.

² Tafiiiti inɪ ɪ yɔyɔtəna na í tuuna Tacaα,

na í su Yakəpu Iso tonŋ tʊ inəγi nɔyɔ si:

³ Ma kaa suv ma tɛ na

má hənti ma kəhəntuɣu təɔ.

⁴Ma kaa yelee na tom kaa-m,
yaa ma isəhutu yoosina təma.

⁵Haləna má hiki Taca ke lonte
na Yakəpu Iso toŋ tu inəyi təcaɣale.

⁶Tə nuwa pa yəɣota Iso atakaa təm ke Ifəlata tetu taa.
Tə maɣana-i Yaaa tetu həɣəluɣu taa.

⁷Tə polo Taca təcaɣale.

Tə luŋ i nəhəe təsule.

⁸Taca kuli na n kəɔ nyá təhəesəle.
Nyana nyá teeli atakaa.

⁹Nyá kətəlaa í suu nyuɣu ɣapɔ isu wontu
na nyá tampana təŋlaa wilitina laŋhulɔmlɛ.

¹⁰Nyá təmlɛ tu Tafiti təɔ,
taa lo wei n ləsaa tə.

¹¹Taca təma Tafiti ke heeluɣu na tuunav.
I kaa məli waali.

I təma si: Nyá tapuɣu tɛe pəyaya ke
maa su nyá kawulaya kumte təɔ.

¹²Si ye nyá pəyalaa təkə ma nəɣə pɛelɣu
na kəsəsutu nti ma seɣesəɣi-we tə,
pa pəyalaa ká lɛetəɣəna pa kawulaya
kumte təɔ ké tam təɔ.

¹³Taca sələna na í ləsi Siyəŋ
si i laki i təcaɣale.

¹⁴Na í tə si: Ma təhəesəle nté tam təɔ.
Maa caɣa tə taa. Mpi tə, ma səla-tɛɣe.

¹⁵Maa la kəpantu ke Siyəŋ na má cɛle-i
mpi pu ha-i weesuɣu tə.

Na má ha i kənyəntənaa ke təɣənaɣa ŋka paa nyuli tə.

¹⁶Maa kooli kəpantu ke ma kətəlaa.

Na ma tampana təŋlaa náá wilitina laŋhulɔmlɛ.

17 Maa la na Tafiiti luluyv taa tv la wulav səsə.
 Ma tema tayanuyv ke fətəla ke wulav wei ma ləsaa tə.
 18 Maa suu wulav kolontunaa ke fəelə.
 Ama wulav ntenuyu ká muyi kəkə.

133

Taapalaa cakuyv təntəmle tə pə we teu ké

¹ Tafiiti Yosalem kpaav yontu.

Waatv wei taapalaa cakuyv təntəmle tə,
 pə we teu ké, na pə we leleŋ.
² Pə we ké isu pa pəla səsəŋ nim ke Aləŋ nyuyv taa,
 na pə kpe i tantuyv təə na pə tii i tokonaa luyv.
³ Pə we ké isu cələv lukuyvna Həeməŋ puŋv təə
 na kv kpeŋ Siyəŋ tə.
 Mpi tə, tənaya Tacaa koola kupantv
 na í haaki weesuyv ke tam təə.

134

Tacaa təmle nyəma me mə tənə í samı-i

¹ Yosalem kpaav yontu.

Tacaa təmle nyəma me mə tənə í sɛɛ-i.
 Mə tənə mpa me i sənə i təyaya taa ke ahoə tə í sɛɛ-i.
² I kpaası mə niŋ na Tacaa təyaya təə
 na í sɛɛ-i.
³ Tacaa wei i lapa atə na isətəa tə
 í koolu-ŋ kupantv na Siyəŋ.

135

Tacaa kələ səsə

1 Ϊ sa Tacaa.

Ϊ sa Tacaa hətε.

Tacaa təmle nyéma με ί samι-ι.

2 Mpa με ι we Tacaa Isə təyaya taa
na ι tayə təə tə,

3 ί sa Tacaa.

Mpi tə, ι ké kupaη.

Ϊ yona ι hətε taa,

pə tayə pəlv, ι ké kupaη.

4 Yakəpu ke Tacaa ləsaa.

Isəyeli ke ι pəsa ι nyəm.

5 Ma nyəmə sι tá Isə Tacaa n ké səsə,
n kəla tuη təna.

6 Paa mpiyi n caaki, n laki-wəyi.

Paa isətəa na aτε.

Paa teηkunaə taa, paa lumaη səsəη təna taa.

7 Nyá kraasəyəna isəηmuntv ke tetv təə,

na η tisiyi calanaə na tev,

na η ləsəyi heelim ke pə təsule taa.

8 Nyá kuna Icipiti kancaalaya apalupiya.

Paa yəlaə nyənsι, paa təla nyənsι.

9 Na η lá kəkələ nyəmnəa na piti təma ke Icipiti taa,
sι pé sɛyɛsι Icipiti wulav na ι nyéma.

10 N yona piitimnaə payalɛ,

na η kv awulaa toηtənaə.

11 Isu Amolii nyéma wulav Sihon,

na Pasaη nyéma nyəη Hoki,

na Kanaəη awulaa təna.

12 Iləna η há pa tetvnaə ke Isəyeli nyéma

na tə pəsι pa nyəntv.

13 Tacaa nyá hæte yaaki tam tɔɔ ké.

Lɔlɔŋ lɔlɔŋ ka tɔɔsɛyi nyá tɔɔ.

14 Mpi tɔ, Tacaa n ká hɔvna nyá yɔlaa ké.

N ka wɛɛna nyá tɛmlɛ nyáma pɛtɔɔtɛ.

15 Piitimnaa tuŋ nté liyitee na wɔla.

Yɔlaa lupəna-i na pa niŋ.

16 Tuŋ inɪ ɪ wɛna nɔɔsi, ɪ yɔɔtɔɔyi.

ɪ wɛna ɪsɛ ɪ naaki.

17 ɪ wɛna ŋkpaŋŋ, ɪ nukɪ natəli.

ɪ tu fɛina feesiŋ kɛ ɪ nɔɔsi taa.

18 Mpa pa luki tuŋ inɪ na

pa təna mpa pa tɔyɪ-i naani tɔ,

pá wɛɛ ɪsu tuŋ inɪ.

19 ɪsɛyɛli nyáma mɛ í sɛɛ Tacaa.

Aləŋ lɔlɔyɔ nyáma mɛ mí sɛɛ-i.

20 Lefi nyáma mɛ í sɛɛ Tacaa.

Mpa mɛ mə nyaŋna-i tɔ í sɛɛ-i.

21 ɪ sa Tacaa kɛ Siyəŋ taa.

ɪ samɪ-i Yosalem timpi ɪ wɛɛ tɔ.

ɪ sa Tacaa.

136

ɪsɛyɛli nyáma waasɔlv kookali

1 ɪ sa Tacaa, mpi tɔ, ɪ ké kupaŋ ké.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

2 ɪ sɛɛ ɪsɔ wei ɪ kəla tuŋ təna tɔ.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

3 ɪ sɛɛ Tacaa wei ɪ kəla tá caanaa təna tɔ.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

4 ɪ tike ɪ lakəna kəkələ nyəmnaa sɔsɔm.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

5 Ini i lapəna isətənyu na nyəm.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

6 Ini i pəna tetv ke lvm təə.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

7 Ini i lapəna isətulnhasi səsənsi.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

8 I lapa ilim si pə təyə kawulaya ke ilim taa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

9 Ini i lapəna isətə na isətulnhasi
si sí təyə kawulaya ke ahoo.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

10 Ini i kəna Icipiti apalvpiya kancaalaya kulvlası.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

11 Ini i ləsəna Iseyeli nyəma ke Icipiti nyəma hekv.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

12 I toma səsəna ke i hvlaa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

13 Ini i fayana tenku kvseem ke calı.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

14 I lapa na Iseyeli nyəma tə tenku inı i hekv taa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

15 Ini i tənsəna Icipiti wulav na i yoolaa ke lvm.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

16 Ini i tiikina i yəlaa ke wulaya tetv taa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

17 Ini i yoonna awulaa səsaa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

18 Ini i kəna awulaa toη nyəma.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

19 Amolii nyəma wulav Sihon ke i kvwa.

Mpi tə, i kəpantv we tam təə kέ.

20 Na i kv tətəyə Pasaη wulav Oki.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantv wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²¹ ɪlɛna í cɛla ɪsɛyɛli nyáma kɛ awulaa mpɛ pa tɛtv.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantv wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²² Na tɛ́ pɛsi ɪ tɛmlɛ nyáma kpancoou.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantv wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²³ ɪ ta sɔɔ tá tɔɔ kɛ́ saa wei
pa fɛlayaa-tɔyɔ nɔɔhɛɛ tɔ.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantv wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²⁴ ɪni ɪ yarɛna-tɔyɔ tá ɪmakɛllaa niɲ taa.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantv wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²⁵ ɪni ɪ haana kɔɲmanɲmam tɛnaya tɔyɔnaya.

Mpi tɔ, ɪ kɔpantv wɛ tam tɔɔ kɛ́.

²⁶ ɪ sa ɪsɔtaa ɪsɔ,

Mpi tɔ, ɪ kɔpantv wɛ tam tɔɔ kɛ́.

137

ɪsɛyɛli nyáma kɛ Papiloni pɔyɔ nɔyɔ

¹ Tu wɛ Papiloni pusi nɔyɔ na tɛ́ caya.

Saa wei tɔ tɔɔsɛyɛli Siyɔɲ tɔɔ, ɪlɛna tɛ́ wiiki.

² Na tɛ́ pusi tá cɛmɛɲ na tɛna tuɲ.

³ Tɛnaya mpa pa kuu-tv tɔ pa tɛɲaya-tv si:

ɪ yoo-tɔyɔ yontu.

Tá caallaa caakaya lanɲhɔlɔmlɛ yontu na pá tɛɲ-tv si:

ɪ yoo-tɔyɔ Siyɔɲ yontu.

⁴ ɪsɛnaya tu yoo Tacaɔ yontu kɛ

tɛtv kpaɪ nyɛntv taa?

⁵ Hai, Yosalem, ye ma sɔɔ nyá tɔɔ,

ma niɲ ntɔyɔɲ í sɔɔ ma tɔɔ.

⁶ Ye ma ta tɔɔsi Yosalem nyá, nyá tɔɔ,

yaa nyá tɛm u hɔlɛsɛyɛli ma lanɲɛ,

ma nsɛmlɛ í matɛna ma tantahaav.

⁷ Tacaa, taa sɔɔ mpi Itɔm nyáma lapa tɔ.
 Mpi tɔ, kuyan̄ku kolontunaa tii Yosalem tɔɔ tɔ.
 Pa tɔŋaya ké si kpiisi, kpiisi na ń kpeɲna kite.
⁸ Papiloni nyá, pu kpiisi-ɲ nɔɔnɔɔ.
 Lelen̄ nulɔ nté wei ɪ ká lɛɛɪ-ɲ
 isayatu nti n lapa-tu tɔ.
⁹ Lelen̄ nulɔ nté wei ɪ ká kra nyá piya
 na í nan̄ti-səyi kɔkramuɣu tɔɔ tɔ.

138

Maa sa-ɲ na ma lotu tɔna

¹ Tafiti yontu.

Tacaa, ma sɛɛ-ɲ na ma lotu tɔna.
 Nu ma kuyɔɣɔtɔtu, ma yoo-ɲ yontu ke
 isɔtaa tɔŋtɔnaa isɛntaa.
² Ma lun̄yi nyá tɛsɛɛɛ nan̄ɲ nyɛntɛ taa
 ké nyá kɔpantu na nyá tampana tɔɔ.
 Mpi tɔ, n lapa na nyá nɔɔsi suw té
 na pá tɛɛ pə tɔna.
³ Waatu wei ma yaa-ɲ tɔ n cɔ-m,
 na ń tu-m apalɔtu na tɔŋ.
⁴ Tacaa, atɛ awulaa tɔna ká sɛɛ-ɲ.
 Waatu wei paa nu nyá nɔɣɔ taa tɔm tɔ.
⁵ Paa sa nyá tɔma na pá yooki si:
 Tacaa teeli tɔɔwa sɔsɔm.
⁶ Tacaa wɛ isɔtaa ké,
 na í naaki mpa pa pasəyi pa ti tɔ.
 Na í loosiyi kalampaani nyáma ke
 pooluɲ na í nyɛma-wɛ.
⁷ Ye ma wɛ lan̄wakəllɛ taa,

nyá haakəna-m weesuɣu.
 Paa ma kolontunaa páaná ká kpa ɪsəna,
 n ka waasi-m ké.
⁸Tacaa n ká la-m mpv,
 nyá kɔpantv fei tənaya.
 Taa lɔ mpi n ηmana nyá niη tɔ.

139

Tacaa, n nyəma-m teu

¹Tafiti yontu nti tə wε yonyoolaa
 nyuɣv tv yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

Tacaa, n nyənəɣi too ma taa ké na í nyəma-m.

²Ye ma caɣaa, n nyəamá,
 yaa ma kɔlaa, n nyəamá.

N naaki too pooluη ke
 ma huwεε ké na í nyəma-yε.

³N nyəamá waatv wei ma təη yaa ma həntaa tɔ,
 n nyəamá ma mpaasη təna tətetete.

⁴Paa ma ta kulita nɔɣɔ n tɛma nti
 ma caa yɔɣɔtvɣv tɔɣɔ nyəm təcəiɕei.

⁵N wε ma waali na ma lɔlɔ ké,
 na í tənəɣi nyá niη ke ma tɔɔ.

⁶N nyəma-m na pə tεε caasa.
 Ma laηle hulɔma katatəlaya.
 Maa cəkəɣəna pə tənaya.

⁷Lεɣe maa polo na má hatələna nyá ləmaɣasεε
 yaa lεɣe maa se na má tεε na í kaa na-m?

⁸Ye ma kpa ɪsəttaa n wε təna,
 ye ma hənta atətəle taa,
 nyá taa nyá tike.

⁹Paa ma kula huntv na ma polo ilim təlule,

yaa ma tesa tenku na ma caya tana.

¹⁰ Nyá nin ke n ká tiikina-m tana,
na n kra-m na nyá ntəyən.

¹¹ Paa ma tōma si: Səkrətyu takı-m.

Ahoo ná pəsəyi nyaaləm ké, na pá cəəna-m.

¹² Səkrətyu mayamaya ta ke-ŋ pulv.

Ahoo naaki-ŋ ké ɪsu ilim,
na səkrətyu náá wəe-ŋ ɪsu nyaaləm.

¹³ Nyá lapəna ma yulv pilimile

na n luv-m ma too lotu taa.

¹⁴ Ma sɛɛ-ŋ, mpi tə, ma ké
kənmanmam mpi pə tewa təyə.

Nyá kulaputv wə teu,
ma nyəmə́ m̄puyv teu.

¹⁵ Waatu wei n ηmaakaya-m ηmelav taa

na n luvki-m ma too lotu taa tə,

ma tənuyv ta ke-ŋ pulv kənmesəm.

¹⁶ Waatu wei pə taa ηmayata-m tə n naakaya-m,

halı n ηmaa nyá takəlaya taa ké kuyɛɛŋ wei n ha-m tə
na í ta caaləta.

¹⁷ Hai, ɪsə, maa cəkəyənə nyá ləmayasɛɛ.

A təwəya pə tu fɛi.

¹⁸ Paa ma kaləyi-yɛ a kəla payalɛ ke kanyənə pee.

Paa ma kalaa na ma kəkələtv tɛ, ma kaa tɛ-ŋ cəkənəv.

¹⁹ Hai, ɪsə, ma kooliyi si n kv asayaa.

Hatələnə-m yulukulaa mpɛ.

²⁰ Təm ɪsayatv ke nyá kolontunaa yəyətəyi nyá təə,

na pá kprakəyi nyá hətɛ na pá looliyina.

²¹ Tacaə ma taa kraana mpa pa taa kraana-ŋ təyə.

Maa caaki mpa pa kuləyi nyá təə tə.

22 Ma taa kpana-weyε na pá tee mpale.
Ma nyənəyi-weyε ma kolontunaa ké.

23 Hai, Isə, nyəni ma taa na ń cekəna ma lotu.
Mayasi-m na ń cekəna ma hɔwεε.

24 Nyəni, yaa ma we mpaav isayav taa?
Tiiki-m nyá mpaav tam təə nyəŋku taa.

140

Yvlu wei pa suuki təm tə i sələmvyv

1 Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyvvyv tv yontunaa taa təyɔlə.

2 Taca waasi-m yəlaa asayaa nin taa,
na ń kenti-m mvsɔŋtunaa.

3 Isayav ke pa mayasəyi pa taa,
na pá pɛkəyi yoo ke paa kɔyakv ŋku.

4 Pa niisiyi pa nɔɔsi isu tvmaa.

Akala sɔtv wenna pa ntompee təə.

5 Paasəna-m na má taa hoti asayaa nin taa.
Taca kenti ma təə ké mvsɔŋtunaa mpa pa
caa-m pɛtvvyv tv pa təə.

6 Kalampaani nyəma nyəpa-m katəka.

Pa nyəpa-m ŋmusi na puluŋ ke ma mpaav taa si pa
kpaaki-m.

Iləna pá su kvhuhum ke mpaav nɔyɔ.

7 Taca, nyayale ma Isə,
ke ŋkpanŋ na ń nu ma wiinav.

8 Taca Isə, nyayale ma nyvvyv təyate ton nyənte.
N kentiyi ma nyvvyv təə ké yoo waatu.

9 Taa la asayaa luyv nyəntv,
pəcɔ taa yele na pa kvmayasəm lá

na pə kəə na pá hə pa ti.

¹⁰ Mpa pa tama-m tə,
pa isayatu í hoti pa nyəəŋ taa.

¹¹ Pə pəli-weyε kəkə mamala.

Pə tusi-weyε kəkə taa.

Pə pəti-weyε puyyυ səsəəυ taa.

Pá taa tasa kulyyυ.

¹² Nəəleleŋ nyəma í taa caya tetυ taa.

Paa təyənι asayaa na mʉsʉŋtʉnaa ké, hεεsʉyυ fεi.

¹³ Ma nyəmə teu si Tacaa huukəna wahala nyəma
təm ke teu

na í haaki kunyəntʉnaa ke siyisuyυ.

¹⁴ Tacaa, tampana təŋlaa ká sana nyá hətε

na siyisilaa caya nyá isentaa.

141

Tacaa feŋ ma kuyəyətʉtʉ təə

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa ma yaaki-ŋ, kəə ləŋ ke ma sənau.

Ke ŋkraŋyυ na í nu ma nəyɔ ke waatu wei ma yaaki-
ŋ tə.

² Ma sələmyyυ í kra nyá kin isʉ tulaalʉ nyəəsi,

na ma niŋ kraasʉyυ wεε-ŋ isʉ taanaya kuhau.

³ Tacaa feŋ ma nəyɔ təə,

təŋ ma ntompee.

⁴ Taa yelee na má huuki si má la isayatu.

Yaa ma na isayalataa t́ lakι tasəkəle təma.

Pəyele ma taa tʉ niŋ ke pa acima taa.

⁵ Ye siyisilu mapəna-m,

kupantv ke i caana-m.
 Paa i hōma ma ηkpanηyvu,
 pə we ké isu nim ke ma nyuvu taa,
 ma kaa kisi.
 Asayaa isayatu kaa səηsi ma sələmuvu.

⁶ Pá peti pa huvlaa ke kukpaməη taa.
 Uena pá nu ma kuvyovutv.
 Mpi tə, tə we teu.

⁷ Teitei isu pa haluvu na pá faki tətə tə,
 m̄pυvυ ta muwa ka sovoti atətəle nənov̄o*fa*. ^a

⁸ Tacaa Iso, nyá təw ké ma keesəyi ma ise,
 nyaga ma tūyi kpuluvu, taa yeke na má sí.

⁹ Kenti-m katəsi nsi pa nyəki-m tə,
 na asayaa mpe pa kuvopum.

¹⁰ Asayaa í hoti pa mayamaya pa puluη taa,
 na máá fiti.

142

Tacaa keke wahala tv kpuluvu tətəle

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
 nyuvu tv takəlaya taa təvəlo.
 Sələmuvu ηku i ka sələma kukpamuvu puvu taa tə.
² Tacaa ma wiikina-η na nəvə səsaya,
 na má tekəyi-η niη na ma nəvə.
³ Nyaga ma huvəyi ma kuvələmətə,
 na má huvəyi-η ma lavwakəlle.
⁴ Paa ma ləwa apalvə,
 nyá nyəmna ma təpote.

^a **141:7** Kuvəlavə tənə tə taa, tələsəlaa fəi nəvə kuvəmaya. Paa wei na i kuvələsvə ke.

Pa nyəpa-m katəka ke
mpaav ŋku maa təŋ tə ku taa.

⁵ Nyəni ntəyən təw na ŋ ná nəyɔlv ta nyə-m.
Ma kpɔlvɔv tətɔle lepa-m.
Nəyɔlv u nəyəsəyi ma təm.

⁶ Taca a nyaga ma yaaki.
Ma yəyətəyi si nyagalə ma kpɔlvɔv tətɔle,
nyagalə ma pa tetete ke weesiŋ nyáma tətɔ taa.

⁷ Ke ŋkraŋ na ŋ nu ma wula.
Mpi tə, ma kəla ɛantɔ.

Ya-m ma wahala tɔlaa niŋ taa.
Pə taɣa pɔlv, pa kəla-m toŋ.

⁸ Ləsi-m ma saləka taa, na má sá nyá hətə.
Waatɔ wei n ká la-m kɔpantɔ tə,
siyisilaa ká tɔ-m hekɔ.

143

Taca a taa yaa-m nənyə

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyɔvɔv tɔ yontunaa taa təyɔlv.

Taca a nu ma sələmɔvɔv,
ke ŋkraŋ na ŋ nu ma wiinav.
Mv ma sələmɔvɔv ke nyá kɔpantɔ na nyá siyisuyɔ təw.

² Taa yaa nyá təmle tɔ maɣa nənyə.
Mpi tə, nəyɔlv ta siyisi nyá ɛentaa.

³ Ma wɛna kolontu na í tɔyɔ-m wahala.
I fɛlɛyi-m atɛyɛ.

I caaləyi-m si má wɛɛ səkɔpɛtɔvɔv taa,
isu mpa pa tɛma səpɔv tə.

⁴ Ma apalɔv hoowa ma taa ké,

na ma laakali pəsi.

⁵ Ma təsəyi ləntaa kuyeeη təw kέ,
na má mayasəyi nyá təma təna təm,
na má hυukι nyá niη təma təw.

⁶ Ma kpaasəyi niη ke nyá isentaa kέ.
Ma we nyá isentaa kέ isu tetu nti tə kawa tə.

⁷ Hai, Tacaα, cə-m ləη.

Ma tala ma tənaya kέ.

Taa ha-m siyile, təfə,
ma weeki isu atətəle taa sulaα.

⁸ Heeli-m si n we teu ke hatoo tanəη tεε.

Mpi tə, ma pεta-η ma təyi.

Yele na má nyi mpaav ηku kv taa maα tə tə.

Pə taya pulv, nyá təw kέ ma sələməη kpaaki.

⁹ Hai, Tacaα, waasi-m ma kolontunaa niη taa.

Nyá cəlwə ma pεekəyi kpułuyv tuyv.

¹⁰ Seyesi-m nyá luyv nyəntv lapv.

Mpi tə, n kέ ma Iso kέ.

Nyá Feesuyv kupaηkv í tiiki-m mpaav kohulumuyv
taa.

¹¹ Tacaα ha-m weesuyv ke nyá hətε təw.

Ləsi-m lanwakəlle taa kέ nyá siyisuyv təw.

¹² Wakəli ma kolontunaa ke nyá kupantv təw.

Yele na ma ηmakəllaα təna le.

Pə taya pulv, ma kέ nyá təmlε tv kέ.

144

Wulav sələmvuyv

¹ Tafiiti yontu.

Ma sεε Tacaα.

Nyayalε ma kvkpaμuyv.

Nyá faləsəyənə ma niŋ na ma mpee ke youu tɔɔ.
² Ma kɔpantɔ latɔ na ma tɛcɔɔsɛle toŋ nyɛntɛ nté nyá.
 N ké ma waasulɔ na ma hetɔlɔ.
 Nyagalɛ ma kɔpantɛ na má tɔyɔ-ŋ kɔɔlɔyɔ.
 Na ń tɔyɔ yɔlaa ke ma niŋ taa.

³ Taa, yulɔ nté we na ń caaki i tɔm?
 Yaa yulɔ pəyaga nté awe na ń paasəyənə-ke?
⁴ Ka ké heelim ké na ka weesuyɔ náá wɛ isɩ
 isotom tɛkɔyɔ tɔ.

⁵ Taa lumsi isɔtɔnɔyɔ na ń tii,
 na ń tokina pulasi na sí mɔ kɔkɔ.
⁶ La na tɛv ŋmɛləsi na ń yasɩ ma kolontunaa.
 Tɔ-wɛyɛ nyá nyəmá na pá yá yem yem.
⁷ Loosi nyá niŋ na isɔtaa na ń hetɩ-m,
 na ń ya-m kɔpai nyéma mpa pa wɛ isɩ lɔm
 sɔsɔm tɔ pa asola taa.
⁸ Kaloolaya ke pa nɔɔsɩ yɔyɔtɔyɩ,
 na pá kpaasəyɩ pa niŋ ntɔyɔŋ na pa tuukina pəpəɔ.

⁹ Hai, Isɔ, maa yoo-ŋ yontu kɔfatɔ,
 na má sa-ŋ ŋmusɩ naanɔwa cɛmɔyɔ tɔɔ.
¹⁰ Nyá waasəyənə awulaa.
 Nyá yapənə nyá tɛmlɛ tɔ Tafiti ke layatɛ nɔyɔ taa.
¹¹ Hetɩ-m na ń ya-m kɔpai nyéma niŋ taa.
 Kaloolaya ke pa nɔɔsɩ yɔyɔtɔyɩ,
 na pá kpaasəyɩ pa niŋ ntɔyɔŋ na pá tuukina pəpəɔ.

¹² Ta pəyalaa í wɛɛ isɩ tɩŋ wei i wɛ tawa taa
 na í puki i pəcaatɔ tɔ.
 Ta pɛɛlaa í wɛɛ isɩ Isɔ tɛsɛɛɛ akelenaa
 mpa pa lapa kacɔka ke teu tɔ.

13 Tá kpeen̄ í suna tə̀ɣənasi nsi si tənə,
na tá tə̀la náá hukiyi səsəm
na a wɛ tuutuuma kɛ tawa taa.

14 Tá naan̄ ifalɛɛ alɔnyəna í lɔləyi.

Wahala nə̀ɣəlv, yaa kolontunaa í taa kuu-tv.

Wula í taa wɛɛ tá hapɛɛ tə̀.

15 Lelen̄ nɔlaa nté yə̀laa mpa pa wɛna pə̀ tənaya mpv
tə̀.

Lelen̄ nɔlaa nté mpa pa Isə kɛɛ Tacaa tə̀.

145

Tacaa kawulaya ké tam tə̀ nyə̀ŋka

¹ Tafiiti samtv Yontu.

Hai, maa sa ma Isə,
nyə̀ɣalɛ ma wulav.

Ma yə̀ɣətə̀yi nyá hətɛ təm kɛ tam tə̀.

² Paa kuyaku ŋkuyu maa san̄i-ŋ,

na má puyələyi nyá hətɛ kɛ tam tə̀.

³ Tacaa Nyə̀ɣalɛ səsə na í mɔna samtv,

nyá səsəəntv fɛi tənaya.

⁴ Paa lɔlvɔv loŋa ŋka ká puyələyi nyá tə̀ma

na ká kpaaləyi nyá kookalənaa.

⁵ Maa yə̀ɣətɪ nyá səsəəntv na nyá teu səsəəm təm

na má yooki nyá səsəəntv yontu.

⁶ Paa yə̀ɣətɪ nyá ton̄ səsəəŋ təm,

na máá kɛɛsɪ nyá səsəəntv təm.

⁷ Paa tə̀əsɪ nyá kupantv səsəəntv təm,

na pá yə̀ɣətə̀yi nyá siyisuyu təm na kawilitaya.

⁸ Tacaa n kɛ pɛɛɛɛ tv kɛ, na pətətə̀ɛ tv.

Nn mɔyi pááná kɛ lə̀ŋ, pə̀cə nyá kupantv tə̀wa.

⁹ Tacaa n lakɪ kupantv kɛ yə̀laa tənaya,

na n̄ wena nyá kũnman̄mam t̄na p̄t̄ot̄ale.

10 Hai, Tacaa, nyá t̄ma t̄na ká sa-ŋ k̄é,
na nyá tampana t̄n̄laa náá s̄e-ŋ.

11 Paa ȳɔɔti nyá kawulaya teu t̄m,
na pá kpaali nyá ton̄ t̄m.

12 Na pá hul̄na yulu piya ke nyá ton̄
na nyá kawulaya teeli s̄s̄o t̄m.

13 N t̄ki nyá kawulaya ke tam t̄o k̄é,
na nyá ŋmak̄l̄ȳȳ náá we paa p̄lee.
Tacaa n̄ t̄k̄ɔȳi nyá n̄ɔɔsi suw ke teu k̄é.
Nyá kulap̄tu taa k̄é nyá k̄upant̄u naak̄na.

14 Tacaa n̄ ten̄ hotilaa k̄é,
na n̄ siyisiyi mpa pa pama t̄o.

15 Nyaya ȳlaa t̄na tekiyi
na n̄ haaki-weye t̄ɔɔnaya ke p̄ waatu.

16 Nyá kuliya nyá niŋ,
na n̄ cel̄ȳi weesiŋ nȳma ke pa konyul̄m.

17 Tacaa n̄ siyisa nyá kulap̄le t̄na taa k̄é,
na n̄ k̄é p̄elee tu ke nyá t̄ma t̄na taa.

18 Tacaa n̄ we mpa pa yaaki-ŋ
na is̄le kus̄emle t̄o pa kiŋ k̄é.

19 Na n̄ laki mpa pa nyan̄na-ŋ t̄o pa kus̄ol̄m.
N nuk̄i pa wula k̄é, na n̄ yaki-we.

20 Tacaa n̄ paas̄ɔɔna mpa pa s̄ola-ŋ t̄ɔɔ,
na n̄ wak̄l̄ȳi asaya t̄na.

21 Ma n̄ɔɔ í yoo Tacaa nyá samt̄u t̄m
na paa yulu wei í saŋ nyá h̄ete nan̄ŋ nȳante
ke paa kuyaku ŋkuȳu tam t̄o.

146

Tacaa kele acamaa kentulu

¹ I sa Tacaa.

Maa sa Tacaa.

² Nyaga maa sa ma weesuɣu tana.

Maa puɣulayi-ŋ ma weesuɣu tanaya.

³ I taa ha mə tayi yalaa sɔsaa,
pa ké yalaa ké. Paa pəsəyi yulu nyuɣu yaru.

⁴ Pa weesiŋ teŋ ké na pá tayanɪ tetu ke pəsuyu,
na pa tama wena a pɛɛ paa tɔwa tɔ á saali yem.

⁵ Lelenɪ nuɔb nté wei ɪ nyənəyi Yakəpu Iso ké ɪ waasɔɔ
na í teɛləyi ɪ Iso Tacaa tɔ.

⁶ Iso nyá lapəna ɪsɔtaa na atɛ,
na teŋku na ɪ taa nyəm tana.

Yulu pəsəyi na í tu-ŋ naani ke tam tɔɔ ké.

⁷ N tayanəyi mpa pa muɣuliyi tɔ pa tɔmnaa.

N haaki nyəɣətɔnaa ke tɔɣənaɣa.

N hetəyi mpa pa həkaa tɔ.

⁸ Tacaa nyá kuliyina yulɔmmaa ɪɛ.

N siyisiyi mpa pa pama tɔ.

N sɔɔla siyisilaa.

⁹ Tacaa nyá kentiɣina ɔaɣalaa tɔɔ,

na ń paasəɣəna suluwaa na leelaa.

Ama n wakələyi mpi pə pələ asayaa tɔyi tɔ.

¹⁰ Tacaa təkɪ kawulaya ke tam tɔɔ ké.

Hai, Siyənə nyəma me mə Iso we tam tɔɔ ké.

I sa Tacaa.

147

Isə pəsuyv təm

¹ Է sa Tacaa.

Mpi tə, pə we teu ké si tə sa tá Isə.
Nyá samtə we leleŋ ké na tə laki kəpantə.

² Tacaa tayənəyi Yosalem ke ŋmav.
N kpeyeliyi lseyeli nyéma mpa paa kuuwa tə.
³ Nyá heesəyənə laŋwakəlle nyéma laŋa,
na ń həkəyi pa hiŋnaa.

⁴ Nyá kaləyənə isətulŋası nyuyv,
na ń ha paa ŋkaya ka həte.
⁵ Ta Isə ń ké səsə ké, nyá toma fei tənaya,
pəcə nyá nyəm fei keesuyv.

⁶ Tacaa n kusəyi mpa pa pasəyi pa ti təyə.
Ama n tisiyi asayaa ke ate.

⁷ Է see Tacaa ke nyá na təmle na Yontu.
Է sa ta Isə na cəmuyv.

⁸ N waasəyi isəŋmuntə ke isətənyv təə.
N tayənəyi tev si kv nu tetv təə.
Na ń laki na nyutu nyəəki pəəŋ təə.

⁹ N haaki hontə wontu ke tə təyənaya,
na ń caləyi katəkətəŋ piya ke saa wei si wiiki tə.
¹⁰ Tacaa nn yəələyənə krayənəŋ kpelekpeka nyəŋ,
pəcə yoolu toma ta ke-ŋ pulv.

¹¹ Ama mpa Tacaa caaki təyələ mpa pa nyaŋna-ŋ
na pá teeleyi nyá kəpantə təə.

¹² Yosalem nyéma me í sa Tacaa.
Siyəŋ nyéma í sa mə Isə.

¹³ Mpi tə, Isə nyəəsəyənə mə kampənəa kukaləsəŋ
na í kooliyyi-meye kəpantə ke mə icate taa.

- 14 Iso haana mə tetv ke heesuyv,
na í haaki-meyε təyonaya kupan̄ka.
15 Iso yəyətəyən̄a n̄ti ı caaki təyō tetv təō,
na ı təm təŋ ləŋləŋ.
16 Iso yeki na tev təmpεε kpaakpaacav hotiyi, na á
hulomaa ısu heen̄ huntu, na tev lum kiiki atε na pə
hulomaa ısu toluma.
17 Na Iso pətəyi tev təmpuŋ ke atε na a watv kpa.
Nəyolv u pəsəyi na ı səŋ a nikaya taa.
18 Iso yəyətəyi ulena təmpuŋ ını í hoo.
I lakı na heelim ma, ulena lum kpe.
19 Iso heela ı yəlaa ke ı təm.
I su ı kiin̄ na kusəsutv ke lseyeli nyéma.
20 Iso tá la r̄puyv piitim napəli.
Pəcə piitim napəli pə ta nyi Iso kvtvtv.

I sa Tacaa.

148

Tacaa samtv ke ısətaa na atε

1 I sa Tacaa.

- I samı-ı hatoo ısətənyv taa,
í samı-ı hatoo ısətaa.
2 ısətaa tillaa me mə tən̄a í sa Iso,
Iso yoolaa me mə tən̄a í samı-ı.
3 Ilim na ısətv í samı-ı,
ısətvlon̄ası me mpa í tee kəkə tə í samı-ı.
4 ısətaa ısətən̄əŋ me í sa Iso,
na lumnaa mpa me ı wε ısətənyv təō tə mu samı-ı.
5 Pa tən̄aya mpv pá sa Tacaa hətε.
Mpi tə, Iso yəyətən̄a na pə ŋma-me.
6 ını ı suna-meyε mə lona ke tam təō,
ı su-meyε kiin̄, pə fεi sı í yəkı-ı.

7 Tεtv tɔɔ nyáma me í sa Tacaá,

tenkunaá na pa taa tɔmaá sɔsaa í samí-í.

8 Na kɔkɔ na tεv tɔmpεε na kv kpaakpaaɔav,

na ihunte na tεv heelim sɔsɔm me mpa

í lakí isu í yɔɔtɔvɔv tɔ.

Í sa Tacaá.

9 Pɔɔɛ na pulasí me mə tɔna,

na tuɛ kɔlɔlɔɛ na sɔsɔɛ tɔna í samí-í.

10 Taale wontu na tɔyaya nyəntv,

na atε kututuutu na sumasí.

Í sa Tacaá.

11 Atε awulaa na yɔlaa tɔna,

na awulumpiya na atε hɔlɔlaa tɔna.

Í sa Tacaá.

12 Akpatɔlaa na piya

ifepiya na pεɛlaa í samí-í.

13 Í sa Tacaá hɔtε.

Mpi tɔ, tɔ tike nté sɔsɔɔɛ.

Ísɔ sɔsɔɔntv waasa ísɔtɔnɔvɔv na tetv ké.

14 Tacaá ha í yɔlaa kε tɔɛ ké.

Pɔ tɔɔ ké í yɔlaa kvpama saɛí-í.

Ísɛyɛlí yɔlaa mpa me í kpɔtɔna-í tɔ í saɛí-í.

Í sa Tacaá.

149

Yɔlaa kvpama teeli

1 Í sa Tacaá.

Í yoo Tacaá kε yontu kvfatu,

í yoo í samtv kε yɔlaa kvpama kpekɔle taa.

2 Ísɛyɛlí nyáma í yɔlɔna wei í ɛma-me tɔ.

Siyɔɛ nyáma í wεε aɛmaala taa kε mə wulav tɔɔ.

3 Í sa Ísɔ hɔtε na paale,

í sa-tε na akilima na cəmɔvɔv.

4 Mpi tɔ, Tacaa lanʒe heena i yɔlaa meye,
na i yaki mpa pa pasəyi pa ti tɔ, na pa nyɔɔŋ kuləyi.

5 Yɔlaa kɔpama í wee acima taa na pá tɔ Isɔ ke teeli.
I wilitina lanʒhɔlɔmle ke mə kvhəntəŋ tɔɔ ké ahoɔ.

6 Isɔ samtɔ í wee mə nɔɔsi taa,
na layate nte tɔ we ləŋ ke taa na waali tɔyɔ mə niŋ taa.

7 Na í læeti piitimnaa lɛlaa,
na í tɔ yɔlaa lɛlaa ke wahala.

8 Na í həkə mə awulaa ke alukpala,
na pele pa waali nyɔma ke nyəyətɔ.

9 Na í huuna-weye Isɔ huule isu pa ŋmaau tɔ,
pə ké yɔlaa kɔpama tɔna teeli ké.

I sa Tacaa.

150

I tɔ Tacaa ke teeli

1 I sa Tacaa.

I sa Isɔ ké i tɔsele taa.

I samɪ-i isɔtaa, timpi i toma naaki tɔ.

2 I samɪ-i, i kookalənaa tɔɔ,
í samɪ-i, i toŋ ké sɔsɔŋ tɔ pə tɔɔ.

3 I sa Isɔ na tutuyɔ wula,
í samɪ-i na cəməŋ na saŋkɔnaa.

4 I sa Isɔ na akilima na paale,
í samɪ-i na ŋmusɪ cəmuyɔ na həlaya.

5 I sa Isɔ na kpeŋkpeŋnaa mpa pa wiiki teu tɔ.
I samɪ-i na mpa pa wiiki na pá seeki tɔ.

6 Weesuyɔ nyəm tɔna í sa Tacaa.

I sa Tacaa.

PIPI LI USO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377